



**Sprawozdanie Zarządu z
działalności Banku Millennium S.A. i
Grupy Kapitałowej
Banku Millennium S.A.
za 2023 rok**

Dokument ten nie stanowi oficjalnej wersji Sprawozdania Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium za 2023 rok. Oficjalne Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium za 2023 rok zostało sporządzone zgodnie z wymogami ESEF.

SPIS TREŚCI

1.	KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA BANKU MILLENNIUM I GRUPY BANKU MILLENNIUM.....	5
2.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW SKONSOLIDOWANYCH GRUPY BM W 2023 ROKU	8
3.	INFORMACJE DLA INWESTORÓW	15
3.1.	ZMIANY KURSU AKCJI	15
3.2.	RATINGI BANKU MILLENNIUM	16
3.3.	RELACJE INWESTORSKIE	17
3.4.	POLITYKA DYWIDENDOWA	17
4.	WARUNKI RYNKOWE ORAZ PERSPEKTYWY DZIAŁALNOŚCI	19
4.1.	SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA	19
4.2.	CZYNNIKI NIEPEWNOŚCI DLA GOSPODARKI I GRUPY BANKU MILLENNIUM	20
5.	INNE ISTOTNE KWESTIE	22
5.1.	PLAN NAPRAWY I PLAN OCHRONY KAPITAŁU	22
5.2.	WYMOGI MREL	22
5.3.	RYZYKO ZWIĄZANE Z PORTFELEM KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH OBCYCH	23
6.	POLSKI SEKTOR BANKOWY I POZYCJA BANKU MILLENNIUM ORAZ GRUPY BM	27
7.	STRATEGIA ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU BIZNESU	29
7.1.	STRATEGIA 2022-2024 I JEJ REALIZACJA	29
7.2.	CELE STRATEGICZNE NA 2024 ROK	30
7.3.	PERSPEKTYWY BIZNESOWE NA 2024 ROK	30
8.	SYTUACJA FINANSOWA	31
8.1.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	31
8.2.	WYNIKI SEGMENTÓW BIZNESU	37
8.3.	POZYCJE BILANSOWE I POZABILANSOWE	40
9.	OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ	49
9.1.	INNOWACYJNOŚĆ I NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POZYTYWNE DOŚWIADCZENIE KLIENTA	49
9.2.	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	50
9.3.	BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW	57
9.4.	DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK ZALEŻNYCH	64
10.	NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA W 2023 ROKU	68
11.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	73
11.1.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	73
11.2.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	76
11.3.	RYZYO KREDYTOWE	82
11.4.	POZOSTAŁE RODZAJE RYZYKA	95
12.	ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI	101
12.1.	POLITYKA PERSONALNA	101
12.2.	ZATRUDNIENIE I KOSZTY OSOBOWE	103
12.3.	POLITYKA WYNAGRODZEŃ	104
13.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W BANKU MILLENNIUM	108
13.1.	OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO STOSOWANYCH W 2023 R.	108
13.2.	AKCJONARIAT I WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY	109
13.3.	RADA NADZORCZA	112
13.4.	ZARZĄD	123
13.5.	AUDYT WEWNĘTRZNY I ZEWNĘTRZNY ORAZ POLITYKA ZAPEWNIENIA ZGODNOŚCI	128
14.	DZIAŁANIA Z OBSZARU ESG: ŚRODOWISKO, SPOŁECZEŃSTWO I ŁAD KORPORACYJNY	132
15.	DODATKOWE INFORMACJE	137
16.	OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU	138

Szanowni Państwo,

Cieszy mnie, że na koniec 2023 roku, Bank Millennium może pochwalić się tyloma znaczącymi sukcesami. Świadczą o nich nie tylko liczne nagrody oraz wysoki poziom jakości obsługi i dbałości o pozytywne doświadczenie klientów, ale również dobre wyniki biznesowe. Podkreślimy, że rezultaty te osiągnięte zostały w czasach niełatwych. Rok 2023 był pełen wyzwań, utrzymującej się niepewności geopolitycznej i gospodarczej, trwającego konfliktu za naszą wschodnią granicą. Wiele wydarzeń, nowych regulacji wiązało się z dodatkowymi kosztami, co z kolei wymagało elastyczności i podejmowania odważnych decyzji, odpowiadających na oczekiwania klientów, pracowników i akcjonariuszy. Realizowana ambitna strategia pozwala, aby Bank był w znacznie mierze odporny na wstrząsy i niepokoje, które utrzymują się w jego otoczeniu. Powody do zadowolenia dają nam rezultaty, które osiągnęliśmy w trzech głównych obszarach działalności: rekapitalizacji, wynikach biznesowych i finansowych oraz realizacji naszej strategii.

Przywróciliśmy **bardzo mocne poziomy kapitału**. Na koniec grudnia wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 Banku zwiększył się do 14,7% a łączny wskaźnik kapitałowy TCR do 18,1%. Oznacza to bardzo dużą nadwyżkę w stosunku do minimalnych wymogów kapitałowych. Równocześnie na koniec roku wypełniliśmy wymogi MREL. Wskaźniki płynności poprawiły się jeszcze bardziej. Dokonałmy w 2023 roku dwóch sekurytyzacji: jedną leasingu i jedną pożyczek gotówkowych. Ostatni kwartał 2023 roku był piątym z kolei, w którym Bank Millennium odnotował zysk netto. Dość powiedzieć, że cały rok zakończyliśmy z zyskiem netto w wysokości 576 mln zł i to pomimo ciągle wysokich kosztów walutowych kredytów hipotecznych. Konsekwentnie podpisujemy ugody z klientami posiadającymi hipoteczne zobowiązania walutowe. Na koniec 2023 roku mieliśmy podpisanych ponad 21 000 dobrowolnych porozumień, co odpowiada 35% liczby umów kredytowych aktywnych w momencie pełnego uruchomienia procesu zawierania dobrowolnych porozumień.

Działaliśmy efektywnie co pozwoliło nam wypracować przed czasem wiele kluczowych celów. Największym kamieniem milowym jest osiągnięcie progu **trzech milionów aktywnych klientów detalicznych**. Cel pierwotnie planowany na koniec 2024 roku udało się odnotować 12 miesięcy wcześniej. Ważna jest również silna digitalizacja, udział klientów aktywnych cyfrowo wynosi 90%. Zaprojektowaliśmy całkowicie nową aplikację mobilną dla bankowości przedsiębiorstw. Mikroprzedsiębiorcom zaproponowaliśmy usługi księgowości. Każdą z dźwigni naszego rozwoju wdrażamy w zgodzie z obecną strategią „Inspirują nas ludzie”. Weszliśmy właśnie w ostatni rok jej realizacji, ruszyły przygotowania do opracowania nowej, która będzie obejmowała horyzont do 2027 roku.

Konsekwentnie realizujemy **cele ESG** (środowisko, społeczeństwo, ład korporacyjny). Emisje Grupy Kapitałowej Banku Millennium w zakresie 1 i 2 osiągnęły w 2023 roku wartość o 70% niższą niż w roku 2020. Pracujemy nad rozwojem oferty zielonych produktów, aby wspierać przedsiębiorców w prowadzeniu zrównoważonego biznesu. Przystąpiliśmy również do United Nations Global Compact i podpisaliśmy deklarację 10 Zasad UN Global Compact. Chcemy aktywnie wymieniać się doświadczeniami i doskonalić naszą wiedzę na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Za sukcesami Banku Millennium stoją **ludzie** - klienci, którzy nam zaufali oraz pracownicy, którzy aktywnie angażowali się nie tylko w wyzwania biznesowe. Wzmacniamy narzędzia skutecznego wsłuchiwanie się w opinie zatrudnionych. Na podstawie zebranych informacji zmieniamy zarządzanie, aby jakość naszej wspólnej pracy była każdego dnia coraz lepsza. Wprowadziliśmy nowy model wynagrodzeń, stanowisk oraz kariery zawodowej.

Pracownicy Banku Millennium w 2023 roku poświęcili **ponad 12 tysięcy godzin na inicjatywy edukacyjne, sportowe, społeczne i ekologiczne**. W różnych częściach Polski zrealizowali 26 projektów w ramach ekowolontariatu. Przedsięwzięcia proekologiczne, edukacyjne oraz wynikające z troski o środowisko naturalne, zgłaszali w konkursie grantowym Fundacji Banku Millennium. Środki na ten cel zdobyli wcześniej w programie Our People'23: Save the Planet. Inicjatywa zachęcała pracowników do podjęcia aktywności fizycznej. Wsłonek i kilometry ze spacerów, jazdy na rowerze, pływania, ćwiczeń etc. przeliczaliśmy w pierwszym kroku na punkty, następnie na złotówki, które posłużyły do wsparcia unikatowego programu Our People.

Jestem wdzięczny pracownikom Banku Millennium za zaangażowanie i codzienną, systematyczną pracę. Dziękuję naszym klientom za zaufanie i rekomendacje. Rozpiera mnie duma z każdej, otrzymanej przez Bank nagrody: zwycięstwo w obydwu kategoriach rankingu Przyjazny Bank „Newsweeka”; Złoty Bankier w plebiscycie „Pulsu Biznesu”; najlepszy bank cyfrowy w Polsce wg magazynu „Global Finance”; 9 rok z rzędu tytuł „Solidny Pracodawca”. Już w styczniu tego roku otrzymaliśmy z kolei nagrodę Top Employer. Czuję satysfakcję z wypełnienia złożonych obietnic i z nadzieją spoglądam w 2024 rok. Zachęcam do lektury raportu.



Joao Bras Jorge

Prezes Zarządu Banku Millennium

1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA BANKU MILLENNIUM I GRUPY BANKU MILLENNIUM

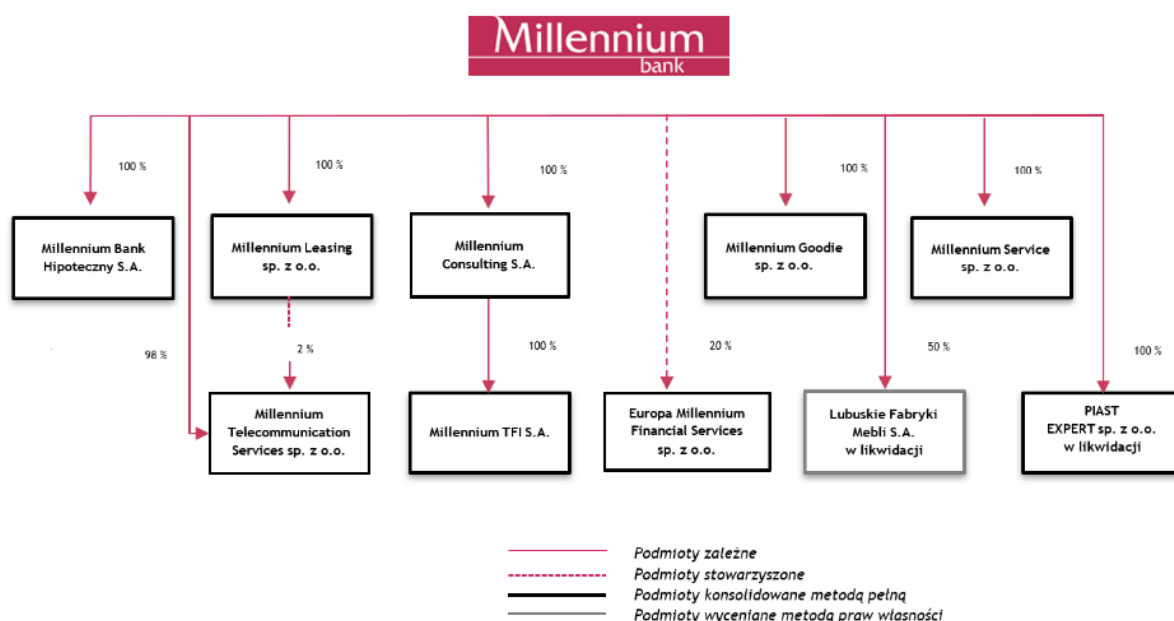
Bank Millennium S.A. („Bank Millennium”, „Bank”) powstał w 1989 roku jako jeden z pierwszych polskich banków komercyjnych. Obecnie jest jednym z siedmiu największych pod względem aktywów w Polsce banków komercyjnych kierującym swoje usługi do wszystkich segmentów rynku poprzez sieć 612 oddziałów (w tym 374 oddziałów własnych i 238 franczyzowych), sieci indywidualnych doradców oraz bankowość elektroniczną i mobilną.

Od początku swojej działalności wyznacza trendy w polskiej bankowości, na przykład był pierwszym bankiem notowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz wydawcą pierwszej na polskim rynku karty płatniczej. Bank spełnia najwyższe standardy ładu korporacyjnego, realizuje programy społeczne wspierające rozwój kultury oraz edukację młodzieży.

Bank Millennium jest liderem rynku w obszarze innowacji rozumianych jako nowości technologiczne i udogodnienia procesowe. Innowacyjność w Banku Millennium jest częścią jego strategii biznesowej. Bank Millennium, wraz ze swoimi spółkami zależnymi, tworzy Grupę Banku Millennium („Grupa BM”, „Grupa”) jedną z najbardziej nowoczesnych i najbardziej kompleksowo rozwijających się grup finansowych w Polsce - zatrudniającą łącznie 6 747 osób (FTE).

Struktura Grupy Banku Millennium (31.12.2023)

Podmioty zależne i stowarzyszone



Najważniejszymi jej spółkami są: Millennium Leasing (działalność leasingowa), Millennium TFI (fundusze inwestycyjne) oraz Millennium Bank Hipoteczny (pozyskiwanie długoterminowego finansowania poprzez emisję listów zastawnych). Od roku 2016 roku Millennium Goodie Spółka z o.o. prowadzi wraz z Bankiem innowacyjną, opartą na zaawansowanej technologii platformę smartshoppingową. Oferta wyżej wymienionych spółek stanowi uzupełnienie usług i produktów oferowanych przez Bank. W marcu 2023 roku Bank sprzedał 80% udziałów w Millennium Financial Services sp. z o.o. Towarzystwu Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. i Towarzystwu Ubezpieczeń Europa S.A. i stał się 20% udziałowcem tej spółki. W związku z tą sprzedażą Bank zawarł z nabywcami szereg umów dotyczących modelu dystrybucji ubezpieczeń oraz długoterminowej współpracy w obszarze bancassurance.

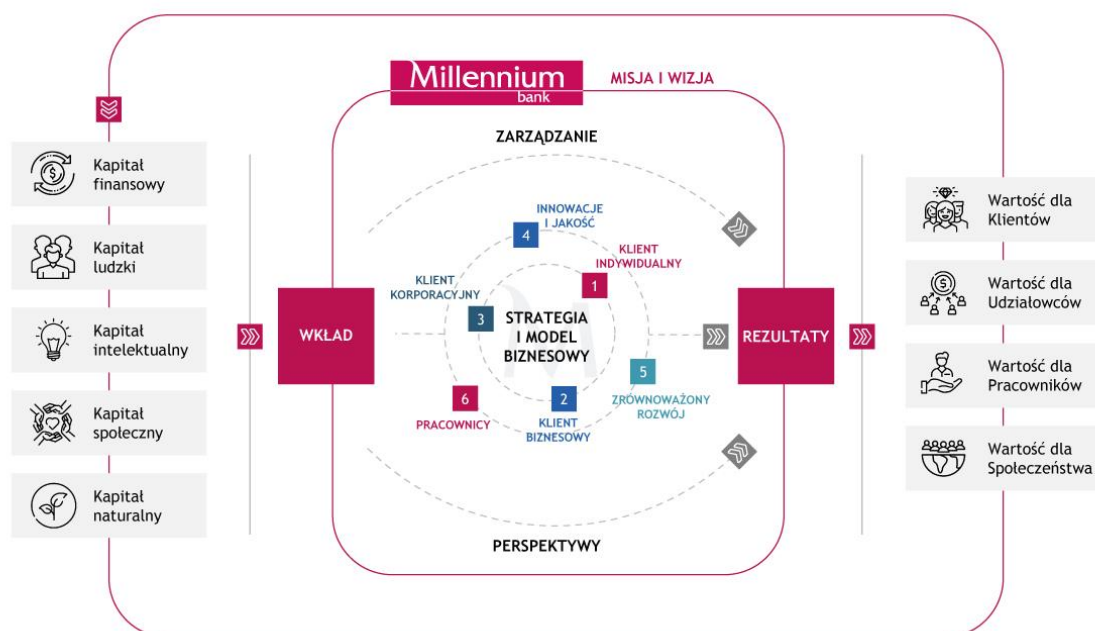
Model biznesowy

Model biznesowy Banku Millennium oparty jest na 6 filarach:

- Najwyższa jakość obsługi i **szeroka oferta dla klienta indywidualnego** - ciągle poszerzamy i wzmacniamy zakres usług oferowanych naszym klientom, dążąc do zapewnienia najlepszych w swojej klasie doświadczeń (*Customer Experience*) we wszystkich kanałach, co pozwala nam być w czołówce banków pozyskujących najbardziej lojalnych klientów;
- Bank pierwszego wyboru dla klientów biznesowych (mikrofirm) - opierając się na fundamentach i czerpiąc z doświadczeń naszego modelu dla segmentu bankowości detalicznej, tworzymy wysoce innowacyjny i wydajny model sprzedaży i obsługi dla mikrofirm;
- Strategiczny **partner w rozwoju klientów korporacyjnych** - rozwijamy segment bankowości przedsiębiorstw bazując na długoterminowych partnerstwach oferując im możliwie spersonalizowane i zautomatyzowane w kanałach elektronicznych usługi, a także profesjonalne doradztwo w zakresie wyzwań przyszłości, w tym dotyczące „zielonej” transformacji;
- **Innowacyjne rozwiązania z wiodącym *User Experience*** w kanałach elektronicznych (z wiodącą rolą aplikacji mobilnej) - jesteśmy wśród liderów bankowości elektronicznej osiągając jeden z najwyższych poziomów użycia aplikacji mobilnej wśród klientów oraz wyznaczając trendy w zakresie oferowanie innowacyjnych rozwiązań zarówno w świecie finansów jak i poza nim (tj. usługi dodane), dbając jednocześnie o najlepsze doświadczenia użytkowników (*User Experience*), hiper-personalizację, a także cyber-bezpieczeństwo;
- **Zrównoważona organizacja** na drodze do neutralności klimatycznej - podtrzymujemy nasze zobowiązania na rzecz środowiska oraz społeczeństwa, podnosząc ich znaczenie w przyjętej w 2022 strategii ESG z jasno wyznaczonymi celami;
- **Przyjazne miejsce pracy** dla obecnych pracowników i talentów - fundamentem i jednocześnie przewagą konkurencyjną są nasi pracownicy oraz kultura organizacyjna, stojące za ciągłym dążeniem do bycia w czołówce pracodawców, nie tylko na rynku bankowym.

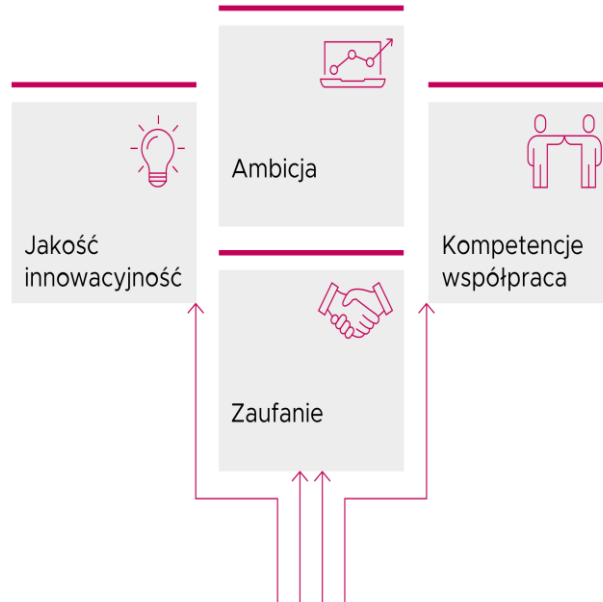
Fundamentem modelu biznesowego są wartości firmy: budowanie relacji opartych na zaufaniu, pasja do jakości i innowacyjności, rozwój pracowników i promowanie współpracy oraz ambicja, by zawsze mierzyć wyżej.

Model biznesowy Banku Millennium



Fundamentem modelu biznesowego są **wartości firmy**: budowanie relacji opartych na zaufaniu, pasja do jakości i innowacyjności, rozwój pracowników i promowanie współpracy oraz ambicja, by zawsze mierzyć wyżej.

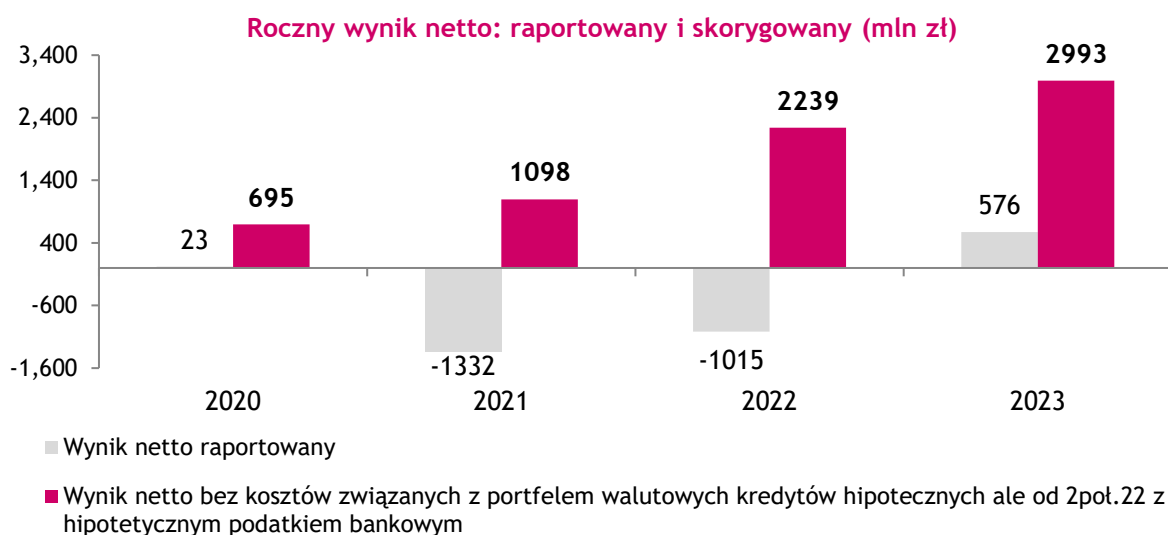
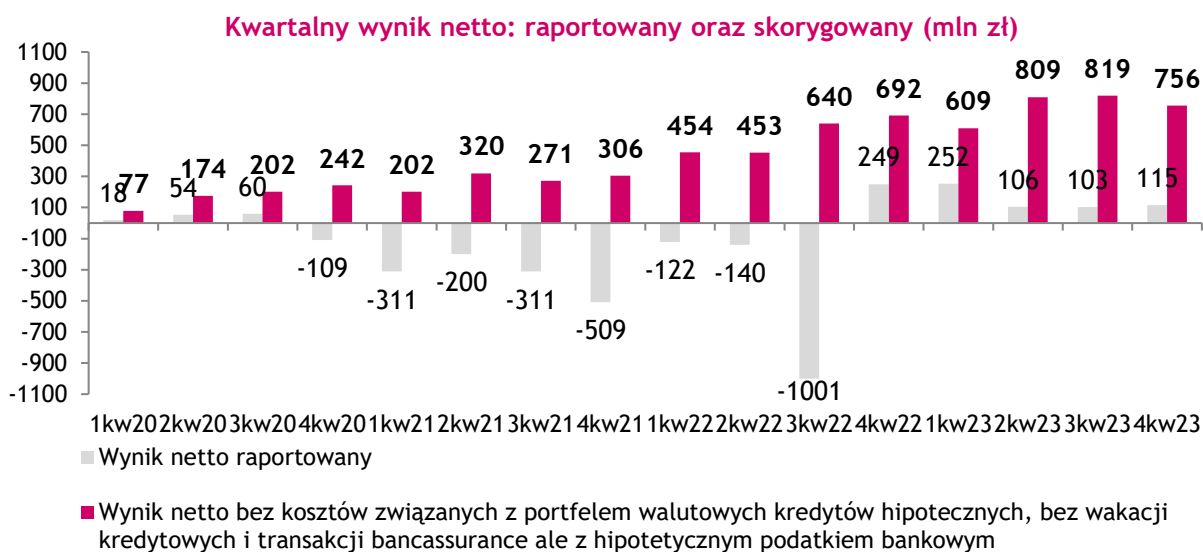
Wartości Banku Millennium



2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW SKONSOLIDOWANYCH GRUPY BM W 2023 ROKU

Rok 2023 był, jak się spodziewano, rokiem przełomowym dla Banku Millennium S.A. („Bank”) i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. („Grupa BM”, „Grupa”). Po przełomie w czwartym kwartale 2022 r (4kw22), każdy kwartał 2023 r. przyniósł pozytywny wynik netto. W cały 2023 r. Grupa osiągnęła zysk netto w wysokości 576 mln zł, co przekładało się na zwrot z kapitału (ROE) na poziomie 9%. Było to znaczące osiągnięcie biorąc pod uwagę iż wyniku roku 2023 były obciążone rekordowo wysokimi kosztami związanymi z historycznym portfelem kredytów hipotecznych w walutach obcych („walutowe kredyty hipoteczne” i odpowiednio „koszty walutowych kredytów hipotecznych”).

Zysk netto w roku 2023 skorygowany o ww. koszty oraz inne zdarzenia niepowtarzalne ale po uwzględnieniu hipotetycznego podatku od aktywów („podatek bankowy”) wyniósł 2 993 mln zł (+ 34% r/r). Był on istotnie powyżej 2 mld zł zysku netto z wyłączeniem kosztów walutowych kredytów hipotecznych pierwotnie planowanego na rok 2024.



Mocny wzrost w działalności podstawowej

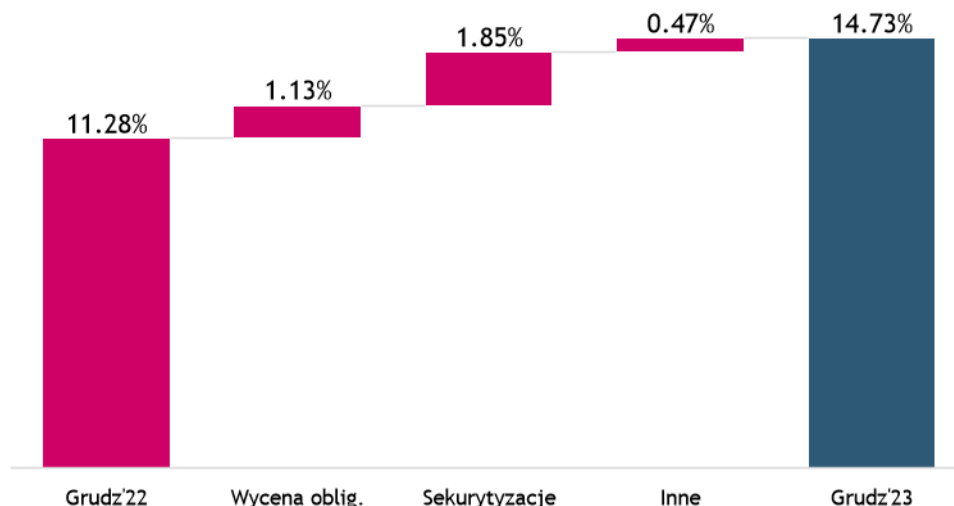
Rok 2023 przyniósł mocny wzrost działalności podstawowej a wiele celów pierwotnie wyznaczonych na rok 2024 zostało osiągnięte przed planowanym terminem (szczegóły w sekcji dotyczącej postępu realizacji strategii 2022-2024). Spośród nich szczególnie warte podkreślenia to liczba aktywnych

klientów przekraczająca poziom 3 mln (wzrost liczby klientów o 300 tys. lub o 11% od końca roku 2021) oraz udział aktywnych użytkowników kanałów cyfrowych na poziomie ponad 90% (84% na koniec roku 2021).

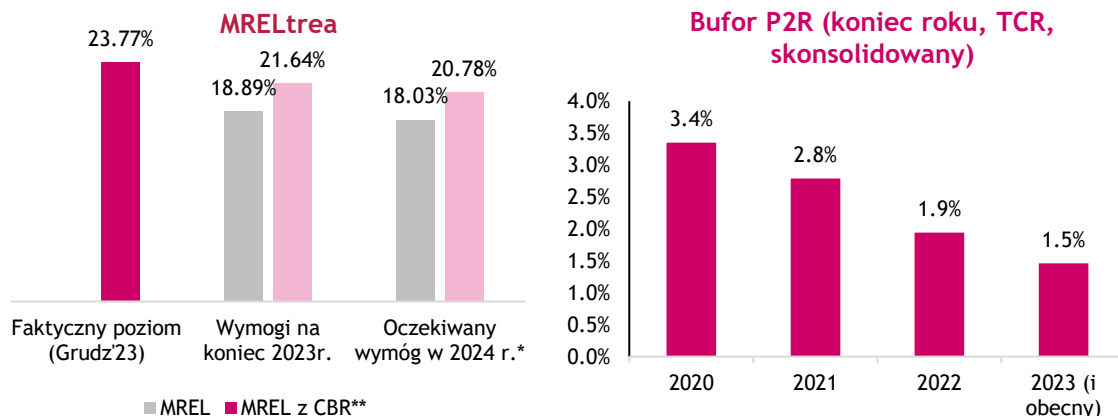
Znaczący organiczny wzrost kapitałów

Pozycja kapitałowa Banku/Grupy znacząco się poprawiła w 2023 r. Współczynnik kapitałowy T1 Grupy wyniósł 14,7% na 2023 r. (Bank solo: 15,4%) 488 p.b. powyżej wymaganego minimalnego poziomu (Bank solo: 555 p.b.). Poprawa tego wskaźnika o 345 p.b. czyli 31% w ciągu roku 2023 poprzez organiczne generowanie kapitału była znacząca i prawdopodobnie bez precedensu na polskim rynku.

Zmiana współczynnika T1 w 2023 r.



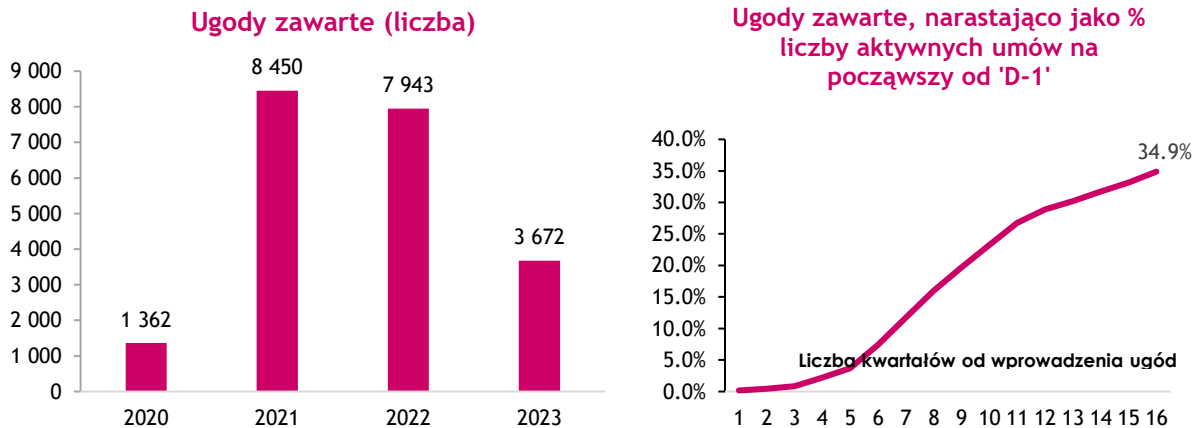
Dodatkowo, Bank spełnił wymogi MREL na koniec roku 2023 r. i spodziewa się iż jego wymogi MREL spadną w przyszłości, odzwierciedlając komunikowaną wcześniej redukcję bufora P2R. Zgodnie z pismem otrzymanym w grudniu 2023 r. od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”), uwzględniając zaktualizowany poziom dodatkowego wymogu kapitałowego (P2R), docelowy zaktualizowany MREL-TREA dla Banku wynosiłby odpowiednio 18,03% TREA, z zachowaniem minimalnego wymogu podporządkowania, natomiast docelowy MREL-TEM wynosiłby odpowiednio 5,91% z zachowaniem minimalnego wymogu podporządkowania. Zgodnie z ww. pismem, BFG proponuje ww. poziomy MREL w ramach procesu podejmowania wspólnej decyzji w cyklu planistycznym 2023/24.



(*) uwzględnia ostatnią redukcję bufora P2R 48 p.b. do 1,46%, (**) CBR oznacza Wymóg Połączonego Bufora

Tempo zawierania ugód z kredytobiorcami w walutach obcych pozostawało na dobrym poziomie

W 2023 r. tempo zawierania ugód z posiadaczami kredytów hipotecznych w walutach obcych pozostawało na dobrym poziomie i w całym roku podpisano 3,7 tys. takich ugód, podczas gdy w samym tylko 4kw23 zawarto ponad 1,000 takich umów. Liczba ugód zawartych do tej pory wyniosła 21,4 tys. co odpowiada 35% liczby umów kredytowych aktywnych w momencie pełnego uruchomienia procesu ugód. Dodatkowo, liczba polubownych ugód zawartych w sądzie dalej rosła w stabilnym tempie. W całym w 2023 r. takich ugód zawarto 529 (14% wszystkich ugód) a w samym 4kw23 podpisano ponad 185 takich porozumień (17% wszystkich).

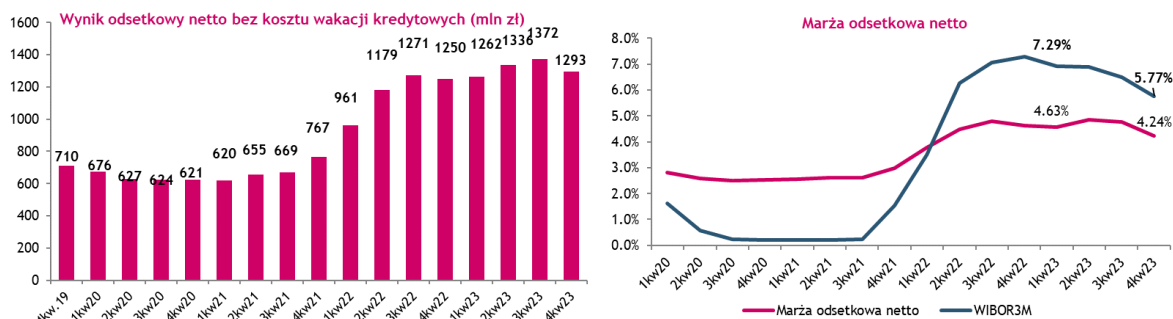


Istotne niepowtarzalne pozycje w RZiS

Parę niepowtarzalnych pozycji miało wpływ na wynik 2023 r., ale największy wpływ miał znaczący jednorazowy zysk rozpoznany w związku z rozpoczęciem strategicznej współpracy w obszarze bancassurance z Grupą TU Europa. Łączny wpływ tej umowy wyniósł 652 mln zł przed podatkiem ze znaczącą częścią rozpoznaną w wynikach 1kw23 (597 mln zł) a reszta w 4kw23 (55 mln zł).

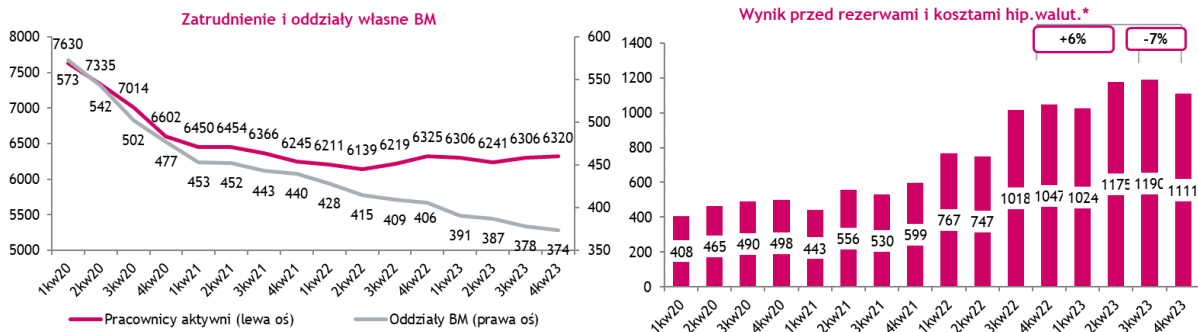
Pozostałe kluczowe wydarzenia w 2023 r.

- wynik odsetkowy skorygowany finalną korektą kosztu wakacji kredytowych wzrósł o 13% r/r** dzięki efektowi połączenia większych aktywów odsetkowych, które wzrosły o 19% r/r z wyższymi stopami procentowymi (średni poziom WIBOR3M 6,53% w porównaniu z 6,03% w 2022 r.) choć wpływ tych ostatnich zaczął słabnąć w 4kw23 kiedy WIBOR3M obniżył się o 74 p.b.; w przeciwnym kierunku działały koszty odsetkowe obligacji MREL oraz transakcje sekurytyzacyjnych które obciążyły wynik odsetkowy w okresie;
- marża odsetkowa (NIM) poszerzyła się do 460 p.b. z poziomu 443 p.b. w 2022 r.** głównie jako efekt połączenia ww. wyższych rynkowych stóp procentowych oraz zmian w strukturze portfela kredytowego; po osiągnięciu rekordowego poziomu 485 p.b. w 3kw23, poprawa marży zaczęła zanikać co było szczególnie widoczne w 4kw23;



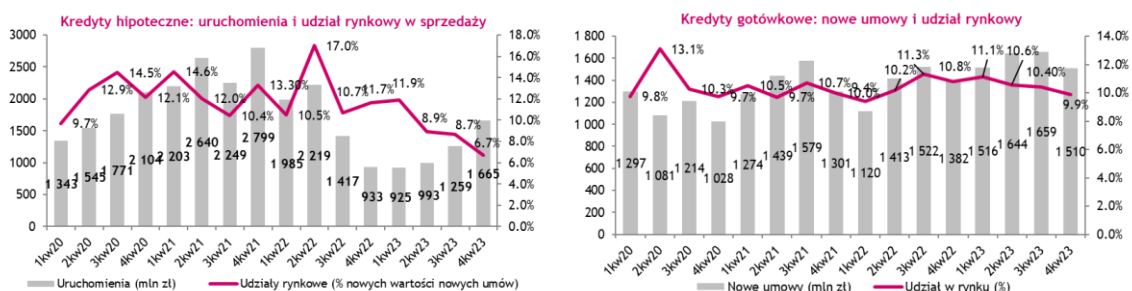
- presja inflacyjna na koszty pozostawała wysoka i koszty operacyjne 2023 r. bez kosztów BFG/IPS** wzrosły o 13% r/r; tym niemniej raportowany wskaźnik Koszty/Dochody w 2023 r. bez wpływu wakacji kredytowych spadł do 30% z do 39% w 2022 r.; koszty prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych były większym niż zwykle obciążeniem wyników i podwoiły się do poziomu 286 mln zł; wzrost ucyfrowienia naszego biznesu (klienci cyfrowi: 2,7 mln, wzrost

o 7% r/r, aktywni użytkownicy bankowości mobilnej: 2,5 mln, wzrost o 10% r/r) był wspierany postępującą optymalizacją sieci dystrybucji (liczba oddziałów własnych spadła o 32 jednostki, tj. 8% w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy) podczas gdy poziom zatrudnienia był stabilny (liczba aktywnych pracowników zmniejszyła się o 5 od końca 2022 r.);



(*) Raportowany zysk przed rezerwami na ryzyko kredytowe, Covid-19, wynik na portfelu FV, utratą wartości aktywów finansowych, modyfikacjami, kosztami związanymi z walutowymi kredytami hipotecznymi i wynikiem na transakcji bancassurance w 1kw23 i 4kw23.

- **portfel kredytowy skurczył się o 4% r/r** (zarówno w ujęciu netto i brutto) ze zmianami portfela walutowych kredytów hipotecznych (raportowany poziom spadł o 56% r/r) pozostającymi główną determinantą; portfel kredytowy netto/brutto bez walutowych hipotek nieco wzrósł (+1% r/r); portfel walutowych kredytów hipotecznych w wielkości raportowanej w bilansie dalej szybko się kurczył w wyniku zmian kursów walut, spłat, tworzenia rezerw na ryzyko prawne (zgodnie z MSSF9 rezerwy na ryzyko prawne księguje się jako pomniejszenie wartości brutto zasądzonych kredytów), spisań oraz dobrowolnych ugód z kredytobiorcami; w rezultacie, udział całego portfela walutowych kredytów hipotecznych w kredytach brutto ogółem zmniejszył się do 4,1% (kredyty udzielone przez BM: 3,6%) z 8,9% (8,1%) w tym samym okresie ubiegłego roku;
- **portfel niehipotecznych kredytów detalicznych wzrósł o 7% r/r** (sprzedaż kredytów gotówkowych w 2023 r. osiągnęła poziom 6,3 mld zł, rosnąc o 16% r/r); udział rynkowy BM w sprzedaży w całym 2023 r. wyniósł 10,5%, nieco powyżej poziomu 10,4% w 2022 r.;
- **sprzedaż (wyплаты) kredytów hipotecznych w PLN w całym roku 2023 wyniosła 4,8 mld zł** i pozostała na poziomie znacząco poniżej (26%) sprzedaży w roku poprzednim; **4kw23 przyniósł jednak znaczącą poprawę** ze wzrostem sprzedaży(+32% kw/kw do poziomu niemal 1,7 mld zł, najwyższego od 3kw22); udział rynkowy Banku w sprzedaży w 2023 r. wyniósł 8,2% w porównaniu do 12,8% w 2022 r.;



- **jakość portfela kredytowego była stabilna ze wskaźnikiem NPL** nieznacznie rosnącym do poziomu 4,6% z 4,5% na koniec roku 2022 i generalnie stabilną jakością ekspozycji we wszystkich segmentach; pokrycie kredytów niepracujących rezerwami zwiększyło się w ciągu roku do 72% z poziomu 70% na koniec 2022 r.; koszt ryzyka kredytowego spadł (39 p.b. w 2023 r. w porównaniu do 44 p.b. w 2022 r.) dzięki ciągle niskiemu kosztowi ryzyka w segmencie przedsiębiorstw oraz sprzedaży portfeli kredytów nieregularnych;
- **depozyty klientów wzrosły o 9% r/r** z depozytami detalicznymi rosnącymi o 11% r/r i depozytami korporacyjnymi o 5% r/r, zgodnie z trendami rynkowymi; udział depozytów terminowych wzrósł do 36% na koniec roku 2023 z poziomu 33% na koniec poprzedniego roku; płynność Banku

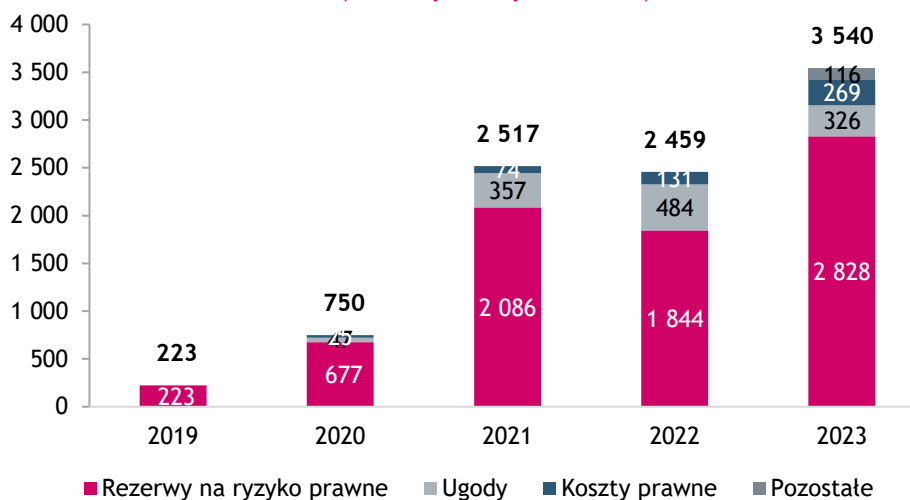
pozostawała na bardzo komfortowym poziomie ze wskaźnikiem Kredyty/Depozyty zmniejszającym dalej się do poziomu poniżej 69%;

- aktywa zarządzane zarówno przez Millennium TFI, jak i fundusze zewnętrzne urosły znacząco; na poziomie ponad 8,1 mld zł zwiększyły się one +26% r/r.

Portfel walutowych kredytów hipotecznych i koszty z nim związane dalej istotnie obciążały wyniki działalności podstawowej

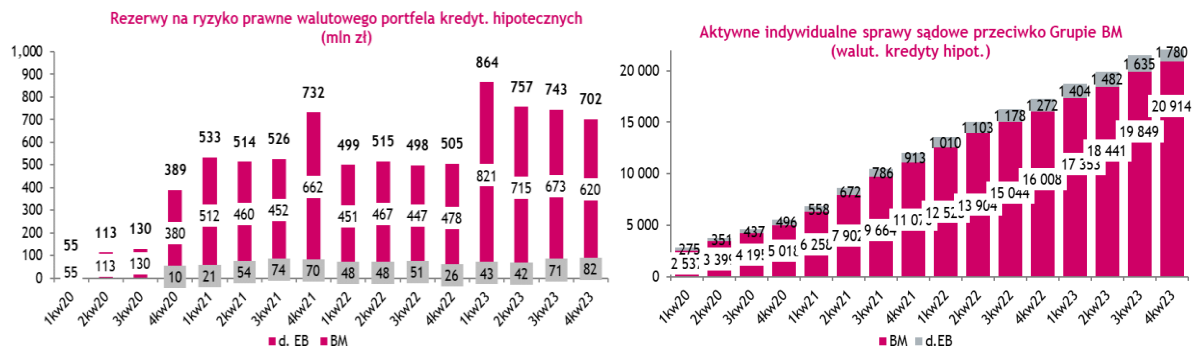
Koszty związane z portfelem kredytów hipotecznych w walutach obcych (rezerwy na ryzyko prawne, koszty związane z tzw. dobrowolnymi ugodami oraz koszty prawne) pozostawały na wysokim poziomie i nadal stanowiły znaczne obciążenie dla poprawiającej się rentowności podstawowej działalności Grupy. Na poziomie 3 540 mln zł (3 338 mln zł po podatku) w całym roku 2023 były one znacząco powyżej poziomu w roku poprzednim (wzrost o odpowiednio 44% r/r / 41% r/r).

Koszty związane z walutowymi kredytami hipot. (mln zł przed podatkiem)*

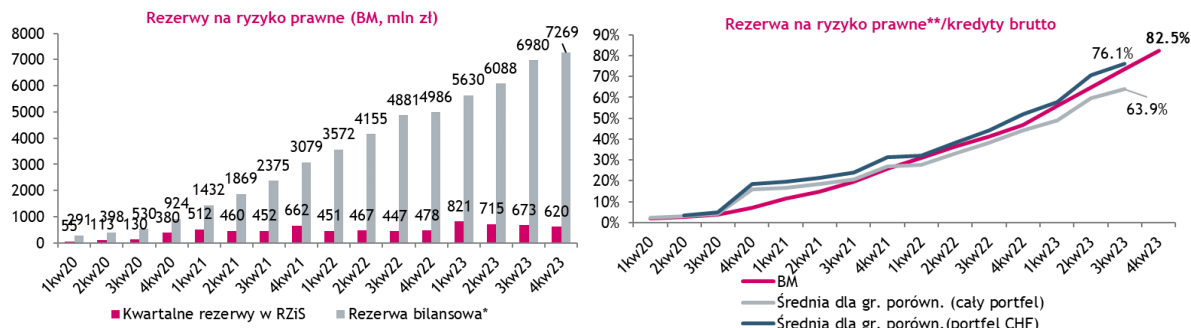


(*) bez kosztów ryzyka prawnego związanymi z portfelem walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez d. EB

Całkowite rezerwy na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi („rezerwy na walutowe kredyty hipoteczne”) w całym 2023 r. wyniosły 3 065 mln zł (2022 r.: 2 017 mln zł) przed podatkiem, w tym 2 828 mln zł (2022 r.: 1 844 mln zł) dotyczyło portfela hipotek walutowych udzielonych przez Bank. W 2023 r. wartość ww. rezerw po podatku dotyczących kredytów udzielonych przez Bank wyniosła 2 762 mln zł w porównaniu do 1 863 mln zł w 2022 r. Podczas gdy w pierwszej połowie 2023 r. wzrost rezerw na walutowe kredyty hipoteczne wynikał z negatywnych zmian w otoczeniu prawnym, zwłaszcza wyroku TSUE z 15 czerwca 2023 r., i w konsekwencji ze zmian metodologicznych (np. eliminacja scenariusza wynagrodzenia za kapitał udostępniony przez Bank) oraz zaktualizowanych parametrów w metodologii tworzenia rezerw przez Bank, w drugiej połowie roku były one przede wszystkim pochodną zmiany parametrów, odzwierciedlając, *inter alia*, faktyczny oraz spodziewany napływ roszczeń sądowych.



Na koniec grudnia 2023 r., saldo rezerw na portfel walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank wyniosło 7 269 mln zł (co odpowiadało 83% ubruttowanego portfela kredytów walutowych) a rezerwy na portfel walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez dawny Euro Bank 603 mln zł. Alokowana, czyli pomniejszająca bilansową wartość brutto każdego z tych portfeli wynosiła odpowiednio 6 028 mln zł oraz 489 mln zł.

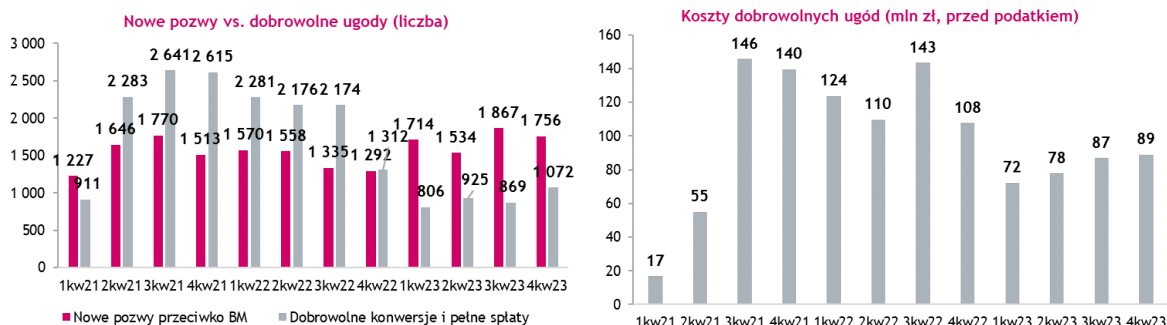


(*) bilansowa wartość rezerw nie równa się sumie obciążeń w RZiS z powodu wykorzystania rezerw oraz zmian w kursach walut;
(**) włączając rezerwy na ugody;

Uwaga: rezerwy na walutowe kredyty hipoteczne/walutowe kredyty hipoteczne brutto (po korekcie IFRS9 tam gdzie standard stosowany); bez portfela d. EB; dane dla grupy porównawczej mogą się różnić od poprzednio prezentowanych z powodu zmiany kompozycji grupy porównawczej

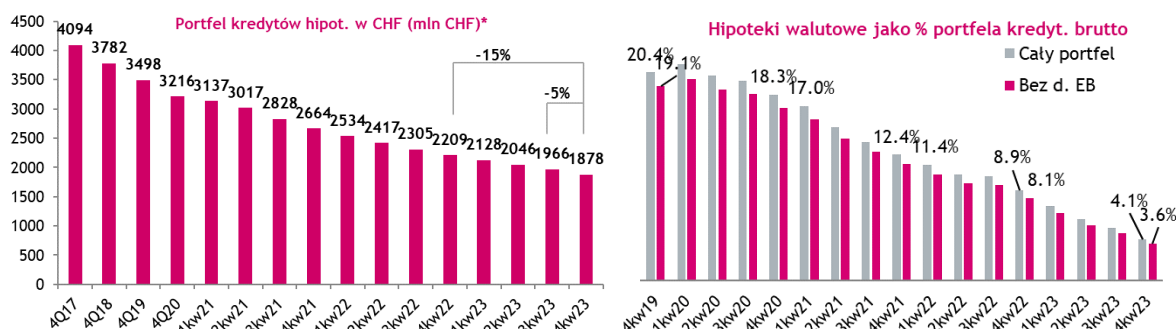
Na dzień 31 grudnia 2023 r. Bank miał 20 914 umów kredytowych i dodatkowo 1 780 umowy kredytowe z byłego Euro Banku będących przedmiotem prowadzonych obecnie indywidualnych sporów sądowych (z wyłączeniem roszczeń wniesionych przez bank przeciw klientom, tzw. spraw windykacyjnych), dotyczących klauzul indeksacyjnych w walutowych kredytach hipotecznych. Relatywnie mała część tych pozwów (11%) została wniesiona przez kredytobiorców którzy na dzień wniesienia pozwu całkowicie spłacili walutowy kredyt hipoteczny bądź skonwertowali go na kredyt hipoteczny w PLN.

Bank przykładą wysoką wagę do redukcji swojego portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz związanego z nim ryzyka i dlatego pozostaje otwarty na indywidualnie negocjowane polubowne rozwiązania (między innymi przewalutowania kredytów na zł, przedterminowe częściowe lub całkowite spłaty, łącznie „dobrowolne ugody”). Liczba dobrowolnych ugód w 4kw23 wyniosła 1 072, powyżej liczby w poprzednich kwartałach, a w całym 2023 r. liczba ugód wyniosła 3 672 (2022 r.: 7 943). Od początku roku 2020, kiedy ugody zaczęły być aktywniej oferowane, zawarto ponad 21 400 polubownych ugód. Stanowi to niemal 35% liczby umów kredytowych dot. walutowych kredytów hipotecznych aktywnych w momencie startu programu oferowania ugód. W wyniku tych negocjacji, zasądzonych wyroków oraz innych naturalnych czynników, w 4kw23 liczba aktywnych walutowych kredytów hipotecznych zmniejszyła się o 1 651 do 32 435, podczas gdy w ciągu 2023 r. zmniejszyła się ona o niemal 5 600 po spadku o 9 600 w całym roku 2022. W 4kw23, koszty związane z dobrowolnymi ugodami wyniosły 89 mln zł (przed podatkiem, ujęte w linii wynik z pozycji wymiany a także w linii wynik z modyfikacji), podczas gdy w 2023 r. koszty te wyniosły 326mln zł (2022 r.: 484 mln zł). Relatywnie wyższy koszt ugód w ostatnich kwartałach odzwierciedlał, między innymi, rosnącą liczbę oraz udział ugód na etapie postępowania sądowego. W 4kw23, 185 takich ugód zostało zawartych w porównaniu do 156 w 3kw23 (2023: 529 w porównaniu do 281 w 2022 r.).



Koszty prawne, ujęte w kosztach administracyjnych oraz pozostałych kosztach operacyjnych, wyniosły 269 mln zł w całym 2023 r.

W efekcie powyższych trendów, portfel hipotek walutowych Banku zmniejszył się o 15% w ciągu roku 2023 (w CHF, brutto, bez wpływu alokowanej rezerwy na ryzyko prawne). Udział całego portfela hipotek walutowych (brutto pomniejszone o alokowane rezerwy na ryzyko prawne) w portfelu kredytów brutto Grupy spadł do 4,1% na koniec grudnia 2023 r., podczas gdy udział hipotek walutowych udzielonych przez Bank spadł do poziomu 3,6%.

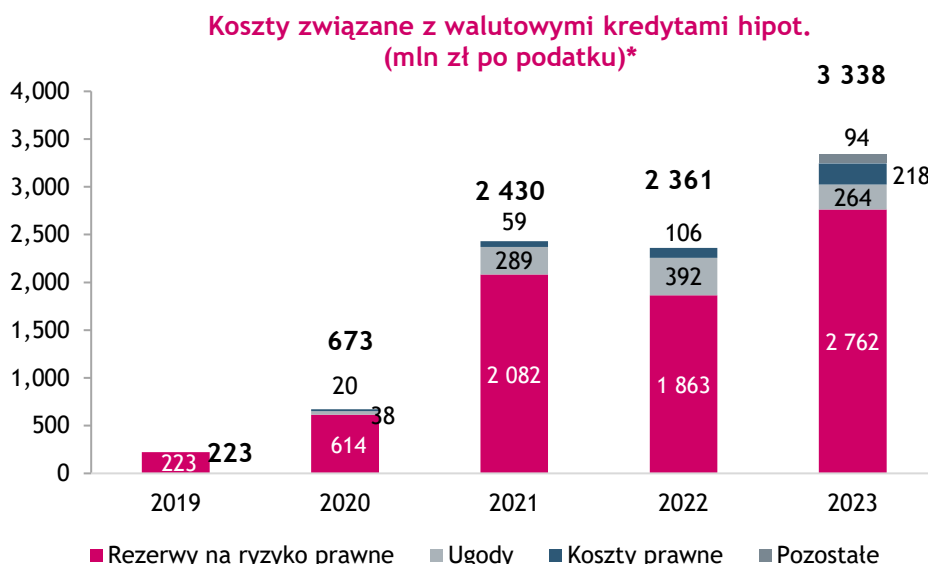


(*) kredyty udzielone przez Bank

Uwaga: udział walutowych kredytów hipotecznych brutto bez pomniejszenia o alokowaną rezerwę na ryzyko prawne wynosił 12.5% na koniec czerwca 2023 r.

Zysk netto po wyłączeniu kosztów portfela walutowego oraz niepowtarzalnych pozycji wyniósł niemal 3 mld zł

Po wyłączeniu wszystkich kosztów związanych z portfelem walutowych kredytów hipotecznych (3 540 mln zł przed podatkiem / 3 338 mln zł po podatku), korekcie o wyniki będące efektem umowy dotyczącej *bancassurance* (652 mln zł przed podatkiem, 528 mln zł po podatku) oraz dodaniu hipotetycznego podatku bankowego (400 mln zł), Grupa BM zaraportowałaby zysk netto za 2023 r. w wys. 2 993 mln zł w porównaniu ze skorygowanym zyskiem za 2022r. wysokości 2 239 mln zł.



(*) bez kosztów ryzyka prawnego związanymi z portfelem walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez d. EB

3. INFORMACJE DLA INWESTORÓW

3.1. ZMIANY KURSU AKCJI

Rok 2023 był rokiem zmiennym dla cen akcji polskich banków. Po wzrostach na początku roku, pod koniec stycznia 2023 roku negatywny wpływ na notowania banków miała opinia rzeczniika TSUE ws. walutowych kredytów hipotecznych. Wyprzedzą się nasiliła po niespodziewanych informacjach o problemach banków w USA i upadku Credit Suisse. Pod koniec marca 2023 r. kursy akcji banków zaczęły odrabiać część wcześniejszych strat. Na początku kwietnia 2023 r. akcje polskich banków odbiły na fali złagodzenia obaw o sytuację europejskiego sektora bankowego, dobrych wyników polskich banków i wynikających z nich mało wymagających wycen. W październiku, niespodziewany wynik wyborów parlamentarnych w Polsce spowodował gwałtowny wzrost cen akcji polskich banków, powodując że banki stały się sektorem na warszawskiej giełdzie o najwyższej stopie zwrotu w 2023 roku.

W okresie 12 miesięcy kończącym się 30 grudnia 2023 roku, indeks szerokiego rynku WIG wzrósł o 23%, indeks największych spółek WIG20 wzrósł o 30% podczas gdy indeks WIG-Banki zachowywał się lepiej niż rynek, zyskując 77%. W tym samym czasie akcje Banku Millennium wzrosły znacząco o 82%.

Roczna zmiana kursu akcji Banku Millennium w stosunku do indeksu WIG Banki



W 2023 r. dzienne obroty akcjami Banku Millennium wyniosły średnio 7,2mln zł i były podobne do tych z roku poprzedniego.

Wskaźniki rynkowe	29.12.2023*	30.12.2022*	Zmiana r/r
Liczba akcji Banku (w tys.)	1 213 117	1 213 117	0,00%
Średnie dzienne obroty w skali roku (w tys. zł)	7 273	7 234	0,5%
Kurs akcji Banku (zł)*	8,35	4,58	82,4%
Wartość rynkowa Banku (mln zł)	10 136	5 556	82,4%
WIG Banki	11 062	6 252	76,9%
WIG20	2 343	1 802	30,0%
WIG30	2 908	2 197	32,4%
WIG - indeks główny	78 460	57 638	36,1%

(*) ostatni dzień notowań w 2023r. i 2022r.

Akcje Banku Millennium są uczestnikami następujących indeksów Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie: WIG, WIG Banki, WIG 30, mWIG 40, WIG Poland oraz WIG-ESG.

3.2. RATINGI BANKU MILLENNIUM

W dniu 24 marca 2023 r. agencja ratingowa Moody's potwierdziła długo- oraz krótko-terminowe ratingi depozytowe Banku na poziomie Baa3/P-3 oraz rating (P)Ba2 niezabezpieczonych i niepodporządkowanych obligacji w programie EMTN oraz zmieniła perspektywę długoterminowego ratingu depozytowego z „pod obserwacją” na negatywną. Ocena indywidualna BCA Banku została obniżona do ba3 z ba2 a jego skorygowana ocena (Adjusted BCA) została potwierdzona na poziomie ba2.

Działania powyższe odnośnie ratingu Banku zakończyły obserwację w kierunku obniżenia rozpoczętą 20 lipca 2022 r. i przedłużoną 20 grudnia 2022 r. (szczegóły w RB 9/2023 [Raporty bieżące - Relacje inwestorskie - Bank Millennium](#))

W dniu 13 lipca 2023 roku agencja ratingowa Fitch Ratings, potwierdziła Long-Term Issuer Default Rating (IDR) oraz Local Currency Long-Term IDR (LC LT IDR) dla Banku na poziomie „BB” a także zmieniła perspektywy dla tych ratingów na „Pozytywna” ze „Stabilna”. Dodatkowo, Fitch potwierdził Viability Rating (VR) dla Banku na poziomie „bb” oraz podwyższyła rating wsparcia dla akcjonariuszy Banku (SSR) do „b+” z „b”. Według Fitch rewizja perspektywy odzwierciedla bazowy scenariusz co do poprawy profilu ryzyka Banku w średnim okresie poprzez stopniowe zmniejszenie ryzyk związanych z portfelem kredytów hipotecznych w walutach obcych. Dodatkowo, uwzględniają one również oczekiwania, że poprawiająca się rentowność działalności podstawowej Banku pozwoli na neutralizację dalszych kosztów prawnych oraz kosztów potencjalnych decyzji władz, przekładając się na dalszą poprawę kapitałów Banku (szczegóły w RB 22/2023 [Raporty bieżące - Relacje inwestorskie - Bank Millennium](#)).

Na dzień publikacji niniejszego raportu, ratingu Banku kształtowały się następująco:

Rating	MOODY'S
Długoterminowy rating depozytowy	Baa3
Krótkoterminowy rating depozytowy	Prime-3
Podstawowa Ocena Kredytowa (BCA)/skorygowana BCA	ba3/ba2
Długoterminowy Counterparty Risk Assessment (CRA)/Krótkoterminowy CRA	Baa2(cr)/Prime-2(cr)
Perspektywa ratingu	negatywna
Rating obligacji SNP MREL	Ba2

Rating	FITCH
Długoterminowy rating emitenta (IDR)	BB
Narodowy rating długoterminowy	BBB+ (pol)
Krótkoterminowy rating emitenta (IDR)	B
Viability (VR)	bb
Shareholder Support Rating (SSR)	b
Perspektywa ratingu	pozytywna*
Rating obligacji SNP MREL	BB

3.3. RELACJE INWESTORSKIE

Bank w komunikacji ze środowiskiem inwestorskim dba o wysoki poziom przejrzystości oraz o odpowiedni dostęp do informacji dla wszystkich jej odbiorców. Rzetelne i aktualne informacje przekazywane są w trybie i z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa. Lista publikowanych przez Bank informacji z określeniem częstotliwości i miejsca publikacji znajduje się na stronie Banku w dedykowanej sekcji Relacji z Inwestorami - część pt. Polityka Informacyjna [Polityka informacyjna Banku Millennium - Bank Millennium](#).

Na stronie internetowej relacji z inwestorami [Relacje inwestorskie - O Banku - Bank Millennium](#) znajdują się zawsze aktualne informacje, dotyczące m.in. notowań akcji Banku Millennium na GPW, akcjonariatu spółki, Walnych Zgromadzeń, historii wypłaty dywidendy czy ratingów kredytowych. Znajdują się tam również raporty bieżące i okresowe, prezentacje wyników, arkusze Excel z kluczowymi informacjami finansowymi oraz inne istotne informacje o Banku. Warto zwrócić uwagę, że strona internetowa jest responsywna, co oznacza, że jest dostosowana do urządzeń mobilnych - tabletów i smartfonów.

Bank wykorzystuje różne kanały komunikacji w celu dotarcia do obecnych i potencjalnych Akcjonariuszy, w tym głównie takie jak:

- okresowe konferencje z udziałem Zarządu na temat kwartalnych wyników Grupy Kapitałowej Banku (cztery w ciągu 2023 r.),
- udział w konferencjach organizowanych dla inwestorów w kraju i za granicą (6)
- indywidualne i grupowe spotkania z uczestnikami rynku kapitałowego (307 uczestników),
- bieżące komunikaty giełdowe (41) i prasowe,
- dedykowana strona internetowa w portalu Banku poświęcona relacjom inwestorskim,
- zachęcanie do udziału w dorocznym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy,
- kontakty bieżące z uczestnikami rynku (przez e-mail, telefon lub komunikatory internetowe).

W ramach realizacji najlepszej praktyki dotyczącej równego dostępu do informacji, od 2006 roku Bank zapewnia nieograniczony dostęp do konferencji przez internet (transmisja wideo w języku polskim i angielskim) i przez telefon. Zapis z każdej konferencji dostępny jest na stronie Banku. Bank zapewnia również transmisję internetową video z obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Zapis z obrad wraz z podjętymi uchwałami jest także dostępny na stronie Banku.

Bank Millennium jest analizowany przez 12 analityków reprezentujących lokalne i międzynarodowe biura maklerskie, którzy publikują swoje raporty i rekomendacje dla akcji Banku Millennium. Pełna lista analityków znajduje się na stronie Banku <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/relacje-inwestorskie/analitycy>.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. struktura rekomendacji (nie starszych niż 6 miesięcy) przedstawiała się następująco:

Kupuj	Trzymaj	Sprzedaj
4	2	1

3.4. POLITYKA DYWIDENDOWA

Polityka dywidendowa Banku Millennium zakłada wypłatę 35% do 50% zysku netto Banku, przy założeniu, że zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), dotyczące wypłaty dywidendy, zostaną spełniane.

Bank odnotował stratę netto w 2022 roku, stąd nie było podstaw do wypłaty dywidendy. Zarząd Banku przedstawił propozycję a Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku, które odbyło się w dniu 30 marca 2023, zdecydowało o przeznaczeniu kwoty 1 030 mln zł z kapitału rezerwowego na pokrycie straty powstałej w roku 2022.

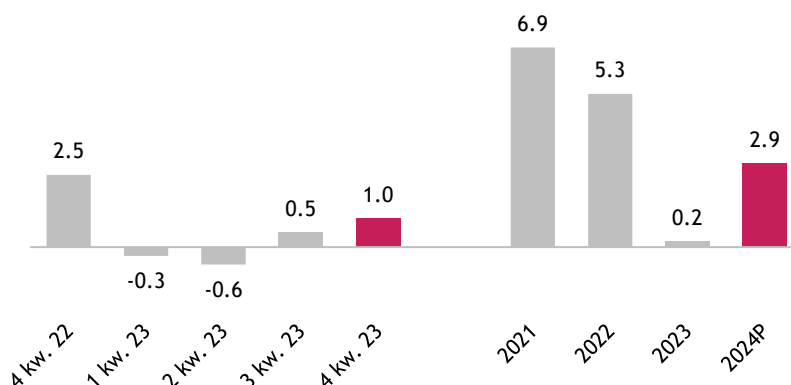
Bank Millennium odnotował zysk netto w 2023 roku. Zgodnie z założeniami Planu Ochrony Kapitału oraz Planu Naprawy, a także uwzględniając sformułowane w piśmie z 22 lutego 2024 r. zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) dotyczące niewypłacania dywidendy, Zarząd zamierza, po otrzymaniu wymaganych zgód korporacyjnych, rekomendować akcjonariuszom na WZA w roku 2024 zatrzymanie w kapitałach własnych Banku całości zysku osiągniętego w roku 2023.

4. WARUNKI RYNKOWE ORAZ PERSPEKTYWY DZIAŁALNOŚCI

4.1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA

W I półroczu 2023 roku aktywność w polskiej gospodarce istotnie wyhamowała na skutek wysokiej inflacji, restrykcyjnych warunków finansowych, spadku popytu światowego i wygaśnięcia impulsu popytowego po wybuchu wojny na Ukrainie. Jednak w II poł. 2023 roku gospodarka weszła na ścieżkę ożywienia i w całym 2023 roku dynamika PKB była dodatnia i według wstępnych szacunków wyniosła 0,2%. Na tle pozostałych krajów Unii Europejskiej Polska charakteryzowała się relatywnie mniejszą skalą pogorszenia koniunktury, dzięki ekspansywnej polityce fiskalnej, dobrej sytuacji na rynku pracy i rosnącym inwestycjom. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymywała się na poziomach zbliżonych do historycznych minimów i na koniec 2023 r. wyniosła 5,1%. Dobra sytuacja na rynku pracy, obok spadającej inflacji i dobrej sytuacji dochodowej, była jednym z głównych czynników odpowiedzialnych za poprawę nastrojów konsumentów, a w rezultacie odbudowy konsumpcji indywidualnej. Odradzająca się konsumpcja prywatna neutralizowała negatywny wpływ obniżonej aktywności ekonomicznej u głównych partnerów handlowych Polski, szczególnie w Niemczech, które w 2023 r. znajdowały się w recesji.

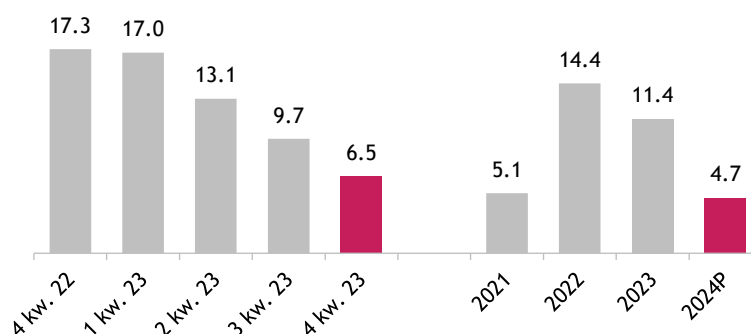
PKB i jego prognozy (% r/r)



Macrobond, Bank Millennium, P - prognoza

Rok 2023 był okresem dezinflacji. Po wzroście do 18,4% r/r w lutym 2023 r. inflacja CPI zaczęła spadać w związku z szybszym wygasaniem negatywnych szoków podaźowych, a także działaniami regulacyjnymi rządu. Rok 2023 zamknął się inflacją CPI na poziomie 6,2% r/r tj. 12,2 pkt. proc. poniżej szczytu z lutego. Bardziej uporczywa była natomiast inflacja cen usług, co było związane z szybko rosnącymi kosztami pracy. W rezultacie inflacja bazowa obniżała się w wyraźnie wolniejszym tempie niż ogólny wskaźnik CPI. W grudniu 2023 r. wyniosła ona 6,9% r/r wobec 11,5% r/r na koniec roku 2022. W ocenie Banku, w najbliższych miesiącach inflacja będzie dalej spadać, choć jej powrót do celu inflacyjnego NBP pozostaje odległą perspektywą.

Inflacja CPI i jej prognozy (% r/r, średnio w okresie)



Źródło: Macrobond, Bank Millennium, P - prognoza

Przez większą część 2023 roku Narodowy Bank Polski utrzymywał podstawowe stopy procentowe na najwyższym poziomie od 2002 r. We wrześniu ub. roku Rada Polityki Pieniężnej dokonała jednak nagłego zwrotu z polityce pieniężnej i obniżyła stopy procentowe o 75 pkt. baz. a w październiku o kolejne 25 pkt. baz. W rezultacie, referencyjna stopa procentowa Narodowego Banku Polskiego znalazła się na poziomie 5,75%. Po październikowych wyborach parlamentarnych, w których władzę objęła opozycja, Rada Polityki Pieniężnej zastrzyła narrację i komunikuje chęć stabilizacji parametrów polityki pieniężnej.

W 2023 r. depozyty w sektorze bankowym rosły w solidnym tempie i w grudniu ich wartość nominalna była wyższa o 172,5 mld PLN, tj. o 9,9% w porównaniu do grudnia 2022 r. Niemniej jednak relacja depozytów do PKB spadła z 57,1% w 2022 r. do szacunkowych 56,6% w 2023 r. Najbardziej wzrosły depozyty sektora gospodarstw domowych, a ich roczna dynamika przyspieszyła do 11,2% r/r z 3,2% r/r w grudniu 2022 r. Wolumen depozytów gospodarstw domowych wzrósł nominalnie aż o 124 zł mld w 2023 r. wobec wzrostu o 34 mld PLN rok wcześniej. Depozytom gospodarstw domowych sprzyjały wysokie nominalne stopy procentowe i solidny wzrost wynagrodzeń. W 4 kw. 2023 dynamika depozytów gospodarstw domowych nieznacznie spowolniła, co można wiązać z ożywieniem konsumpcji. Dynamika depozytów korporacji spowolniła do 7,5% r/r w 2023 r. z 9,6% w 2022 r. W środowisku wysokich stóp procentowych i niskiego wzrostu gospodarczego kreacja kredytu w gospodarce była niska, szczególnie w I poł. 2023 roku. W drugiej połowie roku nastąpiło wyraźne ożywienie akcji kredytowej, zwłaszcza w segmencie gospodarstw domowych. W 4 kw. 2023 r. wartość nowo udzielonych kredytów dla gospodarstw domowych wyniosła 57,8 mld PLN, osiągając najwyższą wartość w historii dostępnych danych. Było to głównie skutkiem silnego ożywienia kredytów hipotecznych oraz ogromnego zainteresowania rządowym programem „Bezpieczny Kredyt 2%”. Ożywienie, choć na mniejszą skalę, zaobserwowano w segmencie kredytów konsumenckich. Popyt na kredyt ze strony przedsiębiorstw utrzymywał się na niskim poziomie przez cały 2023 rok.

W ocenie Banku aktywność gospodarcza w Polsce będzie się odbudowywać i w roku 2024 wzrost gospodarczy przyspieszy do 2,9% r/r. Głównym motorem gospodarki będzie, naszym zdaniem, popyt konsumpcyjny, czemu sprzyjać będzie niskie bezrobocie, wciąż silnie rosnące płace, których dynamika wsparta będzie silnym podniesieniem płacy minimalnej, a także zadeklarowanymi przez rząd podwyżkami wynagrodzeń nauczycieli i pracowników sfery budżetowej. Dodatkowym wsparciem dochodów gospodarstw domowych będzie realizacja wypłat transferów socjalnych z budżetu. Oczekiwane jest natomiast wyhamowanie dynamiki inwestycji w środki trwałe, m.in. z powodu zakończenia starej perspektywy budżetu Unii Europejskiej i powolnego uruchamiania środków z nowego budżetu UE. W ocenie Banku ryzyka dla przedstawionej powyżej prognozy dynamiki PKB skierowane są w górę, głównie ze względu na możliwe szybsze odbicie popytu konsumpcyjnego. W ocenie Banku istnieje tylko niewielka przestrzeń do złagodzenia polityki pieniężnej w 2024 r. Tym bardziej, że Rada Polityki Pieniężnej komunikuje chęć stabilizacji stóp procentowych w najbliższych miesiącach. Ekspansywna polityka fiskalna, niskie bezrobocie, relatywnie wysoka dynamika płac będą opóźniać powrót inflacji do celu banku centralnego, a tym samym ograniczać przestrzeń do obniżek stóp procentowych. Spodziewane złagodzenie polityki pieniężnej przez Fed i Europejski Bank Centralny może stworzyć przestrzeń do nieznacznej redukcji stóp procentowych w Polsce bez negatywnej presji na złotego. Ze względu na niepewność co do perspektyw inflacji, obniżki te powinny być przeprowadzane ostrożnie.

4.2. CZYNNIKI NIEPEWNOŚCI DLA GOSPODARKI I GRUPY BANKU MILLENNIUM

Poniższe zestawienie prezentuje najważniejsze w ocenie Banku Millennium negatywne czynniki ryzyka dla Grupy Banku Millennium związane z sytuacją makroekonomiczną w latach 2024-2025.

- Sytuacja geopolityczna na świecie, obejmująca m.in. możliwość zaostrzenia działań wojennych pomiędzy Rosją a Ukrainą oraz eskalacja napięcia na Bliskim Wschodzie i w Azji. Potencjalnie skutkowałoby to wzrostem niepewności i awersji do ryzyka, a także nasileniem zaburzeń w łańcuchach dostaw. W konsekwencji wzrosłyby ceny surowców na międzynarodowych rynkach, a także osłabiłby się złoty, co przełożyłoby się na wzrost inflacji w Polsce, osłabienie dynamiki PKB oraz wzrost bezrobocia.

- Gorsza od założeń sytuacja gospodarcza u partnerów handlowych Polski, w szczególności głębsza oraz dłuższa niż obecnie zakładana recesja w Niemczech. Miałoby to negatywny wpływ na wyniki finansowe polskich przedsiębiorstw, co potencjalnie mogłoby skutkować spadkiem popytu na pracę i wzrostem bezrobocia. W rezultacie, obniżyłby się popyt na produkty Grupy, a jednocześnie wzrosłoby ryzyko kredytowe.
- Zmiana funkcji reakcji banków centralnych w gospodarkach rozwiniętych, a także krajowej Rady Polityki Pieniężnej w kierunku bardziej restrykcyjnego nastawienia. W rezultacie, banki centralne obniżyłyby stopy procentowe w znacznie mniejszej skali niż dotychczasowe oczekiwania, lub zaostrzyły warunki monetarne. Skutkowałoby to spowolnieniem wzrostu gospodarczego, wyższą bezrobocia, ograniczeniem popytu na kredyt, a także utrudniło realizację budżetu państwa i zwiększyło koszty finansowania deficytu.
- Wzrost ryzyka politycznego i instytucjonalnego w Polsce, czego efektem mogłyby być zakłócenia w realizacji polityki gospodarczej rządu, w tym także zaburzenia w pozyskaniu środków z Unii Europejskiej. Mogłoby to skutkować wzrostem premii za ryzyko, osłabieniem złotego, przeceną papierów skarbowych i wzrostem zmienności na rynkach finansowych.

Istnieje również możliwość lepszych niż w scenariuszu bazowym Banku wyników gospodarczych w Polsce, które mogłyby wynikać m.in. z szybszego od założeń wygaśnięcia działań militarnych na Ukrainie, silniejszego napływu do Polski pracowników z zagranicy oraz szybszego napływu środków z Unii Europejskiej. Poprawie sytuacji gospodarczej pomagałoby wcześniejsze od założeń i silniejsze w skali ożywienie gospodarcze za granicą.

5. INNE ISTOTNE KWESTIE

5.1. PLAN NAPRAWY I PLAN OCHRONY KAPITAŁU

W roku 2023 Bank kontynuował realizację Planu Naprawy oraz Planu Ochrony Kapitału. Zgodnie z wcześniejszymi raportami Plan Naprawy został uruchomiony przez Zarząd Banku w dniu 15 lipca 2022 r. z uwagi na wystąpienie niebezpieczeństwa naruszenia współczynników kapitałowych, przesłanki wskazanej w art. 142 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. 2021, poz. 2439, tj. z dnia 28 grudnia 2021 r. z późn. zm.). Ryzyko naruszenia współczynników kapitałowych spowodowane było dokonaniem przez Bank szacunkiem negatywnego wpływu kosztów wakacji kredytowych na wyniki 3kw22. Dodatkowo, Bank opracował i przedłożył Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) Plan Ochrony Kapitału, zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 963, t.j. z dnia 6 maja 2022 r. z późn. zm.). KNF zatwierdziła ten plan w dniu 28 października 2022 r.

Zarówno Plan Naprawy, jak i Plan Ochrony Kapitału przewidują wzrost współczynników kapitałowych znacznie powyżej wymaganego poziomu minimalnego poprzez połączenie dalszej poprawy rentowności operacyjnej i inicjatyw optymalizacji kapitału, takich jak zarządzanie aktywami ważonymi ryzykiem (włączając sekurytyzacje). Uruchomienie obu planów uruchomiło szereg działań mających na celu podwyższenie współczynników kapitałowych i rentowności operacyjnej.

Od momentu uruchomienia obu ww. planów Bankowi/Grupie udało się znacząco poprawić wskaźniki kapitałowe, plasując je wyraźnie powyżej nowych wymogów regulacyjnych. Na 31 grudnia 2023 r. współczynnik Tier 1 znajdował się 555 p.b. (Bank) i 488 p.b. (Grupa) powyżej wymogu minimalnego, a łączny współczynnik kapitałowy (TCR) znajdował się 682 p.b. (Bank) i 585 p.b. (Grupa) powyżej wymogu minimalnego.

W ramach działań optymalizujących kapitały, w 2023 r. Bank przeprowadził dwie transakcje sekurytyzacji syntetycznej. Pierwsza zakończona w lipcu dotyczyła wierzytelności leasingowych, a druga zakończona w grudniu dotyczyła portfela kredytów gotówkowych o łącznej wartości 7,2 mld zł. W ramach transakcji Bank przeniósł na inwestorów istotną część ryzyka kredytowego sekurytyzowanych portfeli.

Więcej szczegółów znajduje się w niniejszym raporcie w części poświęconej ryzyku.

5.2. WYMOGI MREL

Bank otrzymał w czerwcu 2023 r. wspólną decyzję organów do spraw restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zobowiązującą do spełnienia wymogów MREL. W decyzji wyznaczono zaktualizowane minimalne wymogi, które muszą być spełnione do 31 grudnia 2023 roku - na poziomach 18,89% (skonsolidowany MRELTrea) i 5,91% (skonsolidowany MRELtem). Dodatkowo w odniesieniu do powyższych decyzji, Bank powinien także spełnić wymogu MREL z uwzględnieniem Wymogu połączonego bufora (obecnie 2,75%).

Biorąc pod uwagę powyższe, we wrześniu 2023 roku Bank zakończył z sukcesem subskrypcję obligacji nieuprzywilejowanych senioralnych o łącznej wartości 500 mln EUR w ramach Programu Emisji Średnioterminowych Euro Obligacji o łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 3 mld EUR (Raporty bieżące nr 27/2023 i 30/2023).

W połączeniu z ww. poprawą współczynników kapitałowych, na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank/Grupa spełniał z nadwyżką minimalne wymagane wymogi MRELTrea oraz MRELtem a także spełniał wymóg MRELTrea po włączeniu wymogu połączonego bufora.

Zgodnie z pismem otrzymanym w grudniu 2023 r. od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”), uwzględniając zaktualizowany poziom dodatkowego wymogu kapitałowego (P2R), docelowy zaktualizowany MREL-TREA dla Banku wynosiłby odpowiednio 18,03% TREA, z zachowaniem minimalnego wymogu podporządkowania, natomiast docelowy MREL-TEM wynosiłby odpowiednio 5,91% z zachowaniem minimalnego wymogu podporządkowania. Zgodnie z ww. pismem, BFG proponuje ww. poziomy MREL w ramach procesu podejmowania wspólnej decyzji w cyklu planistycznym 2023/24.

Zakładając brak nadzwyczajnych czynników, Grupa planuje utrzymywać oba współczynniki MREL powyżej minimalnych wymaganych poziomów z bezpieczną nadwyżką.

Więcej szczegółów znajduje się w niniejszym raporcie w części poświęconej ryzyku.

5.3. RYZYKO ZWIĄZANE Z PORTFELEM KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH OBCYCH

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Bank miał 20 914 umów kredytowych i dodatkowo 1 780 umów kredytowych z byłego Euro Banku będących przedmiotem prowadzonych obecnie indywidualnych sporów sądowych (z wyłączeniem roszczeń wniesionych przez Bank przeciw klientom, tzw. spraw windykacyjnych), dotyczących klauzul indeksacyjnych w walutowych kredytach hipotecznych (64% umów kredytowych przed sądem pierwszej instancji oraz 36% umów kredytowych przed sądem drugiej instancji) z całkowitą wartością roszczeń wniesionych przez powodów wynoszącą 4 130,6 mln PLN oraz 281,5 mln CHF (portfel Banku Millennium: 3 780,2 mln PLN i 272,6 mln CHF oraz portfolio byłego Euro Banku: 350,4 mln PLN i 8,8 mln CHF). Spośród 20 914 umów kredytowych w indywidualnych trwających obecnie sprawach 240 jest również przedmiotem sporu zbiorowego. Z ogólnej liczby indywidualnych postępowań przeciwko Bankowi około 2 260, czyli 11%, zostało wniesionych przez kredytobiorców, którzy już w sposób naturalny lub przedterminowy całkowicie spłacili kredyt lub posiadali kredyt przeliczony na złote w momencie wniesienia i nie posiadali ugody, a kolejne około 730 spraw dotyczy kredytów, które zostały w pełni spłacone od tego czasu (postępowania sądowe są długotrwałe).

Roszczenia zgłaszane przez klientów w postępowaniach indywidualnych dotyczą przede wszystkim stwierdzenia nieważności umowy i zwrotu zapłaconych rat kapitałowo-odsetkowych jako nienależnego świadczenia z uwagi na abuzywny charakter klauzul indeksacyjnych, lub też utrzymania umowy w PLN z oprocentowaniem indeksowanym do CHF Libor.

Bank jest poza tym stroną pozwu zbiorowego, którego przedmiotem jest ustalenie odpowiedzialności Banku z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia w związku z zawartymi walutowymi kredytami hipotecznymi. Nie jest to spór o zapłatę. Orzeczenie w tym postępowaniu nie przyzna bezpośrednio członkom grupy żadnych kwot. Liczba umów kredytowych objęta tym postępowaniem wynosi 3 273. Spośród 3 273 umów kredytowych objętych postępowaniem zbiorowym 240 jest również przedmiotem indywidualnych trwających obecnie spraw sądowych, zawarto 858 ugód oraz zapadło 7 wyroków prawomocnych (unieważnienie umowy kredytowej). W dniu 24 maja 2022 r. sąd wydał wyrok co do istoty sprawy oddalający powództwo w całości. W dniu 13 grudnia 2022 r. powód złożył apelację od wyroku z dnia 24 maja 2022 r. W dniu 20 listopada 2023 r. powód wniósł o udzielenie zabezpieczenia roszczeń przeciwko Bankowi. Postanowieniem z dnia 27 grudnia 2023 r. wniosek o udzielenie zabezpieczenia został oddalony.

Natarczywa kampania reklamowa obserwowana w domenie publicznej wpływa na liczbę sporów sądowych. Do końca 2019 r. przeciwko Bankowi złożono 1 985 indywidualnych roszczeń (dodatkowo 236 przeciwko dawnemu Euro Bankowi), w 2020 r. liczba ta wzrosła o 3 005 (265), w 2021 r. wzrosła o 6 159 (423), w 2022 r. wzrosła o 5 755 (408), natomiast w 2023 r. wzrosła o 6 871 (647).

Z danych ZBP (Związek Banków Polskich) zebranych od wszystkich banków posiadających walutowe kredyty hipoteczne wynika, że znaczna większość sporów została prawomocnie rozstrzygnięta niekorzystnie dla banków. Jeśli chodzi o Bank Millennium (włącznie z portfelem byłego Euro Banku), w okresie od roku 2015 do końca 2023 r. ostatecznie rozstrzygnięto 3 341 spraw (3 263 w roszczeniach klientów wobec Banku i 78 w roszczeniach wniesionych przez Bank wobec klientów tj. sprawy windykacyjne) spośród których zawarto 925 ugód, 56 spraw umorzono, 64 zostały rozstrzygnięte korzystnie dla Banku, a 2 296 zakończyło się wyrokiem niekorzystnym dotyczącym zarówno unieważnienia umów kredytowych, jak i konwersji na PLN+LIBOR. Bank składa apelacje od negatywnych orzeczeń sądu I instancji stwierdzających nieważność umowy kredytu. Bank podejmuje

również odpowiednie działania prawne celem zabezpieczenia zwrotu kwot udostępnionych na podstawie umów kredytu.

Wartość brutto umów i pożyczek w ramach indywidualnych spraw sądowych i pozwów grupowych wniesionych przeciwko Bankowi (włącznie z portfelem byłego Euro Banku) na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 6 264 mln zł (w tym pozostająca do spłaty kwota kapitału umów kredytowych w ramach pozwu zbiorowego wyniosła 763 mln zł).

Gdyby wszystkie umowy kredytowe zawarte przez Bank Millennium, będące obecnie w postępowaniach sądowych indywidualnych i grupowych zostały uznane za nieważne bez żadnego wynagrodzenia za wykorzystanie kapitału, koszt przed opodatkowaniem mógłby wynieść 6 955 mln zł z wyłączeniem potencjalnych kwot związanych z odsetkami. Końcowe straty mogą być niższe lub wyższe w zależności od ostatecznej linii orzecznictwa sądowego w tym zakresie.

W okresie 12 miesięcy 2023 r. Bank utworzył 2 828,1 mln zł rezerw na portfel Banku Millennium oraz 237,3 mln zł na portfel byłego Euro Banku. Wartość bilansowa rezerw dla portfela Banku Millennium na koniec grudnia 2023 r. ukształtowała się na poziomie 7 268,8 mln zł, a dla portfela byłego Euro Banku 603,0 mln zł.

Opracowana przez Bank metodologia liczenia rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami indeksowanymi opiera się na następujących głównych parametrach:

- (i) liczbie bieżących spraw (w tym umów w ramach pozwu zbiorowego) i potencjalnych przyszłych spraw sądowych, które pojawiają się w określonym (trzyletnim) horyzoncie czasowym. W zakresie liczby przyszłych spraw sądowych Bank monitoruje zachowanie klientów, śledzi trendy na rynku, komentarze ekspertów, co skutkowało dokonaniem korekty wcześniejszych założeń. W efekcie w metodologii liczenia rezerw na ryzyko prawne w przypadku kredytów aktywnych (kredyty z saldem pozostałym do spłaty na dzień złożenia pozwu) Bank zwiększył szacowany procent klientów objętych metodologią w tej grupie do 83% całkowitej liczby aktualnie aktywnych kredytów w porównaniu do 77% na koniec IIIQ2023 roku. Na podstawie analizy statystycznej, w pełni spłaconym lub przeliczonym na złote kredytem, Bank przypisuje znacznie mniejsze prawdopodobieństwo bycia przedmiotem sprawy sądowej, W szczególności: a) Bank ocenia ryzyko związane z rozliczeniami zawartymi z klientami w przeszłości jako znikome b) z grupy kredytów, które zostały spłacone (w sposób naturalny lub przedterminowy, lub zamienione na kredyt złotowy) i nie były objęte ugodą, Bank zakłada, że około 16% klientów pozwało lub. zdecyduje się w przyszłości pozwać Bank;
- (ii) aktualnie oszacowanej kwocie potencjalnej straty Banku w przypadku wydania konkretnego wyroku sądowego;
- (iii) prawdopodobieństwie uzyskania określonego wyroku sądowego obliczanego na podstawie statystyk orzeczeń w sprawach, w których Bank jest stroną oraz uzyskanych opinii prawnych;
- (iv) Bank nie uwzględnia w metodologii naliczania rezerw elementu związanego z potencjalnym roszczeniem o wynagrodzenie dla klienta w związku z dokonywanymi przez niego spłatami;
- (v) szacunkach związanych z polubownymi ugodami z klientami zawieranymi na drodze sądowej lub pozasądowej:
 - a. Bank zakłada 12% prawdopodobieństwo powodzenia zawarcia ugody w ramach negocjacji prowadzonych z klientami w toku postępowania sądowego;
 - b. negocjacje zarówno na drodze sądowej jak i pozasądowej są prowadzone indywidualnie i mogą być w każdej chwili przerwane przez Bank;
 - c. z uwagi na poniesione już w przeszłości duże wysiłki negocjacyjne, maleje prawdopodobieństwo sukcesu w tych negocjacjach w przyszłości a ich koszty mogą wzrosnąć, jednocześnie większość klientów miała już kontakt z Bankiem w sprawie ewentualnego negocjowania konwersji kredytów na złotówki, więc na chwilę obecną Bank przyjmuje konserwatywne podejście przy uwzględnianiu potencjalnego wpływu tego czynnika.

Bank jest otwarty na indywidualne negocjowanie korzystnych warunków przedterminowej spłaty lub przewalutowania kredytów na PLN. W wyniku tych negocjacji liczba aktywnych walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium zmniejszyła się o 21 428: w 2020 r. o 1 363, w 2021 r. o 8 450, w 2022 r. o 7 943 i w 2023 r. o 3 672. Na koniec 2023 roku Bank posiadał 32 425 aktywnych walutowych kredytów hipotecznych. Koszty poniesione w związku z tymi negocjacjami wyniosły 1 340,1 mln zł: 44,5 mln zł w 2020 r., 364,6 mln zł w 2021 r., 515,2 mln zł w 2022 r. oraz 415,8 mln zł w 2023 r. i są prezentowane głównie w pozycji „Wynik z pozycji wymiany” oraz „Wynik z tytułu modyfikacji” w Rachunku zysków i strat (wartości kosztów obciążających poszczególne pozycje Rachunku zysków i strat z tytułu zawieranych ugód zaprezentowano w **nocie (10) w Rozdziale 4 Noty do Sprawozdania Finansowego**).

Ryzyko prawne portfela byłego Euro Banku jest w pełni pokryte Umową w przedmiocie Zwolnienia z Odpowiedzialności i Gwarancji Dotyczącą Portfela CHF, zawartą z Société Générale S.A.

Bank przeanalizował wrażliwość metodologii obliczania rezerw, w przypadku której zmiana parametrów wpłynęłaby na wartość szacowanej straty związanej z ryzykiem prawnym sporu:

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę
Zmiana w liczbie przyjmowanych w założeniach spraw sądowych	Dodatkowo do przyjętych w powyższych założeniach liczbach, 1000 nowych klientów składa pozew sądowy przeciwko Bankowi	167 mln zł
Zmiana prawdopodobieństwa wygrania sprawy	Zmiana prawdopodobieństwa wygrania sprawy przez Bank o 1 p.p.	75 mln zł
Zmiana prawdopodobieństwa sukcesu negocjacyjnego z klientem będącym w sporze sądowym	Zmiana prawdopodobieństwa o 1 p.p.	18 mln zł

W dniu 8 grudnia 2020 roku p. Jacek Jastrzębski, przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), zaproponował wprowadzenie rozwiązania „sektorowego” w kwestii ryzyka związanego z walutowymi kredytami hipotecznymi dla całego sektora. Rozwiązanie polegałoby na oferowaniu przez banki swoim klientom możliwości dobrowolnego przystępowania do porozumień, na podstawie których klient zawierałby z bankiem ugodę, tak jakby jego kredyt od samego początku był kredytem złotowym oprocentowanym za pomocą odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę historycznie stosowaną do takiego kredytu. Decyzja o powszechnym wdrożeniu tego rozwiązania mogłaby wiązać się z koniecznością utworzenia z góry rezerw na straty wynikające z przewalutowania kredytów hipotecznych w CHF. Bank w praktyce wykorzystuje elementy propozycji powyższego rozwiązania systemowego przy wielu indywidualnych negocjacjach z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecznych, w tym również w toku postępowań sądowych.

Ze względu na orzecznictwo TSUE, które wyklucza dochodzenie przez banki roszczeń wykraczających poza zwrot udostępnionego kapitału, możliwość wdrożenia rozwiązania KNF jest niska.

Należy również nadmienić, że na 31.12.2023 Bank musiał utrzymywać dodatkowe fundusze własne na pokrycie dodatkowych wymogów kapitałowych w związku z ryzykiem portfela walutowych kredytów hipotecznych (bufor walutowy Filaru II) w wysokości 1,47 p.p. (1,46 p.p. na poziomie Grupy), z których część została alokowana na ryzyko operacyjne/prawne.

Biorąc pod uwagę ostatnią niekorzystną ewolucję w orzecznictwie w zakresie walutowych kredytów hipotecznych, Bank będzie musiał regularnie dokonywać oceny i być może konieczne będzie dalsze zwiększanie salda rezerw dedykowanych na spory sądowe, w przypadku kontynuacji tego trendu. Można racjonalnie założyć, że kwestie prawne odnoszące się do walutowych kredytów hipotecznych będą dalej badane przez sądy krajowe w ramach rozpatrywanych sporów, co mogłoby doprowadzić do pojawienia się dalszych interpretacji, które byłyby istotne dla oceny ryzyka związanych z przedmiotowymi postępowaniami. Okoliczność ta wskazuje na potrzebę stałej analizy tych spraw.

Więcej szczegółów jest przedstawionych w Skonsolidowanym Finansowym Raporcie Rocznym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.

6. POLSKI SEKTOR BANKOWY I POZYCJA BANKU MILLENNIUM ORAZ GRUPY BM

Polski sektor bankowy

Po „pandemicznym” roku 2021 i naznaczonym wybuchem wojny w Ukrainie roku 2022, rok 2023 okazał się być pierwszym od dawna względnie spokojnym, tj. bez istotnego wpływu nowych zewnętrznych czynników, okresem dla polskiego sektora bankowego. Należy jednak dodać iż otoczenie makroekonomiczne nie było wspierające dla sektora. Wzrost gospodarczy był niski (+0.2% r/r w całym roku 2023 wg. wstępnych danych, ze spadkiem PKB w 1kw23 oraz 2kw23) a inflacja oraz stopy procentowe wysokie. W rezultacie aktywność gospodarcza była relatywnie niska co skutkowało m.in. niskim popytem na kredyt. Dodatkowo, koszty związane z portfelami walutowych kredytów frankowych osiągnęły nowy rekordowo wysoki poziom, odzwierciedlając duży napływ spraw sądowych przeciwko bankom oraz wyroki TSUE. Jednakże wysoki poziom stóp procentowych był na tyle silnym wsparciem dla wyników polskich banków przez większość roku, iż w rezultacie zysk netto banków komercyjnych w 2023 r. osiągnął rekordowy poziom ponad 25,6 mld zł (+156% r/r) (dane KNF za 12-miesiące 2023 r.).

Trendy operacyjne które poprawiały się przez większość roku 2022, w roku 2023 zaczęły się stopniowo odwracać. Wzrost wyniku odsetkowego, który w drugim kwartale 2022 r. osiągnął rekordowy poziom 78% r/r (w całym 2022 r. +55%), spowolnił znacząco i w całym 2023 r. wyniósł 32%. Poprawiająca się marża odsetkowa netto (NIM) (3,84% w stosunku do 3,20% w 2022 r.) w połączeniu ze wzrostem bilansów banków (+10% r/r) i większymi aktywami odsetkowymi, była głównym źródłem wzrostu wyniku odsetkowego jako że portfel kredytowy wzrósł jedynie o 2% r/r. Wynik z prowizji wzrósł o 1% r/r po 7% wzroście w 2022 r., a jego udział w przychodach ogółem spadł do 19% z 22% w 2022 r. i 27% w 2021 r.

Jednocześnie tempo wzrostu kosztów operacyjnych istotnie przyspieszyło (pochodna wysokiej inflacji oraz presji płacowej), choć częściowo było ono neutralizowane efektem wysokiej bazy (koszty IPS poniesione w 2023 r.) oraz znacznie niższymi kosztami składek na BFG. W całym roku przychody operacyjne wzrosły o 16% r/r, podczas gdy raportowane koszty pozostały na niezmienionym poziomie. Rzeczywiste tempo wzrostu wyniku odsetkowego było niższe (efekt kosztu wakacji kredytowych w 2022 r. zniekształcił obraz) a faktyczny wzrost kosztów operacyjnych wyższy od nominalnego. Dobrze pokazują to dynamiki w „czystym” 4kw23, w którym przychody wzrosły o 12% r/r a koszty o 20% r/r. Niski wskaźnik Koszty/Dochody (około 40% w okresie styczeń-wrzesień’23) sprawił jednak iż pomimo tych negatywnych „nożyc operacyjnych”, banki nadal generowały pokaźną nadwyżkę operacyjną (37,5 mld zł w 2023 r. w porównaniu z 17,2 mld zł w 2022 r.).

Ucyfrowienie sektora, przyspieszone przez pandemię, było kontynuowane w 2023 r. i przejawiało się między innymi dalszym spadkiem liczby oddziałów i redukcją liczby zatrudnionych w nich pracowników. Na koniec roku 2023, liczba oddziałów bankowych była o 3% niższa niż na koniec 2022 r. (w 2022 r. spadek o 4%) , natomiast liczba pracowników oddziałów o 4% (spadek o 4% w 2022 r.). Liczba pracowników central banków zwiększyła się w tym czasie o 5%.

Koszty ryzyka w ujęciu nominalnym spadł o ponad 20% r/r i w całym roku 2023 odpowiadały one 16% przychodów operacyjnych w porównaniu z 18,5% rok wcześniej. Na koniec grudnia 2023 r. udział kredytów koszyka 3 zmniejszył się nieznacznie do 5,4% z 5,5% na koniec roku 2022, natomiast wskaźnik pokrycia tego portfela rezerwami nieznacznie wzrósł (odpowiednio 62% z 61%).

Wskaźnik ROE sektora za 12-miesięczny okres do grudnia 2023 r. wyniósł niemal 13% wobec niecałych 7% w roku 2022. Zgodnie z danymi KNF, w 2023 r. banki komercyjne które poniosły stratę (6,4 mld zł) stanowiły 1,3% w aktywach ogółem sektora (2022 r.: 16%).

Bilanse banków wzrosły bardziej niż w 2022 roku (+10% r/r wobec +7% r/r) a napływ depozytów pozostawał główną determinantą. Te ostatnie wzrosły o 14% r/r (depozyty od sektora niefinansowego) a luka między wzrostem depozytów przedsiębiorstw (+21% r/r po +12% w 2022 r.) a depozytów detalicznych (+15% po odpowiednio +4%) zmniejszyła się istotnie. Nadpłynność sektora nadal rosta, czego dowodem był dalszy spadek współczynnika kredyty/depozyty do 66% z 70% na koniec 2022 roku, czy wzrost współczynnika NSFR do 163% (koniec września 2023 r.) ze 147% na koniec grudnia 2022 r. Trend zmiany struktury depozytów trwał dalej i udział depozytów terminowych wzrósł do 32% depozytów ogółem z 30% na koniec roku 2022.

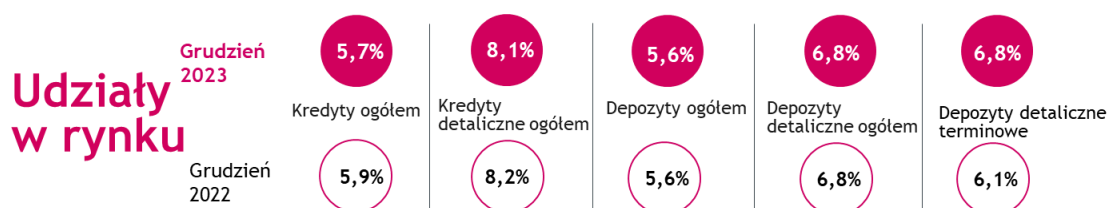
Polski sektor bankowy utrzymywał bardzo silną pozycję kapitałową, a w odróżnieniu od 2022 r. wszystkie wskaźniki uległy zwiększeniu r/r. Na koniec września 2023 r. fundusze własne polskich banków komercyjnych osiągnęły poziom 245 mld zł (na koniec 2022 r.: 219 mld zł), natomiast współczynniki kapitałowe istotnie wzrosły w porównaniu z poziomami z końca 2022 r. (TCR 22% na koniec września'23 w porównaniu z 19,4% na koniec 2022 r, a wskaźnik Tier 1 na poziomie 20,2% w porównaniu z odpowiednio 17,4%).

Rok 2023 przyniósł dalszy powolny wzrost koncentracji sektora. Na koniec 2023 r. udział pięciu największych banków w aktywach sektora ogółem wyniósł 59% w porównaniu z 58% na koniec 2022 r. Liczba banków komercyjnych zmniejszyła się o jeden do poziomu 29.

Pozycja Banku oraz Grupy BM

Na koniec 2023 roku, Bank Millennium znajdował się na 7 miejscu wśród największych banków komercyjnych w Polsce wg aktywów ogółem i depozytów. Udział Banku w depozytach wynosił 5,6% (5,6% na koniec roku 2022), a w kredytach 5,7% (5,9%). Grupa Banku Millennium utrzymywała relatywnie silniejszą pozycję w segmencie gospodarstw domowych (kredyty 8,1% wobec 8,2% na koniec roku 2022, depozyty na niezmiennym poziomie 6,8%), w szczególności w złotych kredytach hipotecznych (9,1% wobec 8,6% na koniec roku poprzedniego), niehipotecznych (9,1% wobec 8,8% odpowiednio) czy transakcjach dokonanych kartami (8,1% za trzy kwartały roku 2023 wobec 8,0% w roku 2022). W segmencie przedsiębiorstw, Grupa posiada mniejszy udział niż w segmencie detalicznym (3,9% w depozytach i 3,7% w kredytach), z ponadprzeciętną pozycją w usługach franczyzowych (ok. 5,7% we wrześniu 2023 r). Grupa prowadzi dystrybucję swoich produktów i usług poprzez sieć 612 placówek (własne oraz franczyzowe), a także kanałami elektronicznymi w tym poprzez bankomaty, Internet, aplikacje telefoniczne i mobilne.

Udziały rynkowe BM w kluczowych segmentach/produktach



7. STRATEGIA ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU BIZNESU

7.1. STRATEGIA 2022-2024 I JEJ REALIZACJA

W Strategii 2022 - 2024 (Strategia) ogłoszonej przez grupę Banku Millennium 6 grudnia 2021 roku (szczegóły tutaj: [Zarys strategii 2022-2024](#) i [Strategia 2022-2024 - prezentacja](#)), Grupa Banku Millennium koncentruje się na odpowiedzi na rosnące post-pandemiczne oczekiwania klientów i akcjonariuszy. Naszą aspiracją jest by do 2024 roku osiągnąć 2 mld zł zysku netto (bez kosztów związanych z portfelem walutowych kredytów hipotecznych) oraz ROE (bez tych kosztów) na poziomie ok. 14%. Poprawa wskaźników efektywności i wzrost biznesu mają być napędzane przez dalszy wzrost liczby aktywnych klientów (do ponad 3 mln w 2024 roku) oraz rozwój efektywnego kosztowo i skalowalnego modelu operacyjnego (wskaźnik kosztów do dochodów poniżej 37% w 2024 roku).

Wraz z rozpoczęciem nowego cyklu strategicznego, Bank opracował intensywny plan operacyjny składający się z wzajemnie powiązanych projektów i działań strategicznych zgrupowanych w 17 obszarach (Portfel Strategiczny), które wspólnie przyczyniają się do osiągnięcia wyżej wymienionych celów strategicznych. Ponadto Portfel Strategiczny objęty został stałym monitoringiem, będącym częścią wewnętrznego systemu zarządzania Banku.









Bank uważnie przygląda się również czynnikom zewnętrznym (tj. otoczeniu rynkowemu i biznesowemu), które mogą mieć wpływ na Strategię. Czynniki te mają zarówno potencjalne pozytywne jak i negatywne oddziaływanie, dlatego Bank na ten moment podtrzymuje założenia i cele przyjęte w Strategii.

W zakresie rozwoju Portfela Strategicznego, w 2023 r. Bank kontynuował prace w większości z przyjętych 17 obszarów działań strategicznych. O najważniejszych produktach prac Bank na bieżąco komunikował klientów, jak również rynek. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Nawiązanie partnerstwa strategicznego z TU Europa w zakresie wyłączności na oferowania wybranych produktów ubezpieczeniowych
- Uruchomienie aplikacji mobilnej dla klientów segmentu bankowości przedsiębiorstw
- Dalszy rozwój oferty produktowej dla klientów segmentu bankowości mikroprzedsiębiorstw (np. moduł Millennium Księgowość)
- Rozwój oferty kredytowej dla klientów segmentu bankowości przedsiębiorstw w zakresie finansowania wspartego dofinansowaniami zewnętrznymi (np. BGK) oraz wsparcie tych klientów w zielonej transformacji przez dedykowany zespół ekspertów
- Rozpoczęcie transformacji modelu pracy w oddziałach własnych Banku wsparte rozszerzeniem liczby oddziałów działających w formacie z automatyczną obsługą gotówkową
- Uruchomienie rozwiązań typu voice-bot, działających na wybranych procesach infolinii Banku
- Zmiana modelu stanowisk i wynagrodzeń dla pracowników centrali Banku

Istotny wpływ z punktu widzenia realizacji strategii miały też działania Banku realizowane w ramach programu naprawczego.

Prowadzone działania, wspierane przez otoczenie zewnętrzne (nie uwzględniając nadzwyczajnych zdarzeń) przyczyniły się do osiągnięcia pozytywnych wyników w większości zdefiniowanych celów strategicznych. Dzięki temu Bank w 2023 r. istotnie przekroczył poziomy celów strategicznych w obszarze finansowym, przy zachowaniu oczekiwanych poziomów ryzyka. Na podkreślenie zasługuje, osiągnięcie poziomu 3 milionów aktywnych klientów segmentu bankowości detalicznej przed planowanym terminem przy poziomie 90% aktywności w kanałach cyfrowych.

	KLIENT			FINANSE			RYZYSKO & CHF	
	 LICZBA AKTYWNYCH KLIENTÓW DETAL. [mln]	 UDZIAŁ KLIENTÓW AKTYWNYCH CYFROWO [%]	 UDZIAŁ KANALÓW CYFR.W SPRZEDAŻY ¹ [%]	 ZYSK NETTO ² [mld zł]	 KOSZTY / DOCHODY ² [%]	 ZWROT Z KAPITAŁU ² [%]	 WSKAŹNIK KREDYTÓW ZAGROŻONYCH (NPL) [%]	 UDZIAŁ KREDYTÓW FX W PORTFELU BRUTTO ³ [%]
2021	2 694	84%	n/a	1,01	42,8%	11,03%	4,4%	14,6%
4kw23	3 003	90,0%	75,0%	3,00	29,5%	21,7%	4,6%	11,0%*
CEL 2024	3 000	>90%	80%	2,00	<37%	-14%	<4,7%	<10%

(1) obliczony jako średnia udziałów sprzedaży cyfrowej w wolumenach kluczowych produktów; (2) Bez kosztów związanych z portfelem kredytów walutowych (w 2023 r. z wyłączeniem efektów finansowych transakcji bancassurance); (3) Zgodnie z metodologią KNF, w której między innymi, rezerwa na ryzyko prawne portfela walutowych kredytów hipotecznych nie jest uwzględniana; (*) udział wszystkich walutowych kredytów hipotecznych w kredytach Banku ogółem brutto bez uwzględniania rezerwy na ryzyko prawne wynosił 11,9%

7.2. CELE STRATEGICZNE NA 2024 ROK

Bank przewiduje, że rok 2024 będzie kluczowy dla realizacji Strategii pod względem zakończenia większości z podejmowanych działań strategicznych oraz realizacji pozostałych celów strategicznych. O realizacji poszczególnych produktów, Bank będzie informował w dedykowanej komunikacji lub w ramach publikacji kwartalnych wyników finansowych. Dodatkowo, Bank w drugiej połowie 2024r. przedstawi nową strategię na kolejne lata.

7.3. PERSPEKTYWY BIZNESOWE NA 2024 ROK

Jak wspomniano na początku tego raportu, po pierwszym kwartale z zyskiem netto (4kw22) po okresie kwartalnych negatywnych wyników, każdy kwartał 2023 roku przyniósł dodatnie wyniki netto. Wierzymy, iż oznacza to powrót do trwałej rentowności oraz stałego procesu odbudowy kapitału i poprawy współczynników kapitałowych, zakładając brak innych jednorazowy wydarzeń.

W szczególności Bank jest świadomy potencjalnych ryzyk związanych z ewentualnym przedłużeniem tzw. wakacji kredytowych na rok 2024. Propozycja ustawodawcza została upubliczniona ale do momentu publikacji niniejszego sprawozdania nie została formalnie przyjęta przez rząd ani przesłana do sejmu. Materializacja tego ryzyka mogłaby oznaczać dodatkowe rezerwy, które obniżyłyby wynik odsetkowy oraz wynik netto Banku/Grupy. Dodatkowo dalsze niekorzystne zmiany w zakresie ryzyka prawnego walutowych kredytów hipotecznych mogą oznaczać konieczność zwiększenia poziomu rezerw na to ryzyko poza rezerwami, które mogą wynikać z obecnych trendów.

Rok 2023 był dla Grupy BM rokiem równoważenia koncentracji na wskaźnikach kapitałowych, MREL i zarządzaniu ryzykiem wraz z utrzymaniem wzrostu biznesu. Natomiast rok 2024 powinien przynieść większą koncentrację na wzroście działalności podstawowej, a w szczególności koncentracji na zwiększeniu sprzedaży kredytów dla przedsiębiorstw. Bank zakłada spadek rynkowych stóp procentowych, stąd będzie kontynuował częściowe zabezpieczanie swojego bilansu przez udzielanie kredytów na stałą stopę procentową oraz odpowiednie zarządzanie portfelem obligacji. Spodziewamy się braku zmian lub lekko negatywnej dynamiki przychodów operacyjnych, dwucyfrowego wzrostu kosztów operacyjnych, nieco wyższego nominalnie kosztu ryzyka kredytowego oraz powrotu do płacenia podatku bankowego w czasie roku. Wszystkie te czynniki powinny, jak się obecnie spodziewamy, być bardziej niż zrównoważone przez niższe koszty portfela walutowych hipotek.

8. SYTUACJA FINANSOWA

8.1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Przychody operacyjne Grupy (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Wynik z tytułu odsetek	5 253	3 337	57%
Wpływ wakacji kredytowych na wynik z odsetek	(9)	(1 324)	-
Wynik z tytułu odsetek bez wakacji kredytowych	5 263	4 661	13%
Wynik z tytułu prowizji	782	808	-3%
Wynik na działalności podstawowej	6 036	4 146	46%
Wynik na działalności podstawowej bez wakacji kredytowych	6 045	5 470	11%
Pozostałe przychody pozaodsetkowe*	687	(137)	-
Przychody operacyjne ogółem *	6 723	4 009	68%
Przychody operacyjne ogółem skorygowane **	6 397	5 614	14%

(*) Bez korekty portfela kredytów wg. wartości godziwej (-1 mln zł w 2023r. i 13 mln zł w 2022r.), która jest włączona do pozycji „koszt ryzyka”

(**) Bez finansowego wpływu transakcji dot. ubezpieczeń (PLN652mn in 2023), negatywnego wpływu wakacji kredytowych (9 mln zł w 2023r. i PLN1,324mln zł w 2022r.) oraz kosztów/ przychodów związanych z walutowymi kredytami hipotecznymi (w wyniku z pozycji wymiany oraz pozostałych przychodach/ kosztach operacyjnych, w tym gwarancje od Societe Generale)

Wynik z tytułu odsetek w 2023 osiągnął 5 253 mln zł i wzrósł o 57% r/r. Sztucznie wysoki roczny wzrost wynikał z negatywnego wpływu wakacji kredytowych dla kredytobiorców kredytów hipotecznych w złotych, zaraportowanego głównie w 2022r. (bardzo znacząca kwota w wysokości 1,32 mld zł). Wzrost wyniku odsetkowego bez wspomnianego wpływu wyniósłby 13% r/r, głównie w efekcie wyższych rynkowych stóp procentowych i będącej tego następstwem poprawy marży odsetkowej Banku. Jednakże obniżka stóp banku centralnego o 75 pkt. baz. we wrześniu i wyższe koszty odsetkowe w związku z emisją obligacji spełniających wymogi MREL o wartości 500 mln EUR (we wrześniu 2023r.) spowodowały wyraźne spowolnienie dynamiki wyniku odsetkowego w 4kw23.

Marża odsetkowa netto (do średnich aktywów odsetkowych) (NIM) średnio wyniosła 4,60% w 2023r. i była wyższa o 17 pkt. baz. od poziomu 4,43% z 2022r. (ostatnia wartość bez wspomnianego już wpływu wakacji kredytowych) wykazując wpływ pewnego złagodzenia polityki pieniężnej. 4kw23 przyniósł niższy poziom NIM w porównaniu z poprzednimi kwartałami raportowanego roku, co wynikało z występujących łącznie „efektu mianownika” (większego wzrostu wartości aktywów odsetkowych) oraz wspomnianego wyżej kosztu finansowania pozadepozytowego.

Wynik z tytułu prowizji za 2023 wyniósł 782 mln zł i spadł o 3% r/r, przede wszystkim w następstwie zmniejszenia prowizji z obsługi rachunków bankowych i transakcji (spadek o 42 mln zł). Prowizje maklerskie i powiernicze oraz opłaty za zarządzanie i dystrybucję funduszy inwestycyjnych oraz innych produktów inwestycyjnych również zmniejszyły się nieco w skali roku. Bardziej wyraźną pozycją rosnącą były prowizje z kart płatniczych (wzrost o 12% r/r) podczas gdy prowizje z działalności *bancassurance* (sprzedaż ubezpieczeń) wykazała spadek (-5% r/r) w wyniku zawartej transakcji dotyczącej biznesu ubezpieczeniowego.

Raportowany wynik na działalności podstawowej, zdefiniowany jako suma wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji, osiągnął 6 036 mln zł za 2023 i wzrósł bardzo mocno o 46% r/r (był to głównie efekt wspomnianych wakacji kredytowych). Wzrost bez wakacji kredytowych wyniósł 11% odzwierciedlając silną dynamikę powtarzalnych dochodów Grupy.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe, które obejmują wynik z wymiany, wynik na aktywach i zobowiązaniach finansowych (bez korekty portfela kredytów wg. wartości godziwej), a także pozostałe przychody i koszty operacyjne netto, zanotowały znacząco dodatnią wartość w 2023 w wysokości 687 mln zł, w głównej mierze wskutek transakcji ubezpieczeniowej (sprzedaży zewnętrznemu partnerowi ubezpieczeniowemu udziałów w Millennium Financial Services Sp. z o.o. w marcu 2023r. wraz ze związanymi z tym efektami, która przyniosła przychód przed opodatkowaniem w kwocie 652 mln zł). Koszty związane z polubownymi ugodami negocjowanymi z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecznych oraz koszty prawne związane z tymi kredytami (439 mln zł wykazane w wyniku z pozycji wymiany i pozostałych kosztach operacyjnych) w dalszym ciągu miały negatywny wpływ na tę linię wyniku.

Przychody operacyjne ogółem Grupy osiągnęły wysokość 6 723 mln zł w 2023 wykazując bardzo wysoki wzrost o 68% r/r. Bez uwzględnienia wspomnianych wyżej nadzwyczajnych pozycji przychodów i kosztów, osiągnęły one poziom 6 397 mln zł i wzrosły o 14% r/r przyczyniając się do znaczącej poprawy efektywności działania Grupy.

Koszty operacyjne (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Koszty osobowe	(1 035)	(916)	13%
Pozostałe koszty administracyjne	(958)	(1 177)	-19%
w tym wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) i składka na IPS	(60)	(397)	-85%
Koszty operacyjne ogółem	(1 993)	(2 093)	-5%
Całkowite koszty bez BFG/IPS	(1 933)	(1 696)	14%
Koszty/przychody - raportowane*	29.6%	39.3%	-9.6 pp
Koszty/przychody skorygowane**	29.5%	36.2%	-6.7 pp

(*) bez kosztów wakacji kredytowych

(**) bez przychodów lub kosztów jednorazowych

Koszty ogółem wyniosły 1 993 mln zł w 2023, przekładając się na spadek o 5% r/r, głównie w wyniku wysokich kwot składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) oraz składki na system ochrony („IPS”) w 2022 (wpłata na IPS przez Bank wyniosła 276 mln zł przed opodatkowaniem w 2022). Koszty ogółem bez opłat na BFG/IPS wzrosły o 14% r/r.

Zatrudnienie (etaty)	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana r/r
Bank Millennium S.A.	6 460	6 578	-2%
Podmioty zależne	287	282	2%
Grupa Banku Millennium razem	6 747	6 860	-2%
Grupa BM razem (aktywne* etaty)	6 320	6 325	0%

(*) liczba aktywnych etatów oznacza liczbę pracowników, którzy nie są na długotrwałych zwolnieniach

Koszty osobowe w 2023 wyniosły 1 035mln zł i wzrosły o 13% r/r, głównie w efekcie inflacji płacowej przejawiającej się w wyższych wynagrodzeniach zasadniczych. Grupa kontynuuje dostosowywanie liczby oddziałów i poziom zatrudnienia do bieżących potrzeb, co odzwierciedla postępującą digitalizację i coraz ważniejszą rolę kanałów online przy jednoczesnym utrzymywaniu znaczącej obecności geograficznej pod względem sieci tradycyjnych oddziałów. Na koniec 2023 r. liczba oddziałów ogółem wyniosła 612 a ich liczba została zredukowana o 23 placówki w porównaniu do stanu

na koniec 2022 r. Liczba pracowników w Grupie wyniosła 6 747 etatów na koniec 2023 r. i była o 2% niższa niż rok wcześniej. Wyłączając pracowników na długoterminowych zwolnieniach („aktywne etaty”), liczba zatrudnionych była jeszcze niższa i wynosiła 6 320.

Pozostałe koszty administracyjne (w tym amortyzacja) osiągnęły 958 mln zł w 2023 i spadły o 18% r/r w rezultacie niższych składek na BFG (brak wpłat na Fundusz Gwarantowania Depozytów) oraz brak wpłat na system ochrony IPS, o czym wspomniano wyżej, podczas gdy koszty te bez składek na BFG/IPS wzrosły o 15% r/r z powodu wyższych kosztów usług prawnych i doradztwa, kosztów utrzymania i wynajmu budynków oraz kosztów informatyki i telekomunikacji. Koszty prawne związane z negocjacjami i sprawami sądowymi dotyczącymi kredytobiorców walutowych kredytów hipotecznych stanowiły dodatkowe obciążenie w tej grupie kosztów (104 mln zł w okresie sprawozdawczym).

Wskaźnik kosztów do dochodów za 2023 wyniósł 29,6% i był niższy o 9,6 pkt. proc. niż poziom dla 2022 r. (39,3%). Wskaźnik kosztów do dochodów bez wyżej wymienionych pozycji nadzwyczajnych (głównie transakcja *bancassurance*, koszt wakacji kredytowych oraz koszty prawne i straty walutowe związane ze sporami sądowymi/ugodami z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecz.) osiągnął rekordowo niski poziom 29,5% za 2023 r. i był o 6,7 punktów procentowych niższy niż w 2022 r.

Zysk netto (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Przychody operacyjne	6 723	4 009	68%
- w tym koszt wakacji kredytowych	(9)	(1 324)	-
Koszty operacyjne	(1 993)	(2 093)	-5%
Odpisy na utratę wartości oraz pozostały koszt ryzyka*	(299)	(358)	-16%
Pozostałe modyfikacje**	(52)	(102)	-49%
Odpis na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych	(3 065)	(2 017)	52%
Podatek bankowy	0	(169)	-100%
Zysk brutto	1 312	(731)	-
Podatek dochodowy	(737)	(284)	160%
Zysk netto - raportowany	576	(1 015)	-
Zysk netto (skorygowany***)	2 993	2 239	34%

(*) odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych w tym korekta kredytów wg. wartości godziwej (-1 mln zł w 2023r. i 13 mln zł w 2022r.) oraz efekt modyfikacji kredytów (-36 mln zł w 2023 i -25 mln in 2022r.)

(**) wartość modyfikacji zaksięgowana w danym okresie wynikająca z dobrowolnych uгод z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecznych odnosząca się do specyficznej grupy tych umów

(***) bez pozycji nadzwyczajnych, tj. wpływu transakcji *bancassurance* (652 mln zł w 2023r.), ujemnego wpływu wakacji kredytowych (9 mln zł w 2023r. i 1.324 mln zł w 2022r.) oraz rezerw na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych, kosztów uгод z kredytobiorcami tych kredytów, oraz hipotetycznym podatkiem bankowym jaki byłby do zapłacenia w 2023r. i 2 poł 2022r.

Łączny koszt ryzyka, który obejmował odpisy netto na utratę wartości, korektę wartości godziwej części portfela kredytowego i część wyniku modyfikacji (bez części dotyczącej uгод z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecznych), poniesiony przez Grupę, wyniósł 299 mln zł w 2023 i był niższy o 16% niż w 2022.

Koszty ryzyka dla segmentu detalicznego były głównym składnikiem kosztów ryzyka ogółem i w 2023 wyniosły 281 mln zł. Koszt ryzyka dla segmentów korporacyjnego i pozostałych były umiarkowane i wyniosły zaledwie 18 mln zł. Relatywnie rzecz biorąc, koszt ryzyka (tzn. odpisy netto w stosunku do

średnich kredytów brutto) za 2023 wyniósł 39 pkt. baz. (anualizowany), zatem był o 5 pkt. baz. niższy niż w 2022 (44 pkt. baz.).

W 2023 Grupa zaksięgowała w wyniku z modyfikacji części kosztów ugód z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecznych w kwocie 52 mln zł, które były niższe o 49% w porównaniu z wartością za poprzedni rok.

W 2023r. Bank dalej tworzył **rezerwy na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych**, które wciąż stanowiły znaczącą pozycję w Rachunku zysków i strat i osiągnęły 3 065 mln zł (2 828 mln zł, z wyłączeniem kredytów udzielonych przez byłego Euro Bank, ponieważ kredyty te podlegają klauzulom ubezpieczeniowym i gwarancjom Societe Generale). Rezerwy te były znacząco wyższe (tj. o 52%) od tych utworzonych w 2022r. Szacunki rezerw dokonane przez Bank uwzględniają rozstrzygnięcie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie C-520/21 i w rezultacie eliminację prawdopodobieństwa otrzymania wynagrodzenia za korzystanie z udostępnionego przez Bank kapitału w stosowanej przez Bank metodologii tworzenia rezerw na ryzyko prawne. Ponadto, Bank dokonał również aktualizacji innych parametrów swej metodologii. Na koniec grudnia 2023 r. saldo rezerw na portfel Banku Millennium wyniosło 7 269 mln zł (równowartość 82,5% ubruttowionego portfela walutowych kredytów hipotecznych) oraz 603 mln zł na portfel kredytów udzielonych przez dawny Euro Bank.

Zysk brutto (przed podatkiem dochodowym) w 2023 r. wyniósł 1 312 mln zł w porównaniu do straty przed opodatkowaniem w wysokości 731 mln zł za 2022r. Bank nie jest zobowiązany do wnoszenia opłat z tytułu podatku bankowego od 15 lipca 2022 r., tj. od dnia podjęcia decyzji o uruchomieniu Planu Naprawy, i notyfikacji o fakcie KNF oraz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

W 2023, Grupa wykazała **zysk netto** w kwocie 576 mln zł w porównaniu ze stratą netto w wysokości 1 015 mln zł za 2022r. Po korekcie o wymienione powyżej pozycje nadzwyczajne (dot. m. in. przychodów ze sprzedaży udziałów w działalności ubezpieczeniowej *bancassurance* oraz kosztów związanych z walutowymi kredytami hipotecznymi) Grupa osiągnęłaby zysk netto w wysokości 2 993 mln zł w 2023r., o 34% więcej niż skorygowany zysk netto za 2022 r. w wysokości 2 239 mln zł.

Raportowany zwrot z kapitału (ROE) za 2023r. wyniósł 9,1%, jednakże po korekcie o pozycje nadzwyczajne osiągnął 21,7%, co było nieco wyższą wartością w porównaniu do skorygowanego ROE w wysokości 21,5% za rok 2022. Raportowany zwrot z aktywów (ROA) za 2023r. wyniósł 0,5%

Zysk netto Grupy w podziale na poszczególne spółki Grupy przedstawia poniższa tabela:

Struktura zysku Grupy

(mln zł)

2023

Bank Millennium	510.3
Millennium Bank Hipoteczny	9.5
Millennium Leasing	43.4
Millennium TFI	16.3
Millennium Service	26.6
Pozostałe spółki podlegające konsolidacji	4.0
Zyski łącznie	610.1
Eliminacje w wyniku konsolidacji	(34.4)
Skonsolidowany zysk netto Grupy	575.7

Rachunek zysków i strat Banku

Zmiany poszczególnych kluczowych pozycji Rachunku zysków i strat Banku za 2023 rok, przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Przychody operacyjne Banku (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Wynik z tytułu odsetek	5 135	3 238	59%
Wpływ wakacji kredytowych na wynik z odsetek	(11)	(1 292)	-
Wynik z tytułu odsetek bez wakacji kredytowych	5 146	4 529	14%
Wynik z tytułu prowizji	684	715	-4%
Wynik na działalności podstawowej	5 818	3 953	47%
Wynik na działalności podstawowej bez wakacji kredytowych	5 830	5 244	11%
Pozostałe przychody pozaodsetkowe *	704	(93)	-
W tym dywidendy	32	46	-30%
Przychody operacyjne ogółem *	6 522	3 860	69%

(*) Bez korekty portfela kredytów wg. wartości godziwej (-1 mln zł w 2023r. i 13 mln zł w 2022r.), która jest włączona do pozycji „koszt ryzyka”

Wynik z tytułu odsetek Banku (nieskonsolidowanego) za 2023 r. wyniósł 5 135 mln zł i wzrósł o 59% r/r. i podobnie jak w przypadku Grupy skala wzrostu była zawyżona przez wpływ wakacji kredytowych zaksięgowanych przez Bank głównie w 2022r. (1 292 mln zł). Wynik z tytułu odsetek bez kosztu wakacji kredytowych wzrósłby o 14% r/r - w podobnej skali jak dla Grupy.

Wynik z tytułu prowizji w 2023r. wyniósł 684 mln zł i zanotował spadek o 4% r/r. Wynik na działalności podstawowej (skorygowany o wpływ wakacji kredytowych) wzrósł o 11% r/r, w identycznej skali jak w przypadku Grupy.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe Banku za rok 2023r. wyniosły 704 mln zł podczas gdy za rok 2022 były ujemne i wyniosły -93 mln zł. Ta linia przychodów była w znacznym stopniu uwarunkowana wpływem podobnych nadzwyczajnych pozycji jak w przypadku Grupy, opisanych powyżej (głównie transakcja dot. ubezpieczeń oraz koszty związane z walutowymi kredytami hipotecznymi i ugodami z kredytobiorcami). Jednym z elementów tej pozycji są dywidendy, w większości od spółek zależnych Grupy Kapitałowej (eliminowane w sprawozdaniach na poziomie Grupy). Przychody z dywidend osiągnęły 32 mln zł w 2023 r. co oznacza spadek o 30% r/r.

W efekcie zmian wyżej prezentowanych pozycji **przychody operacyjne** Banku ogółem za 2023r. wyniosły 6 522 mln zł i wzrosły o 69% r/r (podobna skala rocznego wzrostu jak dla całej Grupy).

Zysk netto Banku (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Przychody operacyjne	6 522	3 860	69%
Koszty operacyjne	(1 921)	(2 020)	-5%
Odpisy na utratę wartości oraz pozostały koszt ryzyka*	(259)	(316)	-18%
Pozostałe modyfikacje**	(52)	(102)	-49%
Odpis na ryzyko prawne związane z hipotecznymi kredytami walutowymi	(3 065)	(2 017)	52%
Podatek bankowy	0	(169)	-100%
Zysk przed opodatkowaniem	1 225	(765)	-
Podatek dochodowy	(715)	(265)	169%
Zysk netto	510	(1 030)	-

(*) odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych w tym korekta kredytów wg. wartości godziwej (-1 mln zł w 2023r. i 13 mln zł w 2022r.) oraz efekt modyfikacji kredytów (-36 mln zł w 2023 i -25 mln in 2022r.)

(**) wartość modyfikacji zaksięgowana w danym okresie wynikająca z dobrowolnych uгод z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecznych odnosząca się do specyficznej grupy tych umów

Koszty operacyjne Banku zamknęły się kwotą 1 921 mln zł w 2023r. i były o 5% niższe w porównaniu z rokiem 2022. Przyczyny spadku kosztów Banku w ciągu roku były identyczne jak w przypadku skonsolidowanych danych dla całej Grupy Kapitałowej (głównie wyższe wpłaty do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz systemu ochrony ('IPS') w 2022r.) Zmiany w zakresie poziomu kosztów osobowych jak i pozostałych kosztów administracyjnych (bez składek na BFG/IPS) kształtowały się podobnie jak dla Grupy i były napędzane przez inflację.

Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka Banku wyniosły 259 mln zł w 2023 roku, co oznacza spadek o 18% r/r - w podobnej skali jak w przypadku Grupy.

Oprócz odpisów na ryzyko kredytowe, Bank stworzył w 2023 r. rezerwę na ryzyko prawne związane z hipotecznymi kredytami walutowymi w wysokości 3 065 mln zł co zostało opisane powyżej w części dotyczącej całej Grupy.

Bank wykazał zysk przed opodatkowaniem za 2023r. w kwocie 1 225 mln zł oraz zysk netto w kwocie 510 mln zł w porównaniu ze stratą netto za 2022r. w kwocie 1 030 mln zł, co stanowi znaczącą poprawę jego zyskowności.

Zwrot z aktywów Banku (ROA) osiągnął 0,4%

8.2. WYNIKI SEGMENTÓW BIZNESU

Na ostatnie wyniki finansowe Banku Millennium istotny wpływ mają koszty związane z zarządzaniem portfelem kredytów hipotecznych w walutach obcych. W celu wyizolowania tych kosztów i innych wyników finansowych związanych z tym portfelem Bank zdecydował się na wyodrębnienie nowego segmentu z Bankowości Detalicznej i zaprezentowanie go w sprawozdaniu finansowym - raporcie dot. segmentów biznesowych, jako „Walutowe kredyty hipoteczne”. Taka zmiana wpływa jedynie na prezentację wyników i nie powoduje zmian organizacyjnych w Banku. Nowy segment obejmuje kredyty wydzielone w oparciu o aktywne walutowe umowy hipoteczne na dany okres i dotyczy portfeli detalicznych kredytów hipotecznych Banku Millennium i Eurobanku w walutach obcych. Oczekuje się, że portfel ten będzie się zmniejszał wraz ze spłatami walutowych kredytów hipotecznych i konwersji na kredyty hipoteczne w złotych.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące Rachunku zysków i strat dla czterech podstawowych segmentów biznesowych Grupy: segment detaliczny, segment korporacyjny, segment walutowych kredytów hipotecznych oraz segment działalności skarbcowej, zarządzania aktywami/pasywami i pozostałej. Segment detaliczny obejmuje usługi świadczone klientom indywidualnym na rynku masowym, klientom zamożnym, osobom prowadzącym działalność gospodarczą i usługi dla małych przedsiębiorstw (o rocznych obrotach poniżej 5 mln zł). Segment korporacyjny obejmuje usługi na rzecz średnich i dużych przedsiębiorstw oraz podmiotów sektora publicznego. Działalność skarbcowa, zarządzania aktywami/pasywami i pozostała obejmuje inwestycje Grupy na rachunek własny, transakcje na rynku międzybankowym, obejmowanie pozycji w dłużnych papierach wartościowych, działalność maklerską oraz inne transakcje, nie zaklasyfikowane do trzech pierwszych segmentów.

Segment detaliczny (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	4 684	3 089	52%
Wynik z prowizji	591	597	-1%
Pozostałe dochody	112	114	-2%
Przychody operacyjne ogółem	5 387	3 800	42%
Koszty operacyjne ogółem	(1 472)	(1 621)	-9%
Dochód przed uwzględnieniem rezerw	3 915	2 179	80%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka**	(314)	(386)	-19%
Wynik operacyjny	3 600	1 793	101%

(*) część wyniku z odsetek generowana przez segment (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w segmencie „Działalność skarbcowa, ALM i pozostałe” zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

(**) w tym korekta do wartości godziwej portfela kredytowego (-1 mln zł w 2023r i 13 mln zł w 2022r.), przeniesiona z pozostałych przychodów do kosztów ryzyka pro-forma. Koszt ryzyka uwzględnia również wynik z modyfikacji.

Przychody operacyjne ogółem dla segmentu detalicznego w roku 2023 wyniosły 5 387 mln zł, co oznacza bardzo silny wzrost o 42% r/r. Wynik z tytułu odsetek segmentu detalicznego bardzo mocno wzrósł o 52% co odzwierciedla wpływ wakacji kredytowych (wspomnianych wcześniej w niniejszym tekście odnośnie wyniku odsetkowego Grupy) ale również w efekcie wzrostu wolumenów biznesowych i poprawy marży. Wynik z tytułu prowizji zmniejszył się nieznacznie o 1% r/r, głównie wskutek negatywnych trendów w zakresie prowizji od produktów inwestycyjnych i niższych prowizji z ubezpieczeń. Koszty operacyjne segmentu detalicznego spadły o 9% r/r w wyniku znacznie wyższych składek na BFG/IPS w 2022r., co było już wcześniej komentowane w niniejszym tekście.

W wyniku zaprezentowanych zmian przychodów i kosztów operacyjnych, łączny dochód segmentu detalicznego przed uwzględnieniem rezerw osiągnął 3 915 mln zł i wzrósł bardzo mocno o 80% w porównaniu z poziomem w 2022r. Koszty ryzyka segmentu spadły znacząco o 19% r/r.

Zysk operacyjny segmentu detalicznego za 2023r. - po uwzględnieniu rezerw - wyniósł 3 600 mln zł i wykazał wyjątkowo wysoki wzrost o 101% r/r z uwzględnieniem wpływu wakacji kredytowych w 2022r.

Segment korporacyjny (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	777	836	-7%
Wynik z prowizji	176	197	-11%
Pozostałe dochody	93	94	-1%
Przychody operacyjne ogółem	1 045	1 127	-7%
Koszty operacyjne ogółem	(296)	(268)	10%
Dochody przed uwzględnieniem rezerw	749	859	-13%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka**	(18)	(3)	463%
Wynik operacyjny	731	856	-15%

(*) Część wyniku z odsetek generowana przez segment (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w segmencie "Działalność skarbcowa, ALM i pozostałe" zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

(**) Koszt ryzyka uwzględnia również wynik z modyfikacji.

Przychody operacyjne ogółem dla segmentu korporacyjnego w 2023r. wyniosły 1 045 mln zł i odnotowały spadek o 7% w porównaniu z 2022 rokiem. Było to przede wszystkim rezultatem niższego wyniku z tytułu odsetek ze względu na niższą wartość kredytów w efekcie optymalizacji aktywów ważonych ryzykiem (RWA). Wynik z tytułu prowizji spadł o 11% r/r a pozostałe przychody pozaodsetkowe spadły jedynie o 1% r/r w relacji do poziomu z 2022r. Koszty operacyjne segmentu korporacji zanotowały wzrost o 10% r/r. W rezultacie wynik przed uwzględnieniem rezerw spadł o 13% r/r. Wartość odpisów na utratę wartości kredytów dla przedsiębiorstw w 2023r. wciąż prezentowała niską wartość 18 mln zł. Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe czynniki, zysk operacyjny segmentu korporacyjnego zanotował spadek o 15% r/r osiągając poziom 731 mln zł w 2023 roku.

Działalność skarbu, ALM i pozostałe (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	(227)	(681)	-
Wynik z prowizji	4	0	-
Pozostałe dochody	658	(47)	-
Przychody operacyjne ogółem	435	(728)	-
Koszty operacyjne ogółem	(120)	(146)	-17%
Dochody przed uwzględnieniem rezerw	315	(874)	-
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka	(0)	(4)	-98%
Wynik operacyjny	315	(878)	-

(*) Część wyniku z odsetek generowana przez pozostałe segmenty (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w tym segmencie zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

Przychody operacyjne ogółem segmentu Skarbu, zarządzania aktywami i pasywami (ALM) i pozostałych segmentów w roku 2023 odnotował pozytywną wartość 435 mln zł, przede wszystkim dzięki transakcji

dot. sprzedaży ubezpieczeń, co było już wcześniej omawiane w niniejszym tekście. Wynik odsetkowy był ujemny i wyniósł -227 mln zł z powodu specyfiki wewnętrznych cen transferowych oraz kosztów obsługi wyemitowanych obligacji spełniających wymogi MREL. Koszty operacyjne spadły o 17% r/r. Wynik operacyjny całego segmentu osiągnął wartość 315 mln zł za 2023r.

Walutowe kredyty hipoteczne (mln zł)	2023	2022	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	20	94	-79%
Wynik z prowizji	12	14	-18%
Pozostałe dochody	(176)	(298)	-
Przychody operacyjne ogółem	(145)	(190)	-
Koszty operacyjne ogółem	(104)	(59)	78%
Dochody przed uwzględnieniem rezerw	(249)	(249)	-
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka**	(3 085)	(2 084)	48%
Wynik operacyjny	(3 333)	(2 333)	-

(*) Część wyniku z odsetek generowana przez segment (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w segmencie "Działalność skarbcowa, ALM i pozostałe" zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego
 (**) Including legal risk provisions for FX mortgage portfolio and result on modification

Strata operacyjna ogółem segmentu walutowych kredytów hipotecznych w 2023r. wyniosła 3 333 mln zł ze względu na wysokie rezerwy na ryzyko prawne związane z portfelem tych kredytów oraz koszty ugód wykazane w wyniku z modyfikacji (razem koszty ryzyka wyniosły 3 085 mln zł). Ponadto wpływ kosztów dobrowolnych ugód z klientami w wyniku z pozycji wymiany i kosztów prawnych w kosztach operacyjnych dodatkowo niekorzystnie oddziaływał na wynik. Strata operacyjna w 2023r. była znacząco wyższa niż w roku poprzednim - o 1 mld zł.

Więcej informacji na temat segmentów biznesowych Grupy znajduje się w rozdziale 9 "Segmenty operacyjne" Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.

8.3. POZYCJE BILANSOWE I POZABILANSOWE

Aktywa

Aktywa Grupy na dzień 31 grudnia 2023 r. osiągnęły wartość 125 520 mln zł, co oznacza wzrost o 13% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Struktura aktywów Grupy oraz zmiany ich poszczególnych składowych zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Aktywa Grupy (mln zł)	31.12.2023		31.12.2022		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	5 095	4.1%	9 536	8.6%	-47%
Kredyty i pożyczki dla banków	793	0.6%	733	0.7%	8%
Kredyty i pożyczki dla klientów	73 643	58.7%	76 565	69.0%	-4%
Należności z transakcji reverse repo	1 163	0.9%	5	0.0%	-
Dłużne papiery wartościowe	41 009	32.7%	20 471	18.5%	100%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	572	0.5%	475	0.4%	21%
Akcje i inne instrumenty finansowe*	148	0.1%	153	0.1%	-4%
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne**	1 047	0.8%	1 009	0.9%	4%
Aktywa pozostałe	2 049	1.6%	1 994	1.8%	3%
Aktywa ogółem	125 520	100.0%	110 942	100.0%	13%

(*) w tym inwestycje w podmioty powiązane

(**) z wyłączeniem środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży

Główną przyczyną wzrostu aktywów w 2023 był wzrost dłużnych papierów wartościowych (+20,5 mld zł), podczas gdy kredyty dla klientów zmniejszyły się o 2,9 mld zł.

Kredyty i pożyczki dla klientów

Kredyty netto ogółem Grupy Banku Millennium osiągnęły 73 643 mln zł na koniec 2023 r. i były niższe o 4% r/r. Kredyty bez walutowych kredytów hipotecznych wzrosły o 1% r/r. Walutowe kredyty hipoteczne, netto po uwzględnieniu odpisów, obniżyły się wyraźnie w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy (spadek o 56%), a udział walutowych kredytów hipotecznych (bez kredytów przejętych z Euro Bank) w kredytach brutto ogółem spadł w sposób istotny w ciągu roku do 3,6% z poziomu 8,1% rok wcześniej. Wynikało to m.in. z faktu, że większość rezerw na ryzyko prawne obniża wartość brutto kredytów, poza regularną amortyzacją, wcześniejszymi spłatami i przewalutowaniem na PLN.

Wartość netto kredytów dla gospodarstw domowych wyniosła 56 386 mln zł na koniec grudnia 2023 r., wykazując spadek o 3% r/r w wyniku spadku wartości księgowej portfela walutowych kredytów hipotecznych. W ramach tej pozycji, kredyty hipoteczne w złotych wzrosły o 4% r/r, chociaż wartość nowo udzielanych kredytów i w konsekwencji wypłat znacznie spadła w środowisku wysokich stóp procentowych. W 2023 r. uruchomienia kredytów hipotecznych osiągnęły 4 841 mld zł i były o 27% niższe niż w roku 2022.

Wartość netto kredytów konsumpcyjnych wyniosła 17 040 mln zł na koniec grudnia 2023 r., rosnąc o 7% r/r. Trend w udzielaniu pożyczek gotówkowych był bardzo pozytywny - nowe pożyczki wypłacone w 2023 r. wyniosły 6 330 mln zł, co stanowiło wzrost o 16% w stosunku do 2022 r.

Wartość netto kredytów dla przedsiębiorstw wyniosła 17 257 mln zł na koniec 2023 r. i obniżyła się o 8% r/r. Kurczenie się portfela kredytowego było w dużej mierze spowodowane koncentracją Grupy na optymalizacji aktywów ważonych ryzykiem (RWA) wynikającej z celów zarządzania kapitałem.

Strukturę i dynamikę kredytów dla klientów w Grupie przedstawia poniższa tabela:

Kredyty i pożyczki dla klientów (mln zł)	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana r/r
Kredyty dla gospodarstw domowych	56 386	57 859	-3%
- złotowe kredyty hipoteczne	36 356	35 108	4%
- walutowe kredyty hipoteczne	2 989	6 840	-56%
- w tym kredyty Banku Millennium	2 651	6 240	-58%
- w tym kredyty byłego Euro Banku	338	600	-44%
- kredyty konsumpcyjne	17 040	15 911	7%
Kredyty dla przedsiębiorstw i sektora publicznego	17 257	18 706	-8%
- leasing	6 599	7 030	-6%
- pozostałe kredyty dla przedsiębiorstw i faktoring	10 658	11 676	-9%
Kredyty i pożyczki netto dla klientów	73 643	76 565	-4%
<i>Kredyty i pożyczki netto dla klientów bez walutowych kredytów hipotecznych</i>	<i>70 654</i>	<i>69 725</i>	<i>1%</i>
Odpisy na utratę wartości	2 518	2 460	2%
Kredyty i pożyczki dla klientów brutto*	76 161	79 025	-4%

(*) W tym, poza rezerwami na ryzyko kredytowe, także korekta wg wartości godziwej portfela kredytów, ujmowanego wg wartości godziwej, oraz modyfikacja. Uwzględnia także początkową korektę MSSF9. W tym przypadku portfel kredytów brutto przedstawia wartość kredytów i pożyczek przed wspomnianymi rezerwami i korektami.

Średni poziom oprocentowania dla portfela kredytów Banku w roku 2023 wyniósł 8,6%. Stopa ta uwzględnia wynik z odsetek na zabezpieczających transakcjach pochodnych (głównie SWAP-y walutowe i stopy procentowe) dotyczących kredytów udzielanych w walutach, co rekompensuje niższą nominalnie stopę oprocentowania dla tych kredytów.

Dłużne papiery wartościowe

Wartość dłużnych papierów wartościowych osiągnęła 41 009 mln zł na koniec grudnia 2023 r., co przekłada się na znaczny wzrost o 100% r/r.

Dominującą część portfela dłużnych papierów wartościowych (94%) stanowiły obligacje i bony emitowane przez Skarb Państwa, inne rządy UE (równowartość 7,5 mld zł) i Narodowy Bank Polski (bank centralny). Wzrost portfela papierów dłużnych był konsekwencją polityki zarządzania aktywami/pasywami oraz marżą odsetkową i był skorelowany ze zmianami w kredytach i depozytach. Udział tej grupy dłużnych papierów wartościowych w aktywach razem Grupy wynosił 30.9% na koniec grudnia 2023 r., co wskazywało na dobrą pozycję płynności Grupy.

Więcej informacji na temat dłużnych papierów wartościowych i zarządzania płynnością Banku znajduje się w rozdziale 11.4. niniejszego dokumentu oraz w rozdziale 8.5. "Ryzyko płynności"

Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.

Instrumenty pochodne

Wartość instrumentów pochodnych (do sprzedaży i zabezpieczających) wyniosła na koniec grudnia 2023 r. 572 mln zł (wzrost o 21% r/r) i odnosi się do dodatniej wyceny instrumentów pochodnych, natomiast ujemna wycena instrumentów pochodnych prezentowana jest po stronie pasywów. Głównym składnikiem instrumentów pochodnych są swapy walutowe oraz inne walutowe instrumenty pochodne, swapy procentowo-walutowe i swapy na stopę procentową. Wycena tych instrumentów zależy od zmian kursów walutowych i poziomu stóp procentowych.

Płynność w walutach obcych Grupa zapewnia poprzez depozyty denominowane w walucie obcej, emisji obligacji własnych w EUR oraz transakcjom swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Znaczenie swapów spada w wyniku zmniejszenia portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz zabezpieczenia w walutach obcych większości rezerw na ryzyko prawne. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów.

Więcej informacji na temat transakcji na instrumentach pochodnych Banku znajduje się w Nocie 19E i Nocie 24 oraz w Rozdziale 8.5. "Ryzyko płynności" Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.

Kredyty i pożyczki dla banków

Kredyty i pożyczki dla banków (w tym depozyty międzybankowe) osiągnęły poziom 793 mln zł na koniec grudnia 2023 r., co oznacza wzrost o 8% r/r.

Akcje/udziały i inne instrumenty finansowe

Wartość akcji/udziałów i innych instrumentów finansowych wyniosła na koniec grudnia 2023 r. 148 mln zł i zmniejszyła się o 4% r/r.

Rzeczowe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (nakłady inwestycyjne)

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne i wartość firmy Grupy wyniosły na koniec grudnia 2023 r. 1 047 mln zł i wzrosły o 4% r/r dzięki wzrostowi wartości niematerialnych i prawnych (+10% r/r), podczas gdy rzeczowe aktywa trwałe nieznacznie spadły.

Łączne nakłady inwestycyjne Grupy w roku 2023 wyniosły 175,8 mln zł. Nakłady na infrastrukturę fizyczną Banku (modernizacja siedziby, oddziały, bankomaty itp.) wyniosły 31,5 mln zł, a na oprogramowanie i infrastrukturę IT 140,2 mln zł. Pozostała wartość nakładów, tj. 4,1 mln zł, dotyczy spółek zależnych. Grupa Banku Millennium planuje nakłady inwestycyjne w 2024 roku w wysokości 265,9 mln zł, z czego ok. 74% zostanie przeznaczony na projekty informatyczne (tj. dalsze inwestycje w bankowości internetowej i mobilnej, rozbudowę potencjału oraz projekty regulacyjne i projekty w zakresie bezpieczeństwa).

Nieskonsolidowane aktywa Banku na dzień 31 grudnia 2023 roku osiągnęły wartość 124 888 mln zł i były o 13% wyższe w stosunku do poziomu na koniec 2022 roku. Strukturę aktywów Banku oraz zmiany w poszczególnych składowych przedstawia poniższa tabela:

Aktywa Banku (mln zł)	31.12.2023		31.12.2022		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	5 095	4.1%	9 536	8.6%	-47%
Kredyty i pożyczki dla banków	1 867	1.5%	1 410	1.3%	32%
Kredyty i pożyczki dla klientów	72 405	58.0%	75 856	68.6%	-5%
Należności z transakcji reverse repo	1 163	0.9%	5	0.0%	-
Dłużne papiery wartościowe	40 527	32.5%	20 404	18.4%	99%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	573	0.5%	475	0.4%	21%
Akcje i inne instrumenty finansowe	495	0.4%	401	0.4%	23%
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne*	1 034	0.8%	990	0.9%	4%
Aktywa pozostałe	1 728	1.4%	1 566	1.4%	10%
Aktywa ogółem	124 888	100.0%	110 643	100.0%	13%

(*) z wyłączeniem aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży

Kluczową różnicą pomiędzy wielkością aktywów Banku na bazie jednostkowej, a poziomem aktywów Grupy w ujęciu skonsolidowanym jest wartość kredytów dla klientów. W pierwszej kolejności dotyczy to kredytów hipotecznych przeniesionych do spółki zależnej - banku hipotecznego, o łącznym saldzie na koniec 2023 roku wynoszącym 1 140 mln zł, oraz należności od klientów firmy leasingowej w wysokości 6 738 mln zł (przy czym znaczna część tych należności pozostawała finansowana przez Bank), a także dotyczy eliminowania wzajemnych transakcji pomiędzy Bankiem a innymi spółkami z Grupy Kapitałowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Łączna wartość kredytów dla klientów Banku ogółem wyniosła na koniec grudnia 2023 roku 72 405 mln zł i zmniejszyła się o 5% r/r (zbliżona skala jak dla Grupy).

Wartość dłużnych papierów wartościowych w aktywach Banku osiągnęła wartość 40 527 mln zł na koniec grudnia 2023. Zarówno dynamika, jak i struktura tego portfela były bardzo podobne jak w przypadku Grupy (jak opisano powyżej), choć nieco wyższa wartość dla Grupy (o 482 mln zł) wynika ze skarbowych papierów wartościowych w posiadaniu spółek zależnych Banku: Millennium Leasing i Millennium Bank Hipoteczny.

Kredyty i pożyczki dla banków (w tym depozyty międzybankowe) osiągnęły poziom 1 867 mln zł na koniec grudnia 2023 r., co oznacza wzrost o 32% r/r. Inne kształtowanie się tej pozycji niż w przypadku Grupy wynika z finansowania udzielonego przez Bank spółce zależnej Millennium Bank Hipoteczny.

Akcje/udziały i inne instrumenty finansowe prezentowane w sprawozdaniach finansowych Banku, inaczej niż w przypadku sprawozdań Grupy, uwzględniały wycenę udziałów w spółkach zależnych. Wartość tej pozycji na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 495 mln zł, odnotowując wzrost o 23% r/r.

Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne Banku wyniosły 1 034 mln zł na koniec grudnia 2023 roku, co oznacza wzrost o 4% w stosunku do poprzedniego roku.

Wartości i roczne zmiany w innych grupach aktywów, przedstawione w powyższej tabeli, są zbliżone do odpowiadających im pozycji skonsolidowanej Grupy Kapitałowej, opisanych wcześniej w niniejszym dokumencie.

Pasywa

Strukturę pasywów (zobowiązań i kapitału) Grupy oraz zmiany w poszczególnych składowych pasywów przedstawiono w poniższej tabeli:

Pasywa Grupy (mln zł)	31.12.2023		31.12.2022		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Depozyty banków	564	0.5%	728	0.7%	-23%
Depozyty klientów	107 246	90.4%	98 039	93.0%	9%
Zobowiązania z tytułu transakcji repo	0	0.0%	0	0.0%	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne	773	0.7%	940	0.9%	-18%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 318	2.8%	244	0.2%	1261%
Rezerwy	1 445	1.2%	1 016	1.0%	42%
Zobowiązania podporządkowane	1 565	1.3%	1 568	1.5%	0%
Pozostałe zobowiązania*	3 714	3.1%	2 914	2.8%	27%
Zobowiązania ogółem	118 625	100.0%	105 448	100.0%	12%
Kapitały własne ogółem	6 895		5 494		25%
Pasywa ogółem	125 520		110 942		13%

(*) w tym zobowiązania podatkowe

Na koniec grudnia 2023 r. zobowiązania stanowiły 95%, podczas gdy kapitały własne Grupy stanowiły 5% zobowiązań i kapitałów własnych ogółem.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. zobowiązania ogółem Grupy wyniosły 118 625 mln zł i były wyższe o 12% w stosunku do ich wartości na dzień 31 grudnia 2022 r. Główna zmiana zobowiązań wynikała z istotnego wzrostu depozytów o 9 208 mln zł oraz emisji papierów dłużnych (saldo wyższe o 3 074 zł) w okresie badanego roku.

Depozyty klientów

Depozyty klientów były główną pozycją zobowiązań Grupy stanowiąc na dzień 31 grudnia 2023 roku 90% zobowiązań ogółem. Depozyty klientów są głównym źródłem finansowania działalności Grupy i obejmują przede wszystkim środki klientów na rachunkach bieżących, oszczędnościowych i na rachunkach lokat terminowych.

Dynamikę depozytów klientów Grupy przedstawia poniższa tabela:

Depozyty klientów <i>(mln zł)</i>	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana r/r
Depozyty klientów indywidualnych	76 600	68 787	11%
Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego	30 647	29 252	5%
Depozyty ogółem	107 246	98 039	9%

Depozyty ogółem wyniosły 107 246 mln zł na dzień 31 grudnia 2023 r. i wykazały wzrost o 9% r/r. Głównym czynnikiem napędzającym ten wzrost były depozyty klientów indywidualnych, które osiągnęły 76 600 mln zł wg stanu na 31 grudnia 2023 r., przekładając się na wzrost o 11% r/r. Lokaty terminowe klientów detalicznych wzrosły znacznie o 34% r/r, podczas gdy rachunki oszczędnościowe i bieżące osób fizycznych wzrosły jedynie o 2% r/r.

Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego, które osiągnęły 30 647 mln zł na dzień 31 grudnia 2023 r., wzrosły o 5% r/r.

Średnia stopa oprocentowania dla wszystkich depozytów złożonych w Banku w roku 2023 wyniosła 2,7%.

Depozyty banków

Depozyty banków, w tym otrzymane kredyty, na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosły 564 mln zł. Wartość tej pozycji spadła o 23% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., głównie w efekcie niższego o 105 mln zł salda kredytów otrzymanych od instytucji finansowych. W okresie 12 miesięcy Grupa spłaciła całość pozostających do spłaty zobowiązań z tytułu tych kredytów. Lokaty terminowe od instytucji finansowych spadły o 53 mln zł.

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz instrumenty pochodne

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz instrumenty pochodne uwzględniały przede wszystkim ujemną wycenę instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu lub zabezpieczających, a także zobowiązania wynikające z papierów wartościowych, które były przedmiotem krótkiej sprzedaży. Na dzień 31 grudnia 2023 roku wartość tej pozycji wyniosła 773 mln zł, co oznacza spadek o 18% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, przede wszystkim w wyniku wzrostu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających, o 361 mln zł. Zmiany wyceny (dodatnie i ujemne) instrumentów pochodnych zostały opisane w powyższych komentarzach dotyczących aktywów Grupy.

Rezerwy

Wartość rezerw na 31 grudnia 2023 r. wyniosła 1 445 mln zł, co oznacza silny wzrost o 429 mln zł, tj. o 42% r/r. Powodem wzrostu było głównie utworzenie nowych rezerw na spory prawne, w szczególności roszczenia związane z umowami walutowych kredytów hipotecznych (wzrost wartości bilansowej o 427 mln zł, nie uwzględniając wartości rezerw zaalokowanych bezpośrednio do portfela kredytowego).

Wyemitowane papiery dłużne

Papiery wartościowe wyemitowane przez Grupę wyniosły 3 318 mln zł na dzień 31 grudnia 2023 r., co oznacza istotny wzrost o 3 074 mln zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku. Wzrost wynikał z emisji obligacji przez Bank oraz spółkę zależną Banku - Millennium Leasing.

W grudniu 2022 roku Bank wyemitował obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym (*Credit Link Notes* lub *CLNs*) na kwotę 242,5 mln zł w ramach syntetycznej transakcji sekurytyzacyjnej związanej z kredytami korporacyjnymi. Dodatkowo, w 2023 r. Bank wyemitował obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym (*CLNs*) na kwotę 489 mln zł a Millennium Leasing wyemitował takie obligacje w kwocie 280 mln zł, obie emisje w ramach transakcji syntetycznej sekurytyzacji. Łączna wartość obligacji powiązanych z ryzykiem kredytowym wyemitowanych przez Grupę na koniec 2023 roku wynosiła 1 011 mln zł.

W celu spełnienia wymogów MREL Bank we wrześniu 2023 roku zakończył z sukcesem subskrypcję obligacji nieuprzywilejowanych senioralnych o łącznej wartości 500 mln EUR w ramach Programu Emisji Średnioterminowych Euro Obligacji o łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 3 mld EUR.

Dług podporządkowany

Wartość długu podporządkowanego wyniosła 1 565 mln zł na dzień 31 grudnia 2023 roku i pozostała na niemal tym samym poziomie w stosunku do 31 grudnia 2022 roku (niewielka różnica wynika z naliczonych i zapłaconych odsetek). Pozycja „zobowiązania podporządkowane” obejmuje dziesięcioletnie obligacje podporządkowane w złotych o całkowitej wartości nominalnej 830 mln zł, zapadające w styczniu 2029 r. oraz dziesięcioletnie obligacje w złotych o całkowitej wartości nominalnej 700 mln zł, zapadające w grudniu 2027 r.

Kapitał własny

Na dzień 31 grudnia 2023 r., kapitały własne Grupy wyniosły 6 895 mln zł i odnotowały istotny wzrost o 1 400 mln zł, czyli 25% r/r. Oprócz wypracowanego w 2023 roku zysku netto, wzrost kapitałów własnych był wspierany przez pozytywny wpływ pozostałych pozycji całkowitych dochodów (825 mln zł), głównie wyceny obligacji i instrumentów zabezpieczających.

Informacja o adekwatności kapitałowej została przedstawiona w Rozdziale 11.2 niniejszego dokumentu oraz w rozdziale 8.2. „Zarządzanie kapitałem” Roczego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r. Dodatkowo, informacja o adekwatności kapitałowej będzie też dostępna w oddzielnym raporcie zatytułowanym „Raport w zakresie adekwatności kapitałowej, ryzyka oraz polityki wynagrodzeń Grupy Kapitałowej Banku Millennium za rok 2023”, który zostanie opublikowany w terminie późniejszym.

Zobowiązania Banku na bazie nie skonsolidowanej, na dzień 31 grudnia 2023 roku, osiągnęły wartość 118 273 mln zł i były o 12% wyższe w porównaniu do stanu na koniec 2022 roku. Strukturę zobowiązań i kapitałów własnych Banku oraz zmiany ich poszczególnych składowych zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Pasywa Banku (mln zł)	31.12.2023		31.12.2022		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Depozyty banków	565	0.5%	625	0.6%	-10%
Depozyty klientów	107 506	90.9%	98 265	93.4%	9%
Zobowiązania z tytułu transakcji repo	0	0.0%	0	0.0%	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne	773	0.7%	939	0.9%	-18%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	3 028	2.6%	244	0.2%	1142%
Rezerwy	1 444	1.2%	1 015	1.0%	42%
Zobowiązania podporządkowane	1 565	1.3%	1 568	1.5%	0%
Pozostałe zobowiązania*	3 392	2.9%	2 582	2.5%	31%
Zobowiązania ogółem	118 273	100.0%	105 239	100.0%	12%
Kapitały własne ogółem	6 614		5 404		22%
Pasywa	124 888		110 643		13%

(*) w tym zobowiązania podatkowe

Wartość depozytów złożonych przez klientów w Banku wyniosła na dzień 31 grudnia 2023 roku 107 506 mln zł i była ona wyższa o 259 mln zł niż saldo dla Grupy (głównie w wyniku eliminacji wewnątrz Grupy). Depozyty, podobnie jak w przypadku Grupy, wzrosły o 9% r/r.

Papiery wartościowe wyemitowane przez Bank wyniosły 3 028 mln zł na dzień 31 grudnia 2023 r. i były niższe od odpowiadającej wartości dla Grupy, co wynikało z emisji obligacji CLNs przez spółkę zależną Banku - Millennium Leasing, o czym była mowa powyżej przy okazji opisu zobowiązań Grupy.

Wartości i roczne zmiany innych istotnych pozycji pasywów Banku na bazie jednostkowej są podobne do ich odpowiedników w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy, które były omawiane powyżej w niniejszej części sprawozdania.

Kapitał własny Banku, na dzień 31 grudnia 2023 roku, wyniósł 6 614 mln zł, odnotowując wzrost o 22% r/r.

Zobowiązania warunkowe

Strukturę zobowiązań warunkowych Grupy przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania warunkowe Grupy <i>(mln zł)</i>	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana r/r (%)
Zobowiązania warunkowe ogółem	16 101	15 162	6%
1. Udzielone zobowiązania:	13 386	12 830	4%
a) finansowe	11 709	10 783	9%
b) gwarancje	1 676	2 048	-18%
2. Zobowiązania otrzymane:	2 716	2 332	16%
a) finansowe	0	7	-100%
b) gwarancje	2 716	2 325	17%

W trakcie tych operacji Grupa realizuje transakcje generujące zobowiązania warunkowe. Główne pozycje zobowiązań warunkowych (udzielonych) obejmują: (i) zobowiązania finansowe, głównie dotyczące przedłużenia kredytów (w tym, między innymi, niewykorzystane limity kart kredytowych, niewykorzystane kredyty w rachunkach bieżących, niewykorzystane transze kredytów inwestycyjnych) oraz (ii) gwarancje, w tym głównie gwarancje i akredytywy wystawione przez Grupę (w celu zabezpieczenia wykonania zobowiązań podjętych przez klientów Grupy wobec stron trzecich). Zobowiązania warunkowe udzielone powodują powstanie ekspozycji Grupy na różne rodzaje ryzyka w tym na ryzyko kredytowe. Grupa tworzy rezerwy na nieodwołalne zobowiązania warunkowe obarczone ryzykiem, księgowane w pozycji „Rezerwy” po stronie pasywów bilansu.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku łączna wartość zobowiązań warunkowych Grupy wyniosła 16 101 mln zł, w tym zobowiązania udzielone przez Grupę na poziomie 13 386 mln zł. W roku 2023 wartość warunkowych zobowiązań finansowych udzielonych przez Grupę wzrosła o 4%, z czego wartość zobowiązań finansowych wzrosła o 10% podczas gdy wartość zobowiązań gwarancyjnych spadła o 18%.

Szersza informacja nt. kwestii zobowiązań warunkowych znajduje się w Rozdziale 12 Rocznego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.

9. OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

9.1. INNOWACYJNOŚĆ I NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POZYTYWNE DOŚWIADCZENIE KLIENTA

Bank Millennium kontynuuje realizację strategii, która zakłada dostosowanie formatu i funkcji oddziałów oraz serwisu zdalnego do potrzeb klienta. W 2023 roku Bank nadal zwiększał dostępność usług w kanałach zdalnych, w zakresie komunikacji oraz możliwości realizacji transakcji. Bank koncentrował się na wzmocnieniu możliwości samoobsługi klientów, zapewniając jednocześnie wsparcie pracownikom.

Zmiany organizacyjne w placówkach oraz wsparcie ze strony jednostek zarządzających jakością, pomagają doradcom wymieniać się informacjami oraz dzielić doświadczeniami. Pracownicy mają przestrzeń do wypracowania rozwiązań, które wspierają obsługę w placówce. Wiele uwagi poświęcają kwestii edukacji klientów i zachęcania ich do korzystania z kanałów zdalnych. To właśnie edukacja jest podstawą w procesie przekonania klientów do nowych technologii i narzędzi ułatwiających bezpieczne i wygodne bankowanie. Doradcy koncentrują się na zmianie przyzwyczajeń klientów i przejściu z obsługi gotówkowej na bezgotówkową.

Skutecznie i zgodnie z potrzebami klientów, bank łączy nowoczesne sposoby bankowania przez aplikację mobilną czy system transakcyjny ze stałym dostępem do wykwalifikowanych doradców oddziałowych oraz telefonicznych - we wszystkich liniach biznesowych. Dynamiczny rozwój obsługi doradców zdalnych zwiększył wygodę w dostępie do usług i produktów banku.

Bank Millennium stara się, aby przejście klienta do świata obsługi elektronicznej niosło ze sobą pozytywne doświadczenia. Zwracamy uwagę na zagrożenia mogące spotkać użytkowników w świecie cyfrowym. Dbamy o to, żeby zarówno klienci, jak i pracownicy, byli dobrze przygotowani do nowych wyzwań stojących za digitalizacją. Bank Millennium realizuje projekty skupione na perspektywie klienta w obszarze bezpieczeństwa.

Bank Millennium stale monitoruje jakość obsługi oraz realizuje badania jakościowe i ilościowe, które dają informacje do prac nad ulepszaniem dostarczanych klientom rozwiązań. W 2023 roku przeprowadziliśmy 4 regularne fale badania Tajemniczego Klienta - dla sieci własnej i franczyzowej. Weryfikowaliśmy postępowanie pracowników według określonych standardów, etykę sprzedaży, przestrzeganie regulacji oraz transparentność przekazywanych klientom informacji.

Poza falami regularnymi prowadziliśmy audyty wyrwykowe, obejmujące 20% sieci sprzedaży. Łącznie w 2023 roku zrealizowaliśmy 2694 audyty. Pozyskaną wiedzę wykorzystujemy w dalszym procesie poprawy jakości obsługi klienta w sieci placówek.

Przeprowadziliśmy 40 badań jakościowych i ilościowych w obszarze klienta detalicznego, zamożnego, SOHO (mikroprzedsiębiorstwa) i korporacyjnego. Wnioski z badań są podstawą do projektowania produktów i usług Banku na każdym etapie prac. W pracach nad rozwiązaniami, obok głosu klienta, analizujemy także opinie naszych pracowników.

Podjęte działania zabezpieczają potrzeby różnych segmentów naszych klientów. Koncentrujemy się nie tylko na możliwości wyboru kanału kontaktu. Pracujemy nad tym, aby każda grupa klientów, która ma inne potrzeby i oczekiwania, była odpowiednio „zaopiekowana”. Dostosowujemy język i sposób prezentacji do wieku, poziomu wiedzy finansowej i doświadczenia w korzystaniu z najnowszych technologii. Pracownicy i zaprojektowane rozwiązania pomagają klientom komfortowo „bankować” oraz korzystać z różnych usług w czasie i tempie, który im odpowiada. Pracujemy nad utrzymaniem synergii pomiędzy przekazem cyfrowym, a tradycyjną formą kontaktu klienta z bankiem. Bank wprowadza ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami w dostępie do usług.

Bank Millennium kontynuuje prace nad uproszczeniem języka komunikacji i treści dokumentów. Zmieniamy teksty przekazywane klientom od momentu otwarcia konta, po informacje dotyczące obsługi ich produktów. Doświadczenia z obszaru klienta detalicznego sukcesywnie przenosimy do obszaru bankowości przedsiębiorstw. Kontynuujemy szkolenia i wprowadzamy zasady prostego języka do kolejnych typów tekstów - wewnętrznych i zewnętrznych.

Budowanie procesów i rozwiązań w oparciu o perspektywę klientów przekłada się na ich zadowolenie i pozytywne doświadczenia bankowania. Zgodnie z wynikami wewnętrznego badania satysfakcji 93%

klientów detalicznych było zadowolonych ze współpracy z Bankiem Millennium. Poziom rekomendacji klientów detalicznych jest na stabilnym poziomie - wskaźnik NPS w 2023 roku wyniósł 50 (bez zmian w stosunku do 2022 roku). Satysfakcja i lojalność klientów korporacyjnych obniżyła się nieznacznie - NPS wyniósł 40 w porównaniu do 45 w roku 2022.

Prowadzone przez bank działania jakościowe zostały docenione w najbardziej prestiżowych rankingach jakości obsługi. Bank Millennium zajął pierwsze miejsce w obu kategoriach rankingu Przyjazny Bank Newsweeka: bankowość tradycyjna oraz moduł zdalny. Także pierwsze miejsce przypadło Bankowi w rankingu Złoty Bank w kategorii najlepszej jakości obsługi klienta. W rankingu Bank Przyjazny Firmie magazynu Forbes Bank Millennium zajęło drugą pozycję.

9.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA

Konto osobiste

Liczba aktywnych klientów przekroczyła 3 mln a w samym 2023 r. wzrost wyniósł 115,5 tys.

Sprzedaż rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych w 2023 roku wyniosła prawie 395 tys. Kluczowym produktem akwizycyjnym było konto Millennium 360°. Liczba kont w portfelu Banku przekroczyła 3,47 mln, z prawie 15% udziałem konta Millennium 360°. Po 3 kwartale 2023 roku Bank osiągnął udział w rynku mierzony liczbą kont na poziomie 9,0% (zgodnie z raportem Pulsu Biznesu).

Promocję i akwizycję kont Millennium 360° w 2023 roku wspierały:

- kampanie reklamowe w telewizji i internecie;
- działania z wykorzystaniem aplikacji zakupowej goodie i we współpracy z zewnętrznymi portalami internetowymi - blisko 37% kont Millennium 360° zostało otwartych online;
- nowa edycja programu rekomendacyjnego „Lubię to polecam”.

Produkty Oszczędnościowe / Inwestycyjne

Rok 2023 był okresem wysokiego poziomu rynkowych stóp procentowych oraz rekordowego wzrostu wolumenu depozytów detalicznych. W 2023 r. wolumen depozytów klientów detalicznych w całym sektorze bankowym wzrósł o blisko 117 mld zł z czego wolumen rachunków bieżących i oszczędnościowych w zwiększył się o 55,5 mld zł, natomiast depozyty terminowe wzrosły o 61,4 mld zł.

W tej sytuacji rynkowej, Bank skoncentrował się na stopniowym ulepszaniu oferty depozytowej zarówno na rachunkach oszczędnościowych, jak i na lokatach terminowych oraz przygotował liczne kampanie marketingowe.

Nowe środki były pozyskiwane m.in. w oparciu o Konto Oszczędnościowe Profit, ale także o lokaty terminowe z atrakcyjnym oprocentowaniem. Jednocześnie rozwijana była oferta retencyjna zarówno w kanałach cyfrowych jak i w oddziałach.

Depozyty detaliczne ogółem w 2023 r. wzrosły w Banku o 8,2 mld zł do poziomu 81,5 mld zł (klienci indywidualni oraz mikroprzedsiębiorstwa), a udział Banku w rynku klientów indywidualnych na koniec grudnia 2023 roku wyniósł 6,75%.

W zakresie produktów inwestycyjnych rok 2023, a przede wszystkim jego pierwsza połowa, był czasem poprawy koniunktury na globalnych rynkach kapitałowych. Bardzo dużą popularnością cieszyły się przede wszystkim fundusze dłużne, które dynamicznie zwiększały aktywa i osiągały stopy zwrotu konkurencyjne wobec produktów depozytowych.

W zakresie produktów inwestycyjnych Bank kontynuował strategię oferowania zdywersyfikowanego portfela składającego się zarówno z własnych rozwiązań, jak i produktów zewnętrznych partnerów. W zależności od segmentu klientów na ofertę składały się produkty strukturyzowane, fundusze inwestycyjne oraz obligacje.

Bank kontynuował działania promujące regularne inwestowanie szczególnie w oparciu o usługę doradztwa inwestycyjnego bazującą na wyselekcjonowanych i dostosowanych funduszach Millennium

TFI, która w łatwy i wygodny sposób umożliwia klientom dostęp do produktów inwestycyjnych nawet przy niewielkich inwestowanych kwotach. W trakcie roku blisko 15 tys. nowych klientów zdecydowało się na zainwestowanie środków za pośrednictwem usługi doradczej.

W celu uatrakcyjnienia oferty, w trakcie roku Bank uruchamiał także cykliczne promocje funduszy w zakresie wysokości opłaty manipulacyjnej za ich nabycie. Kontynuowana była również specjalna strategia premiowania korzystania z kanałów zdalnych poprzez obniżkę do 0% stawek opłat manipulacyjnych za nabycie wybranych jednostek uczestnictwa za pośrednictwem Millenet i Aplikacji Mobilnej.

Kredyty Gotówkowe

W obszarze pożyczek gotówkowych, Bank może zaliczyć rok 2023 do bardzo udanych. W porównaniu do poprzedniego roku 2022, sprzedaż pożyczek na dowolny cel dla klientów indywidualnych wzrosła o ponad 14% i wyniosła ponad 6,3 mld zł. W tym samym czasie rynek wzrósł o 13,5%. Pozwoliło to zyskać udział rynkowy, w sprzedaży pożyczek 10,5%, a w saldzie kredytowym na poziomie 9,27%. O około 34% wzrosła sprzedaż inicjowana zdalnie w kanale telefonicznym. 24% wzrost sprzedaży zanotowali też partnerzy franczyzowi Banku. Wyniki związane były m.in. z lepszym dopasowaniem oferty do potrzeb klientów Banku oraz usprawnianiu procesów ich zdalnej obsługi. Bank aktywnie pozyskiwał nowych klientów. Istotnym źródłem sprzedaży dla nowych pożyczek była rozwijająca się sprzedaż do klientów pozyskanych poprzez kredyt ratalny. Bank kładł również duży nacisk na rozwój i usprawnianie kanałów elektronicznych w szczególności aplikacji mobilnej. Już ponad 71% sprzedaży pożyczek kończyło się właśnie w kanałach cyfrowych, co było wzrostem o kolejne 5 punktów procentowych w porównaniu z rokiem 2022. Bank prowadził również aktywną politykę cenową, w całym roku udostępniając klientom atrakcyjne promocje i oferty specjalne.

Limit w koncie

Mimo nieznacznej utraty rynku w sprzedaży limitów w koncie (10,4%, spadek w porównaniu do 2022 o 0,6pp), Bank powiększył udział rynkowy w kredytowanym saldzie do 13,3% (+0,3pp). Oznacza to, że klienci chętniej korzystają z oferty limitu kredytowego oferowanego przez Bank.

Produkty Ubezpieczeniowe (bancassurance)

W 2023 roku Bank nawiązał strategiczną współpracę ubezpieczeniową z Grupą Ubezpieczeniową Europa, przewidującą długoterminowy rozwój bancassurance w odniesieniu do określonych ubezpieczeń powiązanych z produktami kredytowymi oferowanymi przez Bank. Działanie to wpisywało się w realizację strategii Banku Millennium na lata 2022-2024, która zakłada m. in. rozwój oferty bancassurance dla klientów detalicznych. Współpraca operacyjna została uruchomiona w III kwartale 2023 r., skutkując pozytywnymi zmianami w ofercie dla klientów.

Karty Płatnicze

W 2023 roku nastąpił kolejny znaczący wzrost portfela kart płatniczych, zarówno pod względem ilości wydanych kart, jak i transakcyjności.

Portfel kart debetowych Banku na koniec 2023 roku wyniósł 3,4 mln kart i zwiększył się w ciągu roku o 132 tys. kart (+4,0%). Jednocześnie wydatki dokonane kartami debetowymi wzrosły o ponad 9% r/r osiągając poziom 74 mld zł.

Portfel kart kredytowych wzrósł do poziomu 494 tys. kart i zwiększył się w ciągu roku o 9 tys. kart (+1,8%). Pozwoliło to na zwiększenie udziału rynkowego Banku Millennium do 10,03%. Udział w rynku sprzedaży kart wyniósł średnio 12,7%. Dzięki intensywnym działaniom portfelowym, transakcyjność portfela wzrosła o 14% r/r, a udział Banku w rynku pod tym względem wzrósł do 10,3%.

Wyniki na kartach zostały wsparte nowymi rozwiązaniami produktowymi. Dla wszystkich rodzajów kart oferowanych klientom indywidualnym oraz klientom z segmentu SOHO udostępniono możliwość płatności telefonem z wykorzystaniem usługi Google Pay. Posiadacze kart debetowych zyskali też możliwość dokonywania wpłat gotówkowych w zewnętrznych sieciach Euronet i ITCARD. Dodatkowo dla wszystkich kart debetowych udostępniono korzystniejsze zasady przeliczania transakcji zagranicznych z wykorzystaniem kursów organizacji płatniczych.

Bankowość Hipoteczna

W 2023 roku obserwowano rosnący wzrost zainteresowania klientów kredytami hipotecznymi na rynku. Bank zawarł łącznie ponad 14,5 tys. nowych umów o łącznej wartości ponad 5 mld zł. (spadek o blisko 11% r/r) i zajął 5 miejsce na rynku z udziałem w sprzedaży na poziomie prawie 8,2%. Na rynku

widoczne było przyspieszenie w drugiej połowie roku i wzrost sprzedaży zarówno w odniesieniu do 1 połowy 2023 r. (wzrost o 71%) jak i w porównaniu do 2 połowy 2022 r. (wzrost o 120%).

Bank realizował wdrożenia szeregu projektów, w tym o charakterze regulacyjnym, a także kolejne usprawnienia w procesie udzielania i obsługi kredytów min.:

- wygodny, zdalny proces wypłaty transz dla dedykowanej grupy kredytów hipotecznych, dzięki czemu klienci mogą zlecić wypłatę kolejnej transzy kredytu w serwisie Millenet i w aplikacji mobilnej
- automatyczny aneks o zmianę oprocentowania ze zmiennego na okresowo stałe, co umożliwia klientom dokonać zmiany oprocentowania kredytu podczas jednej wizyty w banku
- procesowanie klientów identyfikujących się nowym, elektronicznym dokumentem tożsamości - mDowodem
- wdrożenie nowego ubezpieczenia kredytu/pożyczki hipotecznej: „Nieruchomości pod ochroną” i „Życie pod ochroną” we współpracy z TU Europa S.A. / TUnŻ Europa S.A.

Akcja kredytowa Banku podobnie jak w roku ubiegłym, oparta była na ofercie bezwarunkowego 0% prowizji za udzielenie kredytu oraz 0% prowizji za wcześniejszą i całkowitą spłatę kredytu.

Bank kontynuował działania w celu dalszego ograniczenia portfela kredytów w CHF, oferując klientom indywidualne warunki, sprzyjające przewalutowaniom oraz częściowej i całkowitej spłacie tych kredytów.

Segment klientów Prestige i Bankowości Prywatnej - oferta dla klienta zamożnego.

Prestige to oferta skierowana do klientów z min. 200 tys. zł aktywów lub 15 tys. zł wpływów miesięcznie. W 2023 Bank kontynuował swoją strategię w zakresie obsługi klientów zamożnych poprzez kanały zdalne. Zarówno modele tradycyjny jak i zdalny oferują dostęp do indywidualnego eksperta, wspierającego klientów w codziennym bankowaniu oraz w ważnych decyzjach finansowych przy jednoczesnym rozwoju relacji z uwzględnieniem kanałów cyfrowych.

Warunkiem wejścia do segmentu Private jest min. 1 mln zł aktywów, zdeponowanych w Banku. W segmencie Private liczba klientów na koniec grudnia 2023 wyniosła 4,5 tys.

Na koniec 2023 roku Bank obsługiwał ponad 113 tys. klientów w modelu obsługi klienta zamożnego.

Segment klientów Biznes - oferta dla klientów firmowych

Biznes to oferta skierowana do osób prowadzących działalność gospodarczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej oraz spółek cywilnych i handlowych z rocznymi przychodami do 5 mln zł.

W 2023 r. otwartych zostało ponad 37 tysięcy nowych rachunków firmowych m in. dzięki następującym inicjatywom:

- możliwości rejestracji firmy oraz otworzenia konta firmowego w bankowości /elektronicznej i mobilnej banku
- funkcjonowaniu ofert specjalnych dla klientów otwierających rachunki online oraz nowych klientów Biznes;
- wprowadzeniu kampanii akwizycyjnych bazujących na działaniach na rachunku klienta, które wskazują na możliwość prowadzenia przez niego działalności gospodarczej;

W 2023 r. 68% kont firmowych zostało otwartych online.

Klientom Biznes Bank oferuje szeroką gamę produktów transakcyjnych i kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem atrakcyjnej oferty terminali płatniczych i leasingu, a także nowoczesną bankowość internetową i mobilną.

W drugim kwartale 2023 r. udostępniliśmy możliwość wyboru usług dodanych podczas procesu otwierania rachunków firmowych w placówkach i w kanałach digital.

W trzecim kwartale 2023 r. Bank wprowadził do oferty Millennium Księgowość. Usługa umożliwia prowadzenie księgowości przez profesjonalną księgową lub samodzielnie przy wykorzystaniu wygodnej platformy cyfrowej zintegrowanej z bankowością transakcyjną.

W 2023 roku wartość sprzedanych produktów kredytowych klientom Biznes odnotowała wzrost o 55 % w stosunku do 2022 i osiągnęła poziom 992 milionów złotych, dzięki:

- dalszemu wzrostowi wykorzystania gwarancji de minimis. W 2023 roku 92% wartości kredytów zostało objętych gwarancją de minimis Banku Gospodarstwa Krajowego.
- uruchomieniu procesu sprzedaży kredytów gotówkowych zabezpieczonych gwarancją de minimis w bankowości elektronicznej, w której klienci wnioskuje i podpisują umowy o kredyt gotówkowy udzielany w modelu *pre-approval*
- uruchomieniu procesu sprzedaży podwyższeń kredytów gotówkowych w bankowości elektronicznej, w której klienci wnioskuje i podpisują umowy o podwyższenie kredytu udzielane w modelu *pre-approval*.

W 2023 roku ponad 50% wszystkich umów kredytowych zostało podpisanych w Millenecie lub aplikacji mobilnej.

Bankowość mobilna i internetowa

Od kilku lat Bank Millennium konsekwentnie realizuje podejście „mobile-first”, które stawia bankowość mobilną w centrum podejmowanych działań. Doceniamy wartość platformy internetowej, ale to smartfon jest dzisiaj podstawowym narzędziem, z którego korzystają użytkownicy. Jednak sama aplikacja mobilna od dawna nie jest wyłącznie narzędziem, ale w percepcji klientów jest tożsama z bankiem. W 2023 roku klienci indywidualni i biznesowi zalogowali się do aplikacji łącznie prawie 900 milionów razy. Najbardziej aktywni użytkownicy logują się kilka, a nawet kilkanaście razy dziennie.

Użytkownicy doceniają rozwiązania intuicyjne, przyjazne i działające bezproblemowo. Z aplikacji Banku korzystają każdego dnia, gdy robią zakupy, podróżują, płacą za rozrywkę, spędzają czas z bliskimi. Chcemy być tam, gdzie są nasi klienci, dlatego rozwijamy usługi bankowości codziennej, usługi dodatkowe oraz rozwiązania łączące bankowość z e-commerce.

W 2023 roku usprawnialiśmy rozwiązania, z których nasi klienci już korzystają oraz pracowaliśmy nad zupełnie nowymi opcjami, które gwarantują dostęp do wygodnej bankowości każdego dnia. Naszym celem była praca nad jakością - aby nadal tworzyć nowoczesną, dobrze działającą aplikację. Zgodnie z naszą strategią kontynuowaliśmy też szeroko zakrojone działania digitalizacyjne.

Rok 2023 był wyjątkowy, jeśli chodzi o nagrody dla naszych kanałów cyfrowych. Bankowość elektroniczna, a szczególnie aplikacja mobilna, zostały docenione w rankingach Złoty Bankier, Przyjazny Bank Newsweeka, Instytucja Roku, Mobile Trends Awards. Dodatkowo Bank został doceniony za granicą - uzyskał tytuł Najlepszego Banku Cyfrowego w Polsce w 2023 w rankingu magazynu Global Finance oraz 12 innych tytułów w podkategoriach dotyczących bankowości cyfrowej dla klientów indywidualnych, firmowych oraz korporacyjnych (w tym za aplikację mobilną, UX design czy bezpieczeństwo). Został również nagrodzony za najlepsze rozwiązania cyfrowe w Polsce w rankingu Awards For Excellence magazynu Euromoney.

DIGITALIZACJA. Naszym strategicznym celem jest osiągnięcie 90% aktywnych klientów w kanałach cyfrowych do końca 2024 roku. Rok 2023 zakończyliśmy właśnie takim wynikiem, co oznacza, że udało nam się osiągnąć cel strategiczny o rok wcześniej. Aby osiągać sukces digitalizacyjny, podejmujemy działania w różnych obszarach, a kanały bankowości elektronicznej ściśle współpracują z kanałami tradycyjnymi. Wiemy, że wielu klientów relację z bankiem nawiązuje stacjonarnie, a więc to placówka musi być miejscem, w którym poznaje on bankowość internetową i mobilną. Kluczowa jest więc rola pracowników, dlatego są w tym procesie odpowiednio wspierani podczas cyklicznych spotkań i webinarów.

Dla Banku Millennium kluczowa jest nie tylko digitalizacja nowych użytkowników, ale też aktywizacja tych mniej zaangażowanych. Stosujemy zindywidualizowane podejście do digitalizacji. Po aktywacji dostępu do kanałów cyfrowych zapoznujemy klienta z możliwościami, jakie one dają, edukujemy z zasad cyberbezpieczeństwa oraz wspieramy w procesach sprzedażowych, np. za pomocą kontekstowego czatu. Ta digitalizacyjna ścieżka nie jest identyczna dla każdego klienta, ale dopasowujemy ją na podstawie analizy aktywności i preferencji, a komunikacja jest wysyłana do klienta w czasie rzeczywistym.

PROJEKTOWANIE POZYTYWNEGO DOŚWIADCZENIA UŻYTKOWNIKA I PERSONALIZACJA. Obecnie podstawowym wyróżnikiem na rynku jest doświadczenie klienta, dlatego aplikację i Millenet

tworzymy wspólnie z użytkownikami. Słuchamy naszych klientów, czytamy ich opinie, prowadzimy badania i testy w UX Labie, upraszczamy komunikację zgodnie ze standardem prostego języka. Dzięki temu łączymy w naszych procesach wygodę, bezpieczeństwo i niezawodność.

W 2023 roku po raz pierwszy wykorzystaliśmy Design System, który w przyszłości pozwoli klientom na wprowadzenie trybu ciemnego oraz da możliwość dopasowywania wielkości czcionek, co znacząco zwiększy dostępność aplikacji dla użytkowników ze specjalnymi potrzebami. Dodatkowo oparcie interfejsów na Design Systemie pozwoli zachować spójność i znacząco zmniejszy koszty ich wytwarzania, dzięki ponownemu używaniu komponentów. Design System po raz pierwszy został wykorzystany w Banku do stworzenia nowej aplikacji dla firm. Niedługo później zaczęliśmy wdrażać go również w systemach dla klientów indywidualnych i mamy już pierwsze procesy na nim oparte.

Kiedy tworzymy nowe rozwiązania, od dawna stawiamy na personalizację. Jednak naszym celem jest hiperpersonalizacja, która polega nie tylko na odpowiednim dopasowaniu treści do klienta, ale wystaniu mu komunikatu w najlepszym dla niego momencie. Projekt hiperpersonalizacji związanej ze ścieżką klienta już trwa i będzie kluczowy dla kanałów cyfrowych w 2024 roku.

BANKOWOŚĆ CODZIENNA. W 2023 roku udostępniliśmy nową wyszukiwarkę transakcji, tzw. One search. Wyszukiwarka pozwala precyzyjnie określić kryteria i filtry wyszukiwania. Dzięki temu znalezienie transakcji jest jeszcze łatwiejsze, nawet jeśli klient nie pamięta, którą kartą czy z którego konta została zlecona. Wyszukiwarka analizuje również transakcje na rachunkach w innych bankach zagregowanych w ramach otwartej bankowości. Z opcji można już korzystać w Millenecie i stopniowo udostępniamy ją klientom w aplikacji mobilnej.

WIRTUALNE PORTFELE. W połowie 2023 udostępniliśmy klientom możliwość dodania karty do portfela Google (Gpay). Ta opcja uzupełniła szeroki wachlarz już dostępnych w Banku Millennium rozwiązań: płatności zbliżeniowych BLIK (tzw. BLIK C), Apple Pay, Garmin Pay, Fitbit Pay oraz tokenizacji karty bezpośrednio w bankowej aplikacji w technologii HCE. Udostępniliśmy również płatności zbliżeniowe BLIK nowym grupom klientów, w tym mikroprzedsiębiorcom i najmłodszym użytkownikom aplikacji. Łącznie już prawie 700 tys. Klientów banku korzysta z płatności telefonem, zegarkiem lub opaską.

PLATNOŚCI BLIK. Przez kolejny rok notowaliśmy stałe wzrosty w liczbie płatności BLIK oraz przelewach na telefon. W 2 poł. 2023 prawie 1,9 mln klientów banku skorzystało z co najmniej jednej z usług BLIK, a z przelewów na telefon korzysta już milion osób miesięcznie. Wiosną 2023 roku wprowadziliśmy nową usługę działającą w oparciu o przelewy na numer telefonu - prośbę o przelew i podział rachunku, które ułatwiają rozliczanie się za wspólne wydatki. Bank Millennium wprowadził te usługi jako czwarty podmiot na rynku.

PLATNOŚCI ODROCZONE I E-COMMERCE. W 2023 wspólnie z Polskim Standardem Płatności Bank prowadził intensywne prace nad wprowadzeniem płatności odroczonych (BNPL - *buy now, pay later*). Usługa BLIK Płać Później bazuje na tym samym schemacie co płatność kodem BLIK - transakcja jest równie szybka i intuicyjna. Dzięki temu nowe rozwiązanie ma szansę zdominować rynek płatności odroczonych w Polsce. W 4 kwartale roku zamknęliśmy techniczny pilotaż. Usługa zostanie udostępniona szeroko w 2024 roku. Płatności odroczone to kolejny krok w stronę połączenia usług bankowości z dynamicznie rosnącym obszarem handlu online. Innym rozwiązaniem, które promuje zakupy online, jest program zwrotów. Usługa bazuje na goodie cashback, ale już od ponad roku jest dostępna bezpośrednio w aplikacji Banku.

BANKOMATY I WPLATOMATY. Klienci Banku w 2023 roku zyskali dostęp do ponad 5000 wpłatomatów dostępnych w sieciach Euronet i Planet Cash na terenie Polski. Wpłacona gotówka jest księgowana na koncie w czasie rzeczywistym.

BUDOWANIE SPOŁECZNOŚCI AKTYWNYCH I LOJALNYCH KLIENTÓW. W 2023 roku wprowadziliśmy kolejną edycję programu „Lubię to polecam”, dzięki któremu nasi klienci zyskali dodatkowe możliwości oraz łatwy sposób, by sprawdzić postęp wykonania kroków potrzebnych do uzyskania nagrody za polecenie konta Millennium 360°. Wprowadziliśmy w Millenecie oraz aplikacji mobilnej nowy wniosek o przelew wynagrodzenia, dzięki któremu klient w transparentny i intuicyjny sposób może zlecić do pracodawcy przelew pensji na konto w naszym Banku. Obie te inicjatywy wspierały osiągnięcie wyniku 3 mln aktywnych klientów, który był jednym z celów strategicznych Banku.

W 2024 roku planujemy kolejne opcje z obszaru Friends&Family, aby budować społeczność lojalnych klientów, którzy będą chcieli polecać Bank i aplikację swoim bliskim - dzieciom, rodzicom, przyjaciołom. Zależy nam, aby opcje dostępne w aplikacji (takie jak prośba o przelew BLIK) pomagały im codziennych sytuacjach i ułatwiały wspólne spędzanie czasu oraz budowanie relacji. Szczególnym

zainteresowaniem obejmujemy klientów z pokolenia Z, którzy już teraz udowadniają, jak bardzo zmienia się postrzeganie finansów, życiowych priorytetów, ale też sposób komunikacji.

Oferta produktowa i sprzedaż w kanałach elektronicznych

Kanały elektroniczne są dzisiaj podstawowym punktem dostępu do produktów bankowych. Klienci oczekują, że wiele spraw załatwią w kilka minut, bez wizyty w placówce banku i dodatkowych formalności oraz bez papierowych dokumentów.

KONTA. W aplikacji mobilnej mogą założyć konto z wykorzystaniem „selfie”. Z kolei na stronie banku oferujemy proces z logowaniem do innego banku, który działa w oparciu o rozwiązania otwartej bankowości. Dodatkowo oferujemy klientom założenie konta podczas składania wniosku o pożyczkę gotówkową przez stronę banku. Klienci banku mogą również zakładać nowe konta po zalogowaniu aplikacji mobilnej i Millenetu. Udział kanałów cyfrowych w akwizycji kont wyniósł 40%. Udział kanałów cyfrowych w sprzedaży kont dla dzieci w 2023 roku wyniósł ponad 48%. W 2023 roku Bank został wyróżniony w rankingu Instytucja Roku w kategorii „Najlepszy zdalny proces otwierania konta”. Proces otwierania konta za pomocą selfie został najwyższej oceniony w rankingu Przyjazny Bank Newsweeka.

PRODUKTY KREDYTOWE. W 2023 zbudowaliśmy nowy proces wnioskowania o kartę kredytową, dla którego punktem odniesienia był dobrze oceniany wniosek o pożyczkę gotówkową. Oba procesy są zbudowane omnikanalowo - dzięki temu klient może zacząć proces z konsultantem, a zakończyć go online. A jeśli zaczyna proces w kanale cyfrowym, w razie trudności łatwo uzyska wsparcie pracownika banku. W 2023 rozbudowaliśmy proces pożyczkowy dla nowych klientów, który jest dostępny z poziomu strony internetowej i wykorzystuje otwartą bankowość w zakresie potwierdzenia tożsamości i badania zdolności kredytowej. Udział kanałów cyfrowych w sprzedaży pożyczek gotówkowych (wg ilości) wyniósł 81%.

KREDYTY HIPOTECZNE. Rozwijamy również zakres opcji dostępnych online do obsługi kredytów hipotecznych. W 2023 roku część klientów mogła już złożyć dyspozycję wypłaty transzy w bankowości mobilnej i internetowej. Dotychczas usługa ta była dostępna wyłącznie w placówkach własnych Banku.

DEPOZYTY. Klienci mogą w kanałach cyfrowych łatwo zarządzać swoimi oszczędnościami. W 2023 roku mogli korzystać z wyższego oprocentowania na koncie oszczędnościowym dla klientów aktywnych online oraz ze spersonalizowanej oferty lokat terminowych. Bank promował regularne oszczędzanie z wykorzystaniem funkcjonalności zlecenia stałego. Udział kanałów cyfrowych w sprzedaży lokat terminowych w 2023 roku wyniósł 96%.

PRODUKTY INWESTYCYJNE. Klienci banku mogą inwestować swoje pieniądze ze wsparciem banku dzięki usłudze robo-doradztwa. W 2023 zyskali dodatkowe możliwości zarządzania swoimi celami inwestycyjnymi (m.in. w zakresie zmiany nazwy, wartości i horyzontu inwestycyjnego). Udział kanałów cyfrowych w sprzedaży produktów inwestycyjnych rośnie z kwartału na kwartał. W 4 kwartale 2023 roku wyniósł aż 90%.

Usługi dodane

Celem strategicznym Banku jest pogłębianie relacji z klientami, dlatego kanały elektroniczne, przede wszystkim aplikacja mobilna, muszą mieć określony zestaw funkcji, które pomagają spełniać potrzeby użytkowników, a jednocześnie są innowacyjne i wyróżniają się na rynku.

VAS. Przez cały rok Bank promował usługi dodane w aplikacji takie jak zakup kodów dotadowujących do usług online i kart podarunkowych, ubezpieczeń czy biletów. W 2023 roku Bank Millennium jako pierwszy w sektorze wykorzystał opcję tzw. dynamicznej wyspy dostępnej na najnowszych telefonach firmy Apple. Dzięki niej klienci mogą szybciej zobaczyć i śledzić na bieżąco informacje dotyczące biletów na komunikację oraz parkingowych kupionych w aplikacji banku.

E-ADMINISTRACJA. Bank Millennium kontynuował rozwijanie opcji związanych z usługami rządowymi, w tym Millennium ID (w oparciu o mojeID), wniosków o świadczenia rodzinne (500+, 300+, dofinansowanie do żłobka, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy). Przygotowane zostały rozwiązania pod obsługę nowych wniosków 800+ oraz o zapomogę dla osób z niepełnosprawnością. W 2023 roku systemy bankowe zostały zintegrowane z aplikacją mObywatel - klienci mogą potwierdzić swoją tożsamość, logując się do banku. W placówkach akceptowane są dokumenty cyfrowe wydane w tej aplikacji.

Cyberbezpieczeństwo

Liczba usług bankowości cyfrowej cały czas rośnie, dlatego Bank stale podnosi bezpieczeństwo aktywacji dostępu do kanałów elektronicznych i zapewnia odpowiedni poziom ochrony przed bieżącymi schematami oszustw. Dodatkowo brak poczucia bezpieczeństwa jest jedną z kluczowych barier w korzystaniu z kanałów online i ma ogromne znaczenie w kontekście digitalizacji. Bank nie tylko edukuje klientów z zasad cyberbezpieczeństwa w regularnych kampaniach oraz na stronie internetowej, ale też zapewnia zabezpieczenia i narzędzia, które pozwalają użytkownikom zadbać o bezpieczeństwo w codziennych sytuacjach. W 2023 roku aplikacja mobilna została wzbogacona o dodatkowe funkcjonalności, które zwiększają poziom bezpieczeństwa podczas aktywacji, rozmowy telefonicznej z pracownikiem banku oraz w czasie korzystania z usług bankowych.

WERYFIKACJA MOBILNA PODCZAS ROZMOWY TELEFONICZNEJ. W 4 kwartale 2023 wprowadziliśmy podwójną weryfikację tożsamości podczas rozmów wychodzących i przychodzących na infolinię Banku. Zarówno klient, jak i pracownik Banku mogą łatwo potwierdzić za pomocą aplikacji mobilnej swoją tożsamość. Rozwiązanie bazuje na autoryzacji mobilnej i pozwala zabezpieczyć się przed atakami socjotechnicznymi - kiedy przestępca podszywa się pod pracownika Banku.

AUTORYZACJA PŁATNOŚCI. Rozszerzamy wykorzystanie biometrii do autoryzacji transakcji zleczanych w aplikacji mobilnej. W 2023 roku dodatkowo umożliwiliśmy autoryzację PIN-em, zamiast Hasłem 1/Hasłem mobilnym oraz wprowadziliśmy mechanizm, który umożliwia autoryzację transakcji online kartą z wykorzystaniem 3-D Secure podczas niedostępności systemów bankowych.

USTAWIENIA ZABEZPIECZEŃ. W pierwszej połowie roku 2023 umożliwiliśmy klientom samodzielne odzyskanie PIN-u do aplikacji w bankowości mobilnej. Dodaliśmy w aplikacji możliwość zmiany głównego dziennego limitu transakcji - dotychczas użytkownik mógł zmienić go wyłącznie w bankowości internetowej.

ZMIANY NA STRONIE LOGOWANIA. Przeprowadziliśmy migrację domeny strony logowania do Millenetu. Zmiany były zwieńczeniem projektu, który miał na celu technologiczne odświeżenie logowania do bankowości internetowej oraz niewidoczne dla klienta usprawnienia.

Bankowość elektroniczna dla klientów biznesowych

Rozwijanie oferty dla klientów prowadzących własną działalność jest jednym z ważnych elementów strategii rozwoju kanałów elektronicznych. Kompleksowa oferta Banku dostępna online oraz dodatkowe narzędzia do prowadzenia firmy to odpowiedź na potrzeby tej grupy na każdym etapie budowania konkurencyjnego biznesu. Budujemy procesy, w których kanały elektroniczne mają dominującą rolę w obsłudze tego segmentu klientów, ale są wspierane przez zdalnych doradców.

NOWA FIRMA I KONTO FIRMOWE. Bank Millennium rozwija udostępniony pod koniec 2022 roku proces, w którym klient może założyć działalność gospodarczą oraz konto firmowe. Wniosek został w 2023 roku rozbudowany o usługi dodane, z których może skorzystać nowy mikroprzedsiębiorca (np. terminal płatniczy, księgowość). Klienci, którzy mają już działalność, a chcą założyć konto firmowe - również mogą to zrobić w kanałach elektronicznych, bez konieczności wizyty w placówce. Udostępniamy procesy zarówno dla klientów

banku, jak i nowych klientów bez dotychczasowej relacji z nami.

ROZWIJANIE BIZNESU. Rozwijamy ofertę kredytową dostępną dla firm online. Obecnie klienci biznesowi mogą skorzystać w kanałach cyfrowych z dwóch form wsparcia:

- szybkiego kredytu gotówkowego z wypłatą pieniędzy nawet w kilka minut po podpisaniu umowy online;
- kredytu z gwarancją de minimis - klient wypełnia wniosek online, w kilka minut otrzymuje decyzję kredytową, a finalizacja umowy w placówce banku jest już tylko formalnością.

MILLENNIUM KSIĘGOWOŚĆ. W 2 poł. 2023 roku wspólnie z partnerem, firmą CashDirector SA, wprowadziliśmy rozbudowane narzędzie, które wspiera właścicieli małych firm w prowadzeniu księgowości i kontroli kosztów. Do platformy klient loguje się tak samo jak do firmowego konta bankowego w Millenecie.

Aktywność klientów indywidualnych i firmowych w kanałach elektronicznych

	2023	2022	różnica
Aktywni użytkownicy kanałów cyfrowych	2 701 645	2 519 181	+7%
Aktywni użytkownicy bankowości mobilnej	2 473 365	2 240 077	+10%
Użytkownicy płatności BLIK	2 029 052	1 675 000	+19%

9.3. BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW

W ramach Bankowości Przedsiębiorstw profesjonalnie i kompleksowo obsługujemy firmy o rocznych przychodach ze sprzedaży powyżej 5 mln zł oraz instytucje i jednostki sektora publicznego.

Naszym celem jest zapewnienie najwyższej jakości obsługi oraz najkrótszego czasu naszej reakcji. Dlatego konsekwentnie automatyzujemy procesy związane z obsługą klientów. Równocześnie wspieramy naszych klientów w realizacji projektów zmniejszających wpływ prowadzonej działalności na środowisko naturalne finansując projekty związane z energetyką odnawialną, innowacjami zmniejszającymi zapotrzebowanie na energię i zasoby naturalne oraz ze skuteczniejszą gospodarką odpadami.

Każdemu klientowi zapewniamy opiekę stałego zespołu ekspertów. Doradców bankowych, którzy są pierwszą linią kontaktu z klientem, wspierają specjaliści produktowi: bankowości transakcyjnej, produktów skarbu, produktów finansowania handlu i leasingu oraz dealerzy walutowi. W kwestiach operacyjnych klientów wspierają specjaliści systemów transakcyjnych oraz konsultanci. Zespół, który współpracuje z klientem uzupełniają eksperci finansowania fuzji i przejęć oraz eksperci w zakresie funduszy UE.

Wysoką jakość obsługi potwierdzają wyniki corocznego badania satysfakcji klientów bankowości przedsiębiorstw. Zgodnie z badaniem przeprowadzonym w 2023 roku, aż 95% klientów jest zadowolonych ze współpracy z Doradcami (NPS 72), 99% ze współpracy z Konsultantami, 92% deklaruje zadowolenie z systemu bankowości elektronicznej.

WYNIKI BANKOWOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Wobec ograniczeń kapitałowych banku, związanych z kosztami walutowych kredytów hipotecznych oraz wakacji kredytowych, optymalizowaliśmy koszt kapitału alokowanego do portfela kredytowego bankowości przedsiębiorstw. Osiągnęliśmy to poprzez obniżenie wolumenu kredytowego o 2,5 mld zł do wartości 13,4 mld zł na koniec 2023 roku, koncentrację na klientach MŚP oraz wysokie wykorzystanie gwarancji BGK.

W 2023 roku depozyty przedsiębiorstw wzrosły o 5% r/r, przy zachowaniu zrównoważonej struktury rachunków bieżących i lokat terminowych. Nastąpił wzrost skali rozliczeń klientów pomimo obniżenia akcji kredytowej. W 2023 roku wolumen skarbowych transakcji walutowych wzrósł o 21% r/r, liczba przelewów zagranicznych o 16%, a liczba krajowych przelewów o 1%.

KOMPLEKSOWA OFERTA PRODUKTOWA

Kreujemy elastyczne rozwiązania finansowe dopasowane do specyfiki konkretnej działalności firmy. Wspieramy je nowoczesnymi rozwiązaniami cyfrowymi, które wpływają na automatyzację i optymalizację pracy działów finansowych firm, w tym ograniczają do minimum czynności operacyjne związane ze współpracą z bankiem.

Elastycznie finansowanie

Naszymi produktami wspieramy rozwiązania przyjazne środowisku, transformację energetyczną, rozwój innowacyjności i jednocześnie odpowiadamy na rosnące ceny energii elektrycznej. Ofertę, która obejmuje kredyty pozwalające na sfinansowanie inwestycji podnoszących efektywność energetyczną przedsiębiorstw, m.in. na wybudowanie instalacji bądź farmy fotowoltaicznej poszerzyliśmy o nowe produkty.

Dla przedsiębiorstw, które planują wdrożenie innowacyjnych technologii pozwalających na rozpoczęcie produkcji nowych towarów lub świadczenie usług wprowadziliśmy Kredyt technologiczny w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) na lata 2021-2027.

O Kredyt technologiczny FENG 2021-2027, który umożliwia uzyskanie dofinansowania udzielanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego firmy mogły wnioskować w banku od końca marca zgodnie z harmonogramem naborów FENG na lata 2021-2027. Dofinansowanie w postaci bezzwrotnej premii technologicznej sięga nawet 70 procent kosztów kwalifikowanych inwestycji, która polega na wdrożeniu nowej technologii, rozumianej jako każda istotna i korzystna zmiana procesu, która nie była wcześniej stosowana w przedsiębiorstwie, a która jednocześnie wpływa na udoskonalenie cech wytwarzanego produktu lub świadczonej usługi. Termin składania wniosków zakończył się 31 maja 2023 roku.

Klientom poszukującym finansowania zielonych inwestycji udostępniliśmy Kredyt ekologiczny. Może być on przeznaczony na inwestycje w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, energooszczędności, w tym termomodernizacji budynków, zmiany źródeł wykorzystywanej energii na bardziej ekologiczne oraz wymiany urządzeń, instalacji lub linii technologicznych na bardziej efektywne energetycznie.

Kredyt ekologiczny to konkurs finansowany w ramach Programu Operacyjnego FENG na lata 2021-2027. O wsparcie w ramach konkursu mogą ubiegać się przedsiębiorcy z sektora mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (zatrudniający do 250 pracowników) oraz przedsiębiorcy z kategorii małych spółek o średniej kapitalizacji (small mid-cap, zatrudniających nie więcej niż 499 pracowników) i spółek o średniej kapitalizacji (mid-cap, zatrudniających nie więcej niż 3000 pracowników).

Kredyt ekologiczny to nowa forma finansowania zielonych projektów, ze wsparciem dla firm w postaci bezzwrotnej premii ekologicznej, pokrywającej nawet do 80 procent kosztów kwalifikowanych inwestycji. Nabór wniosków w tej rundzie zakończył się 17 sierpnia 2023 roku.

Programy gwarancyjne Banku Gospodarstwa Krajowego

Kontynuujemy udział w programach wsparcia klientów z wykorzystaniem pomocy ze środków publicznych. W naszej ofercie nadal było dostępne finansowanie w formie: kredytów, linii na gwarancje i akredytywy oraz faktoringu odwrotnego, zabezpieczone gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK). Klienci mogli skorzystać z:

- Gwarancji Biznesmax dostępnych dla mikro, małych i średnich firm w ramach dwóch rodzajów pomocy publicznej: pomocy regionalnej lub pomocy de minimis,
- Gwarancji de minimis dedykowanego przedsiębiorcom z segmentu MSP,
- Gwarancji kryzysowej adresowanej dla średnich i dużych przedsiębiorstw - wykorzystywanej przy zabezpieczaniu kredytów i faktoringu odwrotnego.

Programy gwarancyjne realizowane we współpracy z BGK kontynuowaliśmy na tzw. „covidowych warunkach” do 31 grudnia 2023 roku:

- Gwarancje Biznesmax - bezpłatne gwarancje wspierające potrzeby inwestycyjne oraz płynnościowe firm, które pozwalały uzyskać dopłatę do odsetek kredytowych. Gwarancją mogły być objęte kredyty odnawialne (także w rachunku bieżącym) oraz nieodnawialne niezwiązane z inwestycją udzielone na zapewnienie płynności finansowej. Z gwarancji oprócz podmiotów innowacyjnych, mogły skorzystać również firmy efektywne ekologicznie, które wdrażały u siebie ekologiczne rozwiązania.
- W przypadku programu gwarancji de minimis utrzymany był brak prowizji, 80% poziom ochrony oraz wydłużony okres gwarancji do 75 miesięcy dla kredytu obrotowego i do 120 miesięcy dla kredytu inwestycyjnego oraz zwiększona kwota gwarancji z 3,5 mln zł do równowartości 1,5 mln EUR.

W związku ze zmianami w przepisach pomocy publicznej, jakie zaczęły obowiązywać od stycznia 2024 roku, zakończyliśmy (z końcem grudnia 2023) programy gwarancji Biznesmax i gwarancji kryzysowej.

W grudniu 2023 roku podpisaliśmy umowy z BGK, które pozwolą na wprowadzenie do oferty nowych programów gwarancyjnych. Poza gwarancją de minimis, która będzie funkcjonować na zmienionych

warunkach, przystąpiliśmy do współpracy z BGK w zakresie gwarancji oferowanych ze środków programu FENG.

Dzięki temu klienci banku będą mogli skorzystać z bezpłatnych gwarancji Biznesmax Plus jako zabezpieczenia do 80% kwoty kredytu, finansującego inwestycje innowacyjne, ekoinnowacyjne, służące transformacji cyfrowej przedsiębiorstwa lub działalność innowacyjną. Istotną korzyścią dla klientów będzie możliwość ubiegania się o dopłaty do odsetek w wysokości 5% kwoty kredytu rocznie, przez okres 24 miesięcy, w przypadku kredytów obrotowych lub dopłaty w wysokości 20% kapitału kredytu, w przypadku realizacji inwestycji, służącej transformacji cyfrowej przedsiębiorstw lub 10%, w przypadku realizacji inwestycji innowacyjnej, identyfikowanej co najmniej na poziomie przedsiębiorstwa lub realizacji inwestycji ekoinnowacyjnej.

Oferta gwarancji Biznesmax Plus będzie dostępna dla przedsiębiorców z sektora MŚP lub małych spółek o średniej kapitalizacji (small mid-caps) lub spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps). Preferencje związane z dopłatami będą dostępne tylko dla firm segmentu MŚP.

Nowa umowa z BGK obejmuje również gwarancje Ecomax, które mogą zabezpieczać do 80% kwoty kredytu inwestycyjnego na finansowanie projektów z zakresu efektywności energetycznej, polegających na termomodernizacji budynków lub zmniejszeniu o minimum 30% zużycia energii pierwotnej. Oferta będzie dostępna dla przedsiębiorców z sektora MŚP lub małych spółek o średniej kapitalizacji (small mid-caps) lub spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps). Przy czym tylko firmy z segmentu MŚP będą mogły skorzystać z dopłat do kapitału kwoty kredytu w wysokości 20%.

Także w grudniu podpisaliśmy umowę z Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKE) na gwarancje dla kredytów i transakcji faktoringu wspierających rozwój eksportu w przedsiębiorstwach. Umowa umożliwia gwarantowanie przez KUKE spłaty do 80 procent wartości kredytów udzielonych eksporterom na ich inwestycje podejmowane w Polsce.

Faktoring i finansowanie handlu

W obszarze faktoringu wdrożyliśmy rozwiązania, które usprawniają procesy oraz zwiększają atrakcyjność faktoringu odwrotnego.

Wprowadziliśmy także możliwość wnioskowania wraz z kredytem o dodatkowy limit faktoringowy dzięki temu zachowujemy optymalną strukturę finansowania.

W przypadku akredytyw i gwarancji wprowadziliśmy możliwość np. rozliczenia płatności akredytywy importowej ze środków pochodzących z faktoringu odwrotnego, a w systemie transakcyjnym wprowadziliśmy funkcjonalności, które przyspieszają proces przygotowania treści gwarancji i digitalizują dokumenty związane z transakcją.

Bankowość transakcyjna i elektroniczna

Konsekwentnie rozwijamy i wprowadzamy udoskonalenia, aby klienci mogli jeszcze sprawniej i wygodniej zarządzać finansami swojej firmy. W 2023 roku realizowaliśmy kolejne wdrożenia w bankowości elektronicznej oraz poszerzyliśmy sieć dostępnych wpłatomatów.

Nowa aplikacja mobilna

Do dyspozycji klientów biznesowych i korporacyjnych oddaliśmy nową aplikację mobilną Bank Millennium dla Firm. Zaprojektowaliśmy ją całkowicie od podstaw z wykorzystaniem najlepszych praktyk. Budowa nowej aplikacji została poprzedzona badaniami i testami z użytkownikami, które pozwoliły zrozumieć potrzeby i różnice w korzystaniu z aplikacji przez duże i mniejsze firmy i osoby nimi zarządzające. Aplikacja została zbudowana w całości przez zespoły banku. W ramach projektu po raz pierwszy wdrożyliśmy Design System, który pozwolił zachować spójność wizualną oraz znacznie przyspieszyć projektowanie i rozbudowę aplikacji. Po raz pierwszy użyliśmy też jednego kodu programowania dla systemów Android i iOS (Flutter), co pomaga utrzymać spójność aplikacji na obu platformach, a klienci otrzymują najlepszy możliwy UX. Stworzyliśmy przyjazną, unikalną pod kątem jakości aplikację skupioną na wygodzie użytkownika, o dużych możliwościach personalizacji.

Do nowej aplikacji dla firm można logować się biometrycznie. Jest gotowa do obsługi dużych ilości danych i skierowana zarówno dla właścicieli niewielkich firm, jak i dużych korporacji z rozbudowanymi działami finansowymi. W aplikacji można zarządzać jednocześnie wieloma kontami, w jednym panelu. Klienci mogą także w aplikacji obsługiwać wiele firm, bez konieczności ponownego logowania. Zarządzanie płatnościami jest proste, użytkownik może szybko i bezpiecznie autoryzować płatności.

Aplikacja oferuje wiele przydatnych funkcji, np. informowania o wielu zdarzeniach na rachunku, ponawiania przelewu z poziomu historii operacji, realizacji przelewów zagranicznych, widoku pełnej historii zleceń wraz ze szczegółami, łatwego generowania potwierdzeń i wyciągów, elastycznego nadawania uprawnień, weryfikacji kontrahentów na tzw. „białej liście” podatników VAT.

W aplikacji mobilnej dostępny jest także serwis wymiany walut Millennium Forex Trader, dzięki któremu można wygodnie i szybko wymienić waluty, sprawdzić aktualne kursy kwotowań, ustawić na ekranie wybrane pary walutowe, sprawdzić historię wymian.

Użytkownicy mogą personalizować ekran według potrzeb i decydować jak wygląda strona po uruchomieniu aplikacji, mają możliwość przedstawiania i ukrywania elementów, dodawania szybkich skrótów; mogą też ustawiać tryb ciemny, tzw. dark mode. Aplikacja oferuje pomoc kontekstową - system podpowiada możliwe scenariusze użycia np. w zakresie parametryzacji widoku ekranu głównego oraz sposobów wyboru płatności do autoryzacji.

Przed końcem 2023 roku zamknęliśmy aplikację w starej technologii i podwoiliśmy ilość klientów korporacyjnych korzystających z nowej aplikacji.

Na koniec 2023 roku Bank Millennium dla Firm była najlepiej ocenianą aplikacją w Polsce wśród aplikacji mobilnych banków przeznaczonych dla dużych przedsiębiorstw. Aplikacja znalazła się także w finale dwóch konkursów:

- Informa Banking Tech Awards w kategorii Najlepsze Użycie Technologii w Bankowości Przedsiębiorstw,
- Fintech Awards organizowanym przez Fintek.

Zmiany w Millenet dla Przedsiębiorstw

Udostępniliśmy kolejne funkcjonalności w procesie cyfrowej obsługi wymiany dokumentów pomiędzy klientem a bankiem. Dzięki temu w bankowości internetowej Millenet dla Przedsiębiorstw dokumenty podlegają automatycznej weryfikacji i są procesowane w pełni elektronicznie bez potrzeby wydruków, co istotnie wpływa na redukcję czasu obsługi oraz śladu węglowego.

Nowy typ dokumentu tożsamości Dokument mObywatel (mDowód)

Dostosowując się do wymogów regulacyjnych od 1 września 2023 roku wprowadziliśmy możliwość potwierdzanie tożsamości klienta na podstawie mDowodu. Elektroniczny mDowód pozwala na potwierdzenie tożsamości bez potrzeby okazywania przez klienta innych dokumentów tożsamości.

Poszerzenie sieci wpłatomatów o urządzenia Euronet i Planet Cash

Poszerzyliśmy mapę dostępnych wpłatomatów dla klientów korporacyjnych. Aktualnie klienci mogą deponować gotówkę dodatkowo w 5,5 tysiącach wpłatomatów sieci Euronet oraz Planet Cash w Polsce. Usługa jest dostępna dla każdego klienta banku posiadającego kartę płatniczą debetową lub obciążeniową. Urządzenia sieci Euronet i Planet Cash dostępne są w najdogodniejszych miejscach, takich jak stacje benzynowe, popularne sieci i galerie handlowe, oddziały wybranych banków jak również innych lokalizacjach takich jak lotniska, dworce i stacje metra.

WSPIERAMY KLIENTÓW POPRZEC DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Informujemy naszych klientów o ważnych zmianach prawnych, podatkowych mających wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej. Cotygodniowo prezentujemy naszym klientom podsumowanie i analizę najważniejszych informacji makroekonomicznych. Stale prowadzimy edukację w zakresie bezpieczeństwa informatycznego i ryzyka nadużyć oraz dostarczamy informacje o dostępnych programach pomocowych.

Informacje dostarczamy za pośrednictwem Strefy Inspiracji w systemie transakcyjnym Millenet dla Przedsiębiorstw oraz m.in. w formie webinarów z udziałem ekspertów wewnętrznych, jak i zewnętrznych, prezentacji ekspertów Banku podczas konferencji i spotkań, których byliśmy partnerami.

Współpraca z Klubem CFO ICAN Institute

Długofalowo współpracujemy z Klubem CFO ICAN Institute. Klub CFO to inicjatywa rozwojowo-networkingowa skupiająca dyrektorów finansowych (CFO) firm działających w Polsce. Przedstawiciele

firm mogą uczestniczyć zarówno w webinarach, jak i w prezentacjach podczas spotkań stacjonarnych. Klub CFO zapewnia dostęp do aktualnej wiedzy, jest także platformą wymiany doświadczeń oraz networkingu. Tematy poruszane podczas spotkań są związane z najaktualniejszymi wyzwaniami przed jakimi stoją dyrektorzy finansowi oraz osoby odpowiedzialne za finanse w firmie. W 2023 roku przedmiotem spotkań były m.in.: nowoczesne metody zarządzania finansami, analityka danych i sztuczna inteligencja, ESG, efektywna współpraca i komunikacja.

Współpraca z Forbes Magazine - Forum Firm Rodzinnych

W ramach 6. edycji Forum Firm Rodzinnych Forbes - wspólnej inicjatywy magazynu Forbes i Banku Millennium odbyło się 9 spotkań z przedsiębiorcami w całym kraju. Jest to cykliczne coroczne wydarzenie skupiające firmy rodzinne. Jesteśmy partnerem strategicznym Forum Firm Rodzinnych od 2018 roku. Podczas cyklu spotkań w 2023 roku dużo czasu poświęcono konieczności stosowania zasad zrównoważonego rozwoju i znaczeniu inwestycji w tym obszarze m.in. z uwzględnieniem finansowania w ramach wsparcia unijnego.

MILLENNIUM LEASING

Millennium Leasing sp. z o.o., spółka zależna Banku Millennium, powstała w 1991 roku i jest jedną z najdłużej funkcjonujących firm leasingowych na polskim rynku. Nasza działalność obejmuje finansowanie wszelkich środków trwałych: samochodów osobowych i dostawczych, maszyn oraz urządzeń dla większości branż, środków transportu ciężkiego (w tym: drogowego, kolejowego, wodnego i powietrznego), a także nieruchomości.

Wartość uruchomionych przez nas w 2023 roku umów leasingu wyniosła ogółem 3,13 mld zł, tj. 11,7% mniej w porównaniu do 2022 roku, co jest efektem przyjętej w Grupie Kapitałowej polityki w zakresie zarządzania kapitałem. Według stanu na 31 grudnia 2023 roku wartość zaangażowanego kapitału w czynne umowy leasingu wyniosła 6,6 mld zł.

Za okres pierwszych trzech kwartałów 2023 roku udział w rynku leasingu był na poziomie 3,6%.

Aktywnie rozwijaliśmy ofertę „zielonych” produktów leasingowych, którą uruchomiliśmy w kwietniu 2023 roku. To kolejny krok we wspieraniu firm w zielonej zmianie. Dzięki tej propozycji przedsiębiorcy mogą sfinansować kompleksowo i na preferencyjnych warunkach zielone aktywa. Oferta obejmuje szeroki wybór przedmiotów z aż 53 grup, wśród których najistotniejszą stanowią maszyny i urządzenia. Oferta łączy możliwość skorzystania z różnych programów i promocji: obniżenia rat leasingu, promocji pozwalającej na obniżenie 3 pierwszych rat leasingu, programu MilleSun, finansującego przedmioty pozyskujące energię z odnawialnych źródeł.

W 2023 roku kontynuowaliśmy realizację programu Mój Elektryk, który gwarantuje klientom dopłaty do leasingu pojazdów zeroemisyjnych. Celem programu jest redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez obniżenie zużycia paliw emisyjnych w transporcie. Dopłaty uzależnione są od rodzaju pojazdu i wynoszą do 4 tys. zł dla motocykli, skuterów i quadów do maksymalnie 70 tys. zł dla pojazdów dostawczych do 3,5 t. Program ma być realizowany do połowy 2026 roku.

W styczniu 2023 roku jako pierwsza spółka na rynku, uruchomiliśmy leasing z gwarancją de minimis BGK. Gwarancja de minimis zastępuje dotychczasowy produkt leasingu z gwarancją BGK, którego sprzedaż zakończyła się w grudniu 2022 roku. Dzięki gwarancjom przedsiębiorcy mogą skorzystać z finansowania na atrakcyjniejszych warunkach, m.in.: w zakresie marży, kwoty finansowania, okresu umowy i wymaganych zabezpieczeń. W ramach umowy portfelowej z BGK dysponowaliśmy w 2023 roku linią gwarancyjną w wysokości 300 mln zł.

W 2023 roku uruchomiliśmy pilotażowy Program Preferencyjny finansowania aktywów proekologicznych obejmujący w szczególności:

- inwestycje w energooszczędne maszyny i urządzenia, pozwalające obniżyć zarówno ilość, jak i koszt zużywanej energii elektrycznej w przeliczeniu na jednostkę produktu,
- niskoemisyjne środki transportu, wspierające redukcję emisji CO₂ w przewozie osób i ładunków,
- technologie wytwarzania i magazynowania energii z odnawialnych źródeł.

Aktywnie promujemy wśród naszych klientów usługę MilleFlota, która pozwala na wygodne, szybkie i korzystne kosztowo serwisowanie pojazdów do 3,5 t. W ramach programu klienci mogą bezgotówkowo kupować części i usługi serwisowe po atrakcyjnych (i stałych w całej Polsce) cenach, także

w Autoryzowanych Stacjach Obsługi (ASO) pojazdów, a ponadto mogą otrzymać specjalny rabat flotowy.

Kontynuowaliśmy także proces cyfryzacji usług, aktywnie promując elektroniczną obsługę umów leasingowych za pośrednictwem serwisu eBOK na platformie Millenet. Na koniec 2023 roku ponad 89% klientów korzystało z eBOK-a. Serwis rozszerzyliśmy o możliwość składania wniosków, dzięki którym klient może zlecić online wszystkie standardowe sprawy dotyczące umów i leasingowanych przedmiotów. Na koniec 2023 roku ponad 55% takich wniosków było już składanych w formie elektronicznej, z wykorzystaniem platformy eBOK. Wdrażamy także kolejne funkcjonalności i usprawnienia, tworząc z eBOK-a wygodną platformę do kompleksowej operacyjnej współpracy z klientami.

Sprzedaż naszych usług realizujemy przez doradców leasingowych w 82 placówkach w całej Polsce. Ponadto aktywnie współpracujemy z doradcami bankowymi w oddziałach detalicznych i w sieci obsługi bankowości przedsiębiorstw Banku Millennium. Dzięki temu oferujemy przedsiębiorcom pełny zakres usług finansowych, obejmujący zarówno produkty leasingowe, jak i produkty bankowe.

Działalność maklerska w Grupie Banku Millennium

Do dnia 29 lipca 2022 r. działalność maklerska w Grupie Banku Millennium prowadzona była przez spółkę Millennium Dom Maklerski S.A.. Na mocy przyjętego w dniu 10 maja 2022 roku Planu podziału oraz zgodnie z decyzjami Zarządów Banku Millennium S.A. i Millennium Domu Maklerskiego S.A. z dnia 31 marca 2021 r. zapoczątkowany został proces podziału Millennium Domu Maklerskiego S.A. W dniu 29 marca 2022 r. Walne Zgromadzenie Millennium Domu Maklerskiego S.A., a w dniu 30 marca 2022 r. Walne Zgromadzenie Banku Millennium, podjęły uchwały zatwierdzające podział Millennium Domu Maklerskiego S.A.. Wydzielona część działalności Millennium Domu Maklerskiego S.A. związana ze świadczeniem usług maklerskich, po zarejestrowaniu w Sądzie rejestrowym w dniu 29 lipca 2022 r., została ostatecznie przeniesiona do Banku Millennium i obecnie funkcjonuje jako wyodrębniona organizacyjnie jednostka Banku pod nazwą Biuro Maklerskie Banku Millennium S.A.

Podmiot, który pozostał po podziale Millennium Domu Maklerskiego S.A. i przeniesieniu działalności maklerskiej do Banku Millennium S.A., kontynuuje działalność pod nazwą Millennium Consulting S.A. i świadczy usługi analityczno-doradcze zarówno na rzecz klientów zewnętrznych, jak i spółek z grupy kapitałowej Banku Millennium.

Nadrzędnym celem integracji było podniesienie jakości i kompleksowości oferty usług maklerskich, jak również poprawa jej dostępności przede wszystkim dzięki wykorzystaniu nowoczesnych, zdalnych kanałów dystrybucji. W tym celu wykorzystana zostanie wiedza i doświadczenie Banku szczególnie w zakresie digitalizacji usług finansowych. Dzięki integracji Grupa Banku Millennium będzie mogła zaoferować klientom spójną ofertę usług finansowych z obszaru bankowego i maklerskiego, świadczonych w jednej instytucji.

Obecnie trwają prace m.in. nad poszerzeniem zakresu usług maklerskich oferowanych klientom Banku Millennium, włączając w to możliwość zawierania umów maklerskich drogą elektroniczną z wykorzystaniem kanałów oraz technologii dostępnej w Banku. Zastosowane zostaną przy tym spójne zasady oceny klientów. Planowane jest również udostępnienie nowej aplikacji internetowej oraz mobilnej, a także integracja strony internetowej Biura Maklerskiego ze stroną internetową Banku Millennium.

Na mocy udzielonego przez UKNF zezwolenia Biuro Maklerskie Banku Millennium S.A. świadczy usługi maklerskie w zakresie: wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie, nabywania lub zbywania na własny rachunek instrumentów finansowych, doradztwa inwestycyjnego, oferowania instrumentów finansowych, świadczenia usług w wykonaniu zawartych umów o gwarancję emisji lub umów o podobnym charakterze, przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych, w tym prowadzenia rachunków papierów wartościowych, derywatów, rachunków zbiorczych oraz rachunków pieniężnych na potrzeby ich obsługi, sporządzania analiz inwestycyjnych, finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych.

W 2023 roku obrót giełdowy zrealizowany przez Biuro Maklerskie Banku Millennium na rynku akcji wyniósł ok. 2,4 mld zł, co według danych Giełdy Papierów Wartościowych dało udział w rynku wynoszący 0,4%. W sektorze klientów indywidualnych przełożyło się to na udział wynoszący 1,5%. Na dzień 31 grudnia 2023 roku Biuro Maklerskie obsługiwało prawie 24,1 tys. rachunków inwestycyjnych,

działało jako animator rynku i animator emitenta dla 6 spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych.

W 2023 roku przeprowadzono z sukcesem rejestrację akcji dla 2 spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Usługi powiernicze

Bank Millennium świadczy usługi powiernicze w oparciu o indywidualne zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego). Bank jest bezpośrednim uczestnikiem systemów depozytowo-rozliczeniowych takich jak Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (kdpw_stream), Rejestr Papierów Wartościowych NBP (RPW), Euroclear Bank SA/NV (Bruksela) oraz Clearstream Banking Luxembourg (Luksemburg).

Klientami Departamentu Powierniczego są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe (globalne banki powiernicze, banki depozytariusze, banki inwestycyjne, instytucje typu asset management, firmy ubezpieczeniowe, instytucje zbiorowego inwestowania, fundusze inwestycyjne) oraz inne osoby prawne aktywnie uczestniczące w operacjach rynku kapitałowego i pieniężnego, wymagające kompleksowej i zindywidualizowanej obsługi oraz zaawansowanych rozwiązań teleinformatycznych i infrastrukturalnych.

Pod względem ilości obsługiwanych zagranicznych i krajowych klientów powierzających nam swoje aktywa, Bank zajmuje jedno z czołowych miejsc w Polsce. Wartość aktywów na rachunkach papierów wartościowych klientów na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 55,35 mld PLN. Jednocześnie na koniec 2023 roku Bank prowadził 13 002 rachunków papierów wartościowych, rachunków zagranicznych instrumentów finansowych i rachunków depozytowych oraz pełnił funkcję Depozytariusza dla 22 Funduszy Inwestycyjnych.

Działalność międzynarodowa i finansowanie zewnętrzne

W zakresie finansowania pozyskiwanego na rynku międzynarodowym, w ubiegłym roku kontynuowana była współpraca i zarządzanie transakcjami zawartymi z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym zwłaszcza z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) oraz Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOiR), które obejmowały następujące czynne w trakcie roku umowy:

- umowę zawartą z EBOiR w sierpniu 2018 r., której przedmiotem jest średnioterminowa pożyczka w kwocie 300 mln PLN, udzielona przez EBOiR w ramach projektu PolGEFF (Polish Green Energy Financing for Leasing). Pożyczkobiorcą w ramach tej umowy jest Millennium Leasing, w oparciu o gwarancję udzieloną przez Bank Millennium. Środki pozyskane w ramach pożyczki są wykorzystywane przez ML do finansowania umów leasingowych związanych z zakupem sprzętu i urządzeń przyczyniających się do transformacji polskiej gospodarki w kierunku tzw. „green economy”, w szczególności w obszarze efektywności wykorzystania energii i zasobów, energii odnawialnej, gospodarki wodnej oraz gospodarki odpadami. Ostateczna spłata pożyczki nastąpiła w sierpniu 2023 r.
- umowę zawartą z EBOiR w listopadzie 2017 r. (przez były Euro Bank), której przedmiotem jest średnioterminowa pożyczka w kwocie 40 mln PLN (z opcją rozszerzenia do 100 mln PLN), udzielona przez EBOiR w ramach projektu PolREFF (Polish Residential Energy Financing Facility). Środki z pożyczki udostępnione zostały klientom detalicznym Banku, z przeznaczeniem na realizację zakupów związanych z wymianą lub podwyższeniem standardu wybranego wyposażenia lub instalacji, mającego na celu zmniejszenie zużycia energii (elektrycznej lub ciepłej) i/lub wody w posiadanych przez nich nieruchomościach mieszkalnych. Ostatnia rata pożyczki została spłacona w I kwartale 2023 r.

Bank kontynuował również przedsięwzięcia związane z trwającym od wielu lat procesem umacniania bazy wiarygodnych kontrahentów i partnerów na rynku międzybankowym, w tym zwłaszcza w segmencie instrumentów związanych z zarządzaniem średnio- i długoterminową płynnością w walutach obcych. Jednym z istotnych aspektów działań w tym obszarze było zarządzanie portfelem umów z bankami krajowymi i zagranicznymi (w tym umów typu ISDA, GMRA i CDEA), których kształt wymaga regularnego dostosowywania do zmieniającego się otoczenia regulacyjnego oraz standardów rynkowych. Znacząca część aktywności związana była także z szeroko rozumianymi kwestiami compliance (w tym rosnącymi wyzwaniem w obszarze KYC/AML oraz sankcji), a także z kontynuacją prac związanych z planowaną emisją instrumentów dłużnych spełniających kryteria MREL.

Niezależnie od wyżej wymienionych działań, w minionym okresie Bank wykonywał na bieżąco wszystkie pozostałe zadania związane z całościowym funkcjonowaniem działalności międzynarodowej, w obszarach realizacji różnorodnych celów, obejmujących, między innymi, obsługę płatności i rozliczeń, bieżące finansowanie potrzeb własnych i klientów Banku, obsługę transakcji handlu zagranicznego, uczestnictwo w operacjach międzynarodowego rynku pieniężnego i walutowego, działalność na rynku kapitałowym. Do ich osiągnięcia w znacznej mierze przyczynił się, trwający od ponad trzydziestu lat, proces rozwoju współpracy Banku z jego zagranicznymi partnerami i kontrahentami. Bank utrzymuje bieżące kontakty i relacje z wybranymi, renomowanymi bankami-korespondentami oraz ich jednostkami, zlokalizowanymi we wszystkich krajach istotnych z punktu widzenia struktury obrotów zarówno polskiego handlu zagranicznego, jak i transakcji o charakterze niehandlowym.

Równolegle do finansowania średnioterminowego pozyskiwanego na rynku międzynarodowym (w tym w ramach obligacji typu Senior Non-Preferred wyemitowanych we wrześniu 2023 r. w ramach programu EMTN), w ostatnich kilku latach Bank przeprowadził emisje długu senioralnego denominowanego w złotych, w formie obligacji uplasowanych wśród inwestorów instytucjonalnych na rynku krajowym (w 2014 r. o wartości nominalnej 500 mln PLN, w 2015 r. 300 mln PLN oraz w 2017 r. 300 mln PLN), a także długu podporządkowanego (700 mln PLN w grudniu 2017 r. oraz 830 mln PLN w styczniu 2019 r.).

9.4. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK ZALEŻNYCH

Millennium Goodie

2023 rok. był kontynuacją rekordowych wyników w zakresie goodie cashback. Ilość użytkowników korzystających aktywnie z usługi wzrosła o 65% r/r. Imponująca i wyższa o prawie 90% r/r jest liczba nowych użytkowników rozpoczynających zakupy z cashbackiem.

Przekroczony został obrót 2,5 mld zł w usłudze goodie cashback a od początku istnienia usługi cashback naliczono ponad 51 mln zł cashbacku. Niewątpliwie do wyników przyczyniły się funkcjonalności goodie cashback takie jak Superoferty, wprowadzone w 3kw22 r. z często zmienianymi markami z czasowo podwyższonym zwrotem w określonych markach oraz różnego aktywności marketingowe i promocyjne.

W ramach cashbacku w 2023 r. wprowadzono program „Polecaj i zarabiaj” dzięki, któremu użytkownicy mogą zarabiać na polecaniu goodie. Obecnie program dostępny jest na stronie internetowej oraz w aplikacji goodie i jest atrakcyjny przede wszystkim dla regularnych użytkowników goodie, pozwalając im zostać ambasadorami goodie cashback.

Współpraca z Bankiem Millennium w zakresie usługi Zwroty za zakupy również osiąga bardzo dobre wyniki - rośnie zarówno liczba użytkowników jak ich codzienna aktywność.

W usłudze przez cały okres była utrzymywana promocja 20 zł dla nowego użytkownika Zwrotów za zakupy posiadającego konto Millennium 360 oraz Superoferty z atrakcyjnymi stawkami zwrotu za zakupy.

W listopadzie została wdrożona współpraca z Onet Poczta, w ramach której zintegrowano usługę goodie cashback ze skrzynką pocztową Onetu. Dzięki temu użytkownicy Poczty Onet mogą oszczędzać za pośrednictwem swojej skrzynki pocztowej przechodząc z niej bezpośrednio do goodie.

W grudniu została wdrożona wtyczka goodie do przeglądarek internetowych, dzięki której użytkownicy są informowani o wysokości cashbacku po wejściu na strony sklepów internetowych. Po aktywacji wtyczki, cashback jest naliczany na konto użytkownika w goodie po dokonaniu zakupu - bez konieczności wchodzenia do goodie.

W 4 kwartale. 2023 r. została zrealizowana kampania internetowa na platformach Youtube oraz Tiktok. Przez cały rok kontynuowano również kampanie influencerskie.

W 4 kwartale. 2023 r. wprowadzono eKartę goodie z opcją wielokrotnego zasilenia. Wirtualna karta jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku w materii bonusów, benefitów pracowniczych czy nagród w konkursach i loteriach. eKarta z możliwością zasilenia może być wydana w wersji bez ograniczeń

tzw. open lub ograniczona tematycznie tj.: eKarta lunchowa, eKarta paliwowa oraz eKarta sport i kultura.

Millennium Leasing

Millennium Leasing sp. z o.o., spółka zależna Banku Millennium, powstała w 1991 r. i jest jedną z najdłużej funkcjonujących firm leasingowych na polskim rynku. Jej działalność obejmuje finansowanie wszelkich środków trwałych: samochodów osobowych i dostawczych, maszyn oraz urządzeń dla większości branż, środków transportu ciężkiego (w tym: drogowego, kolejowego, wodnego i powietrznego), a także nieruchomości.

Wartość uruchomionych przez Millennium Leasing w 2023 r. umów leasingu wyniosła ogółem 3,13 mld zł, tj. 11,7% mniej w porównaniu do 2022 r., co jest efektem przyjętej w Grupie Kapitałowej polityki w zakresie zarządzania kapitałem. Według stanu na 31 grudnia 2023 r. wartość zaangażowanego kapitału w czynne umowy leasingu wyniosła 6,6 mld zł, tj. 5,2% poniżej poziomu na koniec 2022 r.

Za okres pierwszych trzech kwartałów 2023 r. Spółka osiągnęła 3,6% udziału w rynku leasingu w porównaniu do 4,9% w 2022 r.

Spośród przedmiotów leasingu wzrost sprzedaży w 2023 r. Millennium Leasing odnotowała w grupie lekkiego transportu o 7,7% oraz w nieruchomościach o 245%.

Millennium Leasing aktywnie rozwijała ofertę „zielonych” produktów leasingowych, którą Spółka uruchomiła w kwietniu 2023 r. To kolejny krok we wspieraniu firm w zielonej zmianie. Dzięki tej ofercie przedsiębiorcy mogą sfinansować kompleksowo i na preferencyjnych warunkach zielone aktywa. Oferta obejmuje szeroki wybór przedmiotów z aż 53 grup, wśród których najistotniejszą stanowią maszyny i urządzenia. Co więcej, oferta łączy możliwość skorzystania z różnych programów i promocji: obniżenia rat leasingu, promocji pozwalającej na obniżenie 3 pierwszych rat leasingu, programu MilleSun, finansującego przedmioty pozyskujące energię z odnawialnych źródeł. Nowa oferta to odpowiedź na oczekiwania przedsiębiorców, którzy chcą realizować politykę zrównoważonego rozwoju swoich firm i znacząco obniżyć koszty energii elektrycznej. Millennium Leasing od lat promuje finansowanie produktów, które wspierają ochronę środowiska, w tym szczególnie ograniczają emisję CO₂. W 2023 r. Millennium Leasing kontynuowała realizację programu Mój Elektryk, gwarantującego klientom dopłaty do leasingu pojazdów zeroemisyjnych. Celem programu jest redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez obniżenie zużycia paliw emisyjnych w transporcie. Stanowi realne wsparcie i zachętę do wybierania pojazdów zeroemisyjnych. Millennium Leasing uczestniczy w programie od 2022 r. Dopłaty wynoszą do 4 tys. zł dla motocykli, skuterów i quadów, do 27 tys. zł dla aut osobowych (do przewozu maks. 8 osób), do 70 tys. zł dla pojazdów dostawczych do 3,5 t. Program ma być realizowany do połowy 2026 r.

W styczniu 2023 r. Millennium Leasing, jako pierwsza na rynku, uruchomiła leasing z gwarancją de minimis BGK. Gwarancja de minimis zastępuje dotychczasowy produkt leasingu z gwarancją BGK, którego sprzedaż zakończyła się w grudniu 2022 r. Dzięki gwarancjom przedsiębiorcy mogą skorzystać z finansowania na atrakcyjniejszych warunkach, m.in.: w zakresie marży, kwoty finansowania, okresu umowy i wymaganych zabezpieczeń. Millennium Leasing w ramach umowy portfelowej z BGK dysponowała w 2023 r. linią gwarancyjną w wysokości 300 mln zł.

W 2023 r. Millennium Leasing uruchomiła pilotażowy Program Preferencyjny finansowania aktywów proekologicznych, który planuje uruchomić w pełni w 2024 roku.

Transformacja gospodarki i wdrażanie polityk zrównoważonego rozwoju przez klientów będą w przyszłości rosnącym źródłem popytu na finansowanie oferowane przez Millennium Leasing. Oczekujemy, że ten wzrost będzie dotyczył w szczególności:

- inwestycji w energooszczędne maszyny i urządzenia, pozwalające obniżyć zarówno ilość, jak i koszt zużywanej energii elektrycznej w przeliczeniu na jednostkę produktu,
- niskoemisyjnych środków transportu, wspierających redukcję emisji CO₂ w przewozie osób i ładunków,
- technologii wytwarzania i magazynowania energii z odnawialnych źródeł.

Millennium Leasing aktywnie promowała wśród swoich klientów usługę MilleFlota, która pozwala na wygodne, szybkie i korzystne kosztowo serwisowanie pojazdów do 3,5 t. W ramach programu klienci mogą bezgotówkowo kupować części i usługi serwisowe po atrakcyjnych (i stałych w całej

Polsce) cenach, także w Autoryzowanych Stacjach Obsługi (ASO) pojazdów, a ponadto mogą otrzymać specjalny rabat flotowy.

W 2023 r. Millennium Leasing kontynuowała wprowadzoną w 2020 r. możliwość podpisywania dokumentów z wykorzystaniem podpisu elektronicznego.

Spółka kontynuowała proces cyfryzacji usług, aktywnie promując elektroniczną obsługę umów leasingowych za pośrednictwem serwisu eBOK na platformie Millenet. Na koniec 2023 r. ponad 89% klientów korzystało z eBOK-a. Serwis został rozszerzony o możliwość składania wniosków, dzięki którym klient może zlecić online wszystkie standardowe sprawy dotyczące umów i leasingowanych przedmiotów. Na koniec 2023 roku - ponad 55% takich wniosków było już składanych w formie elektronicznej, z wykorzystaniem platformy eBOK. Millennium Leasing wdraża także kolejne funkcjonalności i usprawnienia, tworząc z eBOK-a wygodną platformę do kompleksowej operacyjnej współpracy z klientami.

Sprzedaż usług Millennium Leasing jest realizowana przez doradców leasingowych w 82 placówkach w całej Polsce. Ponadto Spółka aktywnie współpracuje z doradcami bankowymi w oddziałach detalicznych i w sieci obsługi bankowości przedsiębiorstw Banku Millennium. Dzięki temu Spółka oferuje przedsiębiorcom pełny zakres usług finansowych, obejmujący zarówno produkty leasingowe, jak i produkty bankowe.

Fundusze inwestycyjne Millennium TFI

Millennium Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest licencjonowaną instytucją finansową działającą od 2001 r. jako podmiot zajmujący się tworzeniem i zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Na koniec 2023 roku Towarzystwo zarządzało aktywami klientów o wartości 5,2 mld zł. Liczba Uczestników funduszy Millennium na koniec 2023 r. wyniosła ponad 150 tys.

Podstawowym celem działalności Millennium TFI jest dostarczanie klientom atrakcyjnych i skutecznych rozwiązań inwestycyjnych oraz zapewnienie im profesjonalnej obsługi. Zarządzający funduszami to osoby z długoletnią praktyką i doskonałą znajomością rynków finansowych.

W 2023 roku Towarzystwo zarządzając funduszami zanotowało wzrost wartości aktywów o 28,2%. Było to konsekwencją przede wszystkim procesów dezinflacyjnych w światowej gospodarce oraz brakiem eskalacji napięć geopolitycznych. Istotną rolę odegrały również rosnące oczekiwania rynkowe co do zakończenia zacieśniania polityki monetarnej przez największe banki centralne. W efekcie, po 2,5 roku trwającej przeceny obligacji na rynkach bazowych, ostatni kwartał roku przyniósł oczekiwane odbicie. W Polsce również obserwowaliśmy spadek dynamiki inflacji oraz rozpoczęcie cyklu obniżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej. W efekcie, obligacje skarbowe - a za nimi dłużne fundusze inwestycyjne, notowały solidne, niekiedy dwucyfrowe wzrosty cen.

Rynki akcji 2023 rok zakończyły spektakularnymi, dwucyfrowymi wzrostami indeksów akcji na Rynkach Rozwiniętych. Wzrosty cen akcji wspierane były nie tylko odreagowaniem po niesprzyjającym 2022 roku, ale również zyskami i rozwojem spółek z obszarów sztucznej inteligencji, oznakami „miękkiego lądowania” amerykańskiej gospodarki czy spadkiem rentowności obligacji pod koniec roku. Polski rynek akcji okazał się jednym z najlepszych na świecie w 2023 roku, notując wzrosty indeksów w przedziale 20-35%. Czynnikiem wspierającym wzrosty były: napływ kapitałów zagranicznych (dostrzegający niskie wyceny, zmniejszenie ryzyka geopolitycznego po wyborach parlamentarnych), szansa na uruchomienie środków z KPO, umocnienie PLN potęgujące zyski zagranicznych inwestorów oraz stabilny popyt ze strony PPK - szczególnie widoczny w segmencie małych i średnich spółek. Te pozytywne czynniki pozwoliły funduszom akcyjnym uplasować się w pierwszym kwartyle w swoich grupach porównawczych.

Podsumowując, zachowanie rynków kapitałowych w 2023 roku, zarówno w Polsce jak i na świecie, nie tylko wsparło wzrost wartości zgromadzonych aktywów, ale przyczyniło się również do dynamicznego wzrostu skali nabyć jednostek funduszy - szczególnie wśród strategii dłużnych i w segmencie Klientów Affluent. Dynamika przyrostu aktywów Towarzystwa w tej linii biznesowej była jedną z najwyższych w historii.

Jednocześnie Towarzystwo dynamicznie wspierało sieć dystrybucji we wszystkich liniach biznesowych, poprzez regularne szkolenia i webinary oraz dostarczając aktualne komentarze rynkowe. Ponadto uruchomiony został kanał podcastowy przeznaczony z treściami edukacyjnymi - zarówno dla doradców jak i klientów.

Millennium TFI S.A. zarządza obecnie trzema funduszami parasolowymi: Funduszem Inwestycyjnym Otwartym z wydzielonymi 6 subfunduszami inwestującymi na rynku Polskim (Millennium FIO), Specjalistycznym Funduszem Inwestycyjnym Otwartym z 6 wydzielonymi subfunduszami inwestującymi na rynkach globalnych (Millennium SFIO) oraz Millennium PPK Specjalistycznym Funduszem Inwestycyjnym z 9 wydzielonymi subfunduszami docelowej daty. W ramach funduszy otwartych Towarzystwo w 2023 roku oferowało więc jednostki uczestnictwa 21 subfunduszy inwestycyjnych dających możliwość lokowania środków w strategiach inwestycyjnych o różnych poziomach ryzyka.

W bogatej ofercie Towarzystwa dostępne są również różnego typu produkty oszczędnościowe tworzone w oparciu o zarządzane fundusze inwestycyjne. Do najchętniej wybieranych przez klientów produktów zaliczają się Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK) oraz Indywidualne Konto Emerytalne (IKE). Obecnie Millennium TFI zarządza programami IKE dla 25 tys. klientów o łącznej wartości aktywów ok. 364 mln złotych. Na koniec 2023 r. łączna wartość aktywów ulokowanych w funduszach PPK wyniosła 167,7 miliony zł.

Millennium Bank Hipoteczny

Millennium Bank Hipoteczny Spółka Akcyjna („MBH”) rozpoczął działalność operacyjną w dniu 14 czerwca 2021 z kapitałem założycielskim w kwocie 120 mln zł. objętym w całości przez Bank Millennium S.A. Celem powołania i misją MBH jest zapewnienie Grupie stabilnego i długoterminowego finansowania kredytów hipotecznych w postaci listów zastawnych zabezpieczonych wierzytelnościami hipotecznymi.

W 2023 roku dokonano jednego transferu do MBH kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium o wartości 501 mln zł. Na koniec 2023 roku MBH posiadał w portfelu ok. 5 tysięcy kredytów o łącznej wartości bilansowej 1 140 mln zł. W ciągu minionego roku MBH kontynuował prace nad przygotowaniem kolejnych transferów. Prace te obejmują przede wszystkim ustalenie bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości („BHWN”) dla wierzytelności przewidzianych do przyszłych transferów. Wszystkie kredyty przewidziane do transferu spełniają szereg kryteriów, z których najważniejsze to:

- waluta kredytu w PLN
- przeznaczony na cele mieszkaniowe
- własnościowy tytuł prawny z ustanowioną hipoteką na rzecz Banku Millennium na 1szym miejscu
- bez przesłanek utraty wartości
- saldo kredytu niższe od BHWN

Na koniec 2023 roku gotowych do transferu było 6,3 tysięcy wierzytelności o łącznej wartości wynoszącej ok 1,6 mld zł.

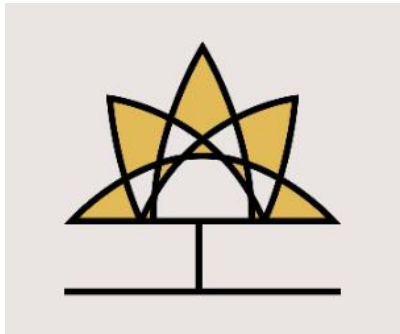
Sytuacja na krajowym rynku finansowym w 2023 roku podlegała stopniowej poprawie, jednak nie na tyle, by MBH zdecydował się na przeprowadzenie pierwszej emisji listów zastawnych.

W 2023 roku, drugim pełnym roku operacyjnej działalności, MBH uzyskał po raz pierwszy roczny dodatni wynik netto w wysokości 9,5 mln zł. Suma bilansowa na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 1 324 mln zł.

Podstawowym źródłem finansowania działalności MBH, poza kapitałem własnym w wysokości 245 mln zł, było finansowanie udzielone przez Bank Millennium w wysokości 1 073 mln zł na koniec roku.

Portfel kredytów hipotecznych w bilansie MBH charakteryzuje się wysoką jakością. Także współczynniki płynności i wypłacalności pozostają na bardzo wysokich, bezpiecznych poziomach. Na koniec raportowanego okresu łączny wskaźnik kapitałowy (TCR) wynosił 33,1%.

10. NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA W 2023 ROKU



Złoty Listek CSR

Konsekwentne działania Banku Millennium na rzecz zrównoważonego rozwoju i mierzalne sukcesy w dziedzinie ograniczenia zużycia zasobów zostały po raz kolejny docenione Złotym Listkiem CSR tygodnika Polityka. Złoty Listek CSR otrzymują firmy, dla których realizacja wytycznych zawartych w normie ISO 26000 jest kluczowym elementem strategicznych działań w biznesie oraz w relacjach z interesariuszami, w tym z pracownikami. Firmy opierają swoje działania o najlepsze lokalne i globalne praktyki zarządcze oraz stosują międzynarodowe standardy.



Grupa Millennium po raz czwarty wyróżniona w indeksie Bloomberg Gender-Equality

Banco Comercial Portugues po raz czwarty z rzędu wszedł do międzynarodowego indeksu Bloomberg Gender-Equality. W 2023 roku osiągnął najlepszy jak dotąd wynik. Jest on wyższy od wyników raportowanych przez 73 proc. firm uwzględnionych w indeksie. Na wysoką pozycję Banco Comercial Portugues złożyły się dane z jego trzech spółek: Banku Millennium, Millennium bcp, Millennium Bim.



Bank Millennium najlepszym bankiem w Polsce według magazynu Global Finance

Bank Millennium został ponownie nagrodzony przez prestiżowy Global Finance. Magazyn uhonorował Bank Millennium tytułem najlepszego banku w Polsce w 2023 r. (The Best Bank in Poland for 2023). Laureatami tegorocznych jubileuszowych nagród Global Finance są banki, które uważnie wstrzeliwały się w potrzeby swoich klientów na trudnych rynkach i osiągnęły dobre wyniki, kładąc podwaliny pod przyszłe sukcesy. Zwycięskie organizacje rozważnie zarządzały swoimi aktywami i pasywami, uwzględniając scenariusze szybko zmieniających się stóp procentowych.



Bank Millennium drugi w rankingu Najlepsi Pracodawcy Polska 2023 w kategorii „Banki i usługi finansowe”

Bank Millennium ponownie zajął drugie miejsce w rankingu najlepszych pracodawców bankowości i usług finansowych oraz 32 wśród wszystkich firm ujętych w 3. edycji rankingu Najlepsi Pracodawcy Polska 2023 przygotowanym przez Forbes Polska i firmę Statista. Ranking sporządzono według autorskiej metody firmy Statista i Forbes. Podstawą przyznania wyróżnienia były bezpośrednie rekomendacje pracowników badanych firm.



Złoty Bank 2023 dla Banku Millennium

Bank Millennium z tytułem Złoty Bank 2023 za najlepszą wielokanałową jakość obsługi w rankingu Złoty Bankier 2023. Według organizatorów rankingu, Bank Millennium jest bankiem z absolutnej czołówki, a nagroda została przyznana za wytrwałą i systematyczną pracę nad stałym udoskonalaniem serwisu. Bank Millennium znalazł się na podium we wszystkich kategoriach, składających się na nagrodę główną, w dwóch był najlepszy.



Bank Millennium w pierwszej dziesiątce XVII edycji Rankingu Odpowiedzialnych Firm

Bank Millennium po raz kolejny plasuje się w czołówce Rankingu Odpowiedzialnych Firm - prestiżowego zestawienia największych spółek w Polsce, ocenianych pod kątem jakości odpowiedzialnego zarządzania zgodnie z wytycznymi ESG. W klasyfikacji ogólnej Bank Millennium awansował o dwie pozycje względem ubiegłego roku.



Bank Millennium wyróżniony tytułem Europejskiego Lidera Klimatycznego 2023

Działania Banku Millennium na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska zostały docenione przez Financial Times i Statistę. Bank Millennium jest jedyną spółką z Polski wyróżnioną w zestawieniu Europe's Climate Leaders 2023. To zestawienie 500 firm z 33 krajów europejskich. Obejmuje firmy, które w latach 2016-2021 osiągnęły m.in. największą redukcję emisji gazów cieplarnianych w stosunku do przychodów oraz podejmują aktywności w zakresie przejrzystości raportowania działań związanych z redukcją emisji.



Bank Millennium najlepszym cyfrowym bankiem w Polsce wg magazynu Global Finance

W tegorocznej edycji konkursu World's Best Digital Banks, organizowanym przez magazyn Global Finance, Bank Millennium został uznany za najlepszy konsumencki cyfrowy bank i najlepszy bank dla MŚP w Polsce, a także za bank z najlepszym User Experience (The Best Consumer User Experience (UX) Design) i najlepszą zintegrowaną platformą dla firm (The Best Integrated Corporate Banking Platform) w Europie Środkowo-Wschodniej. Aplikacja mobilna Banku Millennium została uznana za najlepszą w Polsce. Bank wygrał też w 8 innych kategoriach konkursowych.



Bank Millennium najlepszym bankiem w Polsce wg Newsweeka

Bank Millennium został zwycięzcą tegorocznej edycji rankingu Przyjazny Bank „Newsweeka”, wygrywając w obydwu kategoriach rankingowych - „Bank dla Kowalskiego” i „Bankowość zdalna”. Zwycięstwo Banku Millennium w kategorii „Bank dla Kowalskiego” było bezapelacyjne. Bank osiągnął 90 proc. maksymalnej liczby punktów, w większości aspektów jakości obsługi miał wynik najlepszy bądź bliski najlepszemu w całej stawce. W kategorii „Bankowość zdalna” Bank Millennium wygrywa drugi rok z rzędu. W tej kategorii Bank Millennium również był bezapelacyjnym zwycięzcą, zdobywając aż 91 proc. punktów. Według oceny organizatorów, przewaga banku nad kolejnym rywalem wyniosła aż ponad 26 punktów.



Drugie miejsce w rankingu Forbesa „Bank przyjazny firmie”

Bank Millennium zajął drugie miejsce w rankingu Forbesa „Bank przyjazny firmie”, awansując o kolejne dwie pozycje w stosunku do ubiegłego roku. Bank Przyjazny Firmie „Forbesa” to ranking oceniający jakość obsługi klientów firmowych, przygotowywany w oparciu o metodę tajemniczego klienta.



Gwiazda Jakości Obsługi ponownie dla Banku Millennium

Bank kolejny rok z rzędu znalazł się w gronie firm uhonorowanych tytułem Gwiazdy Jakości Obsługi, przyznawanym najbardziej przyjaznym firmom w Polsce na podstawie badania satysfakcji konsumentów. Wyróżnienie przyznawane przez Polski Standard Jakości Obsługi oznacza, że Bank reprezentuje najwyższe standardy obsługi, wyróżnia się na tle konkurencji, a marka Millennium zyskała rekomendacje konsumentów.

1 miejsce
zespołu ekonomistów
Banku Millennium
w rankingu
REFINITIV



STARMINE AWARDS
FOR REUTERS POLLS
FROM REFINITIV

The gold standard
in forecasting.



1 miejsce zespołu ekonomistów Banku Millennium w rankingu REFINITIV

W rankingu Refinitiv (poprzednio Reuters) kierowany przez Grzegorza Maliszewskiego zespół ekonomistów Banku Millennium, który tworzą też Andrzej Kamiński i Mateusz Sutowicz, ponownie zajął pierwsze miejsce w podsumowaniu prognoz makroekonomicznych za 2022 rok (Economics Award). Dodatkowo, w rankingu prognoz kursów walut na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej zespół uplasował się na 5 pozycji, wyprzedzając m.in. Citibank, Goldman Sachs i Bank of America.

**Bank Millennium zauważony za działania na rzecz różnorodności**

Bank Millennium znalazł się w tegorocznym Rankingu Liderów Różnorodności Financial Times. To zestawienie europejskich firm jest sporządzane cyklicznie przez elitarny dziennik gospodarczo-finansowy wspólnie z firmą badawczą Statista. Ranking „Europejskich liderów różnorodności 2024” przedstawia listę 850 firm, które uzyskały najwyższą punktację w badaniu. Bank Millennium znalazł się na 262 pozycji zestawienia osiągając wskaźnik 73.36 punktów. Bank Millennium ma szóstą pozycję w rankingu pośród polskich firm, za to na tle rodzimego sektora bankowego jesteśmy najlepsi.

**Bank Millennium wyróżniony przez magazyn Euromoney za najlepsze rozwiązania cyfrowe w Polsce**

Bank Millennium otrzymał tytuł najlepszego banku w obszarze rozwiązań cyfrowych w Polsce. Wyróżnienie zostało przyznane w tegorocznej edycji rankingu opracowanego przez redakcję magazynu Euromoney. Autorzy rankingu docenili działania Banku Millennium, których celem jest wyjście naprzeciw zmieniającym się potrzebom klientów i stałe udoskonalanie swojej oferty cyfrowej, szczególnie aplikacji mobilnej.

**Bank Millennium wśród World's Most Trustworthy Companies 2023**

Wśród światowych firm najbardziej godnych zaufania w 2023 roku znalazł się Bank Millennium. World's Most Trustworthy Companies 2023 to lista firm wybranych na podstawie holistycznego podejścia do oceny ich wiarygodności. Organizatorzy wzięli pod uwagę trzy podstawowe filary zaufania publicznego: zaufanie klientów, zaufanie inwestorów i zaufanie pracowników. Bank Millennium znalazł się na 25 pozycji wśród wszystkich banków uwzględnionych w zestawieniu.

**Bank Millennium wyróżniony za działania ESG przez UN Global Compact**

UN Global Compact Network Poland (UN GCNP) wyróżnił Bank Millennium za działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Bank Millennium otrzymał wyróżnienie od UN GCNP w uznaniu za zaangażowanie w działania na rzecz ochrony klimatu oraz promowanie zrównoważonego rozwoju w trosce o dobro przyszłych pokoleń. Wyróżnienie obejmuje również efektywną współpracę w ramach programów realizowanych przez UN GCNP.

**Pracownicy Banku Millennium triumfowali w prestiżowym konkursie Polish Contact Center Awards**

Zdobyliśmy aż 6 nagród w sekcji Komunikacja z Klientami w konkursie organizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Marketingu SMB. Polish Contact Center Awards to najważniejszy plebiscyt polskiej branży contact center i customer care/service.

**1 miejsce dla Najlepszego Dystrybutora produktów strukturyzowanych w Polsce oraz 1 miejsce dla Najlepszego Dystrybutora w Europie Wschodniej**

W tegorocznej edycji SRP European Awards 2023 - prestiżowego, międzynarodowego konkursu dla branży produktów strukturyzowanych zajęliśmy 1 miejsce w kategorii Najlepszy dystrybutor produktów strukturyzowanych w Polsce (Best Distributor in Poland) i 1 miejsce w kategorii Najlepszy dystrybutor produktów strukturyzowanych w Europie Wschodniej (Best Distributor Eastern Europe 2022).

11. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

11.1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Misją zarządzania ryzykiem w Grupie Banku Millennium jest zapewnienie, aby wszystkie rodzaje ryzyka, finansowego i niefinansowego, były zarządzane, monitorowane i kontrolowane odpowiednio do przyjętego profilu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz charakteru i skali działania Grupy. Ważną zasadą zarządzania ryzykiem jest optymalizacja relacji ryzyka i rentowności - w Grupie zwraca się szczególną uwagę na to, aby podejmowane decyzje biznesowe brały pod uwagę (równoważyły) ryzyko i zysk.

Cele misji zarządzania ryzykiem osiągnąć są poprzez realizację następujących działań:

- Opracowanie strategii zarządzania ryzykiem, polityki kredytowej, procesów i procedur określających zasady akceptacji dopuszczalnego poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- Wdrażanie, w coraz większym zakresie, narzędzi informatycznych służących do identyfikacji, kontroli i do pomiaru ryzyka,
- Zwiększanie wśród pracowników świadomości odpowiedzialności za właściwe zarządzanie ryzykiem na każdym poziomie struktury organizacyjnej Grupy.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest scentralizowane i uwzględnia potrzebę osiągnięcia założonej rentowności jak również utrzymania odpowiedniej relacji ryzyko - kapitał, w kontekście posiadania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem wykorzystuje się także szeroki zakres metod - zarówno jakościowych jak i ilościowych, w tym zaawansowane narzędzia matematyczno-statystyczne, wspomagane przez odpowiednie systemy informatyczne.

Grupa, określając cele biznesowe, bierze pod uwagę zdefiniowane ramy ryzyka (apetyt na ryzyko) w celu zapewnienia, że struktura i rozwój biznesu będą odpowiadały zakładanemu profilowi ryzyka charakteryzującego się szeregiem parametrów takich jak:

- Wzrost kredytowania wg produktów / segmentów,
- Struktura portfela kredytowego,
- Wskaźniki jakości portfela,
- Koszt ryzyka,
- Wymogi kapitałowe / kapitał ekonomiczny,
- Wymagana wielkość i struktura płynności.

Model zarządzania i kontroli ryzyka na poziomie Grupy opiera się na następujących podstawowych zasadach:

- zapewnienie kompleksowej kwantyfikacji i parametryzacji różnych rodzajów ryzyka pod kątem optymalizacji struktury bilansu i pozycji pozabilansowych Grupy, przy uwzględnieniu założonego poziomu rentowności prowadzonej działalności biznesowej. Główne obszary analizy obejmują: ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe, ryzyko płynności oraz ryzyko operacyjne. Szczególnej uwadze podlegają również ryzyko prawne i sporów sądowych;
- wszystkie typy ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości prowadzonej działalności oraz poziomu kapitału niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa operacji z punktu widzenia wymogów kapitałowych. Wyniki pomiarów ryzyka są regularnie raportowane w ramach systemu informacji zarządczej,
- rozdzielenie obowiązków w zakresie powstania ryzyka, zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem w Grupie przedstawia poniższy schemat:



Podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem przedstawia się następująco:

- Rada Nadzorcza jest odpowiedzialna za nadzorowanie zgodności polityki podejmowania ryzyka przez Grupę ze strategią Grupy oraz jego planem finansowym. W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet ds. Ryzyka, który wspiera ją w realizacji tych zadań m.in. opiniując strategię ryzyka Grupy, w tym apetyt Grupy do ponoszenia ryzyka;
- Zarząd odpowiada za efektywność systemu zarządzania ryzykiem, procesu szacowania kapitału wewnętrznego, dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz systemu kontroli wewnętrznej;
- Komitet Kredytowy, Komitet Kapitałów, Aktywów i Pasywów oraz Komitet Należności Zagrożonych są odpowiedzialne za bieżące zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd;
- Komitet Ryzyka oraz Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego są odpowiedzialne za definiowanie polityki oraz za monitorowanie i kontrolowanie różnych rodzajów ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd;
- Komitet Produktowy rozpatruje propozycje wprowadzenia i wycofania produktów i usług z oferty banku;
- Komitet ds. AML odpowiada za nadzór nad procesem przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w Banku i współpracę w zakresie obszaru zwalczania przestępczości finansowej;
- Komitet Walidacyjny odpowiedzialny jest za akceptację wyników walidacji modeli ryzyka oraz nadzór nad wdrażaniem zaleceń określonych przez Biuro Walidacji Modeli;
- Komitet ds. Zrównoważonego Rozwoju jest odpowiedzialny za podejmowanie kluczowych decyzji w zakresie zrównoważonego rozwoju w Grupie Banku Millennium S.A., w zakresie czynników środowiskowych, społecznych i dotyczących zarządzania („governance”);
- Podkomitet do spraw sądowych jest odpowiedzialny za opiniowanie i podejmowanie decyzji w sprawach z zakresu postępowań sądowych, w których wartość przedmiotu sporu lub bezpośredni skutek dla wartości majątku, w wyniku orzeczenia sądu przekracza 1 mln zł lub w wyniku kilku spraw o tym samym charakterze, z wyłączeniem większości spraw należących do portfela restrukturyzacji i windykacji wierzytelności Banku zarządzanych przez Departament Windykacji Korporacyjnej oraz Departament Restrukturyzacji Detalicznej i Windykacji;
- Departament Ryzyka odpowiada za zarządzanie ryzykiem, w tym za identyfikację, pomiar, analizę, monitorowanie i raportowanie ryzyka w Grupie. Departament Ryzyka przygotowuje również zasady zarządzania ryzykiem i odpowiednie procedury, a także przedstawia informacje i proponuje kierunki działania niezbędne do podejmowania decyzji przez Komitet Kapitałów, Aktywów i Pasywów, Komitet Ryzyka i Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem;
- Departament Ratingu odpowiedzialny jest przede wszystkim za nadawanie ratingów ryzyka (ocena wiarygodności kredytowej) dla klientów korporacyjnych Banku oraz monitoring i ewentualną zmianę ratingów w okresie ich obowiązywania. Proces nadawania ratingów jest niezależny od procesu podejmowania decyzji kredytowej;
- Departament Decyzji Kredytowych Przedsiębiorstw, Departament Hipotecznych Decyzji Kredytowych i Departament Decyzji Kredytowych Consumer Finance są odpowiedzialne, odpowiednio w ramach Segmentu Klientów Korporacyjnych i Segmentu Klientów Detalicznych, za proces podejmowania decyzji kredytowych, w tym analizowanie sytuacji finansowej klientów,

- sporządzanie projektów decyzji kredytowych dla poszczególnych szczebli decyzyjnych i podejmowanie decyzji kredytowych w ramach określonych limitów;
- Departament Monitorowania i Dochodzenia Należności Detalicznych oraz Departament Restrukturyzacji i Windykacji Należności Detalicznych są odpowiedzialne za monitorowanie spłat i proces dochodzenia należności przeterminowanych od osób fizycznych;
 - Departament Zagrożonych Należności Gospodarczych opracowuje określone strategie dla każdego klienta ze swojego portfela, w celu jak najszybszej maksymalizacji odzysku i ograniczenia ryzyka ponoszonego przez Grupę. Podejście w poszczególnych sprawach jest stale aktualizowane przy wykorzystaniu bieżących informacji, najlepszych praktyk i doświadczeń w zakresie odzyskiwania należności;
 - Biuro Kontroli i Analiz Skarbu jest odpowiedzialne za monitorowanie i wykorzystywanie niektórych limitów Grupy, takich jak limity kontrahenta i limity typu stop-loss, monitorowanie pozycji walutowej Grupy i wyników aktywnego „tradingu” oraz kontrolę operacji Departamentu Skarbu;
 - Biuro Walidacji Modeli jest odpowiedzialne za jakościową oraz ilościową analizę i walidację modeli, niezależną od funkcji budowy modeli; przygotowywanie metodyki walidacji i monitorowania modeli; podejmowanie działań związanych z wydawaniem opinii w zakresie adekwatności nowych modeli dla obszaru, którego dotyczą oraz przygotowywanie raportów na potrzeby Komitetu Walidacyjnego;
 - Departament ds. Zrównoważonego Rozwoju jest odpowiedzialny za nadzór i koordynację procesu wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w Banku i Grupie Kapitałowej.
 - Wydział Zarządzania Nadużyciami jest odpowiedzialny za tworzenie, implementację oraz monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem nadużyć we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Banku. Wydział stanowi centrum kompetencji dla procesu zapobiegania nadużyciom;
 - Departament Zapewnienia Zgodności jest odpowiedzialny za zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, związanych z nimi standardów regulacyjnych, zasad i standardów rynkowych oraz wewnętrznych regulacji organizacji oraz kodeksów postępowania.
 - Departament Prawny odpowiada za prowadzenie spraw spornych Banku, w razie potrzeby przy wsparciu zewnętrznych kancelarii prawnych i ekspertów prawnych.

Grupa opracowała kompleksowy dokument o charakterze wytycznych dotyczących polityki/strategii w zakresie zarządzania ryzykiem „Strategia ryzyka na lata 2024-2026”. Dokument ten jest opracowany w horyzoncie trzyletnim i podlega corocznemu przeglądowi i uaktualnieniu. Jest on zatwierdzany przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia ryzyka jest nierozzerwalnie związana z innymi dokumentami strategicznymi, takimi jak: Budżet, Plan Płynności, Plan Kapitałowy.

Strategia Ryzyka opiera się na zdefiniowanych przez Grupę dwóch podstawowych pojęciach:

1. Profil ryzyka: aktualny poziom ryzyka wyrażony kwotą lub rodzajem ryzyka, na które Grupa jest obecnie narażona. Grupa również przewiduje, jak profil ryzyka może się zmieniać w przyszłości uwzględniając zarówno oczekiwane jak i skrajne scenariusze ekonomiczne, zgodnie z apetytem na ryzyko;
2. Apetyt na ryzyko: maksymalny poziom lub rodzaj ryzyka, jakie Grupa jest w stanie zaakceptować i tolerować dla osiągnięcia swoich celów finansowych i strategicznych. W tym celu zdefiniowano trzy strefy, określające poziomy ostrzegawcze i wymagające podjęcia działań.

Apetyt na ryzyko ma zapewniać, że profil działalności biznesowej i skala jej wzrostu będą odpowiadać przyszłemu Profilowi Ryzyka. Apetyt na ryzyko został odzwierciedlony w określonych wskaźnikach, w takich kluczowych obszarach jak:

- Wyłacalność
- Płynność i finansowanie
- Zmienność wyników finansowych i struktura produktowa
- Działalność operacyjna i reputacja.

Bank i Grupa posiadają jasno określoną strategię ryzyka obejmującą kredyty detaliczne, korporacyjne, działalność rynkową i płynność oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym i kapitałem. Dla każdego ryzyka indywidualnie i ogółem, Grupa jasno określa apetyt na ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem jest definiowane głównie przez zasady i cele określone w Strategii Ryzyka i dodatkowo uzupełnione bardziej szczegółowo zasadami i jakościowymi wytycznymi przedstawionymi w następujących dokumentach:

- a. Zasady zarządzania i planowania kapitałowego
- b. Zasady i wytyczne kredytowe
- c. Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji
- d. Zasady i reguły zarządzania ryzykiem płynności
- e. Zasady i reguły dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym na rynkach finansowych
- f. Zasady i reguły dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym w Księdze Bankowej
- g. Polityka inwestycyjna
- h. Zasady i wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym
- i. Polityka i zasady dotyczące zarządzania ryzykiem modeli
- j. Polityka w zakresie testów warunków skrajnych
- k. Polityka zrównoważonego rozwoju
- l. **Polityka przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu w Banku Millennium SA.**

W ramach apetytu na ryzyko, Grupa określiła strefy dla mierników tego apetytu (zbudowane na zasadzie „światła drogowych”). Dla stref apetytu na ryzyko określono:

- Status apetytu na ryzyko - strefa zielona oznacza, że miernik mieści się w ramach apetytu na ryzyko, strefa żółta oznacza zwiększone ryzyko przekroczenia apetytu na ryzyko, strefa czerwona oznacza przekroczenie tego apetytu
- proces eskalacji podejmowanych działań - jednostki organizacyjne / organy Banku odpowiedzialne za decyzje i wykonanie działań w poszczególnych strefach
- procedury monitoringu apetytu na ryzyko.

Grupa szczególną wagę przykładą do ciągłego doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem. Jednym z wymiernych tego efektów jest sukces polegający na zezwoleniu na zastosowanie w szerszym zakresie metody wewnętrznych modeli ryzyka (IRB) w procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych.

11.2. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie kapitałowe odnosi się do dwóch obszarów: zarządzania adekwatnością kapitałową i alokacji kapitału. Dla obydwu z tych obszarów określone zostały cele zarządcze.

Celami zarządzania adekwatnością kapitałową są: (a) spełnienie wymagań określonych w przepisach zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa) oraz (b) zapewnienie wypłacalności w warunkach normalnych i w warunkach skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa/kapitał wewnętrzny). Realizując te cele, Grupa dąży do osiągnięcia wewnętrznych długookresowych limitów (celów) kapitałowych, określonych w Strategii Ryzyka.

Z kolei celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustalony apetyt na ryzyko.

W ramach zarządzania kapitałowego realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie limitów (celów) kapitałowych, przy założeniu realizacji przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach makroekonomicznych.

Regulacyjna adekwatność kapitałowa

Grupa jest zobowiązana na mocy prawa do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych, określonych w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR). Jednocześnie przy ustalaniu limitów/celów kapitałowych uwzględniono:

- Bufor P2R (Bufor II Filara kredytów walutowych) - decyzja KNF nakazująca przestrzeganie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych, wynikające z art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo bankowe. Wysokość tego bufora jest ustalana dla poszczególnych banków corocznie przez KNF w wyniku procesu Badania i Oceny Nadzorczej (BION) i obejmuje ryzyko niedostatecznie pokryte - zdaniem KNF - przez minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych, określone w art. 92 CRR. Aktualnie bufor ten został ustalony w wydanych pod koniec 2023 roku decyzji KNF, w wysokości 1,47 p.p. (Bank) i 1,46 p.p. (Grupa) dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 1,10 p.p. (Bank i Grupa) ponad Wskaźnik Tier1 oraz 0,82 p.p. (Bank i Grupa) ponad Wskaźnik CET1¹;
- Wymóg połączonego bufora - określony w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - który składa się z:
 - Bufora zabezpieczenia kapitału w wysokości 2,5%;
 - Bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) - w wysokości 0,25%, przy czym wysokość jest ustalana przez KNF²;
 - Bufora ryzyka systemowego w wysokości 0% obowiązujący od marca 2020 roku, w związku z Rozporządzeniem Ministra Finansów i Rozwoju;
 - Bufora antycykliczny w wysokości 0%.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami i decyzjami Komisji Nadzoru Finansowego, Grupa ustaliła minimalne wymagane regulacyjnie poziomy współczynników kapitałowych, będące jednocześnie podstawą ustalenia limitów kapitałowych.

Poniższa tabela prezentuje te wielkości według stanu na 31 grudnia 2023 roku. O każdej zmianie poziomów wymaganego kapitału Bank poinformuje zgodnie z przepisami.

¹ Decyzja ta zastępuje poprzednie zalecenie z 2022 r. dotyczące utrzymania funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego poziomie 1,95 p.p. (Bank) i 1,94 p.p. (Grupa) dla łącznego współczynnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu 1,47 p.p. dla Banku i 1,46 p.p. dla Grupy ponad Wskaźnik Tier 1 oraz co odpowiada wymogowi kapitałowemu 1,10 p.p. dla Banku i 1,09 p.p. dla Grupy ponad Wskaźnik CET1.

² W listopadzie 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała o zidentyfikowaniu Banku jako innej instytucji o znaczeniu systemowym i nałożeniu bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości 0,25%.

Minimalne poziomy współczynników kapitałowych na koniec 2023 roku

Wskaźnik kapitałowy	31.12.2023	
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wskaźnik CET1)	Bank	Grupa
Minimum	4,50%	4,50%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)	0,82%	0,82%
TSCR CET1 (Łączne wymogi SREP/BION)	5,32%	5,32%
Bufor zabezpieczenia kapitału	2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)	0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego	0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny	0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora	2,75%	2,75%
OCR CET1 (Łączne wymogi kapitałowe CET1)	8,07%	8,07%
Wskaźnik kapitału Tier 1 (Wskaźnik T1)	Bank	Grupa
Minimum	6,00%	6,00%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)	1,10%	1,10%
TSCR T1 (Łączne wymogi SREP/BION)	7,10%	7,10%
Bufor zabezpieczenia kapitału	2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)	0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego	0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny	0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora	2,75%	2,75%
OCR T1 (Łączne wymogi kapitałowe T1)	9,85%	9,85%
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	Bank	Grupa
Minimum	8,00%	8,00%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)	1,47%	1,46%
TSCR TCR (Łączne wymogi SREP/BION)	9,47%	9,46%
Bufor zabezpieczenia kapitału	2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)	0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego	0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny	0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora	2,75%	2,75%
OCR TCR (Łączne wymogi kapitałowe TCR)	12,22%	12,21%

Bank otrzymał w grudniu 2023 roku zalecenie dotyczące utrzymywania funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego („P2G”) w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych, na poziomie 1,59 p.p. oraz 1,60 p.p. (na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym) ponad wartość OCR. Zgodnie z zaleceniem, dodatkowy narzut powinien składać się w całości z kapitału podstawowego Tier 1.

Ryzyko kapitałowe mierzone przy pomocy powyższych wskaźników kapitałowych jest przedmiotem regularnego pomiaru i monitoringu. Na bazie minimalnych wymaganych regulacyjnie poziomów kapitału ustalono limity kapitałowe. Są one podstawą ustalonych stref bezpieczeństwa i apetytu na ryzyko. Wskaźniki kapitałowe w danej strefie determinują konieczność podjęcia odpowiednich decyzji lub działań zarządczych. Regularny monitoring ryzyka kapitałowego opiera się na klasyfikacji wskaźników kapitałowych do odpowiednich stref, a następnie przeprowadza się ocenę trendów i czynników mających wpływ na poziom adekwatności kapitałowej.

Wymogi w zakresie funduszy własnych

Grupa jest w trakcie realizacji projektu stopniowego wdrażania metody ratingów wewnętrznych (IRB) w celu obliczania minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego i oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych przy użyciu metody IRB oraz metody standardowej dla ryzyka kredytowego oraz metod standardowych dla innych rodzajów ryzyka.

Pod koniec 2012 r. Banco de Portugal (będący nadzorcą konsolidującym) we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego (KNF) udzielił zezwolenia na stosowanie metody IRB w odniesieniu do następujących portfeli kredytowych: (i) ekspozycje detaliczne wobec klientów indywidualnych zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych (RRE), (ii) odnawialne ekspozycje detaliczne (QRRE). Zgodnie z przedmiotową zgodą, minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone z wykorzystaniem metody IRB musiały być czasowo utrzymane na poziomie nie mniejszym niż 80% (tzw. floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową.

Pod koniec 2014 roku Bank uzyskał kolejną decyzję wydaną przez Organy Nadzoru w zakresie stosowania metody IRB. Zgodnie z jej treścią dla portfeli RRE i QRRE, wymogi kapitałowe w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego powinny być utrzymywane tymczasowo na poziomie nie mniejszym niż 70% (floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową, dopóki Bank nie wypełni dodatkowych warunków zdefiniowanych przez Nadzorcę. W lipcu 2017 r. Bank otrzymał zezwolenie Organów Nadzoru (Europejski Bank Centralny we współpracy z KNF) na zastosowanie istotnych zmian w stosowanych modelach IRB (modele LGD) i zniesienie flooru nadzorczego.

Od 2018 roku Grupa sukcesywnie realizuje wieloetapowy proces implementacji zmian w metodzie IRB, związany z wymogami w zakresie nowej definicji niewykonania zobowiązania. W pierwszej fazie zgodnie z zaakceptowanym przez Nadzór podejściem („two-step approach”) Grupa Banku Millennium w 2020 z sukcesem wdrożyła rozwiązania dla nowej definicji niewykonania zobowiązania na środowisko produkcyjne. Grupa zobowiązana jest do uwzględniania dodatkowego narzutu konserwatywnego na oszacowania wartości RWA dla ekspozycji zakwalifikowanych do metody IRB. Poziom tego narzutu, wyliczony w oparciu o algorytm nadzorczy został określony w wysokości 5% ponad wartość wynikającą z metody IRB.

W roku 2021 wykonano rekalkulację i przebudowę wszystkich modeli ryzyka kredytowego, wchodzących w skład systemu ratingowego objętego aktualną zgodą nadzorczą. Grupa uzyskała również w 2021 roku decyzję Organów Nadzoru dotyczącą zatwierdzenia istotnych zmian stosowanych modeli IRB (LGD, LGD in-default i ELBE) dla systemów ratingowych objętych zezwoleniem IRB.

W 2022 i 2023 roku prowadzono dalsze prace związane z modelami ryzyka kredytowego dotyczącymi pozostałych portfeli kredytowych objętych planem wdrożenia metody IRB: pozostałe ekspozycje detaliczne i ekspozycje wobec przedsiębiorstw.

Kapitał wewnętrzny

Grupa definiuje kapitał wewnętrzny zgodnie z ustawą Prawo bankowe jako kwotę niezbędną do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka w przyszłości.

Kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w zarządzaniu kapitałowym, w procesach zarządzania ekonomiczną adekwatnością kapitałową oraz alokacji kapitału. Grupa zdefiniowała proces wyliczania kapitału wewnętrznego (ekonomicznego). W tym celu dla mierzalnych rodzajów ryzyka wykorzystywane są modele i metody matematyczno-statystyczne.

Utrzymanie ekonomicznej adekwatności kapitałowej oznacza pokrycie (zabezpieczenie) kapitału wewnętrznego (zagregowanej miary ryzyka) przez dostępne zasoby finansowe (fundusze własne). Obowiązek takiego zabezpieczenia ryzyka wynika wprost z ustawy Prawo bankowe, co znalazło odzwierciedlenie w celach/limitach kapitałowych Grupy - buforze kapitału ekonomicznego oraz buforze kapitału ekonomicznego w warunkach skrajnych.

W 2023 roku obydwa powyższe cele kapitałowe zostały spełnione z nadwyżką. Nadwyżka funduszy własnych nad kapitałem wewnętrznym umożliwia dalszy wzrost skali działalności, szczególnie w kierunku produktów generujących wysoki zwrot z uwzględnieniem ponoszonego ryzyka.

Równolegle kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w procesie alokacji kapitału, do przydzielenia kapitału wewnętrznego na produkty/linie biznesowe, obliczenia miar efektywności uwzględniających ryzyko, ustalenia limitów na ryzyko i realokacji kapitału wewnętrznego.

Ocena adekwatności kapitałowej

Adekwatność kapitałowa dla Grupy i dla Banku w 2023 i 2022 roku przedstawiona jest w poniższej tabeli:

Adekwatność kapitałowa (mln zł)	31.12.2023 Grupa	31.12.2022 Grupa	31.12.2023 Bank	31.12.2022 Bank
Aktywa ważone ryzykiem	41 354,5	48 497,3	37 960,4	48 046,0
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	3 308,4	3 879,8	3 036,8	3 843,7
- z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	2 841,2	3 380,6	2 589,0	3 386,7
- z tytułu ryzyka rynkowego	15,4	18,0	15,4	18,0
- z tytułu ryzyka operacyjnego	446,4	474,5	427,0	432,3
- z tytułu korekty wartości godziwej dla ryzyka kredytowego (CVA)	5,4	6,7	5,4	6,7
Fundusze własne, w tym:	7 470,6	6 991,1	7 228,3	6 980,1
- Kapitał podstawowy Tier 1	6 089,7	5 469,9	5 847,4	5 458,9
- Kapitał Tier 2	1 380,9	1 521,2	1 380,9	1 521,2
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	18,06%	14,42%	19,04%	14,53%
Minimalny wymagany poziom	12,21%	12,69%	12,22%	12,70%
Nadwyżka (+) / Niedobór (-) wsk. TCR (p.p.)	5,85	1,73	6,82	1,83
Wskaźnik kapitału Tier 1	14,73%	11,28%	15,40%	11,36%
Minimalny wymagany poziom	9,85%	10,21%	9,85%	10,22%
Nadwyżka (+) / Niedobór (-) wsk. T1 (p.p.)	4,88	1,07	5,55	1,14
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	14,73%	11,28%	15,40%	11,36%
Minimalny wymagany poziom	8,07%	8,34%	8,07%	8,35%
Wskaźnik dźwigni finansowej	4,66%	4,72%	4,77%	4,74%

Na koniec 2023 roku, adekwatność kapitałowa mierzona wskaźnikiem kapitału podstawowego Tier 1 i łącznym wskaźnikiem kapitałowym poprawiła się w perspektywie rocznej o odpowiednio ok. 3,45 p.p. i 3,64 p.p.

Aktywa ważone ryzykiem Grupy (RWA) spadły w 2023 roku o 7.143 mln zł (o 14,7%). Największa zmiana roczna dotyczyła RWA na ryzyko kredytowe i ryzyko kredytowe kontrahenta - spadek o 6.743 mln zł (o 16%), co oznacza spadek wymogów w zakresie funduszy własnych o 539 mln zł. Jednym z głównych czynników tego spadku były przeprowadzone transakcje sekurytyzacji kredytów - łączny wpływ sekurytyzacji na redukcję RWA na koniec 2023 r. ocenia się na około 7.155 mln zł. Łączne zmiany RWA na pozostałe ryzyko (rynkowe, operacyjne i CVA) były znacznie mniejsze i wyniosły 400 mln zł, co oznacza spadek wymogów w zakresie funduszy własnych o 32 mln zł.

Fundusze własne Grupy wzrosły w 2023 roku o 480 mln zł (o 6,9%), głównie w rezultacie włączenia do funduszy własnych zysku netto I półrocza 2023 roku (wzrost o 358 mln zł).

Minimalne wymagane przez KNF wielkości wskaźników kapitałowych w zakresie wymogu połączonego bufora (OCR) są osiągane z dużą nadwyżką na koniec 2023 roku. Również w zakresie oczekiwanych przez KNF poziomów, obejmujących dodatkowy narzut P2G, zostały one osiągnięte dla wszystkich wskaźników kapitałowych z wyraźną nadwyżką. Bank odzyskał w pełni adekwatność kapitałową, co pozwala na zakończenie realizacji Planu Ochrony Kapitału realizowanego od października 2022 roku.

Wskaźnik dźwigni kształtuje się na bezpiecznym poziomie 4,66%, znacznie przekraczając regulacyjne minimum 3%.

W grudniu 2023 r. Bank przeprowadził transakcję sekurytyzacji syntetycznej portfela niezabezpieczonych kredytów gotówkowych o łącznej wartości 7,2 mld PLN. Była to największa transakcja sekurytyzacji syntetycznej zawarta dotychczas przez Bank. W ramach transakcji Bank przeniósł na inwestora istotną część ryzyka kredytowego sekurytyzowanego portfela. Sekurytyzowany portfel kredytowy pozostaje w bilansie Banku. Przeniesienie ryzyka sekurytyzowanego portfela odbywa się za pośrednictwem instrumentu ochrony kredytowej w postaci wyemitowanych w grudniu 2023 r. obligacji powiązanych z ryzykiem kredytowym w wysokości 489 mln zł.

Wcześniej, w lipcu 2023 roku, spółka zależna Banku - Millennium Leasing przeprowadziła kolejną transakcję sekurytyzacji syntetycznej. Portfel referencyjny transakcji leasingowych miał wartość 4,0 mld zł. W ramach transakcji Millennium Leasing przekazał inwestorowi znaczną część ryzyka kredytowego sekurytyzowanego portfela. Portfel kredytów sekurytyzowanych pozostaje w bilansie Millennium Leasing. Transfer ryzyka sekurytyzowanego portfela odbywa się poprzez instrument ochrony kredytowej w postaci wyemitowanych w lipcu 2023 roku obligacji obciążonych ryzykiem kredytowym („Obligacje CLN”) na kwotę 280 mln zł.

Minimalne wymogi funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji (MREL)

W obszarze minimalnych wymogów funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji, Bank zarządza wskaźnikami wymogów MREL w sposób analogiczny do wskaźników adekwatności kapitałowej.

Bank otrzymał w czerwcu 2023 r. wspólną decyzję organów do spraw restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zobowiązującą do spełnienia wymogów MREL. W decyzji wyznaczono zaktualizowane minimalne wymogi, które muszą być spełnione do 31 grudnia 2023 roku - na poziomach 18,89% (skonsolidowany MRELTrea) i 5,91% (skonsolidowany MRELtem). Dodatkowo w odniesieniu do powyższych decyzji, Bank powinien także spełnić wymogu MREL z uwzględnieniem Wymogu połączonego bufora (obecnie 2,75%).

Biorąc pod uwagę powyższe, Bank we wrześniu 2023 roku zakończył z sukcesem subskrypcję obligacji nieuprzywilejowanych senioralnych o łącznej wartości 500 mln EUR w ramach Programu Emisji Średnioterminowych Euro Obligacji o łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 3 mld EUR.

Wymogi i wskaźniki MREL w 2022 i 2023 roku

Wskaźniki MREL	31.12.2023	30.09.2023	30.06.2023	31.12.2022
Wskaźnik MRELTrea (skonsolidowany)	23,77%	22,05%	14,93%	14,77%
Minimalny wymagany wskaźnik MRELTrea	18,89%	14,42%	14,42%	15,60%
Nadwyżka(+) / Deficyt(-) Wskaźnika MRELTrea (p.p.)	4,88	7,63	0,51	-0,83
Minimalny wymagany poziom po włączeniu Wymogu połączonego bufora (CBR)	21,64%	17,17%	17,17%	18,35%
Nadwyżka(+) / Deficyt(-) Wskaźnika MRELTrea+CBR (p.p.)	2,13	4,88	-2,24	-3,58
Wskaźnik MRELtem (skonsolidowany)	7,50%	7,72%	5,87%	6,04%
Minimalny wymagany wskaźnik MRELtem	5,91%	4,46%	4,46%	3,00%
Nadwyżka(+) / Deficyt(-) wskaźnika MRELtem (p.p.)	1,59	3,26	1,41	3,04

W zakresie wymogów MRELTrea i MRELtem, Grupa prezentuje nadwyżkę w porównaniu do minimalnych wymaganych poziomów na dzień 31 grudnia 2023 roku, a także spełnia Wymóg MRELTrea po włączeniu Wymogu połączonego bufora.

11.3. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność dotyczącą wywiązania się przez k z zawartych z Grupą umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Grupy.

Realizowana w Grupie polityka kredytowa opiera się na zbiorze następujących zasad:

- centralizacja procesu decyzji kredytowych;
- wykorzystanie określonych modeli scoringowych/ratingowych dla każdego segmentu klientów/typu produktów;
- wykorzystanie narzędzi informatycznych (workflows) w celu wspomagania procesu kredytowego na wszystkich etapach;
- istnienie wyspecjalizowanych departamentów decyzji kredytowych dla poszczególnych segmentów klienta;
- regularny monitoring portfela kredytowego, zarówno na poziomie każdej transakcji z osobą w przypadku istotnych ekspozycji, jak również na poziomie pod-portfela kredytowego (ze względu na segment klienta, typ produktu, kanał dystrybucji, itd.);
- wykorzystanie struktury limitów i pod-limitów ekspozycji kredytowej w celu uniknięcia koncentracji ryzyka oraz promowania efektu dywersyfikacji portfela kredytowego;
- istnienie odrębnej jednostki odpowiedzialnej za nadawanie ratingu klientowi korporacyjnemu, oddzielając tym samym badanie oceny zdolności kredytowej klienta i przyznanie transakcji kredytowej od oceny jego wiarygodności.

W obszarze ryzyka kredytowego w 2023 Grupa skoncentrowała się na dostosowaniu zasad polityki kredytowej do zmieniających się warunków gospodarczych oraz doskonaleniu narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym, a w szczególności:

- uaktualnieniu Strategii ryzyka na lata 2024-2026;
- optymalizacji metodologii, narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym dla klientów detalicznych oraz korporacyjnych;
- uaktualnieniu klasyfikacji ryzyka branżowego i limitów branżowych.

W segmencie detalicznym nacisk położono na ocenę i przeciwdziałanie ryzyku wynikającemu z sytuacji gospodarczej po wybuchu wojny na Ukrainie oraz podjęto dalsze kroki w obszarze ogólnej cyfryzacji i automatyzacji procesów kredytowych. W obszarze kredytów hipotecznych kontynuowano działania rozwojowe mające na celu optymalizację, automatyzację i cyfryzację procesu, przy jednoczesnym dostosowaniu go do zmieniającej się sytuacji rynkowej oraz zmieniającego się otoczenia regulacji zewnętrznych. Podobne podejście zastosowano również w obszarze klientów biznesowych, w ramach udzielania produktów finansujących działalność gospodarczą, w szczególności wciąż rozwijano procesy o podwyższonym bezpieczeństwie w oparciu o gwarancje BGK.

W segmencie korporacyjnym Grupa koncentrowała się na optymalnym wykorzystaniu kapitału przy utrzymaniu dotychczasowej dochodowości i zachowaniu dobrego profilu ryzyka. Grupa prowadziła również działania mające na celu usprawnienie i przyspieszenie procesów kredytowych, w tym decyzyjnych. Podobnie jak w poprzednich okresach kontynuowano prace nad doskonaleniem narzędzi informatycznych wspierających proces kredytowy. Grupa kontynuowała również ścisły monitoring portfela kredytowego, jak również indywidualny monitoring największych ekspozycji.

Wszystkie powyższe zmiany zarówno w segmencie detalicznym jak i korporacyjnym pozwoliły Grupie na zachowanie poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie zdefiniowanym w Strategii Ryzyka jak również przygotowały Grupę do nowych wyzwań i działania w zmienionych warunkach.

Jakość portfela kredytowego

Udział kredytów z utratą wartości, obejmujących koszyk 3 oraz aktywa POCI (ang. Purchased or Originated Credit Impaired) w sytuacji zagrożonej (*ang. default*), w portfelu kredytowym ogółem na koniec grudnia 2023 r. wyniósł 4,58%. Oznacza to niewielki wzrost o 13 p.b. z poziomu 4,45% na koniec 2022, który w dużej mierze został osiągnięty dzięki prowadzonej przez Grupę polityce sprzedaży i spisywania należności. Udział kredytów przeterminowanych o ponad 90 dni w portfelu ogółem uległ zwiększeniu z 2,03% w grudniu 2022 roku do 2,12% w grudniu 2023 r.

Wskaźnik pokrycia kredytów z utratą wartości, obecnie definiowany jako relacja całkowitych odpisów na ryzyko do łącznej wartości kredytów z koszyka 3 oraz POCI w sytuacji default, uległ wzrostowi z 69,91% w grudniu 2022 do 72,21%. Pokrycie rezerwami ogółem kredytów przeterminowanych ponad 90 dni wzrosło z poziomu 154% na koniec 2022 roku do poziomu 156% na koniec grudnia 2023. W 2023 oba te wskaźniki uległy poprawie mimo, iż spisano ok. 204 mln zł w pełni pokrytych należności i sprzedano ok. 240 mln zł należności z wysokim pokryciem.

Dynamikę głównych wskaźników ilustrujących jakość portfela kredytowego Grupy przedstawia poniższa tabela:

Wskaźniki jakości portfela Grupy	31.12.2023	31.12.2022
Kredyty z utratą wartości ogółem (mln zł)	3 488	3 518
Rezerwy ogółem (mln zł)	2 518	2 460
Kredyty z utratą wartości do kredytów ogółem (%)	4,58%	4,45%
Kredyty przeterminowane ponad 90 dni/kredyty ogółem	2,12%	2,03%
Rezerwy ogółem/kredyty z utratą wartości (%)	72,21%	69,91%
Rezerwy ogółem/kredyty przeterminowane (>90dni) (%)	155,68%	153,58%

(*) Alokacja ceny nabycia (PPA) oznaczała konsolidację portfela z utratą wartości Euro Bank (koszyk 3) po wartości netto.

Wskaźnik kredytów z utratą wartości dla klientów detalicznych spadł z 4,86% do 4,79% (uwzględniając spadek o 0,38 p.p. w portfelu innych produktów detalicznych oraz spadek o 0,28 p.p. w portfelu kredytów hipotecznych), a dla portfela przedsiębiorstw wskaźnik ten wzrósł w tym samym czasie z poziomu 3,07% do 3,77% (wzrost w portfelu leasingowym o 0,62 p.p. oraz wzrost o 0,70 p.p. w portfelu pozostałych przedsiębiorstw). W ciągu tego roku wartość walutowych kredytów hipotecznych (pomniejszonych o odpisy) spadła aż o ok. 55,5% (w ujęciu złotowym) zarówno w następstwie amortyzacji tego portfela jak i w wyniku zwiększenia odpisów na ryzyko prawne kredytów hipotecznych w CHF. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że walutowy portfel hipoteczny byłego Euro Banku w kwocie ok. 351 mln zł, objęty jest gwarancją i kompensacją ze strony Société Générale. Wyłączając portfel ex-Euro Banku, udział kredytów hipotecznych w walutach obcych w całości portfela kredytowego zmniejszył się w tym okresie z 8,1% do 3,6%. Poprawie struktury walutowej portfela kredytów hipotecznych sprzyjał znaczący wzrost sprzedaży kredytów złotych.

Jakość portfela kredytowego w poszczególnych rodzajach kredytów:

Rodzaj kredytu	Kredyty przeterminowane powyżej 90 dni		Kredyty z utratą wartości	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Hipoteczne	1,00%	0,98%	2,37%	2,65%
Inne dla klientów detalicznych*	5,38%	5,73%	9,55%	9,93%
Klienci detaliczni* razem	2,48%	2,42%	4,79%	4,86%
Leasing	1,02%	0,74%	4,56%	3,94%
Pozostałe Przedsiębiorstwa	0,58%	0,65%	3,19%	2,49%
Przedsiębiorstwa razem	0,77%	0,69%	3,77%	3,07%
Portfel kredytów ogółem	2,12%	2,03%	4,58%	4,45%

(*) w tym: Mikrobiznes o obrotach do 5 mln PLN

Portfel Grupy charakteryzuje się odpowiednią dywersyfikacją, zarówno ze względu na koncentrację największych ekspozycji, jak i ze względu na koncentrację w sektorach gospodarki. Udział 10 największych ekspozycji utrzymuje się na bezpiecznym, niskim poziomie 4,1% (spadek w 2023 roku z 4,7% na koniec 2022).

Poniżej przedstawiono rozkład portfela w podziale na Fazę 1/2 oraz przedziały PD, a także w podziale na Fazę 3/POCI oraz miesiące przeterminowania, odrębnie dla następujących homogenicznych portfeli: Hipoteki, Inne dla klientów detalicznych, Pozostałe przedsiębiorstwa oraz Leasing.

Średnie 12-miesięczne PD dla portfela hipotecznego w Fazie 1/2 wzrosło z 1,06% do 2,23% w wyniku przesunięcia ekspozycji w kierunku gorszych zakresów PD, podczas gdy średnie LGD spadło z 16,40% do 14,74%, co wskazuje na wzrost stopy odzysków w tym segmencie.

Rozkład portfela bez utraty wartości wg 12-mies. PD dla segmentu hipoteki (mln zł):

31.12.2023									
	Skala PD	Ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	Liczba ekspozycji	Średni termin zapadalności (w latach)	EAD*	Średni PD (%)	Średni LGD (%)	ECL**
Faza 1	0% - 0,14%	624,5	0,0	4 852	15,7	631,4	0,13%	14,56%	0,1
	0,15% - 0,24%	1 858,9	0,3	11 937	18,5	2 214,3	0,19%	14,75%	0,6
	0,25% - 0,49%	95,2	0,0	740	16,4	114,3	0,42%	14,79%	0,1
	0,50% - 0,74%	180,3	0,1	1 016	19,5	192,2	0,61%	14,73%	0,2
	0,75% - 2,49%	29 419,4	849,1	128 265	22,1	30 611,5	1,37%	14,63%	59,3
	2,50% - 9,99%	4 249,7	20,4	42 998	20,1	4 381,8	6,59%	15,63%	44,3
	10,00% - 44,99%	175,7	0,0	1 005	22,8	178,5	11,67%	15,96%	3,2
	45,00% - 100,00%	0,2	0,0	1	15,5	0,2	49,02%	14,54%	0,0
	Suma Faza 1	36 603,9	870,0	190 814	21,6	38 324,1	1,92%	14,75%	107,8
Faza 2	0% - 0,14%	1,6	0,0	12	17,3	1,6	0,14%	14,54%	0,0
	0,15% - 0,24%	9,3	0,0	70	17,8	12,9	0,20%	14,87%	0,0
	0,25% - 0,49%	62,0	0,0	367	18,0	63,2	0,39%	14,54%	0,5
	0,50% - 0,74%	67,0	0,0	379	19,3	67,9	0,62%	14,54%	0,6
	0,75% - 2,49%	1 035,0	0,8	3 898	22,1	1 051,1	1,79%	14,49%	11,9
	2,50% - 9,99%	799,9	4,6	3 162	22,9	815,1	4,68%	14,45%	20,5
	10,00% - 44,99%	420,0	0,0	1 938	23,0	429,7	20,70%	14,87%	29,5
	45,00% - 100,00%	36,7	0,4	223	21,1	39,1	70,99%	14,81%	5,3
	Suma Faza 2	2 431,4	5,7	10 049	22,3	2 480,7	7,03%	14,55%	68,3
Suma Faza 1+2									
39 035,3									
875,7									
200 863									
21,6									
40 804,8									
2,23%									
14,74%									
176,2									
31.12.2022									
Faza 1	0% - 0,14%	0,6	0,0	332	0,4	0,8	0,11%	18,34%	0,0
	0,15% - 0,24%	4,9	21,7	450	27,4	25,9	0,22%	17,03%	0,0
	0,25% - 0,49%	22 138,6	646,8	113 950	22,2	23 627,9	0,43%	16,76%	16,4
	0,50% - 0,74%	10 259,0	80,0	49 693	22,1	10 641,1	0,57%	14,67%	8,8
	0,75% - 2,49%	5 148,2	58,3	24 484	22,3	5 329,6	1,32%	18,10%	12,8
	2,50% - 9,99%	1 025,5	5,7	4 329	22,9	1 062,5	4,39%	19,40%	9,2

	10,00% - 44,99%	60,1	0,0	247	23,4	63,3	12,49%	18,52%	1,4
	45,00% - 100,00%	0,1	0,0	1	21,1	0,9	82,69%	15,37%	0,1
	Suma Faza 1	38 637,2	812,5	193 486	22,2	40 751,9	0,71%	16,46%	48,7
Faza 2	0% - 0,14%	0,0	0,0	3	0,1	0,0	0,08%	14,54%	0,0
	0,15% - 0,24%	0,0	0,0	1	0,7	0,0	0,17%	42,82%	0,0
	0,25% - 0,49%	62,4	2,5	322	21,4	66,9	0,44%	15,59%	0,3
	0,50% - 0,74%	186,7	0,9	830	20,2	193,2	0,66%	14,51%	1,6
	0,75% - 2,49%	1 333,9	10,5	5 384	22,3	1 384,9	1,47%	14,84%	24,0
	2,50% - 9,99%	807,4	4,9	3 314	22,4	833,2	5,05%	15,79%	37,5
	10,00% - 44,99%	379,3	0,3	1 659	22,1	387,8	19,69%	17,94%	37,1
	45,00% - 100,00%	46,8	0,0	213	21,8	49,2	66,20%	19,24%	8,4
	Suma Faza 2	2 816,4	19,1	11 726	22,1	2 915,3	5,93%	15,59%	109,0
	Suma Faza 1+2	41 453,6	831,6	205 212	22,2	43 667,2	1,06%	16,40%	157,7

(*) EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej

(**) Dla Fazy 2 - ECL Lifetime

Rozkład portfela z utratą wartości i POCI wg czasu przebywania w default dla segmentu hipoteki (mln zł):

31.12.2023					
	Czas w defaultcie	Liczba ekspozycji	EAD*	Średni LGD (%)	ECL**
Faza 3	<12 miesięcy	1 279	250,5	22,13%	55,4
	13 - 24 miesięcy	833	158,4	29,73%	47,1
	25 - 36 miesięcy	476	97,2	39,14%	38,0
	37 - 48 miesięcy	357	64,1	46,15%	29,6
	49 - 60 miesięcy	338	62,9	53,57%	33,7
	61 - 84 miesięcy	709	134,2	64,22%	86,2
	>84 miesięcy	580	120,4	80,65%	97,1
	Suma Faza 3	4 572	887,6	43,61%	387,1
POCI	Non-Default	143	24,7	30,73%	10,8
	<12 miesięcy	17	4,0	35,88%	1,4
	13 - 24 miesięcy	22	5,6	46,48%	2,6
	25 - 36 miesięcy	7	1,5	57,80%	0,9
	37 - 48 miesięcy	28	9,9	87,16%	8,7
	49 - 60 miesięcy	280	108,8	93,73%	102,0
	61 - 84 miesięcy	7	2,3	94,39%	2,2
	>84 miesięcy	14	6,0	98,97%	5,9
	Suma POCI	518	162,9	80,58%	134,5
Suma Faza 3+POCI		5 090	1 050,6	49,34%	521,5
31.12.2022					
Faza 3	<12 miesięcy	1 771	426,6	21,01%	89,6
	13 - 24 miesięcy	591	135,1	30,57%	41,3
	25 - 36 miesięcy	413	90,3	37,46%	33,8
	37 - 48 miesięcy	386	81,8	47,42%	38,8
	49 - 60 miesięcy	662	143,9	52,75%	75,9
	61 - 84 miesięcy	289	87,3	63,52%	55,5
	>84 miesięcy	528	117,8	77,93%	91,8
	Suma Faza 3	4 640	1 082,7	39,41%	426,7
POCI	Non-Default	165	28,4	30,53%	12,4
	<12 miesięcy	28	6,4	34,23%	2,2
	13 - 24 miesięcy	12	3,3	47,94%	1,6
	25 - 36 miesięcy	30	9,4	81,51%	7,6
	37 - 48 miesięcy	347	119,6	89,48%	107,1
	49 - 60 miesięcy	6	2,1	81,64%	1,7
	61 - 84 miesięcy	6	2,7	94,83%	2,5
	>84 miesięcy	13	3,8	93,74%	3,5
	Suma POCI	607	175,6	76,80%	138,6
Suma Faza 3+POCI		5 247	1 258,3	44,63%	565,3

(*) EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej

(**) Dla POCI - wartość ECL na moment bieżący (która nie jest odpisem)

W portfelu klientów detalicznych średnie 12-miesięczne PD dla Fazy 1/2 spadło tylko nieznacznie z 4,32% do 4,16%. Średnie LGD utrzymywało się na stabilnym poziomie zarówno dla ekspozycji w Fazie 1/2 (42,69% vs. 42,35% w 2022) jak i w Fazie 3/POCI (57,63% vs. 57,54%), co osiągnięto w wyniku skutecznych działań windykacyjnych jak również dzięki sprzedaży należności.

Rozkład portfela bez utraty wartości wg 12-mies. PD dla segmentu inne dla klientów detalicznych (mln zł):

31.12.2023									
	Skala PD	Ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	Liczba ekspozycji	Średni termin zapadalności (w latach)	EAD*	Średni PD (%)	Średni LGD (%)	ECL**
Faza 1	0% - 0,14%	436,7	1 990,0	365 957	11,6	2 223,5	0,07%	38,92%	0,6
	0,15% - 0,24%	149,0	308,7	77 834	10,4	430,6	0,18%	38,47%	0,3
	0,25% - 0,49%	470,5	427,7	132 743	9,9	864,8	0,36%	39,27%	1,2
	0,50% - 0,74%	183,1	85,2	29 280	8,1	256,2	0,61%	41,02%	0,6
	0,75% - 2,49%	7 831,4	269,6	967 898	5,0	8 002,8	1,65%	42,04%	53,4
	2,50% - 9,99%	4 590,7	56,8	225 085	6,2	4 683,7	4,87%	46,74%	101,6
	10,00% - 44,99%	627,2	4,9	27 566	6,6	640,9	17,25%	46,48%	48,8
	45,00% - 100,00%	0,0	0,0	2	10,9	0,0	49,84%	39,02%	0,0
	Suma Faza 1	14 288,8	3 142,9	1 826 365	6,7	17 102,5	2,79%	42,84%	206,4
Faza 2	0% - 0,14%	9,6	36,7	12 037	11,2	44,6	0,07%	38,59%	0,2
	0,15% - 0,24%	8,1	27,7	6 465	11,4	33,4	0,19%	38,22%	0,7
	0,25% - 0,49%	54,7	73,9	19 753	11,3	123,2	0,38%	39,03%	2,7
	0,50% - 0,74%	25,6	21,3	6 688	11,0	45,1	0,62%	39,51%	1,4
	0,75% - 2,49%	604,2	79,4	72 725	7,0	677,7	1,76%	41,81%	22,2
	2,50% - 9,99%	816,6	32,7	66 691	6,3	844,8	5,18%	42,54%	50,1
	10,00% - 44,99%	563,2	6,7	48 564	5,6	564,6	22,74%	40,30%	84,8
	45,00% - 100,00%	223,1	1,5	13 841	6,2	225,0	69,55%	44,25%	83,5
	Suma Faza 2	2 304,9	279,9	246 764	6,8	2 558,5	13,34%	41,65%	245,6
Suma Faza 1+2	16 593,7	3 422,8	2 073 129	6,7	19 660,9	4,16%	42,69%	452,0	
31.12.2022									
Faza 1	0% - 0,14%	328,8	1 685,7	319 441	9,8	1 888,6	0,06%	38,71%	0,4
	0,15% - 0,24%	101,0	247,0	63 342	9,6	334,4	0,20%	37,87%	0,2
	0,25% - 0,49%	505,7	628,2	175 055	8,8	1 090,8	0,36%	38,81%	1,5
	0,50% - 0,74%	476,1	146,8	68 542	6,6	606,2	0,68%	41,75%	1,6
	0,75% - 2,49%	5 163,0	241,8	824 841	4,7	5 294,6	1,73%	40,21%	35,2
	2,50% - 9,99%	5 775,9	78,0	323 539	5,9	5 879,9	4,29%	45,53%	109,1
	10,00% - 44,99%	722,9	6,6	32 738	6,5	738,5	15,93%	46,00%	51,0
	45,00% - 100,00%	0,0	0,0	2	3,3	0,0	69,74%	46,09%	0,0
	Suma Faza 1	13 073,4	3 034,1	1 807 500	6,3	15 833,1	2,98%	42,19%	199,1
Faza 2	0% - 0,14%	0,2	1,4	440	9,4	1,4	0,06%	38,48%	0,0
	0,15% - 0,24%	1,5	3,0	1 086	9,3	3,9	0,19%	37,89%	0,0
	0,25% - 0,49%	33,8	56,2	15 154	9,5	86,8	0,41%	39,26%	1,6

0,50% - 0,74%	32,2	31,2	8 704	9,4	61,5	0,69%	39,38%	1,8
0,75% - 2,49%	474,4	63,3	47 088	6,6	532,2	1,80%	43,55%	17,5
2,50% - 9,99%	1 016,3	35,1	71 476	6,1	1 045,3	4,78%	44,73%	62,3
10,00% - 44,99%	585,0	8,0	49 057	5,4	585,6	21,09%	41,30%	82,6
45,00% - 100,00%	223,1	1,8	13 893	6,2	226,8	61,08%	44,49%	74,6
Suma Faza 2	2 366,4	200,0	206 898	6,3	2 543,5	12,67%	43,34%	240,3
Suma Faza 1+2	15 439,8	3 234,1	2 014 398	6,3	18 376,6	4,32%	42,35%	439,5

(*) EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej

(**) Dla Fazy 2 - ECL Lifetime

Rozkład portfela z utratą wartości i POCI wg czasu przebywania w default dla segmentu inne dla klientów detalicznych (mln zł):

31.12.2023					
	Czas w defaultcie	Liczba ekspozycji	EAD*	Średni LGD (%)	ECL**
Faza 3	<12 miesięcy	48 166	691,1	45,59%	315,1
	13 - 24 miesięcy	24 512	372,6	54,69%	203,8
	25 - 36 miesięcy	13 223	229,3	61,00%	139,9
	37 - 48 miesięcy	9 431	192,5	70,12%	135,0
	49 - 60 miesięcy	5 486	80,3	68,72%	55,2
	61 - 84 miesięcy	3 846	38,9	69,26%	26,9
	>84 miesięcy	1 976	19,8	96,88%	19,2
	Suma Faza 3	106 640	1 624,6	55,10%	895,1
POCI	Non-Default	2 102	31,7	40,86%	9,1
	<12 miesięcy	294	8,7	53,34%	4,6
	13 - 24 miesięcy	169	4,4	66,73%	2,9
	25 - 36 miesięcy	171	5,5	73,37%	4,0
	37 - 48 miesięcy	295	9,8	77,52%	7,6
	49 - 60 miesięcy	4 932	153,5	81,75%	125,5
	61 - 84 miesięcy	275	9,9	86,28%	8,6
	>84 miesięcy	263	6,0	91,02%	5,4
	Suma POCI	8 501	229,5	74,80%	167,8
Suma Faza 3+POCI		115 141	1 854,1	57,54%	1 062,9
31.12.2022					
Faza 3	<12 miesięcy	45 230	677,6	44,55%	301,8
	13 - 24 miesięcy	21 498	357,5	55,34%	197,8
	25 - 36 miesięcy	14 818	287,5	65,45%	188,2
	37 - 48 miesięcy	8 441	123,7	66,12%	81,8
	49 - 60 miesięcy	3 797	42,3	62,79%	26,6
	61 - 84 miesięcy	1 870	19,3	71,37%	13,8
	>84 miesięcy	1 607	16,0	94,61%	15,1
	Suma Faza 3	97 261	1 523,9	54,15%	825,1
POCI	Non-Default	2 892	49,8	40,90%	14,5
	<12 miesięcy	344	9,5	52,05%	4,9
	13 - 24 miesięcy	315	9,0	66,99%	6,0
	25 - 36 miesięcy	676	17,5	75,88%	13,3
	37 - 48 miesięcy	7 922	235,7	78,92%	186,0
	49 - 60 miesięcy	305	10,5	78,21%	8,2
	61 - 84 miesięcy	417	11,4	90,15%	10,3
	>84 miesięcy	269	6,1	87,69%	5,3
	Suma POCI	13 140	349,5	72,81%	248,6
Suma Faza 3+POCI		110 401	1 873,4	57,63%	1 073,8

(*) EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej

(**) Dla POCI - wartość ECL na moment bieżący (która nie jest odpisem)

Niewielki wzrost średniego 12-miesięcznego PD w Fazie 1/2 z 1,71% do 1,89% w segmencie pozostałych przedsiębiorstw odzwierciedla nieznacznie gorsze perspektywy na rok 2024, jeśli idzie o udział defaultów w tym portfelu. Jednakże spadek udziału ekspozycji w Fazie 2 w całym portfelu pracującym wskazuje na poprawę struktury tego portfela, jeśli idzie o udział ekspozycji z istotnym wzrostem ryzyka kredytowego. Średnie LGD dla Fazy 3 spadło z 47,15% do 34,49% co osiągnięto w wyniku pozyskania lepszych zabezpieczeń.

Rozkład portfela bez utraty wartości wg 12-mies. PD dla segmentu pozostałe przedsiębiorstwa (mln zł)

31.12.2023									
	Skala PD	Ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	Liczba ekspozycji	Średni termin zapadalności (w latach)	EAD*	Średni PD (%)	Średni LGD (%)	ECL**
Faza 1	0% - 0,14%	54,3	9,1	1 066	5,2	62,9	0,12%	22,82%	0,0
	0,15% - 0,24%	41,9	3,7	624	6,0	46,1	0,20%	21,86%	0,0
	0,25% - 0,49%	448,9	1 876,7	4 563	1,6	1 751,4	0,44%	42,56%	3,2
	0,50% - 0,74%	2 386,2	2 480,6	68 402	1,5	3 813,6	0,63%	44,68%	10,6
	0,75% - 2,49%	4 673,4	3 386,3	12 393	2,3	6 587,2	1,37%	41,44%	36,6
	2,50% - 9,99%	2 011,0	742,3	10 243	2,9	2 255,9	3,87%	40,82%	33,5
	10,00% - 44,99%	78,2	1,1	1 060	5,5	80,2	20,30%	22,90%	3,5
	45,00% - 100,00%	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,00%	0,00%	0,0
	Suma Faza 1	9 693,8	8 499,9	98 351	2,1	14 597,3	1,54%	42,08%	87,5
Faza 2	0% - 0,14%	0,4	0,5	22	8,0	1,0	0,12%	33,76%	0,0
	0,15% - 0,24%	1,2	0,4	25	4,8	1,5	0,21%	25,85%	0,0
	0,25% - 0,49%	6,2	27,3	163	1,6	24,3	0,45%	44,83%	0,1
	0,50% - 0,74%	39,5	76,1	179	1,1	92,7	0,62%	38,06%	0,3
	0,75% - 2,49%	298,7	256,0	871	1,8	350,8	1,39%	35,28%	2,5
	2,50% - 9,99%	222,5	83,0	1 311	2,3	234,2	5,90%	34,02%	6,8
	10,00% - 44,99%	120,0	1,7	1 890	4,8	121,7	23,45%	24,31%	11,7
	45,00% - 100,00%	31,9	0,2	589	4,7	31,8	59,20%	24,02%	5,7
	Suma Faza 2	720,3	445,3	5 050	2,4	858,2	7,79%	33,52%	27,1
Suma Faza 1+2	10 414,1	8 945,2	103 401	2,2	15 455,5	1,89%	41,61%	114,6	
31.12.2022									
Faza 1	0% - 0,14%	48,0	140,3	3 150	5,4	180,9	0,03%	47,53%	0,0
	0,15% - 0,24%	55,9	20,9	1 242	4,8	75,4	0,17%	49,02%	0,1
	0,25% - 0,49%	411,7	1 318,4	2 006	1,0	1 354,2	0,45%	48,62%	3,0
	0,50% - 0,74%	2 986,7	2 798,4	68 914	1,8	4 499,5	0,64%	47,95%	13,7
	0,75% - 2,49%	4 998,6	2 831,9	11 163	2,0	6 447,3	1,42%	45,25%	41,0
	2,50% - 9,99%	2 060,4	749,5	8 610	2,5	2 244,2	3,90%	44,29%	38,1
	10,00% - 44,99%	56,5	1,7	914	4,9	57,7	15,92%	48,30%	4,3
	45,00% - 100,00%	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,00%	0,00%	0,0
	Suma Faza 1	10 617,9	7 861,3	95 999	2,0	14 859,3	1,50%	46,29%	100,1
Faza 2	0% - 0,14%	1,3	2,9	74	5,7	4,1	0,05%	47,00%	0,0

0,15% - 0,24%	5,4	2,0	57	8,1	7,3	0,17%	34,05%	0,1
0,25% - 0,49%	41,7	145,3	223	0,6	161,2	0,46%	45,30%	0,5
0,50% - 0,74%	84,8	126,3	163	0,4	180,8	0,60%	38,54%	0,4
0,75% - 2,49%	344,3	357,6	2 101	1,1	568,5	1,25%	44,28%	4,8
2,50% - 9,99%	303,6	169,7	1 117	2,2	333,5	5,34%	39,65%	10,9
10,00% - 44,99%	79,1	4,3	1 229	4,3	79,9	18,68%	48,74%	11,1
45,00% - 100,00%	17,1	0,0	360	4,0	16,9	65,98%	50,07%	6,3
Suma Faza 2	877,2	808,2	5 324	1,5	1 352,2	3,91%	42,78%	34,1
Suma Faza 1+2	11 495,1	8 669,5	101 323	1,9	16 211,5	1,71%	46,00%	134,2

(*) EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej

(**) Dla Fazy 2 - ECL Lifetime

Rozkład portfela z utratą wartości i POCI wg czasu przebywania w default dla segmentu pozostałe przedsiębiorstwa (mln zł):

31.12.2023					
	Czas w defaultcie	Liczba ekspozycji	EAD*	Średni LGD (%)	ECL**
Faza 3	<12 miesięcy	1 275	253,8	20,92%	53,1
	13 - 24 miesięcy	590	36,3	48,94%	17,8
	25 - 36 miesięcy	295	12,5	64,94%	8,1
	37 - 48 miesięcy	184	48,4	33,20%	16,1
	49 - 60 miesięcy	154	33,7	76,48%	25,8
	61 - 84 miesięcy	105	5,1	58,71%	3,0
	>84 miesięcy	110	39,2	61,61%	24,2
	Suma Faza 3	2 713	429,1	34,49%	148,0
POCI	Non-Default	1	0,3	54,66%	0,0
	<12 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	13 - 24 miesięcy	1	19,6	9,14%	1,8
	25 - 36 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	37 - 48 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	49 - 60 miesięcy	1	0,0	81,45%	0,0
	61 - 84 miesięcy	1	8,3	19,88%	1,7
	>84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	Suma POCI	4	28,2	12,82%	3,4
	Suma Faza 3+POCI	2 717	457,3	33,15%	151,4
31.12.2022					
Faza 3	<12 miesięcy	1 306	108,8	40,99%	44,6
	13 - 24 miesięcy	587	34,2	44,75%	15,3
	25 - 36 miesięcy	263	77,1	43,50%	33,5
	37 - 48 miesięcy	204	55,6	58,47%	32,5
	49 - 60 miesięcy	115	14,0	29,53%	4,1
	61 - 84 miesięcy	61	20,7	23,96%	5,0
	>84 miesięcy	113	32,0	82,55%	26,4
	Suma Faza 3	2 649	342,4	47,15%	161,4

POCI	Non-Default	0	0,0	0,00%	0,0
	<12 miesięcy	1	21,4	14,64%	3,1
	13 - 24 miesięcy	1	0,4	71,87%	0,3
	25 - 36 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	37 - 48 miesięcy	1	0,0	80,50%	0,0
	49 - 60 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	61 - 84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	>84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	Suma POCI	3	21,8	15,74%	3,4
Suma Faza 3+POCI		2 652	364,2	45,27%	164,9

(*) EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej

(**) Dla POCI - wartość ECL na moment bieżący (która nie jest odpisem)

W porównaniu z rokiem 2022, średnie 12-miesięczne PD dla portfela Leasing w Fazie 1/2 wzrosło z 3,93% do 4,28%. Zaobserwowano poprawę średniego LGD Fazy 1/2 (21,25% względem 23,01% w 2022). Średnie LGD Fazy 3 wzrosło z 23,97% do 28,83%, co jest efektem zmiany struktury czasu przebywania w portfelu niepracującym.

Rozkład portfela bez utraty wartości wg 12-mies. PD dla segmentu Leasing (mln zł):

31.12.2023									
	Skala PD	Ekspozycje bilansowe brutto	Ekspozycje pozabilansowe	Liczba ekspozycji	Średni termin zapadalności (w latach)	EAD*	Średni PD (%)	Średni LGD (%)	ECL**
Faza 1	0% - 0,14%	195,8	0,0	1 359	2,9	195,8	0,08%	20,50%	0,0
	0,15% - 0,24%	103,0	0,0	829	2,7	103,0	0,20%	21,35%	0,0
	0,25% - 0,49%	303,7	0,0	3 362	2,7	303,7	0,36%	22,69%	0,2
	0,50% - 0,74%	354,3	0,0	2 964	2,9	354,3	0,61%	21,53%	0,4
	0,75% - 2,49%	1 082,7	0,0	9 987	3,0	1 082,7	1,57%	23,94%	4,0
	2,50% - 9,99%	3 674,8	0,0	37 972	3,1	3 674,8	4,30%	20,81%	29,9
	10,00% - 44,99%	3,2	0,0	56	3,2	3,2	18,13%	15,86%	0,1
	45,00% - 100,00%	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,00%	0,00%	0,0
	Suma Faza 1	5 717,6	0,0	56 529	3,0	5 717,6	3,13%	21,54%	34,7
Faza 2	0% - 0,14%	0,8	0,0	33	0,6	0,8	0,08%	5,35%	0,0
	0,15% - 0,24%	1,1	0,0	29	1,2	1,1	0,19%	14,48%	0,0
	0,25% - 0,49%	6,5	0,0	140	1,1	6,5	0,37%	12,29%	0,0
	0,50% - 0,74%	5,8	0,0	64	2,1	5,8	0,60%	19,61%	0,0
	0,75% - 2,49%	66,7	0,0	884	2,0	66,7	1,62%	22,07%	0,3
	2,50% - 9,99%	336,7	0,0	2 984	2,9	336,7	4,69%	18,86%	4,0
	10,00% - 44,99%	77,2	0,0	718	2,7	77,2	35,62%	15,64%	4,3
	45,00% - 100,00%	88,0	0,0	882	3,2	88,0	52,64%	16,86%	7,6
	Suma Faza 2	582,8	0,0	5 734	2,8	582,8	15,58%	18,41%	16,3
Suma Faza 1+2		6 300,3	0,0	62 263	3,0	6 300,3	4,28%	21,25%	51,0
31.12.2022									

Faza 1	0% - 0,14%	330,1	0,0	3 894	2,9	330,1	0,08%	23,30%	0,1
	0,15% - 0,24%	61,0	0,0	870	2,6	61,0	0,17%	19,35%	0,0
	0,25% - 0,49%	586,9	0,0	4 287	3,5	586,9	0,36%	23,90%	0,5
	0,50% - 0,74%	73,3	0,0	1 780	1,5	73,3	0,64%	20,33%	0,1
	0,75% - 2,49%	1 280,7	0,0	11 458	3,0	1 280,7	1,55%	24,94%	4,7
	2,50% - 9,99%	3 715,0	0,0	36 508	3,3	3 715,0	3,47%	22,65%	27,8
	10,00% - 44,99%	3,7	0,0	58	3,6	3,7	15,16%	18,12%	0,1
	45,00% - 100,00%	4,1	0,0	4	4,7	4,1	62,18%	31,42%	0,7
	Suma Faza 1	6 054,7	0,0	58 859	3,2	6 054,7	2,56%	23,23%	34,0
Faza 2	0% - 0,14%	1,0	0,0	33	0,9	1,0	0,07%	6,80%	0,0
	0,15% - 0,24%	1,6	0,0	41	1,6	1,6	0,18%	9,65%	0,0
	0,25% - 0,49%	10,1	0,0	156	2,4	10,1	0,33%	16,72%	0,0
	0,50% - 0,74%	5,7	0,0	129	1,3	5,7	0,57%	19,61%	0,0
	0,75% - 2,49%	81,3	0,0	859	2,4	81,3	1,40%	18,67%	0,4
	2,50% - 9,99%	369,1	0,0	3 134	3,1	369,1	3,76%	21,85%	6,5
	10,00% - 44,99%	37,3	0,0	499	2,9	37,3	27,52%	21,06%	2,4
	45,00% - 100,00%	126,0	0,0	1 281	2,9	126,0	65,34%	20,12%	18,2
	Suma Faza 2	632,1	0,0	6 132	2,9	632,1	17,04%	20,89%	27,5
Suma Faza 1+2		6 686,7	0,0	64 991	3,2	6 686,7	3,93%	23,01%	61,6

(*) EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej

(**) Dla Fazy 2 - ECL Lifetime

Rozkład portfela z utratą wartości i POCI wg czasu przebywania w default dla segmentu Leasing (mln zł):

31.12.2023					
	Czas w defaultcie	Liczba ekspozycji	EAD*	Średni LGD (%)	ECL**
Faza 3	<12 miesięcy	2 385	249,9	24,05%	60,1
	13 - 24 miesięcy	869	46,9	42,84%	20,1
	25 - 36 miesięcy	219	6,3	67,34%	4,2
	37 - 48 miesięcy	118	4,1	100,00%	4,1
	49 - 60 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	61 - 84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	>84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	Suma Faza 3	3 591	307,3	28,83%	88,6
POCI	Non-Default	0	0,0	0,00%	0,0
	<12 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	13 - 24 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	25 - 36 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	37 - 48 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	49 - 60 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	61 - 84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	>84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	Suma POCI	0	0,0	0,00%	0,0
Suma Faza 3+POCI					
3 591 307,3 28,83% 88,6					
31.12.2022					
Faza 3	<12 miesięcy	2 966	262,5	22,02%	57,8
	13 - 24 miesięcy	164	7,9	62,74%	5,0
	25 - 36 miesięcy	95	1,8	70,69%	1,3
	37 - 48 miesięcy	245	1,6	100,00%	1,6
	49 - 60 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	61 - 84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	>84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	Suma Faza 3	3 470	273,8	23,97%	65,6
POCI	Non-Default	0	0,0	0,00%	0,0
	<12 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	13 - 24 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	25 - 36 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	37 - 48 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	49 - 60 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	61 - 84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	>84 miesięcy	0	0,0	0,00%	0,0
	Suma POCI	0	0,0	0,00%	0,0
Suma Faza 3+POCI					
3 470 273,8 23,97% 65,6					

(*) EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego i zastosowaniu współczynnika konwersji kredytowej

(**) Dla POCI - wartość ECL na moment bieżący (która nie jest odpisem)

11.4. POZOSTAŁE RODZAJE RYZYKA

Ryzyko rynkowe i ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej (IRRBB)

Ryzyko rynkowe obejmuje bieżące i potencjalne oddziaływanie, jakie na wynik finansowy lub kapitał mają zmiany wartości portfela Grupy w wyniku niekorzystnych zmian parametrów (cen) rynkowych.

Ryzyko stopy procentowej z tytułu Księgi Bankowej obejmuje bieżące i potencjalne oddziaływanie, jakie zarówno na wynik finansowy jak i wartość ekonomiczną kapitału mają zmiany wartości portfela Grupy w wyniku niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmianę stóp. Ryzyko to obejmuje ryzyko niedopasowania, ryzyko bazowe i ryzyko opcji klienta.

Zasady zarządzania i kontroli ryzyka rynkowego i ryzyka stopy procentowej są określone w sposób scentralizowany, z wykorzystaniem tych samych pojęć i miar, które są stosowane we wszystkich podmiotach Grupy BCP.

Główną miarą stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyka rynkowego jest parametryczny model VaR (Value at Risk) - oczekiwana strata, która może pojawić się w portfelu w określonym okresie (okres utrzymywania) z określonym prawdopodobieństwem (przedział ufności), w wyniku niekorzystnych zmian na rynku. Pomiar wartości zagrożonej (VaR) odbywa się codziennie (w ciągu dnia i na koniec dnia), zarówno indywidualnie dla każdego z obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka i zarządzanie nim, jak i na bazie skonsolidowanej dla Banku ogółem, Księgi Bankowej jak i Handlowej, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami. Dodatkowo każda Księga podzielona jest na obszary zarządzania ryzykiem.

W 2023 roku, limity VaR nie zostały przekroczone dla Banku ogółem, a także dla Księgi Handlowej i Bankowej. Należy zauważyć, że wartość narażona na ryzyko w Księdze Bankowej jest uzupełniającym narzędziem pomiaru ryzyka. Wszystkie przekroczenia limitów ryzyka rynkowego są zawsze raportowane, dokumentowane i ratyfikowane na odpowiednim poziomie kompetencji.

W obecnym otoczeniu rynkowym Grupa nadal działała bardzo ostrożnie. W 2023 otwarte pozycje obejmowały głównie instrumenty ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego. Wskaźniki VaR dla Grupy pozostawały w 2023 roku na średnim poziomie 317,2 mln zł. (58 proc. limitu) oraz 270,0 mln zł. (50 proc. limitu) na koniec grudnia 2023. Obecne limity obowiązują od dnia 1 października 2023 roku i pozostały konserwatywne - dla Banku ogółem na poziomie nie więcej niż 537,7 mln zł, a dla Księgi Handlowej nie więcej niż 19,4 mln zł. Otwarta pozycja walutowa (zarówno w ciągu dnia, jak i na koniec dnia) pozostawała poniżej 2 proc. Funduszy Własnych oraz poniżej obowiązujących limitów maksymalnych.

Obok codziennego pomiaru ryzyka rynkowego metodą wartości zagrożonej na poziomie każdej księgi i obszaru ryzyka rynkowego, model VaR ma głównie zastosowanie na poziomie Księgi Handlowej, gdzie intencją polityki jest regularny obrót pozycjami (głównie codziennie). Z drugiej strony, zgodnie z wytycznymi nadzorczymi, ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej jest głównie objęte zarówno miarami opartymi na dochodach, jak i na wartości ekonomicznej, w szczególności poprzez pomiar:

- Wpływu jednorazowej zmiany stóp procentowych o 100 punktów bazowych na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnych 12 miesięcy,
- Wpływu scenariuszy wchodzących w skład nadzorczego testu wartości odstających SOT NII (równoległe przesunięcie w dół oraz w górę) na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnych 12 miesięcy,
- Wpływu zmiany o 100 punktów bazowych krzywej dochodowości w górę/dół na wartość ekonomiczną kapitału (EVE),
- Wpływu szokowych zmian w przesunięciu krzywej dochodowości w górę/dół na wartość ekonomiczną kapitału (EVE), włączając scenariusze nadzorcze (standardowy test nadzorczy zakładający nagłe równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych oraz nadzorczy test wartości odstających - SOT z zestawem sześciu scenariuszy dla ryzyka stopy procentowej).

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej wynika przede wszystkim z różnic w terminach przeszacowania aktywów oraz pasywów jak i w ich stopach referencyjnych, o ile takie są kontraktowo określone. W przypadku miar EVE szczególny wpływ ma na nią brak równowagi pomiędzy aktywami i pasywami opartymi na stałej stopie procentowej oraz odpowiadającymi im terminami zapadalności. W przypadku niskich stóp procentowych istotna jest specyfika pasywów, która powoduje, iż ich oprocentowanie nie może być niższe niż 0%. W konsekwencji, na poziom wrażliwości na zmiany stóp procentowych wpływa poziom stóp procentowych przyjmowanych jako odniesienie. Dodatkowo, ze względu na specyfikę polskiego systemu prawnego, oprocentowanie kredytów jest ograniczone z góry (nie może ono przekraczać dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 7 punktów procentowych). W sytuacjach spadku stóp procentowych wpływ na wynik odsetkowy jest negatywny i uzależniony jest od udziału portfela kredytowego podlegającego maksymalnej stawce oprocentowania. Z drugiej strony przy ocenie wrażliwości i ryzyka stopy procentowej bardzo ważne są również założenia dotyczące terminu i wielkości przeszacowania depozytów.

Wyniki pomiaru IRRBB na koniec grudnia 2023 r. wskazują, że Grupa jest najbardziej narażona na scenariusz wzrostu stóp procentowych w przypadku miar EVE oraz spadku stóp w przypadku miar NII. Wyniki nadzorczych testów warunków skrajnych EVE wg. stanu na grudzień 2023 r. pokazują, że nawet w najdotkliwszym scenariuszu testu wartości odstających - zmiana wartości ekonomicznej kapitału dla Księgi Bankowej jest poniżej limitu nadzorczego wynoszącego 15 proc. kapitału podstawowego Tier 1.

Badania wrażliwości wyniku odsetkowego w horyzoncie następnych 12 miesięcy po 31 grudnia 2023 roku oraz dla pozycji w Polskich Złotych, w Księdze Bankowej, przeprowadzane są przy następujących założeniach:

- statycznej struktury bilansu na ten dzień odniesienia (bez zmian w ciągu kolejnych 12 miesięcy),
- poziomu odniesienia wyniku odsetkowego netto przy założeniu, że wszystkie aktywa i pasywa o zmiennej stopie procentowej odzwierciedlają już poziom rynkowych stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2023 r. (np. stopa referencyjna NBP na koniec 2023 r. została ustalona na poziomie 5,75%),
- zastosowania równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o 100 p.b. w górę i w dół jako dodatkowego szoku dla wszystkich poziomów rynkowych stóp procentowych na dzień 31 grudnia 2023 r., który jest ustalany na dzień przeszacowania aktywów i pasywów występujący w ciągu następnych 12 miesięcy.

W scenariuszu równoległego spadku stóp procentowych dla pozycji w Polskich Złotych o 100 punktów bazowych wynik jest ujemny i wynosi -67 mln zł lub -1,3% w stosunku do referencyjnego wyniku odsetkowego netto Grupy. W scenariuszu równoległego wzrostu stóp procentowych dla pozycji w Polskich Złotych o 100 punktów bazowych wynik jest dodatni i wynosi 46 mln zł lub 0,9% względem referencyjnego wyniku odsetkowego netto Grupy. Wyniki wskazują, że Grupa znajduje się obecnie w zrównoważonej sytuacji w scenariuszu spadku jak i wzrostu stóp procentowych. Wyniki wskazują, że istnieje niewielka asymetria pod względem wpływu scenariusza spadku lub wzrostu stóp procentowych w Polskich Złotych, która głównie związana jest z częścią portfela depozytów o niskim oprocentowaniu.

Dla pozycji we wszystkich walutach znaczących (PLN, CHF, EUR, USD) wpływ równoległego spadku stóp procentowych o 100 punktów bazowych na wynik odsetkowy jest ujemny i wynosi -136 mln zł lub -2,59% w stosunku do referencyjnego wyniku odsetkowego netto Grupy. W scenariuszu równoległego wzrostu stóp procentowych o 100 punktów bazowych wynik jest dodatni i wynosi 108 mln zł lub 2,06% względem referencyjnego wyniku odsetkowego netto Grupy.

Więcej informacji o zarządzaniu ryzykiem rynkowym znajduje się w rozdziale 8.4 Raportu finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności odzwierciedla możliwość poniesienia istotnych strat w wyniku pogorszenia się warunków finansowania (ryzyko finansowania) i/lub sprzedaży aktywów poniżej ich wartości rynkowej (ryzyko płynności rynku) w celu zaspokojenia potrzeb finansowania wynikających ze zobowiązań Grupy.

Proces planowania i budżetowania Banku obejmuje przygotowanie planu płynności w celu zagwarantowania, że wzrost biznesu będzie wspomagany przez odpowiednią strukturę finansowania płynności oraz spełnione zostaną wymagania nadzorcze w zakresie ilościowych miar płynności.

W 2023 r. Grupa nadal charakteryzowała się solidną pozycją płynnościową. Wszystkie nadzorcze i wewnętrzne wskaźniki płynności utrzymywały się znacznie powyżej obowiązujących minimalnych limitów. Kroki podjęte w ramach standardowych i wiążących procedur zarządzania ryzykiem okazały się wystarczające do zarządzania płynnością w obecnym otoczeniu rynkowym.

W 2023 roku, w konsekwencji szybszego wzrostu depozytów od klientów niż kredytów, nastąpiła dalsza poprawa wskaźnika kredyty/depozyty Grupy, który wynosił 69% na koniec grudnia 2023 (w porównaniu do 78% na koniec grudnia 2022).

Portfel aktywów płynnych jest traktowany przez Grupę jako rezerwa płynności, który pozwoli przetrwać sytuacje kryzysowe. Portfel ten składa się z płynnych, dłużnych papierów wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez rząd polski, inne rządy UE, Unię Europejską oraz wielostronne banki rozwoju, uzupełniony gotówką oraz ekspozycjami wobec Narodowego Banku Polskiego. Udział płynnych papierów wartościowych (włączając bony pieniężne NBP) w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec grudnia 2023 roku ok. 99.9% i osiągnął poziom ok. 40,9 miliarda zł (33% aktywów ogółem), podczas, gdy na koniec grudnia 2022 poziom ten wynosił 20,4 miliardów zł (18% aktywów ogółem).

Wskaźniki płynności	31.12.2023	31.12.2022
Wskaźnik Kredyty/Depozyty (w %)	69%	78%
Portfel aktywów płynnych (mln zł)*	41 529	24 349
Wymóg dotyczący pokrycia płynności, LCR (w %)	327%	223%
Wymóg stabilnego finansowania netto, NSFR (w %)	180%	156%

(*) Portfel aktywów płynnych: Suma gotówki, salda nostro (pomniejszonego o wymaganą rezerwę obowiązkową), portfela nieobciążonych płynnych obligacji, Bonów NBP oraz krótkoterminowych zobowiązań od Banków (do 1 miesiąca)

Konsekwentnie głównym źródłem finansowania Grupy pozostaje duża, zdywersyfikowana oraz stabilna baza depozytów pochodzących od klientów detalicznych, korporacyjnych oraz klientów z sektora publicznego. Na koniec 2023 roku, źródłem finansowania średnioterminowego był dług podporządkowany emisja własnych obligacji w EUR i sekurytyzacja portfela kredytowego i leasingowego. Płynność w walutach obcych Grupa zapewnia poprzez depozyty denominowane w walucie obcej, emisji obligacji własnych w EUR oraz transakcjom swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Znaczenie swapów spada w wyniku zmniejszenia portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz zabezpieczenia w walutach obcych większości rezerw na ryzyko prawne. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów. Z większością kontrahentów Bank ma podpisane aneksy do umów ramowych, regulujące kwestie zabezpieczeń (ang. Credit Support Annex, CSA).

Oszacowanie ryzyka płynności Grupy jest przeprowadzane zarówno przy użyciu wskaźników zdefiniowanych przez władze nadzorcze, jak i własnych miar, dla których także ustanowiono limity ekspozycji.

Zgodnie z ostatecznym tekstem tzw. pakietu CRD V/CRR II, Grupa wyznacza wymóg pokrycia płynności (LCR) i wymóg stabilnego finansowania netto (NSFR). Minimalny, nadzorczy poziom dla wskaźnika LCR i NSFR w wysokości 100% został spełniony przez Grupę. W 2023 r. wskaźnik LCR znacząco się poprawił

i na koniec grudnia 2023 r. wynosił 327% (223% na koniec grudnia 2022 roku). Wzrost wskaźnika związany był głównie z wzrostem depozytów od klientów detalicznych, który został zainwestowany w portfel aktywów płynnych. Wskaźnik ten jest wyznaczany codziennie i raportowany w okresach miesięcznych do NBP od marca 2014 roku. Wewnętrznie wskaźnik LCR szacowany jest codziennie i raportowany do obszarów odpowiedzialnych za zarządzanie i kontrolę ryzyka płynności w Grupie na bazie dziennej. Wskaźnik NSFR jest monitorowany i raportowany miesięcznie. W 2023 r., wskaźnik NSFR był powyżej minimum nadzorczego w wysokości 100% (minimum nadzorcze obowiązuje od czerwca 2021 r.). Na koniec grudnia 2023 roku wskaźnik NSFR wynosił 180% (156% na koniec grudnia 2022 roku).

Ponadto Grupa stosuje wewnętrzną analizę płynności strukturalnej na bazie skumulowanych urealnionych luk płynności. W 2023 wszystkie luki płynności były dodatnie. Bezpieczny poziom, przyjęty w Grupie w zakresie relacji niedoboru płynności został określony dla każdego przedziału czasowego poniżej 5-ciu lat na poziomie 12% aktywów łącznie.

Testy warunków skrajnych w zakresie płynności przeprowadza się co najmniej raz na kwartał, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Grupy, upewnić się, że Grupa potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności, jako wsparcie przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych. W grudniu 2023 wyniki testów warunków skrajnych pokazywały, że pozycja płynnościowa nie była zagrożona, gdyż nawet w najbardziej dotkliwym scenariuszu okres przeżycia pozostawał znacząco powyżej limitu 3 miesięcy.

Proces zarządzania ryzykiem płynności jest uregulowany w polityce wewnętrznej, która jest przedmiotem akceptacji Zarządu Banku.

Grupa dysponuje również procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności - Plan Awaryjny Płynności. Plan Awaryjny Płynności ustala koncepcje, priorytety, obowiązki i konkretne środki do podjęcia na wypadek kryzysu płynności. Awaryjny Plan Płynności jest testowany i aktualizowany co najmniej raz w roku. Zaktualizowany Plan został zaakceptowany przez radę Nadzorczą w listopadzie 2023 roku.

Więcej informacji o zarządzaniu ryzykiem płynności znajduje się w rozdziale 8.5 Raportu finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.

Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym oparte jest o wdrożoną w Grupie strukturę procesową nakładającą się na tradycyjną strukturę organizacyjną. Bieżące zarządzanie poszczególnymi procesami, włączając w to zarządzanie profilem ryzyka operacyjnego procesu, powierzone jest Właścicielom Procesów, którzy raportują do wszystkich pozostałych jednostek uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem i są przez te jednostki wspierani.

W celu zarządzania ryzykiem nadużyć Grupa posiada w swojej strukturze specjalną jednostkę organizacyjną, której celem jest tworzenie, implementacja oraz monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie zarządzania tym ryzykiem we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Banku oraz zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Wydział Zarządzania Nadużyciami stanowi centrum kompetencji dla procesu zapobiegania nadużyciom.

Ryzyko braku zgodności

Brak zgodności działalności Banku z obowiązującymi przepisami, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, wiąże się z ryzykiem sankcji prawnych lub regulacyjnych, strat rzeczowych lub utraty reputacji. Z tego powodu jest on jednym z obszarów zagrażających działalności bankowej. Monitorując spełnianie regulacji zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, Bank Millennium za szczególnie istotne uważa:

- przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;

- zapewnienie zgodności wewnętrznych aktów normatywnych Banku Millennium z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, a także z rekomendacjami i wytycznymi wydawanymi przez organy nadzorcze,
- przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów,
- przeciwdziałanie zjawisku korupcji,
- przestrzeganie zasad etycznych,
- monitorowanie transakcji osobistych i ochronę informacji poufnych związanych z Bankiem Millennium, instrumentami finansowymi wydanymi przez Bank, jak również informacji związanych ze sprzedażą/zakupem takich instrumentów,
- monitorowanie i zapewnienie zgodności w zakresie produktów i usług Banku, w tym produktów i instrumentów finansowych objętych dyrektywą unijną MiFID II.

Bank Millennium podejmuje odpowiednie działania i stosuje właściwe środki w celu bieżącego i ciągłego śledzenia zmian zachodzących w przepisach powszechnie obowiązującego prawa oraz rekomendacjach i wytycznych wydawanych przez organy nadzorcze, zarówno krajowe jak i Unii Europejskiej. W celu zapewnienia zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, Departament Zapewnienia Zgodności podejmuje szereg działań takich jak:

- 1) informowanie o zmianach w przepisach prawa,
- 2) analizowanie obowiązujących w Banku wewnętrznych aktów normatywnych pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami i standardami,
- 3) analizowanie nowych produktów i usług oraz zmian w produktach i usługach,
- 4) dokonywanie pomiaru ryzyka braku zgodności w procesach funkcjonujących w Banku,
- 5) uczestnictwo w kluczowych projektach wdrożeniowych oraz
- 6) szkolenie pracowników.

Działalność Banku generuje możliwość powstania konfliktu pomiędzy interesami Banku a interesami klientów. Główną zasadą Banku jest podejmowanie wszelkich racjonalnych działań w celu identyfikacji oraz przeciwdziałania konfliktom interesów pomiędzy Bankiem a jego klientami, a także pomiędzy poszczególnymi klientami, jak również ustanowienie zasad zapewniających, że takie konflikty nie będą miały niekorzystnego wpływu na interesy klientów.

Grupa Banku Millennium podejmuje także odpowiednie działania w celu zapewnienia zgodnego ze standardami i z prawem, postępowania dotyczącego transakcji osobistych. Działania te oraz środki mają, stosownie do okoliczności, ograniczać lub zapobiegać realizacji transakcji osobistych przez osoby zaangażowane, w sytuacjach mogących spowodować konflikt interesów bądź wiązać się z dostępem do informacji poufnych lub z dostępem do danych o transakcjach klientów.

Akcje Banku Millennium są dopuszczone do publicznego obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Status taki wymaga szczególnej uwagi i przestrzegania obowiązku utrzymywania najwyższych standardów w zakresie przejrzystości rynków finansowych. Polityką Banku Millennium jest utrzymywanie ścisłej kontroli w zakresie ochrony przepływu informacji poufnych (w tym zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 596/2014 z 16 kwietnia 2014 roku w sprawie nadużyć na rynku, MAR). W Banku obowiązuje zakaz wykorzystywania oraz ujawniania informacji poufnych w jakiegokolwiek formie. Nabywanie oraz zbywanie przez osoby pełniące obowiązki zarządcze, akcji Banku, instrumentów dłużnych Banku lub instrumentów pochodnych lub innych związanych z nimi instrumentów finansowych jest zakazane w okresach zamkniętych.

Stosowany przez Bank Millennium, program przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML/CTF) jest kompleksowym systemem identyfikacji obszarów zagrożenia, jakie niesie ze sobą pranie pieniędzy. Działania podjęte w ramach realizacji programu obejmują w szczególności:

- stosowanie wobec klientów środków bezpieczeństwa finansowego uzależnionych od stopnia ryzyka oraz w oparciu o podstawową koncepcję programu, jaką jest zasada „Poznaj swojego klienta” (KYC),
- rejestracje i raportowanie transakcji,
- typowanie transakcji podejrzanych,
- współpracę z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

Bank Millennium na bieżąco dostosowuje raporty do analizy transakcji podejrzanych, uwzględniając funkcjonujące w danym okresie schematy (branże, kierunki przepływu środków finansowych, zachowania klientów) w celu skutecznej identyfikacji i raportowania transakcji mogących mieć związek z procederem prania pieniędzy. Wprowadzone procedury wewnętrzne, rozwiązania organizacyjne oraz programy szkoleń dla pracowników, zapewniają sprawne funkcjonowanie programu.

Bank Millennium, mając na uwadze ochronę interesów klientów lokujących środki w produkty lub instrumenty finansowe o różnym stopniu ryzyka, ściśle monitoruje zgodność tych produktów oraz procesu ich oferowania i obsługi z regulacjami wewnętrznymi oraz prawem i wytycznymi zewnętrznymi - zarówno krajowymi jak i unijnymi. Szczególnym programem monitorowania zgodności objęte są również kredyty konsumenckie oraz produkty ubezpieczeniowe (w tym ubezpieczeniowo - inwestycyjne) kierowane do konsumentów.

W Banku Millennium funkcjonują mechanizmy i regulacje wewnętrzne umożliwiające zgłaszanie w sposób anonimowy naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Millennium przepisów wewnętrznych i standardów etycznych (tzw. whistleblowing) do Prezesa Zarządu, a w przypadku zgłoszenia dotyczącego Członka Zarządu - do Rady Nadzorczej. Bank podda weryfikacji każde zgłoszenie, zapewniając jednocześnie zgłaszającemu ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminującym i niesprawiedliwym.

12. ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI

12.1. POLITYKA PERSONALNA

Grupa Banku Millennium realizuje politykę personalną określającą ogólne zasady związane z rekrutacją, oceną, rozwojem i retencją pracowników. Na podstawie tej Polityki oraz założeń biznesowych, Bank stworzył strategię Zarządzania Zasobami Ludzkimi. Strategia reguluje wszystkie obszary zarządzania zasobami ludzkimi, w tym zatrudnienia oraz wynagradzania.

Polityka personalna i bazująca na niej strategia zarządzania zasobami ludzkimi wspierają potrzeby biznesowe Grupy Banku Millennium, tworzą przyjazne, sprzyjające rozwojowi i bezpieczne miejsce pracy.

Przyjazne miejsce pracy

Bank Millennium tworzy dobre środowisko pracy dla pracowników niezależnie od płci, wieku, rasy, religii, narodowości, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności, przekonań politycznych, przynależności związkowej oraz orientacji seksualnej, którzy znajdują tu warunki do rozwoju zawodowego w atmosferze współpracy oraz wzajemnego szacunku.

Dlatego też Bank Millennium w 2023 r. stał się laureatem szeregu nagród, o których można zapoznać się w rozdziale 10 niniejszego raportu. Bank został doceniony za działalność na rzecz pracowników, odpowiedzialne zarządzanie, wspieranie różnorodności i zrównoważony rozwój.

Bank i Grupa Banku Millennium również nagradza swoich pracowników.

- W 2023 r. kontynuowany był **Program Nagród Pracowniczych IMPAKT**, w którym pracownicy nagradzają swoich kolegów i koleżanki z pracy. Program integruje społeczność, buduje kulturę współpracy i wzajemnego docenienia. W 2023 roku wyróżnionych zostało 50 pracowników za zaangażowanie, podnoszenie jakości, innowacyjne rozwiązania oraz podejmowanie wyzwań inspirujących innych.
- Najlepsi pracownicy i menadżerowie są raz do roku nagradzani **Nagrodą Prezesa** za ponadprzeciętne osiągnięcia zawodowe. W 2023 roku trafiły one do 14 pracowników z centrali i sieci sprzedaży.

Rozwój kompetencji

Bank kontynuował realizację rozbudowanych programów szkoleniowych dla linii biznesowych, w szczególności, które umożliwiają zarówno *on-boarding* nowych pracowników, jak i zapewniają ich rozwój w trakcie pracy w organizacji. Szkolenia kierowane były w szczególności do pracowników sieci detalicznej i franczyzowej, pracowników bankowości bezpośredniej, doradców bankowości przedsiębiorstw, bankowości klienta zamożnego oraz osób zajmujących się sprzedażą produktów ubezpieczeniowych. Obejmowały one bardzo różnorodne zagadnienia niezbędne do skutecznej realizacji zadań, w szczególności zagadnienia związane z technikami sprzedaży, modelami obsługi klientów oraz znajomością produktów i systemów Banku.

Bank przykłada szczególną wagę do jakości zarządzania. Konsekwentnie, od kilku lat, jest realizowany program rozwoju umiejętności przywódczych *M#leaders*. Program bazuje na stosowanej w Grupie Banku Millennium metodologii Johna Maxwella i obejmuje kilkadziesiąt godzin warsztatów na poziomie podstawowym oraz zaawansowanym. Odrębny program certyfikacji menedżerskiej, wspierający menedżerów placówek detalicznych jest realizowany w bankowości detalicznej.

Bank wspiera także rozwój menedżerów poprzez dostęp do serwisu Youniversity. Menedżerowie rozwijają swoje kompetencje, korzystając z dostępu do usługi streamingowej i wiedzy z ponad 57 obszarów tematycznych przydatnych menedżerowi. Nowe serie i video kursy pojawiają się nawet kilka razy w miesiącu.

Bank prowadził, ciesząc się dużym uznaniem pracowników, program wykładów w ramach Millennium Campus. Wykładowcami w tym programie byli uznani eksperci ze świata nauki oraz biznesu, jak również wysokiej klasy specjaliści z Banku. Propozycja udziału w programie kierowana jest do wszystkich pracowników i pozwala spojrzeć na wiele tematów z innej perspektywy. Wykłady prowadzone są online, nagrania wraz z materiałami dodatkowymi udostępniane są na platformie szkoleniowej i w intranecie „Świat Millennium”.

Celem powołania programu „Rozwojowe Piątki” było wspierania wymiany wiedzy i doświadczeń pracowników. Prelegentami są specjaliści Grupy Banku Millennium a propozycja udziału w programie kierowana jest do wszystkich pracowników. Wykłady prowadzone są online, nagrania wraz z materiałami dodatkowymi udostępniane są na platformie szkoleniowej i w intranecie „Świat Millennium”.

Grupa Banku Millennium wspiera rozwój pracowników także poprzez szeroką paletę szkoleń e-learningowych. Bank korzysta ze specjalistycznej platformy, która umożliwia zarządzanie zarówno treścią jak i przebiegiem procesów szkoleniowych.

Zainteresowani pracownicy mogą rozwijać swoje zainteresowania korzystając z dostępu do platformy Legimi, która pozwala na korzystanie z oferty ponad 75 000 e-booków i audiobooków. Platforma jest dostępna dla pracowników na urządzeniach mobilnych (tablety, e-czytniki, smartfony) oraz komputerach prywatnych.

Wsparcie rozwoju technologii cyfrowych

Bank Millennium jest jednym z najnowocześniejszych banków na rynku, który bazuje na rozwoju technologii informatycznych. W 2023 roku otrzymał tytuł najlepszego banku w obszarze rozwiązań cyfrowych w Polsce. Wyróżnienie zostało przyznane w tegorocznej edycji rankingu opracowanego przez redakcję magazynu Euromoney. Autorzy rankingu docenili działania Banku Millennium, których celem jest wyjście naprzeciw zmieniającym się potrzebom klientów i stałe udoskonalanie swojej oferty cyfrowej, szczególnie aplikacji mobilnej.

Bank stale utrzymuje i rozwija duże zespoły specjalistów IT z różnych dziedzin.

Polityka różnorodności

Bank realizując **Politykę różnorodności**, działa z poszanowaniem godności ludzkiej i przestrzega prawa do równego traktowania bez względu na wiek, płeć, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie, status rodzinny, orientację seksualną, stan zdrowia, przekonania, przynależność związkową oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne. Bank jest także sygnatariuszem **Karty Różnorodności**, która jest zobowiązaniem podpisywanym przez organizacje decydujące się na wprowadzenie zakazu dyskryminacji w miejscu pracy i działające na rzecz tworzenia i promocji różnorodności. Kwestie poszanowania różnorodności w Grupie Banku reguluje także „**Kodeks Etyczny**”, „**Regulamin Pracy**” oraz regulacje dotyczące rekrutacji. Efektem wdrożenia tych polityk jest szereg działań:

- Wszyscy pracownicy przechodzą **obowiązkowe szkolenie z zagadnień etycznych**. Dodatkowo **kadra menedżerska szkolona jest z przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w zatrudnieniu**. Bank posiada **procedury antymobbingowe i antydyskryminacyjne**. Istnieje system zgłaszania nadużyć, który jest niezależny od hierarchii służbowej.
- **Przy rekrutacji pracowników nie stosuje się kryteriów narażających na zachowania dyskryminacyjne**. Zasady te dotyczą także rozwiązywania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe. Kandydaci do pracy wybierani są na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak w szczególności: wykształcenie, doświadczenie zawodowe, kompetencje ogólne i specyficzne, znajomość języków obcych oraz ogólne dopasowanie do profilu.

- Bank na bieżąco analizuje strukturę wynagrodzeń i **równość w dostępie do zarobków** i stanowisk ze względu na płeć, wiek oraz narodowość. Okresowo prowadzone są wywiady z osobami odchodzącymi z Banku, aby ustalić przyczyny odejść.
- Szeroka komunikacja i wsparcie jest kierowane do pracowników - rodziców. Bank informuje o przysługujących im prawach rodzicielskich w ramach programu **Rodzice na Tak**.
- **Benefity, takie jak opieka medyczna, ubezpieczenia grupowe**, dofinansowanie do sportu i rekreacji są oferowane dla wszystkich pracowników, również tych, którzy pracują w niepełnym wymiarze. Bank zachęca pracowników do wykorzystywania urlopów.
- **Bank wspiera osoby w trudnej sytuacji** finansowej i zdrowotnej poprzez istniejący system pomocy socjalnej oparty o Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.
- **Osoby z niepełnosprawnościami** mogą korzystać z dostosowanej do ich możliwości infrastruktury biurowej.
- Bank systematycznie prowadzi **szkolenia menadżerskie**, których celem jest wzmacnianie odpowiednich postaw - w tym przełamywania stereotypów i promowanie otwartości na zróżnicowane przekonania pracowników oraz kształtowanie odpowiedzialności własnej i podwładnych.
- Pracownicy mają możliwość swobodnego **prezentowania swoich opinii** na wewnętrznych forach internetowych.

W Banku Millennium kobiety stanowią większość zatrudnionych - około 66%. Ich udział w szeroko rozumianej kadrze zarządzającej Banku (począwszy od stanowiska managera placówki) wynosił około 54%. Mimo, że w ciągu ostatnich lat udział kobiet wśród pracowników wyższej kadry zarządzającej rośnie, są one nadal niedoreprezentowane i stanowią jedynie 29% tej grupy.

Strategia Banku, w tym np. budowanie komórek obsługi cudzoziemców pracujących w Polsce, służy również zwiększeniu różnorodności pracowników pod względem narodowości: w 2023 zatrudnionych było 40 cudzoziemców.

Struktura wiekowa pracowników jest stosunkowo zrównoważona, zatrudniane są osoby zarówno wchodzące na rynek pracy jak i osoby na końcu swojej kariery zawodowej. Największą grupę pracowników stanowią osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia - ponad 65%. Młode osoby do 30 roku życia - 21%.

W związku z długookresową strategią rozwoju Bank w swojej polityce zarządzania zasobami ludzkimi będzie dążył do dalszego uwzględniania różnorodności w zakresie kompetencji i doświadczenia zawodowego pracowników.

12.2. ZATRUDNIENIE I KOSZTY OSOBOWE

Efektywność zarządzania zasobami ludzkimi jest ważnym elementem strategii Grupy Banku Millennium. Grupa monitoruje zarówno poszczególne pozycje kosztów personalnych, jak i poziom etatów, od kilku lat prowadząc politykę stabilnego poziomu zatrudnienia. Na bieżąco monitorowana i raportowana jest fluktuacja pracowników. Poziom zatrudnienia i efektywność wykorzystania zasobów są weryfikowane z udziałem odpowiednich benchmarków rynkowych.

Zatrudnienie w Grupie <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana (r/r)
Liczba pracowników Banku	6 460	6 578	-118
- w tym stanowisk kluczowych	172	173	-1
Spółki zależne	287	282	6
Razem Grupa Banku	6 747	6 860	-112

Zatrudnienie w Grupie Banku Millennium na koniec 2023 roku osiągnęło wielkość 6 747 etatów, co oznacza spadek w porównaniu do końca 2022 roku o 112 etaty (tj. o 1,6%). Największym pracodawcą w Grupie jest Bank Millennium, zatrudniający na koniec 2023 roku 6 460 etatów. Spółki zależne Grupy Banku Millennium zatrudniały na koniec roku łącznie 287 etaty, w tym największe znaczenie miały spółki: Millennium Leasing, Millennium TFI oraz Millennium Bank Hipoteczny.

Zatrudnienie w Banku <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana (r/r)
Placówki i sprzedaż bezpośrednia	3 962	4 105	-143
Centrala	2 498	2 473	25
Razem Bank Millennium	6 460	6 578	-118

Struktura zatrudnienia Banku Millennium wykazuje zdecydowaną przewagę osób zatrudnionych bezpośrednio przy sprzedaży produktów i usług bankowych, w tym przede wszystkim w sieci placówek Banku rozrzuconych na terenie całego kraju.

Zatrudnienie w Banku <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2023	31.12.2022	Zmiana (r/r)
Bankowość bezpośrednia	806	814	-8
Technologie cyfrowe	666	644	22
Bankowość detaliczna i przedsiębiorstw	3 156	3 291	-135
Jednostki wsparcia	1 832	1 829	2
Razem Bank Millennium	6 460	6 578	-118

Polityka wynagrodzeń Grupy Banku Millennium ma na celu zapewnienie adekwatności wynagrodzenia pracowników do aktualnie wykonywanych zadań, kompetencji i zakresu odpowiedzialności. W szczególności dużą wagę przywiązuje się do właściwego kształtowania wynagrodzenia zasadniczego. Poziomy wynagrodzeń są weryfikowane z uwzględnieniem okresowej oceny wyników pracy oraz ewentualnej ewolucji poziomu umiejętności zaangażowanych w realizację zadań organizacji. W analizach brane są także benchmarki wynagrodzeń na rynku finansowym.

Łączny poziom kosztów osobowych w Grupie Banku Millennium w 2023 roku oraz poprzednim roku kształtował się następująco:

Koszty osobowe <i>(w mln zł)</i>	2023	2022	Zmiana (r/r)
Bank Millennium	982,4	865,4	13,5%
Spółki zależne	52,3	50,8	3,0%
Razem Grupa Banku Millennium	1 034,6	916,1	12,9%

12.3. POLITYKA WYNAGRODZEŃ

W Grupie Banku Millennium funkcjonuje „Polityka wynagrodzeń pracowników w Grupie Banku Millennium”, która formułuje założenia stosowane przy kształtowaniu składników wynagrodzeń stałych i zmiennych dla wszystkich pracowników Grupy.

Zgodnie z polityką główne źródło dochodów pracowników stanowi wynagrodzenie zasadnicze, wynikające z umów o pracę. Wynagrodzenie zmienne jest dodatkowym, motywacyjnym elementem wynagrodzenia łącznego. Wynagrodzenie zasadnicze pracownika jest kształtowane w odniesieniu do zadań realizowanych w danej jednostce organizacyjnej, zakresu odpowiedzialności, kwalifikacji,

wpływu na profil ryzyka spółki oraz na podstawie analizy informacji płacowych, przedstawianych w badaniach wynagrodzeń na rynku finansowym.

W Banku odbywają się cykliczne przeglądy wynagrodzeń i stanowisk. Na podstawie oceny kondycji finansowej Grupy oraz otoczenia biznesowego, Zarząd Banku może podjąć decyzję o przyznaniu puli środków z przeznaczeniem na zmianę wynagrodzeń zasadniczych pracowników. Poziomy wynagrodzeń są weryfikowane z uwzględnieniem okresowej oceny wyników pracy, umiejętności oraz są porównywane z rynkowymi informacjami płacowymi.

Wynagrodzenie zmienne jest kształtowane w ramach zróżnicowanych systemów premiowych, których celem jest motywowanie pracowników do realizacji celów biznesowych i organizacyjnych. Systemy premiowe i kryteria oceny okresowej w Grupie Banku Millennium są dostosowane do specyfiki działania pracowników w poszczególnych obszarach Grupy. Wysokość budżetów premiowych przyznawanych na wypłaty premii jest ustalana po analizie wskaźników kapitału i płynności oraz w zależności od stopnia realizacji wyników operacyjnych Banku Millennium. W przypadku pracowników linii biznesowych budżety mogą być powiązane również z realizacją celów poszczególnych linii. Przyjęte jest założenie, że premie indywidualne, nie mogą przekroczyć 100% łącznego rocznego wynagrodzenia zasadniczego. Premie indywidualne są przyznawane w ramach puli wynagrodzeń zmiennych na podstawie oceny jakości pracy oraz stopnia zaangażowania w realizację postawionych pracownikom celów.

Grupa Banku Millennium przywiązuje wagę do właściwego kształtowania wynagrodzeń pracowników na stanowiskach kierowniczych, którzy są klasyfikowani jako *Risk Takers*. Zasady przyznawania wynagrodzenia zmiennego dla Członków Zarządu Banku Millennium i pozostałych *Risk Takers* są ujęte w „Polityce wynagrodzeń pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Grupie Banku Millennium SA”. Polityka podlega corocznemu przeglądowi.

Pula premiowa dla *Risk Takers* jest ustalona po uprzedniej analizie sytuacji Banku w zakresie:

- wyników Grupy Banku Millennium,
- poziomu wskaźnika adekwatności kapitałowej na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym,
- poziomu wskaźników ryzyka odnoszących się do płynności Grupy Banku Millennium.

Ocena wyników obejmuje kryteria finansowe i niefinansowe, odbywa się za okres co najmniej trzech lat.

Zasady obowiązujące w odniesieniu do wypłat wynagrodzenia zmiennego wypłaconego w 2023 roku za 2022 rok:

***Risk Takers* - Członkowie Zarządu Banku Millennium (*Risk Takers I*)**

Przyznanie i wypłata 50% wartości zmiennych składników wynagrodzeń następuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego i po ogłoszeniu wyników finansowych. Wypłata 50% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu na 5 lat, płatne w równych rocznych ratach. Członkowie Zarządu otrzymają każdą przyznaną część premii - wypłaconą w roku następującym po okresie rozliczeniowym i odroczoną - po ponownej ocenie w połowie w gotówce a w połowie w formie instrumentów finansowych. Część premii wypłacana w formie instrumentów finansowych podlega retencji na 12 miesięcy.

W 2023 roku Komitet Personalny Rady Nadzorczej podjął decyzję o konwersji akcji Banku przyznanych Członkom Zarządu w programie za rok 2019 i 2021 w formie akcji własnych na akcje fantomowe. W ramach programu premiowego dla *Risk Takers I* za 2022, w 2023 jako instrument finansowy przyznano akcje fantomowe.

Pozostali *Risk Takers* nie będący Członkami Zarządu (*Risk Takers II*)

Przyznanie i wypłata 60% wartości zmiennych składników wynagrodzenia za poprzedni rok następuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Wypłata pozostałych 40% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu na 5 lat, płatne po ponownej ocenie, w równych rocznych ratach. Minimum 50% wynagrodzenia zmiennego jest co do zasady wypłacana w formie instrumentów finansowych. Część premii wypłacana w formie instrumentów finansowych podlega retencji na 12 miesięcy.

Komitet Personalny Zarządu Banku ma możliwość podjąć decyzję o nieodraczaniu wynagrodzenia zmiennego w wysokości poniżej określonej wartości. Gdy wysokość bonusu ustalona dla Risk Taker'a II za dany rok kalendarzowy nie przekracza równowartości 50 tys. EUR i 1/3 łącznego wynagrodzenia rocznego, bonus może zostać wypłacony w całości w postaci pieniężnej, w formie nieodroczonej, na podstawie decyzji podjętej przez Komitet Personalny Zarządu Banku.

W ramach programu premiowego dla Risk Takers II za 2022 rok, w 2023 roku przyznano premie w całości w formie gotówkowej.

Wynagrodzenia Zarządu

Ustalanie warunków kontraktów i wynagrodzeń dla Członków Zarządu należy do kompetencji Rady Nadzorczej po uwzględnieniu rekomendacji Komitetu Personalnego przy Radzie Nadzorczej odpowiadającego za nadzór nad polityką wynagrodzeń. Ramy wynagradzania Członków Zarządu i Rady Nadzorczej określa przyjęta przez WZA „Polityka wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Millennium SA.”

Polityka jest jednym z narzędzi realizacji strategii biznesowej, długoterminowych interesów oraz stabilności Banku, wspierając prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem oraz ograniczanie konfliktu interesów, w szczególności poprzez:

- a) kształtowanie adekwatnego poziomu poszczególnych składników wynagrodzenia, w stosunku do pełnionej funkcji oraz skali działalności Banku, z uwzględnieniem transparentności zasad ich kreowania,
- b) uzależnienie części wynagrodzenia Członków Zarządu od wyników finansowych i biznesowych Banku,
- c) przyjęcie takiej struktury składników wynagrodzenia stałego i zmiennego Członków Zarządu, aby motywacja skierowana na uzyskanie wynagrodzenia zmiennego nie stanowiła czynnika sprzyjającego podejmowaniu nadmiernego ryzyka,
- d) zapewnienie wyłącznie stałego składnika wynagrodzenia dla Członków Rady Nadzorczej oraz jego uniezależnienie od wyników finansowych i biznesowych Banku,
- e) wspieranie odpowiedzialnych postaw zarządczych w odniesieniu do długookresowych celów biznesowych Banku, poprzez transparentny proces oceny Członków Zarządu Banku.

Łączne wynagrodzenie Członków Zarządu składa się z części stałej i zmiennej. Część zmienną wynagrodzenia może stanowić premia roczna, która zależy od wyniku Banku, wyniku w porównaniu do banków o podobnej wielkości oraz indywidualnej oceny Członka Zarządu.

Decyzje dotyczące przyznania premii Członkom Zarządu są podejmowane po analizie wskaźników ryzyka, płynności i kapitału, z uwzględnieniem kryteriów finansowych:

- wykonania zaplanowanych budżetów i wskaźników ustalonych dla zarządzanego obszaru działalności,
- porównania z konkurencyjnymi bankami podobnej wielkości,
- biznesowych kryteriów rynkowych ustalonych dla danego okresu;

oraz kryteriów niefinansowych, w szczególności:

- ogólnej jakości zarządzania w obszarze odpowiedzialności,
- skutecznego przywództwa i wkładu w rozwój Banku,
- zarządzania i nadzoru nad jednostkami w obszarze odpowiedzialności.

Łączna wartość wynagrodzeń zasadniczych Członków Zarządu z tytułu pełnienia tej funkcji w 2023 roku wyniosła 11 177 tys. zł. Dodatkowo, Członkowie Zarządu otrzymali wypłatę części premii rocznej za lata 2019, 2021 i 2022 (w formie gotówkowej oraz akcji fantomowych) oraz świadczenia dodatkowe.

**Wynagrodzenie stałe (wynagrodzenie zasadnicze i świadczenia) Członków Zarządu w 2023 r.
(w tys. zł)**

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie zasadnicze	Opieka medyczna	PPK	Dodatkowe świadczenia*
Joao Bras Jorge	2 430,64	29,67	63,53	1 225,10
Fernando Bicho	1 710,02	29,63	26,45	53,11
Wojciech Haase	1 407,21	15,76	-	-
Andrzej Gliński	1 407,21	29,67	-	-
Wojciech Rybak	1 407,21	4,53	-	-
Antonio Pinto Junior	1 407,21	4,53	35,01	565,12
Jarosław Hermann	1 407,21	8,59	21,52	-
Łącznie:	11 176,71	122,38	146,51	1 843,33

(*) Dodatkowe świadczenia związane są głównie z kosztami pobytu zagranicznych Członków Zarządu

Wynagrodzenie zmienne przekazane w 2023 roku Członkom Zarządu:

Imię i nazwisko	Wyplacone premie za lata: 2019, 2021 i 2022 (w tys. zł)	
	w gotówce	w akcjach fantomowych
Joao Bras Jorge	621,52	749,69
Fernando Bicho	450,20	551,50
Wojciech Haase	366,83	449,37
Andrzej Gliński	366,83	449,37
Wojciech Rybak	366,83	449,37
Antonio Pinto Junior	366,83	449,37
Jarosław Hermann	366,83	449,37
Łącznie:	2 905,87	3 548,04

Decyzja o przyznaniu wynagrodzenia zmiennego Członkom Zarządu za rok 2023 będzie podejmowana po zatwierdzeniu wyników Banku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wyłącznie stałe wynagrodzenie za pracę w Radach i Komitetach, które jest adekwatne do pełnionej przez nich funkcji oraz skali działalności Grupy Banku Millennium.

Ocena Polityki

Rada Nadzorcza w corocznej ocenie funkcjonowania polityki wynagrodzeń Banku Millennium S.A. oceniła, że jest ona prowadzona w sposób stabilny, w oparciu o kontynuację przyjętych strategii. Pozytywnie oceniono podjęte w 2023 roku działania mające na celu dostosowanie się do wyzwań wynikających z bieżącego kontekstu biznesowego prowadzenia polityki wynagrodzeń.

13. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W BANKU MILLENNIUM

13.1. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO STOSOWANYCH W 2023 R.

Ład korporacyjny (ang. *corporate governance*) to zbiór reguł adresowanych do organów statutowych spółek oraz ich członków, jak również określających relacje z udziałowcami i inwestorami.

Zasadami odnoszącymi się do obszaru polskich instytucji finansowych oraz spółek giełdowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) są w szczególności „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” (dalej także „Dobre Praktyki”), uchwalone przez Radę Giełdy Papierów Wartościowych, „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” (dalej także „Zasady”), przyjęte przez Komisję Nadzoru Finansowego, a także Rekomendacja Z przyjęta przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Stosowanie zasad ładu korporacyjnego gwarantuje przejrzystość działania spółki i wzmacnia ochronę praw udziałowców, również w kwestiach, które nie są uregulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

Pełny tekst dokumentu „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021” udostępniony jest na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie pod adresem: raz https://www.gpw.pl/pub/GPW/pdf/DPSN_2021.pdf, a także na stronie internetowej Banku pod adresem: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjnyjny>.

Najważniejszą zasadą Dobrych Praktyk, Dobrych Praktyk 2021 i Zasad jest formuła „*comply or explain*”, czyli „*stosuj lub wyjaśnij*”. Oznacza ona, że spółka zobowiązana jest do stosowania zawartych w dokumencie zasad, a w sytuacji odstępstwa od zastosowania danej reguły, spółka zobowiązana jest do wyjaśnienia przyczyn takiego postępowania oraz upublicznienia tego faktu w formie raportu za pośrednictwem Elektronicznej Bazy Informacji GPW (w przypadku Dobrych Praktyk i Dobrych Praktyk 2021) lub za pośrednictwem strony internetowej (w przypadku Zasad).

Podobnie jak w poprzednich latach, kierując się regułą przejrzystości swoich działań w układaniu relacji korporacyjnych i inwestorskich oraz najwyższą jakością komunikacji z akcjonariuszami, Bank przestrzegał zasad Dobrych Praktyk. Potwierdzeniem stosowania zawartych w Dobrych Praktykach rekomendacji, jest opublikowany na stronie internetowej Banku dokument „*Informacja na temat stanu stosowania przez spółkę rekomendacji i zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW*”.

W zakresie Rekomendacji IV.R.2 pkt 2 i 3, przewidującej umożliwienie akcjonariuszom udziału w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy (dalej także „WZA”) przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, poprzez zapewnienie dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad WZA oraz wykonywać, osobiście lub przez pełnomocnika, prawo głosu w toku posiedzeń, w ocenie Banku, realizacja przywołanej reguły w trakcie obrad WZA niesie za sobą zagrożenia natury technicznej oraz prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzania obrad WZA. Uniknięcie wspomnianych zagrożeń stanowi większą wartość dla akcjonariuszy, niż realizacja zapisanej w części IV, Rekomendacji IV.R.2, pkt 2 Dobrych Praktyk. Bank, podobnie jak to czynił już od 2008 roku, zapewnia transmisję internetową obrad WZA w czasie rzeczywistym, zgodnie z wymogiem określonym w części IV, Rekomendacji IV.R.2 pkt 1 Dobrych Praktyk.

Bank, jako instytucja finansowa, podlega od początku 2015 roku także wymienionym na wstępie „Zasadom Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, które są dostępne na stronie internetowej pod adresem: [Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych \(dla wszystkich sektorów\) - Komisja Nadzoru Finansowego \(knf.gov.pl\)](https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjnyjny) oraz na stronie Banku pod adresem: : <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjnyjny>.

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku podjęły uchwały o stosowaniu tych Zasad, z wyjątkiem §16 ust. 1 oraz § 24 ust. 1, dotyczących odbywania posiedzeń organów Banku (Zarządu i Rady Nadzorczej) w języku polskim.

Znajomość języka angielskiego przez członków Zarządu Banku umożliwia całkowite wzajemne zrozumienie oraz właściwy poziom komunikacji w trakcie posiedzeń. Natomiast stosowana w praktyce, zasada prowadzenia obrad Rady Nadzorczej Banku zarówno w języku polskim, jak i w języku angielskim, przy zapewnieniu niezbędnej pomocy tłumacza, również zapewnia wzajemne zrozumienie i właściwy poziom komunikacji.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w uchwale podjętej dnia 21 maja 2015 roku, wyraziło pozytywną opinię wobec stanowiska Zarządu i Rady Nadzorczej Banku o zakresie stosowania Zasad.

W kolejnych latach WZA przyjmowały ocenę stosowania Zasad oraz ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania Dobrych Praktyk.

Bank Millennium od 2019 roku wchodzi w skład indeksu WIG-ESG. Wcześniej przez 12 lat należał do indeksu Respect indeks, który z dniem 1 stycznia 2020 roku został wycofany, a jego miejsce zajął indeks WIG-ESG. Spółki objęte tym indeksem działają zgodnie z najlepszymi standardami zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego, informacyjnego i relacji z inwestorami, z uwzględnieniem czynników ekologicznych, społecznych i pracowniczych. W skład indeksu wchodzi 60 spółek z indeksów WIG20 i mWIG40. Wagi spółek w WIG-ESG zależą od liczby akcji w wolnym obrocie skorygowanej o wyniki rankingu ESG przygotowanego przez Sustainalytics i ocenę stosowania zasad ładu korporacyjnego.

13.2. AKCJONARIAT I WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy jest najwyższym organem Banku, działającym w szczególności na podstawie Kodeksu spółek handlowych oraz Prawa bankowego, a także wewnętrznych regulacji Banku, tj. Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Statut Banku i Regulamin WZA dostępne są na stronach internetowych Banku w zakładce „O Banku > Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

W dokumentach tych opisany jest szczegółowo sposób działania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy oraz zakres jego kompetencji, a także uprawnienia akcjonariuszy w toku obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy należy między innymi zmiana Statutu, w tym zmiana wysokości kapitału zakładowego.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 1 213 116 777 zł i dzielił się na 1 213 116 777 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Poniżej przedstawiona jest informacja, zgodnie z danymi będącymi w posiadaniu Banku, o akcjonariuszach posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Według dostępnych Bankowi informacji, w odniesieniu do akcjonariuszy posiadających ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu, na dzień 31 grudnia 2023 roku akcjonariuszami Banku były następujące podmioty:

Banco Comercial Portugues S.A. (BCP), jeden z największych prywatnych banków portugalskich, posiada jako strategiczny inwestor 50,10% wszystkich akcji Banku. Znaczącymi akcjonariuszami Banku są również: Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, który posiadał 8,90% akcji Banku, Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny, który posiadał 8,32% akcji Banku oraz Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”, który posiadał 5,40% akcji Banku.

Pozostałe akcje, czyli 27,28% kapitału akcyjnego, są rozproszone wśród akcjonariatu polskiego i zagranicznego o charakterze instytucjonalnym i indywidualnym.

Skład akcjonariatu Banku według stanu na 31 grudnia 2023 roku

Akcyonariusze	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	107 970 039	8,90	107 970 039	8,90
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny	100 990 351	8,32	100 990 351	8,32
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	65 492 207	5,40	65 492 207	5,40

Skład akcjonariatu Banku według stanu na 31 grudnia 2022 roku ()**

Akcyonariusze	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	107 970 039	8,90	107 970 039	8,90
Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Drugi Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny (*)	96 792 815 (*)	7,98 (*)	96 792 815 (*)	7,98 (*)
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	67 417 542	5,56	67 417 542	5,56

(*) Dodatkowo PTE Allianz Polska S.A. zarządza funduszem Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny. Zgodnie z zawiadomieniem PTE Allianz Polska S.A., ogłoszonym przez Bank raportem bieżącym nr 3/2023, Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny, Allianz Polska OFE i Drugi Allianz Polska OFE na dzień 30.12.2022 r., posiadały wspólnie 96 810 815 akcji Banku (7,98% głosów), w tym Drugi Allianz Polska OFE posiadał 80 760 035 akcji Banku (6,66% głosów).

(**) Komentarz do danych dotyczących roku 2022: zgodnie z zawiadomieniem PTE Allianz Polska S.A., ogłoszonym przez Bank raportem bieżącym nr 18/2023 z 16 maja 2023 r., w wyniku likwidacji Drugiego Allianz Polska OFE w drodze przeniesienia jego aktywów do Allianz Polska OFE na rachunku Allianz Polska OFE, zapisanych było 96 792 815 akcji, stanowiących 7,98% udziału w kapitale zakładowym Banku, co dawało prawo do wykonywania 96 792 815 głosów z akcji stanowiących 7,98% udziału w ogólnej liczbie głosów na WZA Banku.

Dane zawarte w tabelach ustalone zostały według zasad opisanych poniżej. W zakresie dotyczącym Banco Comercial Portugues są to dane zebrane w związku z rejestracją akcjonariuszy uprawnionych do wzięcia udziału w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy zwołanym na dzień 30 marca 2023 r. i 30 marca 2022 r.

W zakresie dotyczącym Nationale-Nederlanden Otwartego Funduszu Emerytalnego, Allianz Polska Otwartego Funduszu Emerytalnego oraz Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień”, liczba akcji i ich udział w kapitale zakładowym Banku zostały obliczone na podstawie rocznej struktury aktywów wyżej wskazanych Funduszy według stanu na dzień 29 grudnia 2023 r. oraz 30 grudnia 2022 r. (ogłoszonej na stronach internetowych odpowiednio: www.nn.pl, www.allianz.pl i www.pzu.pl). W zakresie kalkulacji dokonanych na podstawie rocznych struktur ww. Funduszy, założono średni kurs ważony wolumenem (VWAP) akcji Banku: dla roku 2023 w wysokości 8,3321 zł, a dla roku 2022 w wysokości 4,6013 zł.

W zakresie danych dotyczących roku 2022 odnośnie Funduszu Drugi Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny, liczba akcji i jego udział w kapitale zakładowym Banku zostały obliczone na podstawie rocznej struktury aktywów tego Funduszu według stanu na dzień 30 grudnia 2022 r. (ogłoszonej na stronie internetowej www.allianz.pl) oraz zawiadomienia PTE Allianz Polska S.A. (raport bieżący Banku nr 3/2023).

Banco Comercial Portugues S.A., jako akcjonariusz większościowy, wykonuje prawa akcjonariusza określone w Kodeksie spółek handlowych (dalej także „KSH”) oraz w Statucie Banku. BCP jest podmiotem dominującym wobec Banku. Dzięki posiadaniu większości głosów na Walnym Zgromadzeniu, może wywierać decydujący wpływ na decyzje w zakresie najważniejszych spraw korporacyjnych, takich jak zmiana Statutu Banku, emisja nowych akcji Banku, obniżenie kapitału zakładowego Banku, emisja obligacji zamiennych, wypłata dywidendy i inne czynności, które zgodnie z KSH wymagają większości głosów na WZA. BCP posiada również wystarczającą liczbę głosów dla powoływania wszystkich członków Rady Nadzorczej, która z kolei powołuje członków Zarządu. W związku z powyższymi uprawnieniami korporacyjnymi, BCP ma zdolność do sprawowania znaczącej kontroli nad Bankiem.

Bankowi nie są znane żadne umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami dotyczące wzajemnej współpracy, jak również Bank nie posiada wiedzy na temat jakichkolwiek umów, które mogą w przyszłości powodować zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Akcjonariusze Banku swoje uprawnienia korporacyjne wykonują w sposób i w granicach wyznaczanych przez przepisy powszechnie obowiązujące, Statut Banku oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Każda akcja Banku daje prawo do jednego głosu, z zastrzeżeniem, że akcje imienne założycielskie w aktualnej liczbie 61.600 sztuk, są uprzywilejowane w ten sposób, że jedna akcja daje prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu. Akcje imienne założycielskie stanowiły łącznie 0,0051% kapitału zakładowego Banku oraz 0,0102% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Ograniczeniom w zbywaniu podlegają akcje imienne założycielskie w ten sposób, że zbycie ich za zgodą co najmniej trzech czwartych założycieli innym założycielom nie powoduje utraty ich uprzywilejowania. Zbycie akcji imiennych założycielskich w pozostałych przypadkach powoduje utratę ich uprzywilejowania. Nie istnieją ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu z akcji Banku oraz żaden z posiadaczy papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank nie posiada specjalnych uprawnień kontrolnych wobec Banku.

Akcje Banku notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od dnia 13 sierpnia 1992 roku, jako pierwsze wśród wszystkich banków. Obecnie w obrocie giełdowym notowanych jest 1 213 009 297 akcji o kodzie ISIN PLBIG0000016 (symbol GPW: MIL; Reuters: MILP.WA; Bloomberg: MIL PW).

W posiadaniu akcjonariuszy jest 107 480 akcji imiennych, z czego 61.600 akcji to akcje założycielskie uprzywilejowane (prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu). Łączna liczba akcji Banku Millennium wynosi więc 1.213.116.777 sztuk, natomiast łączna liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy wynosi 1.213.178.377.

13.3. RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku, działając na podstawie przepisów prawa, w tym Statutu Banku, uchwał WZA oraz Regulaminu Rady dostępnego na stronie internetowej Banku w zakładce „O Banku > Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Rada Nadzorcza zwoływana jest w cyklach kwartalnych oraz w przypadku zaistnienia takiej potrzeby. Do kompetencji Rady należy w szczególności powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Banku (zwykłą większością głosów) oraz ustalanie zasad ich wynagradzania. Uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy jej członków. W razie równości głosów przeważa głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Banku składa się przynajmniej z pięciu członków, z których co najmniej połowa, w tym jej przewodniczący, legitymuje się obywatelstwem polskim. Członkowie Rady Nadzorczej powoływani są przez WZA na 3-letnią kadencję.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku skład Rady Nadzorczej Banku był następujący:

- Bogusław Kott - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej,
- Olga Grygier-Siddons - Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Jędrys - Członek Rady Nadzorczej,
- Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej,
- José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej,
- Beata Stelmach - Członek Rady Nadzorczej,
- Lingjiang Xu - Członek Rady Nadzorczej.

1. Bogusław Kott - Przewodniczący Rady Nadzorczej

Pan Bogusław Kott jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego SGPiS (obecnie SGH) w Warszawie, wieloletnim pracownikiem Ministerstwa Finansów, specjalistą w zakresie finansowania handlu zagranicznego.

Jest współzałożycielem i współorganizatorem Banku Millennium S.A. i od momentu jego powstania w roku 1989 do dnia 24 października 2013 r. był Prezesem jego Zarządu. Od dnia 24 października 2013 r. pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 r. do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A., tj. do 1 października 2019 r., również Przewodniczącego Rady Nadzorczej Euro Banku S.A.

Pan Bogusław Kott jest, od 1994 r., Członkiem Polskiej Rady Biznesu, a od maja 2020 r. Członkiem Honorowym. Od dnia 1 września 2018 r. pełni funkcję Członka Rady Powierniczej Akademii Leona Koźmińskiego.

2. Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Pan Nuno Manuel da Silva Amado, absolwent ISCTE (Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa) oraz Zaawansowanego Programu Zarządzania w INSEAD (Francja).

Od roku 1980 pracował w firmie audytorskiej (KPMG) i bankach międzynarodowych (Citibank, Deutsche Bank i Banco Santander) w Portugalii, w tym w latach 2006 - 2012 był Prezesem Zarządu oraz Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów Banco Santander Totta (Portugalia). W latach 2012 - 2018 był

Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Wykonawczego (CEO) Banco Comercial Portugues (BCP), Portugalia. Od lipca 2018 r. jest Przewodniczącym Rady Dyrektorów BCP.

Od 20 kwietnia 2012 r. Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

3. Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej

Pan Dariusz Rosati jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego SGPiS (obecnie SGH) w Warszawie. Profesor zwyczajny doktor habilitowany nauk ekonomicznych.

W latach 1978 - 1979 konsultant w Citibank w Nowym Jorku. W latach 1985 - 1986 oraz 1987 - 1988 Dyrektor Instytutu Gospodarki Światowej w SGH, którego był założycielem. W latach 1986 - 1987 stypendysta Fulbrighta na Uniwersytecie Princeton w USA. W latach 1988 - 1991 Dyrektor Instytutu Koniunktur i Cen Handlu Zagranicznego. Od 1990 roku profesor nauk ekonomicznych w SGH. W latach 1991 - 1995 pracował w Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie jako szef Sekcji Krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W latach 1995 - 1997 Minister Spraw Zagranicznych RP. W latach 1998 - 2004 Członek Rady Polityki Pieniężnej NBP.

W latach 1978 - 1991 konsultant UNIDO i członek wielu misji w krajach rozwijających się. W latach 1988 - 1991 był wielokrotnie ekspertem Banku Światowego, Instytutu Badań nad Rozwojem Gospodarczym ONZ (WIDER), Międzynarodowej Organizacji Pracy i Komisji Wspólnot Europejskich. Członek Komisji ds. Reformy Gospodarczej (1987 - 1989), społecznego zespołu doradców ekonomicznych Premiera RP (1988 - 1989), Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Ministrów (1994 - 1998). Od 1997 r. Członek Komitetu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk, a w latach 2001 - 2004 Członek Zespołu Doradców Ekonomicznych Przewodniczącego Komisji Europejskiej. W latach 2003 - 2005 Rektor Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie.

W latach 2004 - 2009 oraz 2014 - 2019 poseł do Parlamentu Europejskiego. Poseł na Sejm RP VII kadencji - pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych - oraz IX kadencji, wybrany ponownie w 2019 r.

Od 27 maja 2004 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

Autor ponad 250 prac naukowych i publicystycznych, w tym ośmiu książek o tematyce związanej z polityką gospodarczą i finansami.

4. Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej

Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança posiada tytuł magistra w dziedzinie zarządzania i administracji uzyskany na Katolickim Uniwersytecie Portugalii oraz tytuł MBA uzyskany w INSEAD (Francja).

Karierę zawodową rozpoczął w 1989 na rynkach kapitałowych i bankowości inwestycyjnej, będąc od 1993 członkiem zarządu instytucji finansowych w Portugalii, Brazylii (Santander Brazil) i Wielkiej Brytanii (Abbey National). W latach 2008-2012 był Dyrektorem odpowiedzialnym za Obszary Finansowe, Księgowe i Kontroli Zarządczej, Marketingu i Produktów w Banco Santander Totta i Banco Santander de Negocios (Portugalia). Od 2012 roku jest Dyrektorem Finansowym, członkiem zarządu i Wiceprzewodniczącym Komitetu Wykonawczego Banco Comercial Portugues (BCP), Portugalia.

Od 20 kwietnia 2012 roku pełni funkcję Członka Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od 2019 roku Wiceprzewodniczącego Rady Dyrektorów Activobank.

Od 2018 r. dyrektor niewykonawczy SIBS, SGPS, SA i SIBS Forward Payment Solutions, SA oraz dyrektor niewykonawczy BofD UNICRE- Instituição Financeira de Crédito, SA, jako przedstawiciel Banco Comercial Português, SA.

5. Olga Grygier-Siddons - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pani **Olga Grygier-Siddons** jest absolwentką University of Manchester na wydziale Nauk Komputerowych oraz Księgowości. Posiada również tytuł FCA Fellow Chartered Accountant, Institute of Chartered Accountants of England and Wales.

Pani Olga Grygier-Siddons po ukończeniu studiów w Wielkiej Brytanii związała swoją karierę zawodową z sektorem firm doradczych. W roku 1991 dołączyła do PwC w obszarze Corporate Finance. W roku 1998 otrzymała awans na pozycję Partnera i była odpowiedzialna za realizację zróżnicowanych projektów dla sektora publicznego i prywatnego na całym świecie. W roku 2004 zdecydowała się na przeniesienie się do Polski i w 2014 roku objęła funkcję Partnera Zarządzającego na Centralną i Środkową Europę w PwC. Przez 15 lat była odpowiedzialna za rozwój biznesu i nadzorowanie projektów w 29 krajach, w firmie zatrudniającej 12 000 pracowników. Pani Olga Grygier-Siddons była pierwszą kobietą zaproszoną do bycia członkiem PwC Strategy Council - top 20 liderów PwC.

Po opuszczeniu PwC w 2019 pełni rolę doradcy strategicznego i Mentora.

Ponadto, do dziś pełni między innymi funkcje: Członka Rady Uniwersytetu Śląskiego, Członka Rady Nadzorczej Żabka Group; Jest założycielką i CEO Experiential Learning Hub - Villa Poranek.

Od 24 marca 2021 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

6. Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pani **Anna Jakubowski** ukończyła studia w zakresie Business Administration (1990) na uniwersytecie Wilfrid Laurier University w Waterloo, w prowincji Ontario, w Kanadzie.

Jej kariera zawodowa rozpoczęła się w Procter & Gamble (P&G) Canada (1991 - 1993), gdzie pracowała, jako National Account Manager. W latach 1993 - 1998 zajmowała różne stanowiska, poczynając od Pharmacy Channel Manager do Trade Marketing Manager oraz Area Sales Manager w P&G Polska. W roku 1998 objęła stanowisko Regional Customer Business Development Manager w firmie P&G - Europa Środkowo-wschodnia, z kolei w okresie 1999 - 2007 pracowała, jako New Business Development Manager oraz (od 2002 r.) jako Strategy, Business Development Director w P&G Europa Zachodnia. Kontynuowała karierę zawodową w Szwajcarii w P&G Fabric Care (2007 - 2011) jako Associate Director: Marketing. W latach 2011 - 2016 związała się zawodowo z firmą Coca-Cola, gdzie zajmowała następujące stanowiska: International Group Marketing/Strategy Director w Coca-Cola Hellenic Bottling Company (2011 - 2013), Business Capability Director w The Coca-Cola Company (2013) oraz w latach 2013 - 2016 Członek Zarządu - Dyrektor Zarządzający w Coca-Cola Poland Services Sp z o.o. oraz Franchise General Manager na Polskę i kraje bałtyckie w The Coca-Cola Company, Członek Zarządu w Multivita Sp. z o. o., Członek Zarządu - Dyrektor Zarządzający w Coca-Cola Balti Jookide AS. W roku 2018 zajmowała stanowisko Dyrektora Generalnego na Polskę i kraje bałtyckie w firmie Marie Brizard Wine & Spirits Sp. z o.o. W latach 2019-2020 pełniła funkcję Dyrektora Generalnego w Avon Cosmetics Polska Sp. z o.o. Obecnie pełni funkcję Prezesa Zarządu w FamiCordTx S.A., jest współwłaścicielem/inwestorem w Life Sp. Z.o.o. Sp.K. oraz jest niezależnym członkiem Rady Nadzorczej Artic Paper S.A.

W roku 2011 zdobyła nagrodę TIAW - The World of Difference 100 Award (Nagroda w uznaniu za działania mające na celu umacniania pozycji ekonomicznej kobiet), a w roku 2016 nagrodę Woman of Charisma: Business & Social Enterprise Award (Polska).

Od dnia 21 maja 2015 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 r. do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A., tj. do 1 października 2019 r., również Członek Rady Nadzorczej Euro Banku S.A.

7. Grzegorz Jędryś - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pan Grzegorz Jędryś jest absolwentem Wydziału Ekonomiki Produkcji Szkoły Głównej Handlowej (SGH) oraz studiów podyplomowych z zakresu Strategicznego Zarządzania Marketingowego SGH i z zakresu pośrednictwa i obrotu nieruchomościami. Ponadto, był słuchaczem wielu kursów i szkoleń, m.in. dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa (2008 r.).

Karierę zawodową rozpoczął w 1994 r. w Biurze Projektu Finansowania Budownictwa Mieszkaniowego/PADCO - wspólny program Rządu Polskiego i USAID. W 1996 r. pracował jako Kierownik Zespołu ds. Finansowania Inwestycji Budowlanych w Polsko-Amerykańskim Banku Hipotecznym S.A. W latach 1997 - 1999 był zatrudniony w Jedenastym Narodowym Funduszu Inwestycyjnym S.A., początkowo jako Analityk Inwestycyjny, a następnie Dyrektor Projektów. Od roku 1999 do roku 2005 był Dyrektorem Inwestycyjnym w Trinity Management Sp. z o.o. - firmie zarządzającej majątkiem Jupiter NFI S.A. oraz Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o. W latach 1997 - 2005 był członkiem Rad Nadzorczych wielu spółek. Począwszy od 2005 r. jest Dyrektorem Przedstawicielstwa w Polsce Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, a od początku 2023 roku pełni również funkcję Dyrektora Operacyjnego Fundacji.

Od dnia 11 kwietnia 2013 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 r. do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A., tj. do 1 października 2019 r., również Członek Rady Nadzorczej Euro Banku S.A. W dniu 9 lipca 2020 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej Millennium Banku Hipotecznego S.A.

8. Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pan Alojzy Nowak w 1984 r. ukończył studia magisterskie w SGPiS (obecnie Szkoła Główna Handlowa w Warszawie); w 1991 r. uzyskał stopień doktora, a w 1995 r. - doktora habilitowanego. Ponadto, w 1992 r. - w ramach rocznego stypendium Fundacji A. Mellona - studiował ekonomię na University of Illinois w Urbana-Champaign, USA; w 1993 r. , jako stypendysta rządu Wielkiej Brytanii w ramach Funduszu Know-How, studiował bankowość, finanse i rynki kapitałowe na Uniwersytecie w Exeter; w 1996 r. , w ramach semestralnego stypendium rządu Niemiec, studiował ekonomię na Freie Universität w Berlinie, a w 1997 r., w ramach semestralnego stypendium rządu Belgii, studiował ekonomię międzynarodową na Uniwersytecie RUCA w Antwerpii.

W 2002 r. uzyskał tytuł profesora nauk ekonomicznych.

Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień, m.in. Nagrody Rektora za osiągnięcia naukowe (corocznie od 1997 r.), Nagrody Ministra Edukacji za książkę pt.: "Integracja europejska. Szansa dla Polski?" oraz książkę pt. „Banki a gospodarstwa domowe - dynamika rozwoju". Uczestniczył także w licznych organizacjach naukowych i radach programowych czasopism, m.in. jako członek kolegium redakcyjnego "Foundations of Management", redaktor naczelny "Journal of Interdisciplinary Economics", "Yearbook on Polish European Studies" oraz "Mazovia Regional Studies"; członek Rady Programowej "Gazeta Bankowa"; recenzent PWE SA Warszawa. Wieloletni członek Kapituły Godła "Teraz Polska" oraz członek Rady Naukowej „Studia Europejskie”. Autor ponad 300 publikacji opublikowanych zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Wiedzę i doświadczenie zdobywał pracując, m.in. jako: kierownik Zakładu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Katedry Gospodarki Narodowej na Wydziale Zarządzania UW, dyrektor Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego, prodziekan ds. Współpracy z Zagranicą Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, następnie jako dziekan Wydziału Zarządzania UW oraz prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Uniwersytetu Warszawskiego. Od września 2020 roku pełni funkcję Rektora. W czerwcu 2020 r. został rektorem Uniwersytetu Warszawskiego. Poza UW wykłada we Francji, Wielkiej Brytanii, USA, Rosji, Chinach i w Korei.

Ponadto, pełnił i pełni funkcje: doradcy premiera, doradcy Ministra Rolnictwa, prezesa Akademickiego Związku Sportowego w Polsce, jak również na Uniwersytecie Warszawskim, członka komitetu

doradczego NewConnect przy Zarządzie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., członka Rady Fundacji Narodowego Banku Polskiego, przewodniczącego Rady Naukowej Narodowego Banku Polskiego.

Na przestrzeni lat członek rad nadzorczych, w tym m.in. PZU S.A., PTE WARTA S.A., PKO BP S.A., Cyfrowy Polsat S.A., ZE PAK S.A., JSW S.A., Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej EUROLOT S.A.

Był członkiem Narodowej Rady Rozwoju, powołanym w jej skład przez Prezydenta Andrzeja Dudę. Obecnie w Radzie ds. Szkolnictwa Wyższego, Nauki i Innowacji w ramach NRR. Od grudnia 2018 r. jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Nowej Ekonomii Strukturalnej na Uniwersytecie w Pekinie, gdzie zasiada w gronie 22 wybitnych naukowców z całego świata, w tym 4 laureatów Nagrody Nobla z dziedziny nauk ekonomicznych.

Od 26 marca 2018 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

9. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha - Członek Rady Nadzorczej

Pan José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha posiada tytuł magistra ekonomii na Université Catholique de Louvain oraz tytuł magistra w dziedzinie badań operacyjnych (część akademicka) w Instituto Superior Técnico, a także licencjat z ekonomii, Universidade Católica Portuguesa. Uczestniczył w PADE (Program dla wyższej kadry kierowniczej przedsiębiorstw) w Associação de Estudos Superiores de Empresa (AESE), programie Eureko w INSEAD, otrzymał stypendium Invotan (NATO) i otrzymał stypendium związane z nagrodą Joseph Bech, przyznaną przez rząd Luksemburga za zaangażowanie na rzecz Unii Europejskiej.

W latach 1982-1989 pracował jako doradca ds. usług finansowych - Banco Português do Atlântico, Banco Nacional Ultramarino, Banco Espírito Santo, Manufacturers Hannover Trust, w latach 1982 - 1995 był wykładowcą, prowadzącym kursy Statystyki I i II oraz Ekonometrii - Universidade Católica Portuguesa. W latach 1989-1995 był odpowiedzialny za kontrolę ryzyka, zarządzanie aktywami i pasywami (ALM), badania rynków finansowych i obszarów rynków kapitałowych w Pionie Finansowym - Banco Português do Atlântico, S.A. w okresie 1989 - 1995, a w latach 1990-1993 doradca przewodniczącego Krajowej Rady Planu. W latach 1993-2002 był Członkiem Rady Dyrektorów Corretora Atlântico - Soc. Financeira de Corretagem S.A. i Servimédia - Sociedade Mediadora de Capitais, S.A. oraz Przewodniczącym Rady Dyrektorów Servimédia - Sociedade Corretora S.A. i Szefem Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami BPA (1995 - 1998) i BCP (1998 - 2000). W Banco Comercial Português, S.A. był kierownikiem projektu "Rok 2000" Grupy BCP (1999 - 2000) i był odpowiedzialny za zaprojektowanie, rozwój i uruchomienie strony internetowej banku "cidadebcp" (2000 - 2002). W latach 1998-2003 koordynował Dział Produktów Inwestycyjnych Banco Comercial Português, S.A. W latach 2003-2015 pełnił funkcję Group Risk Officer w Banco Comercial Português, S.A. W 2014 roku był wykładowcą odpowiedzialnym za kurs bankowości w kontekście globalnym na Universidade Católica Portuguesa.

Obecnie jest Członkiem Rady Dyrektorów i Komitetu Wykonawczego Banco Comercial Português, S.A., Członkiem Rady Dyrektorów w ActivoBank, Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Rady Audytu Millennium bcp Ageas Grupo Segurador, SGPS, S.A., Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Rady Audytu Ocidental - Companhia Portuguesa de Seguros de Vida, S.A. oraz Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Audytu Ageas - Sociedade Gestora de Fundos de Pensões, S.A. (dawniej Ocidental - Sociedade Gestora de Fundos de Pensões, S.A.).

Jest również Członkiem Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Audytu BIM - Banco Internacional de Moçambique, S.A. (Mozambique) oraz Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Audytu Banco Millennium Atlântico, S.A. (Angola).

Od 26 marca 2018 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

10. Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej

Pan Miguel Maya Dias Pinheiro ukończył Instituto Superior das Ciências do Trabalho e da Empresa (ISCTE) z tytułem licencjata w dziedzinie organizacji i zarządzania biznesem, po ukończeniu programu zarządzania wyższego szczebla (PADE) w AESE, zaawansowanego programu zarządzania w INSEAD oraz programu ładu korporacyjnego - w AESE.

W latach 1987-1990 pełnił funkcje handlowe i finansowe w produkcyjnej spółce z sektora MŚP. Dołączył do Banco Português do Atlântico w 1990 roku, instytucji, w której objął funkcje w obszarze bankowości korporacyjnej i kierował koordynacją Biura Badań Ekonomicznych i Finansowych.

W latach 1996-2007 objął kilka wyższych stanowisk kierowniczych w Grupie BCP zarówno w Portugalii, jak i Hiszpanii, a mianowicie szefa Pionu Marketingu Bankowości Korporacyjnej BCP, Koordynatora sieci bankowości detalicznej NovaRede, prezesa Manager Land w Barcelonie, kierującego Działem Innowacji i Handlu BCP. W latach 2007-2009 był szefem sztabu Prezesa Wykonawczej Rady Dyrektorów BCP.

W 2009 roku Miguel Maya został mianowany Członkiem Wykonawczej Rady Dyrektorów BCP. Członek Rady Dyrektorów Fundação Millennium BCP oraz Przewodniczący Rady Dyrektorów w Banco ActivoBank S.A.

W latach 2012-2016 był Przewodniczącym Rady Dyrektorów Banco Millennium Angola, S.A i w roku 2016, po połączeniu tej instytucji z Banco Privado Atlantico, S.A., w wyniku którego powstał Banco Millennium Atlantico, S.A., pan Miguel Maya został mianowany Wiceprezesem i Członkiem Rady Dyrektorów nowego podmiotu - stanowisko, które zajmuje od 2022.

W latach 2012-2019 pan Miguel Maya był Prezesem Rady Dyrektorów Interfundos - Gestao de Fundos de Investimento Imobiliario, S.A.

Obecnie pan Miguel Maya zajmuje następujące stanowiska w organach zarządzających Grupy BCP: Dyrektor Generalny (CEO) i Wiceprezes Rady Dyrektorów BCP, Prezes Rady Dyrektorów ActivoBank, S.A., Manager BCP Africa, SGPS, Lda. oraz Członek Rady Nadzorczej Banco Internacional de Moçambique, S.A.

Od 21 maja 2015 roku pełni funkcję Członka Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

11. Beata Stelmach - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pani Beata Stelmach jest absolwentką Wydziału Finansów i Statystyki SGPiS (obecnie SGH) w Warszawie, uzyskała również tytuły MBA na Calgary University oraz w INSEAD.

Przez wiele lat związana z rynkiem kapitałowym i finansowym - od początku transformacji gospodarczej pracowała w Komisji Papierów Wartościowych i Giełdy, następnie pełniła funkcje zarządzające w podmiotach rynku kapitałowego, w tym MCI Capital TFI SA, Intrum Justitia TFI SA, stała na czele Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych (obecnie Przewodnicząca RN SEG). Pani B. Stelmach posiada również doświadczenie menadżerskie w innych branżach: w latach 2001 - 2005 zasiadała we władzach Prokom Software SA; w roku 2013 objęła stanowisko CEO oraz Dyrektora Generalnego dla Polski i krajów Bałtyckich w firmie General Electric. W okresie 2018 - 2020 pełniła funkcję Prezesa PZL Świdnik SA.

Ponadto sprawowała funkcje doradcze w Banku Światowym, zasiadała także w radach nadzorczych m.in. w Banku BPH SA oraz HSBC BANK POLSKA SA; obecnie także w Radzie Nadzorczej Kruk SA oraz Stalexport Autostrady S.A.

W latach 2011 - 2013 pełniła funkcję Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych odpowiadając za globalną politykę gospodarczą oraz dyplomację publiczną i kulturalną.

Pani B. Stelmach została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w służbie zagranicznej oraz za osiągnięcia w podejmowanej z pożytkiem dla kraju pracy zawodowej i działalności dyplomatycznej.

Od 24 marca 2021 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

12. Lingjiang Xu - Członek Rady Nadzorczej

Pan Lingjiang Xu uzyskał tytuł licencjata na wydziale germanistyki Uniwersytetu Studiów Zagranicznych w Pekinie, tytuł magistra Ekonomii Światowej na Uniwersytecie Nan Kai University, Tianjin oraz tytuł magistra finansów w London Business School.

Od lipca 1993 r. do lutego 1995 r. pracował, jako Referent w Departamencie Spraw Europejskich w Chińskim Ministerstwie Handlu Zagranicznego i Współpracy Gospodarczej w Pekinie. Był Trzecim Sekretarzem Biura Handlowego Chińskiego Konsulatu Generalnego w Hamburgu w okresie od lutego 1995 r. do października 1998 r. Od października 1998 r. do lutego 2006 r. był Dyrektorem Pionu w Departamencie Spraw Europejskich w Chińskim Ministerstwie Handlu w Pekinie. Od lutego 2006 r. do stycznia 2010 r. był Pierwszym Sekretarzem Biura Handlowego Chińskiej Ambasady w Londynie. We wrześniu 2011 r. został wybrany na stanowisko Dyrektora Stowarzyszonego w Vermilion Partner LLP (Londyn) (do marca 2012 r.). Od marca 2012 r. do grudnia 2013 r. był Wspólnikiem w RH Regent Investment Management Co Ltd (Szanghaj). W okresie 2015 - 2017 był dyrektorem niewykonawczym w Luz Saúde, S.A. oraz dyrektorem niewykonawczym w Multicare - Seguros de Saúde, S.A., a także dyrektorem niewykonawczym Rady Dyrektorów Fidelidade Assistência - Companhia de Seguros S.A. Od 18 października 2016 r. do 31 marca 2017 r. zajmował stanowisko niewykonawczego Członka Rady Dyrektorów Chiado (Luksemburg) S.à.r.l. Od listopada 2019 do grudnia 2023 piastował stanowisko Członka niewykonawczego Rady Dyrektorów Luz Saude S.A. Obecnie jest niewykonawczym Członkiem Rady Dyrektorów, Członkiem Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń oraz Członkiem Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego, Etyki i Postępowania Zawodowego w Banco Comercial Português, S.A. Jest także niewykonawczym Członkiem Rady Dyrektorów Fidelidade - Companhia de Seguros, S.A., Przewodniczącym Rady Dyrektorów Longrun Portugal, SGPA, S.A.

Od 26 marca 2018 r. Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

Stałe Komitety Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza może ustanawiać stałe lub doraźne komitety, złożone z członków Rady, dla wykonywania określonych czynności nadzorczych. Stałymi komitetami Rady Nadzorczej są: Komitet Audytu, Komitet Personalny, Komitet Strategiczny i Komitet do Spraw Ryzyka.

Szczegółowa informacja dotycząca składów osobowych komitetów oraz zagadnień poruszanych podczas obrad komitetów w roku 2023, znajduje się w opublikowanym na stronie internetowej Banku Millennium „Rocznym Sprawozdaniu Rady Nadzorczej za rok obrotowy 2023”.

Komitet Audytu

Stałym komitetem Rady Nadzorczej, funkcjonującym w Banku od 2000 roku i wspierającym Radę Nadzorczą w zakresie nadzoru nad realizacją funkcji audytu wewnętrznego w Banku, jest Komitet Audytu. Ponadto, obszarami szczególnego zainteresowania Komitetu są obszary sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem.

Zgodnie z Ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w skład Komitetu Audytu wchodzi przynajmniej trzech członków. Członkowie Komitetu Audytu posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych, a także z zakresu branży bankowej, co potwierdza przebieg ich kariery zawodowej i dotychczas pełnione funkcje. Większość członków Komitetu Audytu, w tym jego Przewodniczący, jest niezależna od Banku. Komitet Audytu zbiera się w trybie zwyczajnym (raz na kwartał) z inicjatywy

Przewodniczącego Komitetu, natomiast w trybie nadzwyczajnym jest zwoływany przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej z jego własnej inicjatywy, bądź na wniosek członka Rady Nadzorczej albo Zarządu.

Do głównych zadań Komitetu Audytu należą w szczególności:

- (I) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- (II) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- (III) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- (IV) sporządzanie dla Rady Nadzorczej opinii, będących podstawą dokonywania przez Radę ocen w zakresie adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Departamentu Zapewnienia Zgodności oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego, oraz
- (V) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie sprawozdania finansowego.

W roku 2023 odbyło się jedenaście posiedzeń Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w następujących terminach:

1kw23:	26.01.2023 r., 14.02.2023 r.,
2kw23:	26.04.2023 r., 10.05.2023 r. (w trybie obiegowym), 28.06.2023 r. (w trybie obiegowym),
3kw23:	21.07.2023 r., 21.08.2023 r. (w trybie obiegowym),
4kw23:	04.10.2023 r., 25.10.2023 r., 07.12.2023 r., 14.12.2023 r.

Szczegółowa informacja dotycząca zagadnień poruszanych podczas obrad Komitetu w roku 2023 znajduje się w opublikowanym na stronie internetowej Banku Millennium „Sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2023 r.” w części „Czynności Komitetu Audytu w okresie sprawozdawczym”.

W okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. funkcjonował w następującym składzie:

- | | |
|----------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1. Przewodniczący Komitetu: Pan Grzegorz Jędrys | członek niezależny |
| 2. Członek Komitetu: Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança | |
| 3. Członek Komitetu: Pani Olga Grygier-Siddons | członek niezależny |
| 4. Członek Komitetu: Pani Anna Jakubowski | członek niezależny |
| 5. Członek Komitetu: Pan Alojzy Nowak | członek niezależny |
| 6. Członek Komitetu: Pan José Miguela Bensliman Schorcht da Silva Pessanha | |

Skład osobowy Komitetu Audytu spełniał kryteria określone w art. 129 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Komitet Personalny

Komitet Personalny istnieje w Banku od 2000 roku. Do jego zadań należy w szczególności:

- (I) ocena kandydatów na Członków Zarządu Banku,
- (II) określanie warunków zatrudnienia nowo powołanych Członków Zarządu Banku,
- (III) negocjowanie zmian warunków zatrudnienia Członków Zarządu Banku,
- (IV) w odniesieniu do Członków Zarządu określanie kryteriów oceny, ocena pracy oraz podejmowanie decyzji o premiach rocznych,
- (V) ustalanie warunków rozwiązania stosunku pracy z Członkami Zarządu Banku,
- (VI) ocena polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń, a ponadto wydawanie rekomendacji dotyczących:

- a) wysokości i składników wynagrodzenia, kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz długoterminowymi korzyściami Banku,
- b) wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku zajmujących się zarządzaniem ryzykiem oraz zgodnością działania Banku z regulacjami prawnymi i wewnętrznymi.

W okresie od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku Komitet działał w następującym składzie:

1. Alojzy Nowak - Przewodniczący
2. Miguel de Campos Pereira de Bragança
3. Bogusław Kott
4. Olga Grygier-Siddons
5. Anna Jakubowski

Komitet Strategiczny

Komitet Strategiczny istnieje w Banku od 2013 roku. Zadaniem Komitetu Strategicznego są w szczególności:

- (I) badanie trendów makroekonomicznych,
- (II) badanie nowych trendów, wydarzeń i nowych rozwiązań w sektorze bankowym,
- (III) analizowanie pozycji konkurencyjnej Banku i wzorców referencyjnych,
- (IV) analizowanie i rekomendowanie strategii długookresowej, celów i zadań Banku.

W okresie od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku Komitet działał w następującym składzie:

1. Bogusław Kott - Przewodniczący
2. Nuno Manuel da Silva Amado
3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
4. Anna Jakubowski
5. Miguel Maya Dias Pinheiro
6. Dariusz Rosati
7. Lingjiang Xu

Komitet do Spraw Ryzyka

Komitet do Spraw Ryzyka został powołany w dniu 4 grudnia 2015 roku. Jego kompetencje obejmują zadania wskazane dla takiego komitetu w Prawie Bankowym oraz przypisane mu w innych wiążących banki przepisach prawa i we wdrożonych przez Bank rekomendacjach nadzorczych, a w szczególności:

- (I) wydawanie opinii na temat ogólnej, obecnej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka,
- (II) wydawanie opinii na temat strategii zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku, opracowanej przez Zarząd Banku oraz na temat informacji dotyczących realizacji przedmiotowej strategii przedłożonych przez Zarząd Banku,
- (III) wspieranie Rady Nadzorczej Banku w nadzorze nad realizacją strategii zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku przez kadrę zarządzającą wyższego szczebla,
- (IV) wydawanie opinii na temat oceny funkcji zarządzania ryzykiem oraz funkcji walidacji, a także w zakresie transakcji okazjonalnych które mogą mieć wpływ na profil ryzyka Banku,
- (V) wydawanie opinii na temat tego, czy zachęty przewidziane w politykach oraz praktykach w zakresie wynagrodzeń biorą pod uwagę ryzyko instytucji, wymogi kapitałowe oraz płynność, jak również prawdopodobieństwo oraz czas wypracowywania zysków,
- (VI) weryfikowanie, czy ceny aktywów i pasywów oferowanych klientom w pełni uwzględniają model biznesowy Banku, jego strategię ryzyka, a także - jeśli ceny nie uwzględniają należycie rodzajów ryzyka w sposób właściwy i zgodnie z przedmiotowym modelem i strategią -

zgłaszanie propozycji Zarządowi Banku w celu zapewnienia adekwatności cen aktywów i pasywów w odniesieniu do określonych rodzajów ryzyka.

W 2023 roku Komitet działał w następującym składzie:

1. Dariusz Rosati - Przewodniczący
2. Beata Stelmach
3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
4. Grzegorz Jędryś
5. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha

Zgodnie z przyjętą przez WZA „Polityką wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.”, członkom Rady Nadzorczej Banku z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej przysługuje miesięczne wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia ustalana jest uchwałą podejmowaną przez WZA przy uwzględnieniu zasad określonych Polityką, w tym zasadą jego adekwatności do skali działalności Banku. Wynagrodzenie może być różnicowane z uwzględnieniem pełnionej w Radzie funkcji oraz powinno być skorelowane z zaangażowaniem w pracę Rady Nadzorczej i poziomem wynagrodzeń otrzymywanych przez członków organów nadzorujących instytucji o zbliżonym zakresie i skali działania. Niezależnie od wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radzie, członkom stałych komitetów Rady przysługuje odrębne wynagrodzenie w związku z zadaniami wykonywanymi przez nich w ramach tych komitetów. W przypadku delegowania przez Radę jej członka do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru, Rada może przyznać takiemu członkowi Rady na czas delegowania dodatkowe wynagrodzenie, z zastrzeżeniem, że jego miesięczna wysokość nie może przekroczyć 100% wynagrodzenia podstawowego z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej. W przypadku stałych komitetów Rady wynagrodzenie płatne jest za udział w ich posiedzeniach. Łączne wynagrodzenie należne danemu członkowi Rady z tytułu udziału w posiedzeniach komitetów stałych Rady w danym roku obrotowym, nie może przekroczyć 100% jego wynagrodzenia podstawowego z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej Banku. W związku z wypłacanymi wynagrodzeniami, Bank dokonuje odpowiednich potrąceń na zasadach określonych właściwymi przepisami prawa. Każdy z członków Rady Nadzorczej może złożyć oświadczenie dotyczące nie pobierania całości lub części wynagrodzenia. Oświadczenia w tym zakresie składane są na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Rady Nadzorczej w 2023 roku (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji w Radzie Nadzorczej	Wynagrodzenie za uczestnictwo w Komitetach	Inne świadczenia	Łącznie
Bogusław Kott	240	20	25,53	285,53
Nuno Manuel Da Silva Amado	120	0	0	120
Dariusz Rosati	120	50	0	170
Miguel De Campos Pereira De Bragança	120	85	0	205
Olga Grygier-Siddons	120	55	0	175
Anna Jakubowski	120	60	0	180
Grzegorz Jędryś	120	105	0	225
Alojzy Nowak	120	80	0	200
José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha	120	65	0	185
Miguel Maya Dias Pinheiro	120	0	0	120
Beata Stelmach	120	20	0	140
Lingjiang Xu	120	0	0	120
RAZEM	1 560	540	25,53	2 125,53

W 2023 roku Członkowie Rady Nadzorczej otrzymali dodatkowe wynagrodzenie od spółek zależnych Banku (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji w Radzie Nadzorczej	Wynagrodzenie za uczestnictwo w Komitetach	Inne świadczenia	Łącznie
Grzegorz Jedrys	120	20	0	140

Akcje Banku posiadane przez Członków Rady Nadzorczej (pełniących swoje funkcje w dniu 31 grudnia 2023 roku):

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji 31.12.2023	Liczba akcji 31.12.2022
Bogusław Kott	Przewodniczący Rady Nadzorczej	1 000	1 000
Nuno Manuel da Silva Amado	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Dariusz Rosati	Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej	0	0
Miguel de Campos Pereira de Bragança	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Olga Grygier-Siddons	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Anna Jakubowski	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Grzegorz Jędrys	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Alojzy Nowak	Członek Rady Nadzorczej	0	0
José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Miguel Maya Dias Pinheiro	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Beata Stelmach	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Lingjiang Xu	Członek Rady Nadzorczej	0	0

13.4. ZARZĄD

Zarząd Banku stanowi organ zarządczy Banku i kieruje całokształtem jego działalności. Ramy prawne działania Zarządu Banku wyznacza KSH oraz inne przepisy prawa, Statut Banku, uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej, jak również postanowienia „Regulaminu Czynności Zarządu Banku Millennium” uchwalonego przez Radę Nadzorczą, który jest dostępny na stronie internetowej Banku w zakładce „O Banku>Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy, które nie są zastrzeżone dla innych organów Banku.

Zarząd podejmuje decyzje kolegialnie. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów członków Zarządu biorących udział w głosowaniu. W razie równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu. Uchwały Zarządu mogą być podjęte, o ile w głosowaniu uczestniczy co najmniej połowa członków Zarządu.

Do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych Banku oraz do podpisywania dokumentów w imieniu Banku upoważnieni są:

- (I) Prezes Zarządu samodzielnie,
- (II) łącznie dwaj inni członkowie Zarządu, albo członek Zarządu z prokurentem, bądź dwaj prokurenci.

Do dokonywania czynności określonego rodzaju mogą być ustanawiani pełnomocnicy, działający samodzielnie w granicach umocowania.

Zarząd Banku składa się z co najmniej trzech osób, w tym Prezesa Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Zarząd powoływany jest przez Radę Nadzorczą. Kadencja Zarządu trwa 3 lata. Członek Zarządu Banku może być odwołany przez Radę Nadzorczą w każdym czasie.

Skład osobowy Zarządu Banku w okresie od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku nie uległ zmianie i przedstawiał się następująco:

- 1) Joao Nuno Lima Bras Jorge - Prezes Zarządu
- 2) Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho - Wiceprezes Zarządu
- 3) Wojciech Haase - Członek Zarządu
- 4) Andrzej Gliński - Członek Zarządu
- 5) Wojciech Rybak - Członek Zarządu
- 6) António Pinto Júnior - Członek Zarządu
- 7) Jarosław Hermann - Członek Zarządu

1. Joao Bras Jorge - Prezes Zarządu



Pan Joao Nuno Lima Bras Jorge, absolwent studiów w zakresie Zarządzania Universidade Catolica Portuguesa, a także Zaawansowanego Programu Zarządzania PADE w ramach AESE.

Karierę zawodową rozpoczął w roku 1990 jako makler giełdowy. W ciągu następnych 10 lat był związany z bankowością inwestycyjną, zajmował m.in. stanowisko członka zarządu banku inwestycyjnego. Zasiadał także w Radzie Giełdy Lizbońskiej. Przed przyjazdem do Polski przez 5 lat zajmował stanowisko

Kierującego Pionem Klientów Bankowości Detalicznej oraz Koordynatora Sieci Detalicznej Millennium bcp.

W Zarządzie Banku Millennium S.A. od dnia 19 lipca 2006 roku, w latach 2006-2008 zarządzający pionem Bankowości Detalicznej, a od 2009 roku obszarem Bankowości Przedsiębiorstw. Od dnia 22 kwietnia 2010 roku Wiceprezes Zarządu, a od dnia 24 października 2013 roku Prezes Zarządu Banku Millennium S.A.

Odpowiada za pracę Zarządu, audytu wewnętrznego, zapewnienia zgodności, wsparcia prawnego, zarządzania zasobami ludzkimi, komunikacji marketingowej i public relations oraz ochronę danych osobowych oraz zrównoważony rozwój.

2. Fernando Bicho - Wiceprezes Zarządu



Pan Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho ukończył kierunek Ekonomiczny Katolickiego Uniwersytetu Portugalii w 1984 roku. Od roku 1993 posiada tytuł MBA Katolickiego Uniwersytetu Portugalii.

Doświadczenia zawodowe zdobywał m.in.: w Portugalskim Instytucie Inwestycji Zagranicznych, Lloyds Bank Plc w Lizbonie oraz w Uniao de Banco Portugueses (UBP), działającym później pod nazwą Banco Mello. Pełnił obowiązki zarządzającego funduszem a później w banku, jako szef Pionu Finansowego, odpowiedzialny był m.in. za skarb i rynki kapitałowe, operacje papierami wartościowymi, zarządzanie aktywami i pasywami, emisje na międzynarodowych rynkach kapitałowych, zarządzanie kapitałem oraz relacje z inwestorami. Po zakupie Banco Mello przez Banco Comercial Portugues (BCP) w roku 2000, Pan Fernando Bicho pracował w Centrum Korporacyjnym BCP, a od czerwca 2001 roku sprawował funkcję szefa Departamentu Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy BCP.

Od dnia 1 sierpnia 2002 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A. (CFO - Dyrektor Finansowy), a od dnia 20 kwietnia 2012 roku Wiceprezes Zarządu. Od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Od 17 września 2020 roku Przewodniczący Rady Nadzorczej Millennium Banku Hipotecznego S.A.

Nadzoruje skarb, rachunkowość, sprawozdawczość i kontrolę finansową, podatki, inwestycje kapitałowe, relacje z inwestorami i instytucjami finansowymi, informację zarządczą, zakupy centralne, a także koordynację podmiotów Grupy (innych niż leasingowy, maklerski, w zakresie funduszy inwestycyjnych i startupów).

3. Wojciech Haase - Członek Zarządu



Pan Wojciech Haase jest absolwentem Wydziału Ekonomiki Produkcji Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku.

Pracował w Narodowym Banku Polskim w Gdańsku, skąd skierowany został do grupy organizującej Bank Gdański S.A. W latach 1989-1997 pracował w Banku Gdańskim S.A., kolejno w Departamencie Kredytów i Departamencie Skarbu. Od 1993 roku Wiceprezes Zarządu Banku Gdańskiego S.A., a następnie p.o. Prezesa Zarządu tego Banku.

W Zarządzie Banku Millennium S.A. od dnia 27 czerwca 1997 roku. Od dnia 4 grudnia 2015 roku na stanowisku nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Ponadto nadzoruje zarządzanie ryzykiem, modele ryzyka, procesy kredytowe i ratingowe, dochodzenie należności i kontrolę skarbu.

4. Andrzej Gliński - Członek Zarządu



Pan Andrzej Gliński jest absolwentem Politechniki Poznańskiej (1994) oraz studiów podyplomowych z zakresu bankowości i finansów w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Od początku kariery zawodowej jest związany z sektorem finansowym: pracował w Banku Handlowym S.A. w Warszawie - na stanowiskach menedżerskich jako dyrektor oddziału i dyrektor sprzedaży w Departamencie Finansowania Aktywów. W latach 2001-2004 był Wiceprezesem Handlowy Leasing S.A. Od 2004 roku związany jest z Grupą Banku Millennium S.A., początkowo jako Prezes Millennium Leasing Sp. z o.o., a następnie jako Kierujący Obszarem Bankowości Przedsiębiorstw Banku Millennium S.A.

W Zarządzie Banku Millennium S.A. od dnia 22 kwietnia 2010 roku. Nadzoruje bankowość przedsiębiorstw i jej wsparcie (z wyłączeniem marketingu bankowości przedsiębiorstw) faktoring i finansowanie handlu, finansowanie strukturyzowane oraz działalność powierniczą, działalność maklerską, a także koordynację podmiotów Grupy prowadzącą działalność leasingową.

5. Wojciech Rybak - Członek Zarządu



Pan Wojciech Rybak ukończył kierunek ekonomiczny na Uniwersytecie Szczecińskim (1993) oraz Tempus - Portassist Programme Uniwersytetu w Antwerpii (1992).

Od początku kariery zawodowej związany jest z bankowością.

Od maja 1996 roku związany jest z Grupą Banku Millennium S.A.

Od sierpnia 2003 roku pełnił funkcję Członka Zarządu Millennium Leasing Sp. z o.o. nadzorującego m.in. sieć sprzedaży, a od czerwca 2009 do czerwca 2016 roku Prezesa Zarządu Millennium Leasing Sp. z o.o. W latach 2011-2016 członek Komitetu Wykonawczego Związku Polskiego Leasingu, w tym w latach 2015-2016 jego Przewodniczący.

Od dnia 6 czerwca 2016 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A., a od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje sieć sprzedaży detalicznej, jej optymalizację i wsparcie, bankowość prywatną oraz bankowość bezpośrednią.

6. António Pinto Júnior - Członek Zarządu



Pan António Pinto Júnior ukończył studia w zakresie Ekonomii (1985-1990) Uniwersytetu w Porto oraz Finansów Przedsiębiorstw na Uniwersytecie Minho (1993-1994).

Karierę zawodową rozpoczął w Banco Português do Atlântico (1990), od 1994 roku wchodzącym w skład Grupy Millennium bcp, zdobywając doświadczenie w bankowości detalicznej i przedsiębiorstwach dzięki zajmowaniu stanowisk kierowniczych w obszarach marketingu i wsparcia sprzedaży.

W latach 2002 - 2011 pracował w Banku Millennium S.A., jako kierujący departamentami odpowiedzialnymi za marketing, jakość, procesy i operacje, a od kwietnia 2010 roku jako Członek Zarządu. W ciągu kolejnych 7 lat zajmował stanowisko kierującego Departamentem Marketingu Bankowości Detalicznej w Millennium bcp w Portugalii, a w okresie lipiec 2016 - maj 2018 roku także niewykonawczego członka Zarządu ActivoBank.

Od dnia 20 kwietnia 2018 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A., a od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje bankowość elektroniczną, kampanie sprzedażowe, marketing detaliczny i bankowości przedsiębiorstw, wsparcie zarządzania procesami, administrację i infrastrukturę, reklamacje i jakość usług, koordynację podmiotów Grupy z obszaru funduszy inwestycyjnych oraz startupów.

7. Jarosław Hermann - Członek Zarządu



Pan Jarosław Hermann jest absolwentem Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Warszawskiej (1994) oraz programu MBA Carlson School of Management (2002).

Doświadczenie w obszarze IT i operacji zdobywał, pracując na pozycjach menedżerskich w PepsiCo, agencji transferowym Pioneer oraz Accenture, gdzie prowadził średnie i duże projekty dla klientów bankowych w Polsce i krajach Europy Środkowej.

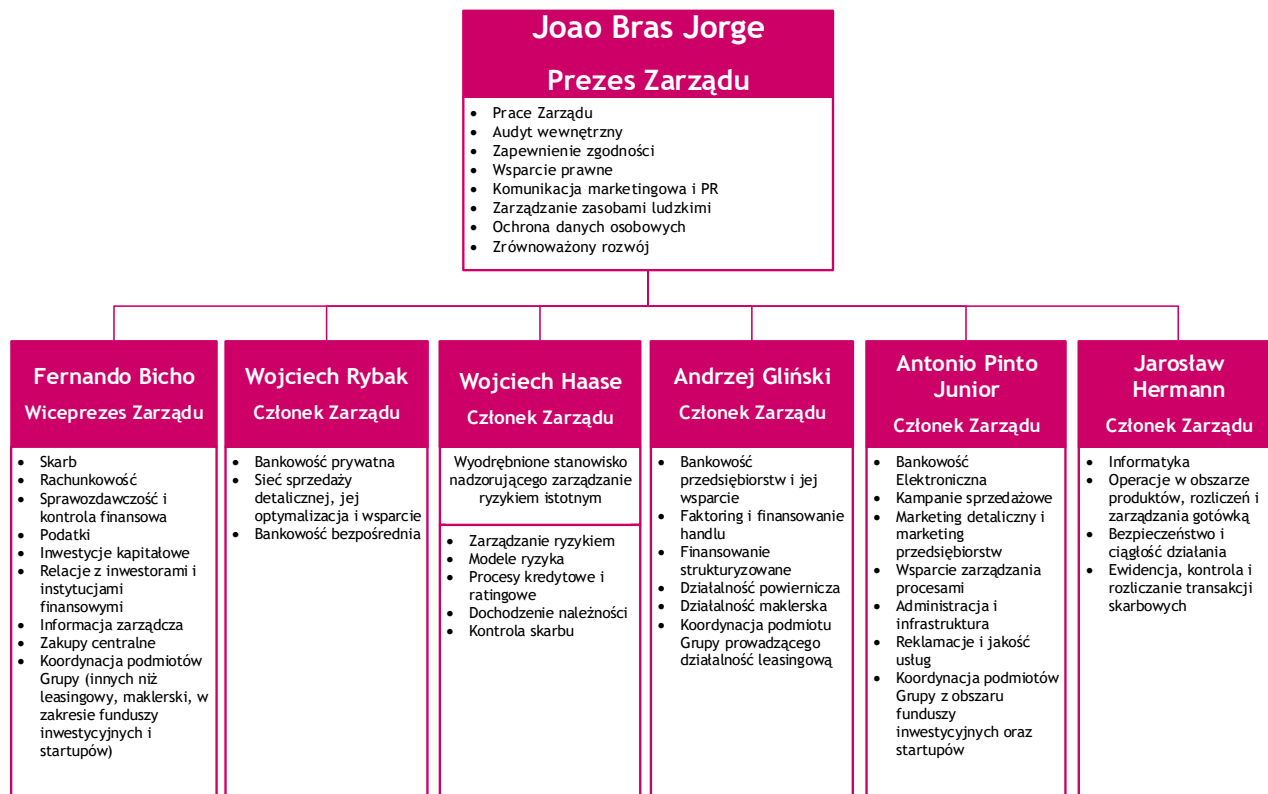
W latach 2005-2010 pełnił funkcję członka zarządu First Data Polska, odpowiedzialnego za obszary IT i Operacji obsługujące akceptację kart oraz usługi dla instytucji finansowych.

W latach 2010-2016 pełnił funkcję członka zarządu spółek z grupy AXA w Polsce, odpowiedzialnego za IT i Operacje.

Od 2016 do 2018 roku pełnił funkcję wiceprezesa w Polskich ePłatnościach, agencie rozliczeniowym transakcji płatniczych.

Od dnia 1 sierpnia 2018 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A. Nadzoruje informatykę, operacje w obszarze produktów, rozliczeń i zarządzania gotówką, ewidencję, kontrolę i rozliczanie transakcji skarbowych oraz bezpieczeństwo i ciągłość działania.

Struktura organizacyjna Banku odpowiada strategii i nowoczesnemu podejściu do biznesu oraz jest zgodna z zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji finansowych. Podział zadań pomiędzy członków Zarządu Banku został przedstawiony na poniższym schemacie:



Zasady wynagradzania Członków Zarządu, wraz z wysokością otrzymanych w 2023 roku wynagrodzeń, nagród i innych korzyści, znajdują się w rozdziale 12 niniejszego raportu, w części 12.3 pt.: „Polityka wynagrodzeń”.

Stan posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu, pełniących swoje funkcje w dniu 31 grudnia 2023 roku, przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji 31.12.2023	Liczba akcji 31.12.2022	W tym otrzymane w 2022r. ramach programu motywacyjnego (*)
Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	380 259	380 259	101 359
Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	176 252	176 252	74 684
Wojciech Haase	Członek Zarządu	151 107	151 107	60 854
Andrzej Gliński	Członek Zarządu	113 613	113 613	60 854
António Pinto Júnior	Członek Zarządu	143 613	143 613	60 854
Wojciech Rybak	Członek Zarządu	43 613	143 613	60 854
Jarosław Hermann	Członek Zarządu	6 000	98 613	60 854

(*) akcje zablokowane na rachunkach inwestycyjnych do dnia 13 kwietnia 2023 roku

13.5. AUDYT WEWNĘTRZNY I ZEWNĘTRZNY ORAZ POLITYKA ZAPEWNIENIA ZGODNOŚCI

System kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest w ramach tzw. trzech niezależnych linii obrony, na które składają się:

- I linia - jednostki operacyjne Banku nienależące do II i III linii obrony,
- II linia - Departament Zapewnienia Zgodności oraz pozostałe jednostki zarządzające poszczególnymi rodzajami ryzyk,
- III linia - Departament Audytu Wewnętrznego.

System kontroli wewnętrznej swym zakresem obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku oraz spółki zależne należące do grupy kapitałowej.

Głównymi celami systemu kontroli wewnętrznej są zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej (w tym: kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur administracyjnych i księgowych oraz prawidłowego i rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego),
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na podstawie opracowanych kryteriów wyboru, Bank wyselekcjonował procesy istotne, a następnie powiązał je z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej. Dla procesów istotnych Bank wyodrębnił mechanizmy kontrolne funkcjonujące w ramach tych procesów oraz wyselekcjonował z nich mechanizmy kontrolne o kluczowym znaczeniu dla osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej przypisanych do danego procesu. Kluczowe mechanizmy kontrolne zostały objęte monitorowaniem ich przestrzegania, wykonywanym niezależnie przez jednostki organizacyjne należące do I i II linii obrony systemu kontroli wewnętrznej.

Powiązanie celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej oraz wyodrębnionych w ich ramach celów szczegółowych z procesami istotnymi funkcjonującymi w Banku oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i zasadami niezależnego monitorowania ich przestrzegania, dokumentowane jest w formie Matrycy Funkcji Kontroli. Bank w Matrycy określił także odpowiedzialność poszczególnych jednostek organizacyjnych za stosowanie mechanizmów kontrolnych, jak i ich niezależne monitorowanie.

W Banku funkcjonuje sformalizowana ścieżka raportowania o wynikach monitorowań mechanizmów kontrolnych, stwierdzonych nieprawidłowościach oraz statusie realizacji środków naprawczych i dyscyplinujących. Okresowo informacje te przekazywane są także Departamentowi Audytu Wewnętrznego, Zarządowi Banku oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej.

Za zapewnienie wdrożenia i funkcjonowania adekwatnego, efektywnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór i dokonuje corocznej oceny wprowadzenia i zapewnienia adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji kontroli, Departamentu Zapewnienia Zgodności, Departamentu Audytu Wewnętrznego).

Audyt wewnętrzny (III linia obrony)

Departament Audytu Wewnętrznego jest w ramach systemu kontroli wewnętrznej, wyspecjalizowaną jednostką III linii obrony, która dokonuje niezależnego przeglądu procesów i kontroli wewnętrznej w Banku oraz grupie kapitałowej, weryfikując realizację zadań przypisanych do I oraz II linii obrony.

Celem prowadzonych działań jest dostarczenie kierownictwu Banku oceny skuteczności i adekwatności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz przysporzenie wartości i usprawnienie procesów w Banku i grupie kapitałowej. W realizacji swej misji, Audyt Wewnętrzny uwzględnia strategiczne cele i zadania organizacji określone przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Proces audytu wykonywany jest według Karty Audytu oraz Metodyki Audytu Wewnętrznego, promujących międzynarodowe standardy audytu wewnętrznego i dobre praktyki sztuki bankowej.

Departament Audytu Wewnętrznego jest jednostką niezależną, podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, a wyniki swych działań raportuje Zarządowi, Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej oraz Radzie Nadzorczej Banku.

Działalność Audytu Wewnętrznego jest działalnością planową, ciągłą, wynikającą z realizacji misji i celów oraz przyjętej Strategii Departamentu, opartą na rocznym planie audytu. Podstawę procesu planowania stanowi ocena ryzyka poszczególnych obszarów i procesów Banku, służąca identyfikacji podwyższonego ryzyka i wspomagająca określanie priorytetów oraz zasobów do realizacji zadań. Proces planowania uwzględnia konsultacje z kierownictwem wyższego szczebla oraz właścicielami kluczowych procesów. Roczny plan audytu, zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku, jest realizowany w podziale kwartalnym przez doświadczonych i wykwalifikowanych profesjonalistów.

Audyt wewnętrzny wykonuje niezależną i obiektywną działalność zapewniającą i doradczą. Działalność zapewniająca jest realizowana w ramach audytów procesu, funkcji niezależnego przeglądu, audytów placówek, audytów prewencyjnych oraz postępowań wyjaśniających. Działalność zapewniająca obejmuje dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich obszarach aktywności bankowej. Usługi doradcze mają na celu wspieranie organizacji w realizacji jej celów i świadczono są, o ile ich charakter nie zagraża niezależności, efektywności i obiektywizmowi działalności zapewniającej audytu wewnętrznego, ani też nie jest związany z projektowaniem mechanizmów kontrolnych i systemu zarządzania ryzykiem.

W 2023 roku Departament Audytu Wewnętrznego realizował zadania audytowe w Banku, spółkach zależnych Banku oraz podmiotach zewnętrznych, którym Bank, w zakresie dopuszczonym przepisami prawa, powierzył wykonywanie czynności bankowych i związanych z działalnością bankową, a także w ramach Grupy Kapitałowej BCP. Planowa działalność Departamentu obejmowała m.in. wykonywanie audytów kluczowych procesów biznesowych i procesów wsparcia, a także audytów placówek oraz zgodności z zewnętrznymi wymogami regulacyjnymi. Wśród zadań wykonywanych przez Departament Audytu Wewnętrznego znalazły się również postępowania wyjaśniające i audyty prewencyjne.

Wyniki prowadzonego przez Departamenty Zapewnienia Zgodności i Audytu Wewnętrznego we współpracy z Audytorem Zewnętrznym, przeglądu funkcjonowania całego systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów, są prezentowane cyklicznie i podlegają ocenie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku oraz raz do roku Radzie Nadzorczej Banku.

System kontroli wewnętrznej w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Wdrożone rozwiązania dotyczące systemu kontroli wewnętrznej w istotnym stopniu zabezpieczają Bank przed błędami w sprawozdawczości finansowej oraz dostarczają kierownictwu Banku informacji umożliwiających ocenę prawidłowości, wydajności i bezpieczeństwa funkcjonowania procesu sporządzania sprawozdań finansowych, mając również na celu jak najwyższą skuteczność zarządzania identyfikowanymi rodzajami ryzyka towarzyszącymi temu procesowi.

Wprowadzony przez Zarząd Banku system kontroli wewnętrznej, obejmujący swoim zakresem proces sporządzania sprawozdań finansowych, został tak przygotowany, by umożliwiał kontrolę ryzyka

procesu, przy zachowaniu odpowiedniego nadzoru nad prawidłowością gromadzenia, przetwarzania i prezentowania danych niezbędnych do sporządzania sprawozdań finansowych, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Istotnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w procesie sporządzania sprawozdań finansowych, jest współpraca Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku z firmą audytorską realizującą usługi rewizji finansowej. Bank opracował politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem. Wyżej wymienione polityki zostały ujęte w dokumencie „*Polityka wyboru i współpracy z firmami audytorskimi*”, który został zatwierdzony przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej w dniu 26 października 2017 roku, a jego ostatnia aktualizacja miała miejsce 27 lipca 2022 roku. Polityka określa:

- 1) Zasady wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania ustawowego oraz badania dobrowolnego,
- 2) Zasady świadczenia usług dozwolonych niebędących badaniem ustawowym lub badaniem dobrowolnym przez firmę audytorską, podmioty powiązane z firmą audytorską lub członka sieci firmy audytorskiej,
- 3) Tryb akceptacji świadczenia przez inne firmy audytorskie usług innych, niż badania ustawowego i badania dobrowolnego,

Zasady współpracy Banku z firmami audytorskimi, podmiotami powiązanymi z firmą audytorską lub członkami sieci firmy audytorskiej w zakresie przeprowadzania badań ustawowych lub badań dobrowolnych oraz świadczenia usług dozwolonych.

Wyboru audytora zewnętrznego dokonuje Rada Nadzorcza, na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu Rady Nadzorczej. Dodatkowo, mając na uwadze jakość danych finansowych prezentowanych w pozostałych publikowanych kwartalnych raportach okresowych, Bank wspólnie z audytorem zewnętrznym wdrożył procedury współpracy zapewniające konsultowanie na bieżąco istotnych kwestii związanych z ujmowaniem zdarzeń ekonomicznych w księgach i sprawozdaniach finansowych. Na posiedzeniach Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, audytor zewnętrzny prezentuje kluczowe ustalenia dotyczące zagadnień raportowania finansowego, konsultuje z Komitetem Audytu Rady Nadzorczej drafty raportów oraz proponuje podejście do badania rocznego sprawozdania finansowego.

Bank objęty jest skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym grupy kapitałowej Millennium BCP. W związku z tym, realizowany corocznie w Banku przegląd systemu kontroli wewnętrznej, wspierającego proces przygotowania i publikowania informacji finansowych, podlega także warunkom i wymogom nadzoru skonsolidowanego, sprawowanego przez Bank Portugalii i Europejski Bank Centralny. Audytor zewnętrzny grupy kapitałowej Millennium BCP uczestniczył w 2023 roku w przeglądzie adekwatności i efektywności części systemu kontroli wewnętrznej Banku, wspierającego proces przygotowania i publikowania informacji finansowych (sprawozdawczość finansowa) oraz wydał stosowną opinię w tym zakresie.

Informacja o umowach z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 11 grudnia 2023 roku, Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła wybór firmy Deloitte Assurance Sp. z o.o. jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Banku Millennium S.A. oraz grupy kapitałowej Banku za lata 2023 i 2024. Umowa o badanie została zawarta w dniu 13 grudnia 2023 roku.

Wynagrodzenie audytora z tytułu świadczonych usług na rzecz Grupy kapitałowej Banku Millennium S.A.

Wynagrodzenie audytora (w tys. zł)	2023		2022	
	Bank	Spółki	Bank	Spółki
Badanie ustawowe w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach	1 416	654	1 925	537
Inne usługi atestacyjne	1 830	250	1 519	239
Usługi doradztwa podatkowego	-	-	-	-
Pozostałe usługi	-	-	-	-

Usługi inne niż badanie ustawowe:

- przegląd jednostkowego oraz skonsolidowanego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A., sporządzonych na dzień 30 czerwca 2023 roku,
- przegląd śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych Millennium TFI S.A., sporządzonych na dzień 30 czerwca 2023 roku,
- przegląd pakietu sprawozdawczego spółki Millennium Leasing sp. z o.o., sporządzonego za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2023,
- przegląd dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2023 roku,, sporządzonego zgodnie z instrukcjami i zasadami grupowymi grupy kapitałowej BCP,
- badanie dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2023 rok, sporządzonego zgodnie z instrukcjami i zasadami grupowymi grupy kapitałowej BCP,
- procedury weryfikacji dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 3 miesięcy, zakończony dnia 31 marca 2023 roku, sporządzonego zgodnie z zasadami grupowymi,
- procedury weryfikacji dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 9 miesięcy, zakończony dnia 30 września 2023 roku, sporządzonego zgodnie z zasadami grupowymi,
- usługa atestacyjna dotycząca wymogów w zakresie przechowywania aktywów klientów za rok 2023 dla Banku Millennium S.A.
- usługa atestacyjna dotycząca oceny adekwatności systemu zarządzania ryzykiem w roku 2023 w Millennium TFI S.A.,
- usługa atestacyjna dotycząca weryfikacji systemu kontroli wewnętrznych Banku Millennium S.A. oraz Millennium Leasing, zgodnie z instrukcjami audytora grupowego za okres od 1 grudnia 2022 roku do 30 listopada 2023 roku,
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000, dotycząca weryfikacji sprawozdania o wynagrodzeniach Banku Millennium S.A. za rok 2023
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000: niezależna weryfikacja danych niefinansowych prezentowanych w ramach Raportu CSR,
- wydanie listu poświadczającego zgodnie z Krajowym Standardem Usług Pokrewnych 4401 "Uzgodnione procedury wykonywane w związku z transakcjami papierami wartościowymi wymagającymi sporządzenia prospektu".

14. DZIAŁANIA Z OBSZARU ESG: ŚRODOWISKO, SPOŁECZEŃSTWO I ŁĄD KORPORACYJNY

Zagadnienia ESG (Environmental, Social, Governance) są od lat częścią strategii biznesowej Grupy Banku Millennium. W Banku Millennium wierzymy, że kwestie środowiskowe, społeczne i zarządcze dotyczą wielu dziedzin i obszarów działalności Banku, stanowiąc integralną część biznesu. Uważamy, że osiąganie założonych w strategii celów jest równie ważne, jak sposób ich osiągania, z zaangażowaniem na rzecz społeczeństwa i środowiska naturalnego, zgodnie z wysokimi standardami jakości i etyki w sprzedaży i usługach.

Grupa konsekwentnie realizuje przyjętą w roku 2022 „Strategię ESG Grupy Banku Millennium na lata 2022-2024”, która stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie celów środowiskowych, społecznych oraz z zakresu ładu korporacyjnego zaprezentowanych w Strategii na lata 2022 - 2024 „Millennium 2024: Inspirują nas ludzie”.

W 2023 roku Bank Millennium przystąpił do United Nations Global Compact („UNGC”) jako uczestnik bezpośredni. UNGC to największa na świecie inicjatywa ONZ działająca na rzecz zrównoważonego biznesu. Akces do UNGC oznacza zobowiązanie do przestrzegania i realizacji 10 Zasad United Nations Global Compact (The Ten Principles of the United Nations Global Compact) obejmujących cztery kluczowe obszary z zakresu: praw człowieka, standardów pracy, ochrony środowiska, przeciwdziałania korupcji. Przystąpienie przez Bank do UNGC to kolejny, bardzo ważny krok do możliwie najpełniejszej realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ.

Prezes Zarządu Banku Millennium Joao Bras Jorge dołączył do Rady Programowej UN Global Compact Network Poland. Rada opracowuje kluczowe kierunki działań UN GCNP, mając na celu zapewnienie efektywnego wspierania biznesu w realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. W Radzie Programowej UN GCNP zasiadają wysokiej klasy specjaliści i menadżerowie wysokiego szczebla, reprezentujący firmy zrzeszone w UN Global Compact, działające w minimum jednym programie z zakresu: praw człowieka, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania korupcji. Ich merytoryczne wsparcie stanowi istotny wkład w podejmowane przez UNGC działania na rzecz budowania świadomego oraz zrównoważonego społeczeństwa i gospodarki oraz przyjaznego człowiekowi i Ziemi klimatu.

Bank Millennium wdrożył dokumenty, określające główne zasady związane ze zrównoważonym rozwojem na poziomie całej Grupy Banku Millennium. Zasady te zostały określone w przyjętej przez Zarząd Banku „Polityce zrównoważonego rozwoju Banku Millennium S.A.”, której integralną część stanowią, publikowane na stronie Banku (<https://www.bankmillennium.pl/o-banku/esg#zasady-esg>).

Kwestie ESG zostały szczegółowo omówione w Raporcie ESG Banku Millennium i Grupy Banku Millennium za 2023 rok. Raport ESG stanowi sprawozdanie obejmujące informacje niefinansowe, o którym mowa w art. 49b Ustawy o rachunkowości.

Najważniejsze działania ESG prowadzone w 2023 roku

ŚRODOWISKO (ENVIRONMENT)

Redukcja własnych emisji gazów cieplarnianych i zużycia zasobów

W Strategii ESG określono cele dotyczące emisji gazów cieplarnianych, które są konsekwentnie realizowane. W 2023 Bank Millennium zredukował emisję gazów cieplarnianych w zakresie 1 i 2 (emisje własne) o 69,2% w stosunku do roku bazowego 2020, a Grupa Banku Millennium o 70,6%.

Całość zakupionej energii elektrycznej w roku 2023 posiada certyfikaty potwierdzające pochodzenie z odnawialnych źródeł energii - ze źródeł wiatrowych i słonecznych.

W 2023 roku Grupa przeprowadziła wiele działań zmierzających do ograniczenia wykorzystania energii, wody, paliw i innych materiałów oraz wprowadzała kolejne przyjazne środowisku rozwiązania w swoich siedzibach.

Produkty przyjazne środowisku

W Strategii na lata 2022-24, Bank Millennium wyznaczył cele w zakresie wspierania klientów w prowadzonej przez nich dekarbonizacji oraz w zakresie udzielenia w latach 2022-24 finansowania w

kwocie 2 mld złotych na rzecz klientów Banku i Grupy Kapitałowej Banku na projekty zrównoważone i transformacyjne.

Grupa Banku Millennium nie udziela finansowania dla nowych: kopalni węgla, inwestycji w energetykę opartą na źródłach węglowych, z wyłączeniem nowych inwestycji związanych z redukcją zanieczyszczeń. Finansowanie w sektorze energetycznym jest możliwe tylko wtedy, gdy: służy zaangażowaniu w niewęglowe źródła energii lub służy transformacji energetycznej na niewęglowe źródła energii.

W roku 2023 prowadzono prace związane z poszerzeniem oferty produktów finansujących zrównoważone działania oraz wspierających proekologiczne projekty klientów.

Oferta dla przedsiębiorstw

W 2023 roku udostępniliśmy kredyt na wybudowanie instalacji bądź elektrowni fotowoltaicznej. Naszym produktem wspieramy rozwiązania przyjazne środowisku, transformację energetyczną i jednocześnie odpowiadamy na rosnące ceny energii elektrycznej. Produkt dostępny jest w dwóch wariantach:

- Kredyt na fotowoltaikę - autokonsumpcja, którym możemy sfinansować 100% kosztów budowy netto mikro i małych instalacji fotowoltaicznych o mocy do 1 MWp, przeznaczonych do produkcji energii odnawialnej w całości na potrzeby własne przedsiębiorstwa. Kwota kredytu to maksymalnie 2 mln zł.
- Kredyt na fotowoltaikę - mix, którym możemy sfinansować 80% całkowitych kosztów budowy netto instalacji fotowoltaicznej z produkcją energii odnawialnej na sprzedaż i potrzeby własne, z minimalnym 50% poziomem autokonsumpcji. Elementem inwestycji może też być zakup i montaż magazynu energii o mocy do 10 MW włącznie. Maksymalna kwota kredytu w tym wariantcie to 20 mln zł.

Od końca marca 2023 roku firmy mogły wnioskować w banku o Kredyt technologiczny, który umożliwia uzyskanie dofinansowania w postaci bezzwrotnej premii technologicznej, udzielanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Kredyt technologiczny to kontynuacja konkursu znanego w przeszłości jako Kredyt na innowacje technologiczne. Umożliwia uzyskanie dofinansowania nawet 70% kosztów kwalifikowanych inwestycji, polegającej na wdrożeniu nowej technologii, rozumianej jako każda istotna i korzystna zmiana procesu, która nie była wcześniej stosowana w przedsiębiorstwie, a która jednocześnie wpływa na udoskonalenie cech wytwarzanego produktu lub świadczonej usługi. Termin składania wniosków zakończył się 31 maja 2023 roku.

Klientom poszukującym finansowania zielonych inwestycji udostępniliśmy Kredyt ekologiczny. Może być on przeznaczony na inwestycje w zakresie efektywności energetycznej, energooszczędności, w tym termomodernizacji budynków, zmiany źródeł wykorzystywanej energii na bardziej ekologiczne oraz wymiany urządzeń, instalacji lub linii technologicznych na bardziej efektywne energetycznie. Kredyt ekologiczny to konkurs finansowany w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG). O wsparcie w ramach konkursu mogą ubiegać się przedsiębiorcy z sektora mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (zatrudniający do 250 pracowników) oraz przedsiębiorcy z kategorii małych spółek o średniej kapitalizacji (zatrudniających do 499 pracowników) i spółek o średniej kapitalizacji (zatrudniających do 3000 pracowników).

Kredyt ekologiczny to nowa forma finansowania zielonych projektów, ze wsparciem dla firm w postaci bezzwrotnej premii ekologicznej, pokrywającej nawet do 80% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Wnioski o wsparcie przyjmuje Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Warunkiem złożenia do BGK wniosku jest uzyskanie promesy kredytowej. Bank Millennium jest jednym z banków kredytujących, wystawiających promesę kredytową, która jest wymagana do uzyskania dofinansowania. Nabór wniosków w tej rundzie zakończył się w sierpniu 2023 roku. W 2024 roku zaplanowane zostały dwa nabory wniosków w konkursie Kredyt ekologiczny.

Millennium Leasing konsekwentnie angażuje się w finansowanie energooszczędnych inwestycji, stosując się zarówno do zapisów „Polityki środowiskowej Grupy Banku Millennium”, jak też polityki branżowej. Millennium Leasing promuje finansowanie urządzeń służących do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł. Od 2019 r. Millennium Leasing szczególnie aktywnie rozwija program MilleSun służący finansowaniu inwestycji w fotowoltaikę. Leasing paneli to rozwiązanie kierowane do przedsiębiorców nastawionych na redukcję kosztów zużycia energii połączoną ze zmianą świadomości społecznej w kwestii ochrony środowiska, którym zależy na budowaniu ekologicznego wizerunku na równi z ekonomiczną efektywnością inwestycji. W obszarze leasingu paneli fotowoltaicznych

Millennium Leasing współpracuje z wiodącymi, rzetelnymi dostawcami tego typu instalacji, oferuje bezpieczne finansowanie na preferencyjnych warunkach oraz maksymalnie uproszczony proces leasingowania ekologicznych inwestycji. W 2022 r. do Programu MilleSun Millennium Leasing włączyła finansowanie pomp ciepła, a w 2023 r. - magazynów energii.

W 2023 r. Millennium Leasing kontynuowała realizację programu Mój Elektryk, gwarantującego klientom dopłaty do leasingu pojazdów zeroemisyjnych. Celem programu jest redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez obniżenie zużycia paliw emisyjnych w transporcie. Stanowi realne wsparcie i zachętę do wybierania pojazdów zeroemisyjnych. Millennium Leasing uczestniczy w programie od 2022 r. Dopłaty wynoszą do 4 tys. zł dla motocykli, skuterów i quadów, do 27 tys. zł dla aut osobowych (do przewozu maks. 8 osób), do 70 tys. zł dla pojazdów do dostawczych do 3,5 t.

W 2023 r. Spółka uruchomiła pilotażowy Program Preferencyjny finansowania aktywów proekologicznych, który planuje uruchomić w pełni w 2024 roku.

Oferta dla klientów indywidualnych

W aktualnej ofercie Millennium TFI znajdują się 3 Subfundusze, z których każdy inwestuje min. 50% aktywów w inne „zielone” fundusze inwestycyjne spełniające kryteria Rozporządzenia SFDR. Wprowadzone zostały także dodatkowe limity ograniczające udział funduszy (instrumentów) o niskich ratingach ESG lub nie posiadających takich ratingów, a także ograniczenia dla emitentów nie stosujących dobrych praktyk.

Budowanie świadomości ekologicznej

W roku 2023 w Banku kontynuowano, w nowej odsłonie, szkolenie w formule online „ESG - zagadnienia środowiskowe”. Ponadto, odrębnym programem szkoleniowym dotyczącym zrównoważonego rozwoju objęci byli również członkowie i członkinie zarządów spółek Grupy Banku Millennium oraz wybrani menadżerowie i pracownicy, związani z obszarem zrównoważonego rozwoju.

Jednym z przykładów budowania świadomości ekologicznej były wydarzenia skupione wokół premiery Raportu „Eko-indeks Millennium - potencjał eko-innowacyjności regionów”, który powstał we współpracy z partnerami merytorycznymi: Urzędem Patentowym RP, Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie oraz Szkołą Główną Handlową w Warszawie. W kwietniu 2023 opublikowano raport Eko-indeks Millennium 2022 poszerzony o komentarze przedstawicieli biznesu, organizacji pozarządowych i samorządów oraz naukowców. W listopadzie 2023 został wydany Eko-indeks 2023 z nowymi danymi statystycznymi. Bank Millennium opracował indeks eko-innowacyjności celem sprawdzenia stopnia zaangażowania poszczególnych regionów Polski w zieloną transformację. Raport przyczynił się do stworzenia swoistej platformy do dyskusji na temat znaczenia i rozwoju zielonych innowacji w naszym kraju, a także miał na celu zachęcenie do współpracy, bo jak pokazują wyniki naszego badania, sprzyja ona eko-innowacjom. Opracowanie pokazuje, że regulacje związane z ekologią mogą pełnić rolę stymulanty dla innowacji, a wdrażanie rozwiązań ekologicznych, szczególnie tych innowacyjnych, to inwestycja, która w długiej perspektywie przynosi korzyści.

Ponadto Bank wspierał budowanie świadomości ekologicznej wśród klientów biznesowych, m.in. w ramach 6. edycji Forum Firm Rodzinnych, Ogólnopolskiego Zjazdu Firm Rodzinnych U-RODZINY czy też webinarów w ramach partnerstwa z Klubem CFO (inicjatywą powołaną przez ICAN Institute skierowaną do osób zajmujących kluczowe stanowiska w obszarze finansów).

SPOŁECZEŃSTWO (SOCIETY)

Inkluzywna bankowość

Zgodnie z „Zasadami oddziaływania społecznego” Grupa angażuje się w realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, co jest odzwierciedlane w jej strategicznych działaniach, zorientowanych na poszukiwaniu innowacyjnych i integrujących (przeciwdziałających wykluczeniu) produktów i kanałów dystrybucji oraz w podejściu do obsługi klienta. Celem Grupy jest niwelowanie barier cyfrowych i fizycznych w dostępie do usług finansowych i pozafinansowych. Bank Millennium jest dla klientów nie tylko centrum usług finansowych, ale też pierwszym kanałem dostępu do innych usług, np. w aplikacji mobilnej klient ma możliwość kupienia biletów komunikacji miejskiej, opłacenia miejsca parkingowego czy przejazdu autostradą bez konieczności zatrzymywania się przy bramkach. Poprzez bankowość elektroniczną możliwe jest również korzystanie z cyfrowej tożsamości oraz zdalny kontakt z polskimi urzędami. Bank dąży do

tego, aby wszyscy klienci, w tym osoby z niepełnosprawnościami, mieli wygodny dostęp do usług finansowych. Dlatego wprowadzono udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami wzroku i ruchu.

Bank rozszerza ideę świata bez barier również na inne obszary, w których jest aktywny, m.in. w zakresie mecenatu kultury. Bank, w ramach festiwalu Millennium Docs Against Gravity ułatwia osobom z niepełnosprawnościami wzroku dostęp do świata kultury udostępniając filmy w wersji z audiodeskrypcją.

Przedstawiciele Banku uczestniczą również w pracach Związku Banków Polskich nad zwiększeniem dostępności usług bankowych dla osób z niepełnosprawnościami.

Działania edukacyjne skierowane do klientów

Bank prowadzi działania edukacyjne w obszarze cyberbezpieczeństwa, adresowane do różnych grup klientów, w tym seniorów i nastolatków oraz udostępnia na swojej stronie internetowej materiały edukacyjne dla osób stawiających pierwsze kroki w obszarze bankowości cyfrowej.

Wspieramy klientów poprzez działania edukacyjne mające wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej oraz stosowane metody pracy, w szczególności poprzez realizowane samodzielnie oraz wspólnie z partnerami zewnętrznymi webinaria.

Odpowiedzialny pracodawca

Bank Millennium tworzy dobre środowisko pracy dla pracowników niezależnie od płci, wieku, rasy, religii, narodowości, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności, przekonań politycznych, przynależności związkowej oraz orientacji seksualnej, którzy znajdują tu warunki do rozwoju zawodowego w atmosferze współpracy oraz wzajemnego szacunku. Bank zapewnia atrakcyjne warunki pracy, rozwoju i wsparcia socjalnego. Oferuje programy dla pracujących rodziców, a także zachęca do udziału w akcjach charytatywnych, wolontariacie pracowniczym, zajęciach sportowych i kulturalnych.

Najważniejsze nagrody i wyróżnienia za działania ESG

Powadzone przez Bank Millennium działania ESG są wysoko oceniane przez rynek poprzez różnego rodzaju wyróżnienia, takie jak: tytuł Europejskiego Lidera Klimatycznego 2023, Złoty Listek CSR Polityki, drugie miejsce w rankingu Najlepsi Pracodawcy Polska 2023 w kategorii „Banki i usługi finansowe”. Ponadto w roku 2023 Bank Millennium znalazł się w pierwszej dziesiątce XVII edycji Rankingu Odpowiedzialnych Firm - prestiżowego zestawienia największych spółek w Polsce, ocenianych pod kątem jakości odpowiedzialnego zarządzania zgodnie z wytycznymi ESG.

Zaangażowanie pracowników Banku w działania społeczne

Bank przykładą dużą wagę do angażowania pracowników w akcje społeczne. W 2023 roku Fundacja Banku Millennium realizowała kolejną edycję swojego głównego programu wolontariatu pracowniczego #słuchaMYwspieraMY.

#słuchaMYwspieraMY to program dedykowany wszystkim pracownikom banku, którzy chcą nieść pomoc najbardziej potrzebującym, sami weryfikują ich potrzeby i zgłaszają inicjatywy w ramach programu, chcąc uzyskać grant na ich realizację. Dzięki temu pomoc otrzymują beneficjenci - lokalne społeczności, organizacje pomocowe, pozarządowe i osoby fizyczne w całej Polsce.

W 2023 roku w banku zrealizowano program wolontariatu pracowniczego pod nazwą Our People'23: Save the Planet, skoncentrowany przede wszystkim na ochronie naszej planety, skierowany do wszystkich pracowników banku i Grupy. Fundacja, w ramach programu, za cel postawiła sobie podnoszenie świadomości ekologicznej oraz promowanie ekologicznych wartości takich jak: segregacja odpadów, zazielenianie przestrzeni, ochrona zwierząt i lasów, a także zwiększanie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa. Program podzielony został na dwie zależne od siebie części: sportowe wyzwanie oraz ekowolontariat. Our People'23: Save the Planet to ponad 1500 uczestników, 18 milionów spalonych kalorii, 12,5 tysiąca sportowych aktywności, 131 tysięcy kilometrów na nogach, 180 tysięcy kilometrów na rowerach, aż 71 ton zaoszczędzonego CO2 oraz 250 tys. zł zebranych środków na ekowolontariat.

Mecenat kultury

Działalność w obszarze kultury stanowi już od ponad 30 lat ważną część działań społecznych Banku Millennium. Bank wspiera przedsięwzięcia kulturalne o zasięgu ogólnopolskim, ale i lokalnym.

Bank Millennium jest wieloletnim mecenasem Festiwalu Filmowego Millennium Docs Against Gravity, To największy festiwal filmowy w Polsce i liczący się festiwal filmów dokumentalnych w świecie. W maju 2023 roku odbyła się jubileuszowa 20. edycja festiwalu Millennium Docs Against Gravity, kolejny raz w formule hybrydowej (w której wzięło udział łącznie ponad 144 tysiące osób).

W 2023 roku Bank Millennium został partnerem festiwalu Inside Seaside, nowego wydarzenia na polskiej scenie muzycznej. Inside Seaside Festival to nowa, duża impreza kulturalna, z dobrym, zróżnicowanym programem muzycznym i wydarzeniami towarzyszącymi, dla fanów muzyki z całej Polski.

ŁAD KORPORACYJNY (GOVERNANCE)

Bank wdraża regulacje z obszaru ESG (Environmental, Social, Governance) oraz przestrzega zasad ładu korporacyjnego. Spółka jest notowana w WIG-ESG - indeksie spółek odpowiedzialnych społecznie na GPW oraz od kilkunastu lat raportuje kwestie odnoszące się do prowadzenia odpowiedzialnego biznesu.

Podstawą określenia podejścia do zarządzania zrównoważonym rozwojem jest **agenda sformułowana przez Organizację Narodów Zjednoczonych obejmująca 17 celów, 169 zadań i 304 wskaźniki. Bank Millennium podpisał deklarację na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ w 2017 roku.**

Biorąc pod uwagę rosnące znaczenie zrównoważonego rozwoju dla działalności Grupy Banku Millennium, w 2022 roku Bank powołał Komitet Zrównoważonego Rozwoju oraz Biuro Zrównoważonego Rozwoju, które zostało przekształcone w grudniu 2023 roku w Departament Zrównoważonego Rozwoju.

Przewodniczącym Komitetu Zrównoważonego Rozwoju jest Prezes Zarządu Banku. W skład Komitetu wchodzi wszyscy Członkowie Zarządu Banku, jak również przedstawiciele jednostek wykonujących zadania związane ze zrównoważonym rozwojem w Banku i Grupie Kapitałowej Banku. Posiedzenia Komitetu odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Zakres zadań Komitetu obejmuje m.in. rekomendowanie do Zarządu Banku strategii zrównoważonego rozwoju, przyjmowanie planów operacyjnych związanych z wdrażaniem tej strategii oraz monitorowanie wdrażania zaplanowanych działań, ocenę wpływu zasad zrównoważonego rozwoju na działalność Banku, zatwierdzanie i monitorowanie KPI i KRI w obszarze zrównoważonego rozwoju, przekazywanie Zarządowi Banku okresowej informacji o kluczowych aspektach dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Departament Zrównoważonego Rozwoju jest nadzorowany bezpośrednio przez Prezesa Zarządu Banku. Celem Departamentu jest nadzór i koordynacja procesu wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w Banku i Grupie Kapitałowej Banku. Zakres zadań Departamentu obejmuje m.in.: koordynację prac związanych ze strategią zrównoważonego rozwoju, współpracę z innymi jednostkami Banku oraz podmiotami Grupy Kapitałowej Banku w zakresie wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju, zapewnienie identyfikacji ryzyk związanych ze zmianami klimatycznymi w działalności Banku, współpracę z innymi jednostkami Banku w zakresie wdrażania zrównoważonych produktów, prowadzenie działań mających na celu promowanie wśród pracowników Banku zasad zrównoważonego rozwoju.

W roku 2023 w Banku wdrożono „ESG - zasady zarządzania i kontroli”, których celem jest zapewnienie w Grupie Banku Millennium solidnych ram zarządzania i kontroli obszaru ESG (w tym zarządzania i kontroli ryzyka ESG) w pełnej zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi, obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi oraz najlepszymi praktykami rynkowymi. Poprzez zintegrowane ujęcie zarządzania wpływem czynników ESG na ryzyka finansowe, przyjęte ramy zarządzania i kontroli ryzyka ESG przyczyniają się do wsparcia zrównoważonego rozwoju i budowy wartości Banku w długim horyzoncie czasowym.

15. DODATKOWE INFORMACJE

Pozostałe informacje w szczególności obejmujące:

- Udzielone gwarancje i poręczenia,
- Transakcje z podmiotami powiązanymi,
- Wykaz istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

znajdują się w Raporcie Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2023 r.

Jak wyżej wspomniano Bank sporządza odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, które zostanie zamieszczone na stronie internetowej Banku dnia 28 lutego 2024 r.

16. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU

Prezentacja sytuacji majątkowej i finansowej Banku oraz Grupy Kapitałowej w sprawozdaniach finansowych

Zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą, roczne sprawozdanie finansowe Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. przygotowane na dzień bilansowy 31 grudnia 2023 roku i dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Banku oraz Grupy Kapitałowej oraz ich wynik finansowy. Niniejsze Roczne Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Banku Millennium zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Banku oraz Grupy Kapitałowej.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. przygotowanego na dzień bilansowy 31 grudnia 2023 roku, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci prowadzący badanie, spełnili warunki niezbędne do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

PODPISY:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
28.02.2024	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
28.02.2024	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
28.02.2024	Wojciech Haase	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
28.02.2024	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
28.02.2024	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
28.02.2024	António Pinto Júnior	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
28.02.2024	Jarostaw Hermann	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym